

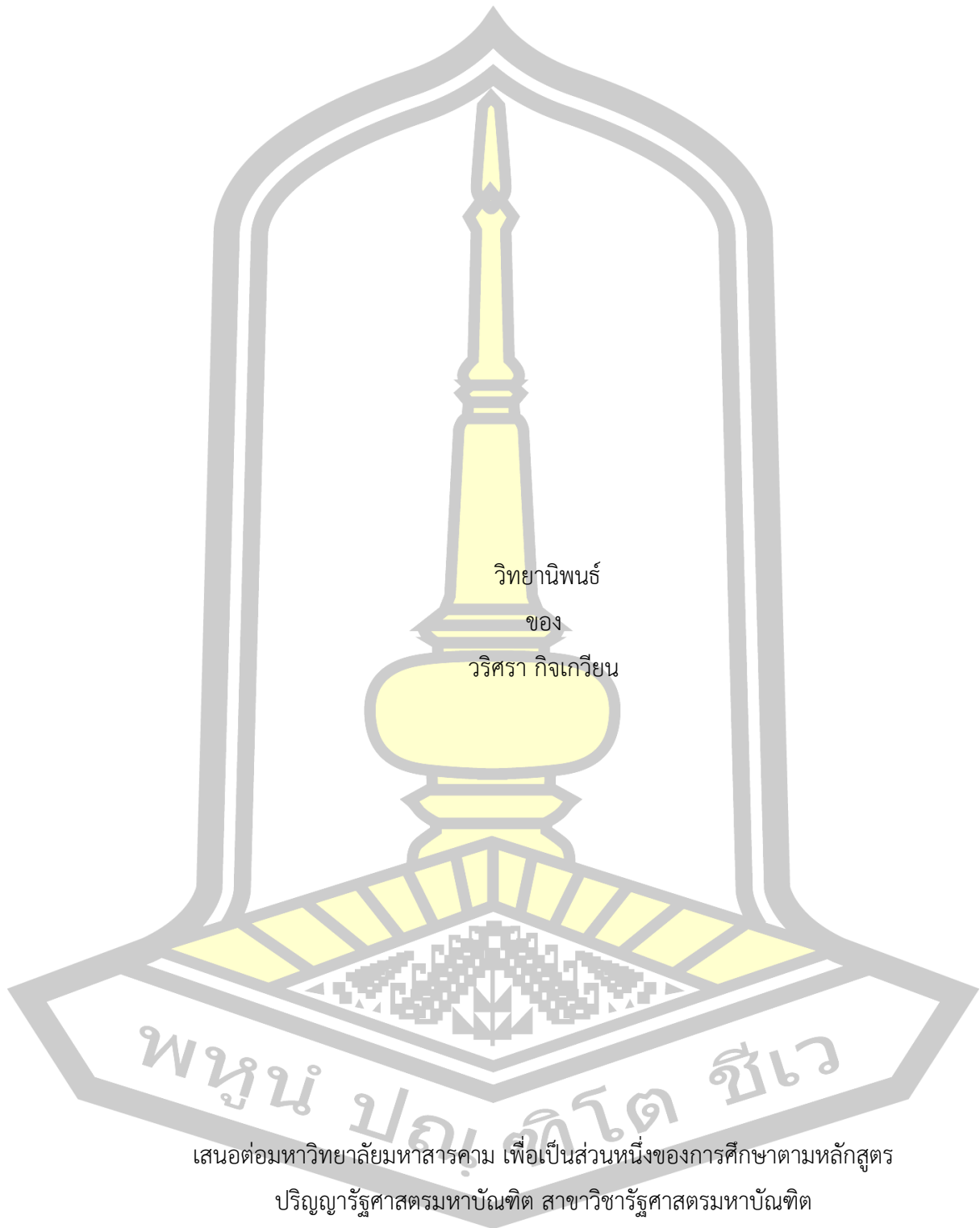
การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น

วิทยานิพนธ์
ของ
วริศรา กิจเกวียน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น

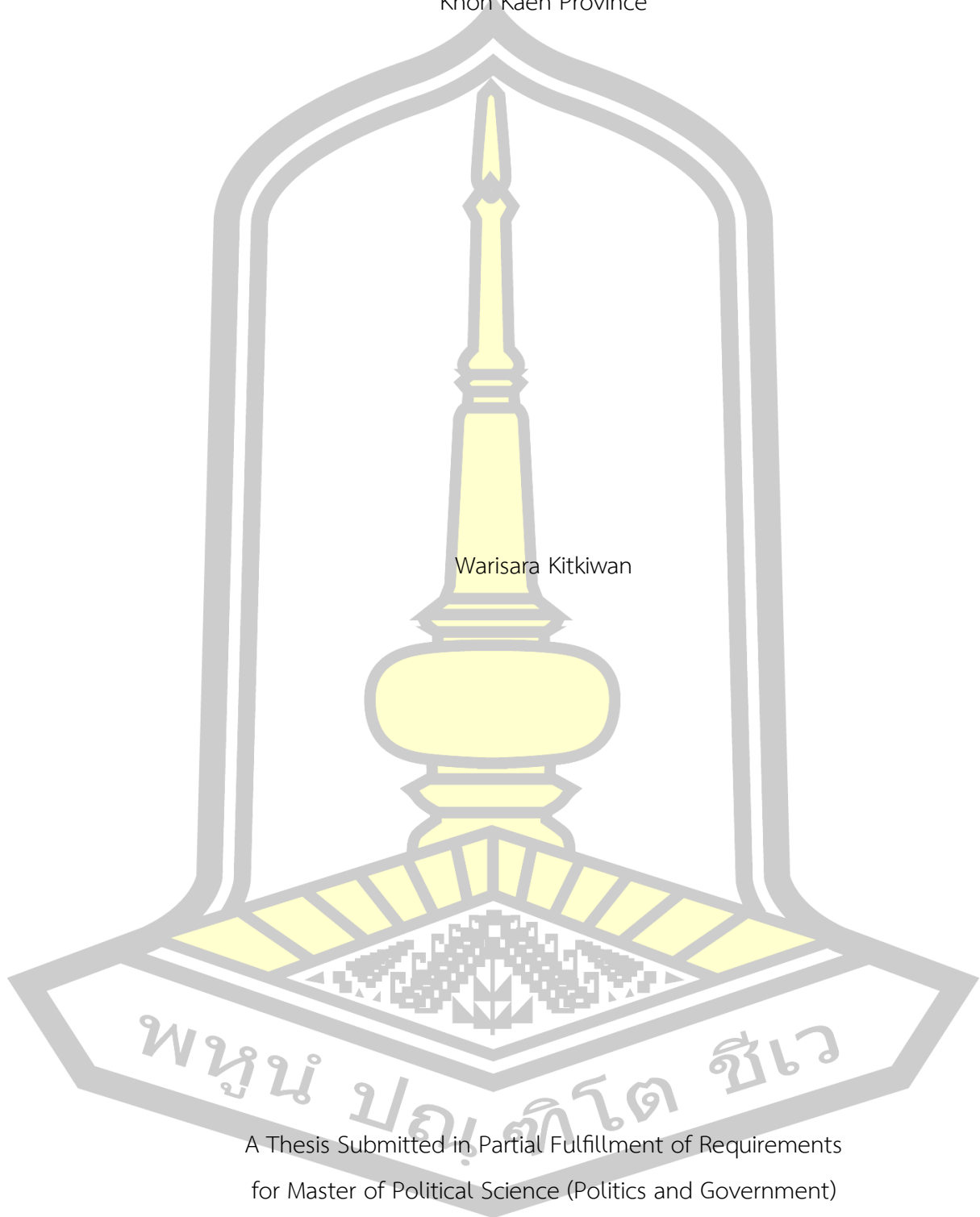
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Investigating Access to Social Welfare Services for the Homeless: A Case Study of
Khon Kaen Province

Warisara Kitkiwan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Political Science (Politics and Government)

May 2025

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาววิศรา กิจเกวียน
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. จีรศักดิ์ โภกาวิน)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. จิตรลดา ไชยะ)

กรรมการ

(ดร. ชินวัตร เชื้อสระคู)

กรรมการ

(ผศ. ดร. ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(ผศ. เขิงชาญ จงสมชัย)

คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง

(ผศ. ดร. พลเดช เชาวรัตน์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

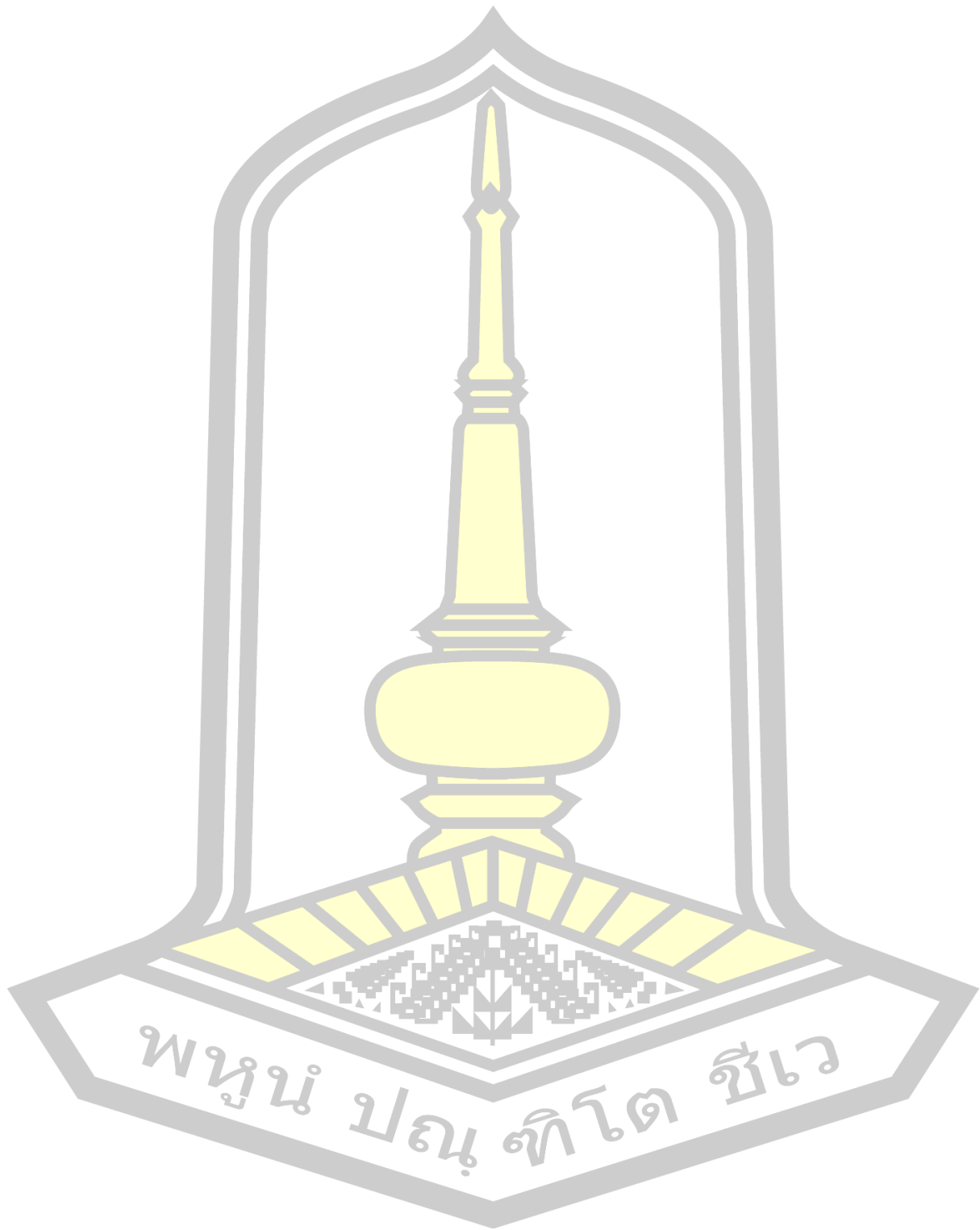
ชื่อเรื่อง	การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น		
ผู้วิจัย	วริศรา กิจเกวียน		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรลดา ไชยะ		
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้าน วิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาให้เกิดการเข้าถึงสิทธิอย่างครอบคลุมและยั่งยืน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methodology Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลจำนวนที่เกี่ยวข้อง และการวิจัยเชิงปริมาณจากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคนไร้บ้าน เจ้าหน้าที่รัฐ และภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้น 410 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้าน ปัญหาการไร้ที่อยู่อาศัยยังคงเป็นปัญหาสังคมระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อผู้คนนับล้านคนและยังเป็นความท้าทาย ที่สำคัญต่อการเข้าถึงสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันแม้ว่าประเทศไทยจะมีอัตราการไร้ที่อยู่อาศัยค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจและการดำเนินนโยบายยังคงมีอยู่ การศึกษาครั้งนี้จะตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเข้าถึงสวัสดิการสังคมอย่างเท่าเทียมกันสำหรับบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย โดยเน้นที่ปัจจัยกำหนดทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะ เช่น อัตราการจ้างงาน ความไม่เท่าเทียมกันของรายได้รายจ่ายของรัฐบาล ด้านการศึกษาและการพัฒนาของมนุษย์โดยรวมการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เผยให้เห็นความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างปัญหาการไร้ที่อยู่อาศัยและตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญ ได้แก่ อัตราการจ้างงาน (-0.855) ดัชนี GINI (-0.860) ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (0.883) และรายจ่ายของรัฐบาลด้านการศึกษา (0.860) ซึ่งเน้นย้ำถึงปฏิสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างนโยบายเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการขยายโอกาสในการจ้างงานการรับประกันการกระจายรายได้ที่เท่าเทียมกันการเพิ่มการลงทุนด้านการศึกษาและ การเสริมสร้างนโยบายการพัฒนามนุษย์นั้นมีความจำเป็นในการลดปัญหาคนไร้บ้าน

และปรับปรุงการเข้าถึงสวัสดิการสังคม การศึกษานี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับ กรอบนโยบายที่ครอบคลุม ที่บูรณาการ การเติบโตทางเศรษฐกิจ การศึกษาและมาตรการคุ้มครองทางสังคมเพื่อแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพโดยการแก้ไขปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางโครงสร้างและส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุม ประเทศไทยสามารถทำงานเพื่อให้มี ระบบสวัสดิการสังคมที่ยั่งยืนและเท่าเทียมกันมากขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่าประชากรที่เปราะบางสามารถเข้าถึงบริการที่จำเป็นและโอกาสในการบูรณาการทางสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างเพียงพอ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคนไร้บ้านส่วนใหญ่เป็น เพศชาย อายุระหว่าง 40-60 ปี มีภูมิลำเนาเดิมจากจังหวัดอื่น แต่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมืองเพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจหรือบริการทางสาธารณสุข โดยมากอาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะ เช่น สถานีขนส่ง สวนสาธารณะ หรือบริเวณรอบศูนย์การค้า ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจของคนไร้บ้านมักมีความเปราะบาง เช่น มีรายได้ไม่แน่นอน ขาดหลักประกันสุขภาพหรือเอกสารแสดงตน อาติ บัตรประชาชนหรือทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านสุขภาพได้รับการเข้าถึงมากที่สุด อันเนื่องมาจากระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่ไม่มีเอกสารทางราชการบางกรณีสามารถเข้ารับบริการในสถานพยาบาลของรัฐได้ อย่างไรก็ตาม ด้านอื่น ๆ เช่นการมีที่อยู่อาศัย การศึกษา และการมีงานทำ ยังคงมีช่องว่างอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะข้อจำกัดด้านกฎหมาย ทศนคติของเจ้าหน้าที่รัฐ และการตีตราจากสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการศึกษาและลดโอกาสในการฟื้นฟูศักยภาพของคนไร้บ้าน ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ให้บริการแบบครบวงจร (One-stop Service) สำหรับคนไร้บ้านที่สามารถให้บริการตั้งแต่การออกเอกสารแสดงตน การดูแลด้านสุขภาพ การให้ข้อมูลด้านสิทธิ และการพัฒนาอาชีพ นอกจากนี้ควรมีระบบฐานข้อมูลกลางในระดับจังหวัดเพื่อประสานการให้บริการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการป้องกันปัญหาในกลุ่มเสี่ยง รวมถึงการเปลี่ยนมุมมองของสังคมให้มองเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์และศักยภาพของคนไร้บ้านมากกว่าการมองในฐานะ "ภาระของสังคม" ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านควรมีแนวทางเชิงระบบที่เชื่อมโยงกับนโยบายท้องถิ่น การบูรณาการหน่วยงาน และการมีมาตรการสนับสนุนต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : การเข้าถึงสิทธิ, กลุ่มเปราะบาง, ขอนแก่น, คนไร้บ้าน, นโยบายสาธารณะ, การจัดสวัสดิการสังคม

TITLE	Investigating Access to Social Welfare Services for the Homeless: A Case Study of Khon Kaen Province		
AUTHOR	Warisara Kitkiwan		
ADVISORS	Assistant Professor Chitralada Chaiya , Ph.D.		
DEGREE	Master of Political Science	MAJOR	Politics and Government
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

ABSTRACT

This research aims to examine the current situation and demographic characteristics of the homeless population, analyze the patterns and levels of access to basic social welfare, and propose recommendations for developing inclusive and sustainable access to rights. The study employs a mixed methodology approach, combining qualitative research through in-depth interviews with relevant informants and quantitative research via surveys. The sample consists of 410 participants, including homeless individuals, government officials, and civil society representatives in Khon Kaen Province. To address the first objective—studying the situation and demographic characteristics of the homeless—this research highlights that homelessness remains a significant global social issue affecting millions and poses critical challenges for equitable access to basic social welfare. Although Thailand has a relatively low homelessness rate compared to other Southeast Asian countries, issues related to economic inequality and policy implementation persist. This study investigates key economic and social determinants influencing equitable access to social welfare for homeless individuals in Thailand, focusing on factors such as employment rate, income inequality, government expenditure on education, and overall human development. Correlation analysis reveals significant relationships between homelessness and key socioeconomic indicators, including employment rate (-0.855),

GINI index (-0.860), Human Development Index (0.883), and government education spending (0.860). These findings underscore the complex interplay between economic policies and social security. The results suggest that expanding employment opportunities, ensuring equitable income distribution, increasing investment in education, and strengthening human development policies are critical to reducing homelessness and improving access to social welfare. This study emphasizes the urgent need for a comprehensive policy framework that integrates economic growth, education, and social protection measures to effectively address homelessness in Thailand. By tackling structural inequalities and promoting inclusive economic opportunities, Thailand can work toward establishing a more sustainable and equitable social welfare system, ensuring vulnerable populations have adequate access to essential services and opportunities for social and economic integration. The research further finds that the majority of homeless individuals are male, aged between 40 and 60 years, originally from other provinces but migrating to urban areas seeking economic opportunities or healthcare services. Most reside in public spaces such as bus stations, parks, or near shopping centers. The social and economic conditions of the homeless population tend to be vulnerable, with unstable incomes, lack of health insurance, and absence of official identification documents (e.g., ID cards or household registration), which pose significant barriers to accessing government welfare services. The level of access to basic welfare services among the homeless is moderate, with healthcare access being the highest, largely due to the Universal Health Coverage system that allows undocumented individuals to receive services in public health facilities under certain conditions. However, substantial gaps remain in other areas such as housing, education, and employment, primarily due to legal constraints, attitudes of government officials, and social stigma, which contribute to exclusion and limit opportunities for the homeless to rehabilitate their potential. Recommendations from this study include the establishment of one-stop service centers that provide comprehensive assistance to the homeless, encompassing identity document issuance,

healthcare, rights information, and career development. Additionally, the creation of a centralized provincial database to coordinate services is essential. The study also advocates for increased involvement of civil society, local communities, and the private sector in prevention efforts targeting at-risk groups, alongside fostering a societal shift in perception—viewing the homeless as individuals with inherent human dignity and potential rather than as a social burden. The findings suggest that addressing homelessness requires a systemic approach linked with local policies, inter-agency integration, and ongoing support measures. Such an approach would contribute to reducing social inequality and promoting sustainable quality of life improvements for the homeless population.

Keyword : Access to Rights, Vulnerable Groups, Homelessness, Public Policy

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น” นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณอย่างยิ่งต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตรลดา ไชยะ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการวิจัย และให้ความอนุเคราะห์ด้านวิชาการด้วยความเอาใจใส่และอดทนตลอดกระบวนการดำเนินงานวิจัย จนทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ข้าพเจ้ายังขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนางานวิจัย อีกทั้งขอขอบคุณหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดขอนแก่นทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและข้อมูลอันมีคุณค่าต่อการศึกษาในครั้งนี้

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณครอบครัว เพื่อน และผู้ที่มีส่วนสนับสนุนในการศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมทุกท่าน ที่เป็นแรงผลักดันและกำลังใจสำคัญในตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานวิจัย

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ หน่วยงานภาครัฐ และผู้ที่สนใจในประเด็นการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงนโยบายต่อไป

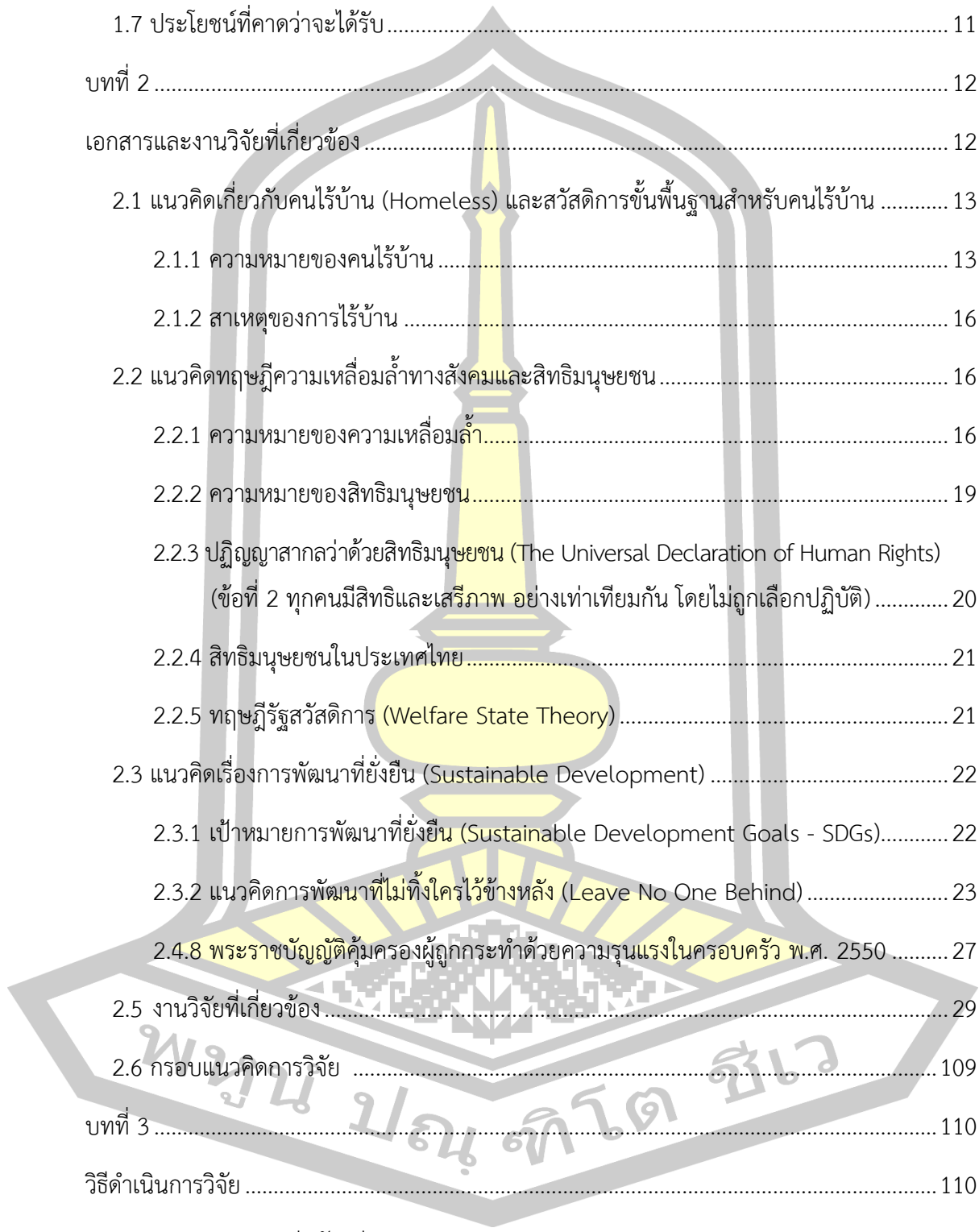
วรศรา กิจเกวียน

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

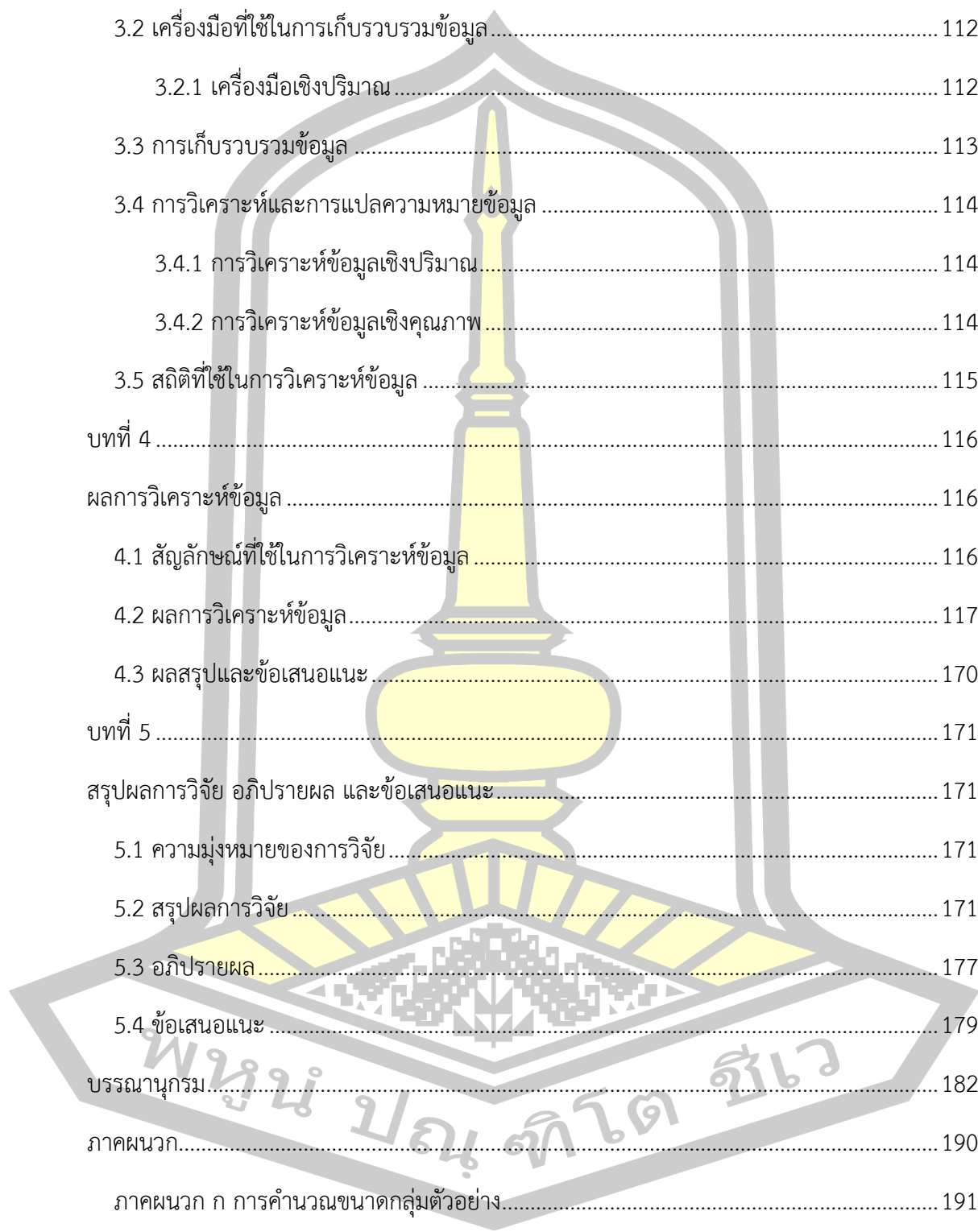
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ฒ
สารบัญรูปภาพ.....	ด
บทที่ 1	1
บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.4.1 ขอบเขตของด้านเนื้อหา.....	5
1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	6
2.1) กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ.....	6
2.2) ประชากรเชิงคุณภาพ.....	6
1.4.3 ขอบเขตด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	6
เครื่องมือ	6
1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่.....	6
1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา.....	6
1.5 ตัวแปรการศึกษา	6

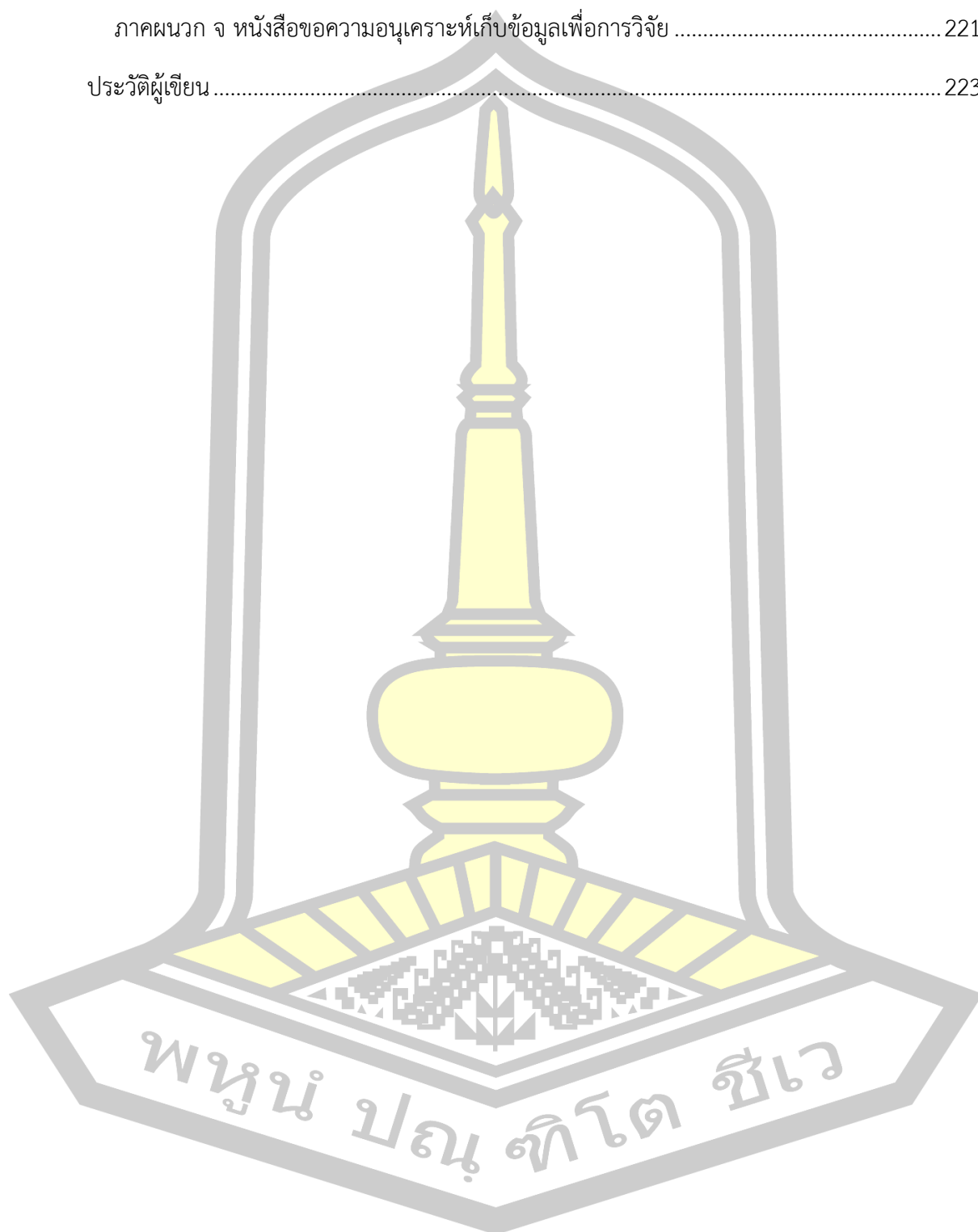
1.6	นิยามคำศัพท์.....	7
1.7	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2		12
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		12
2.1	แนวคิดเกี่ยวกับคนไร้บ้าน (Homeless) และสวัสดิการขั้นพื้นฐานสำหรับคนไร้บ้าน	13
2.1.1	ความหมายของคนไร้บ้าน	13
2.1.2	สาเหตุของการไร้บ้าน	16
2.2	แนวคิดทฤษฎีความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสิทธิมนุษยชน	16
2.2.1	ความหมายของความเหลื่อมล้ำ.....	16
2.2.2	ความหมายของสิทธิมนุษยชน.....	19
2.2.3	ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) (ข้อที่ 2 ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ)	20
2.2.4	สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย.....	21
2.2.5	ทฤษฎีรัฐสวัสดิการ (Welfare State Theory).....	21
2.3	แนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)	22
2.3.1	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs).....	22
2.3.2	แนวคิดการพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave No One Behind)	23
2.4.8	พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550	27
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
2.6	กรอบแนวคิดการวิจัย	109
บทที่ 3		110
วิธีดำเนินการวิจัย		110
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	110
3.1.1	กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ.....	110

3.1.2 ประชากรเชิงคุณภาพ.....	112
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	112
3.2.1 เครื่องมือเชิงปริมาณ.....	112
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	113
3.4 การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล.....	114
3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	114
3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	114
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
บทที่ 4.....	116
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
4.3 ผลสรุปและข้อเสนอแนะ.....	170
บทที่ 5.....	171
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	171
5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	171
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	171
5.3 อภิปรายผล.....	177
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	179
บรรณานุกรม.....	182
ภาคผนวก.....	190
ภาคผนวก ก การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง.....	191
ภาคผนวก ข เอกสารรับรองโครงการวิจัย.....	193
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบสอบถาม.....	196

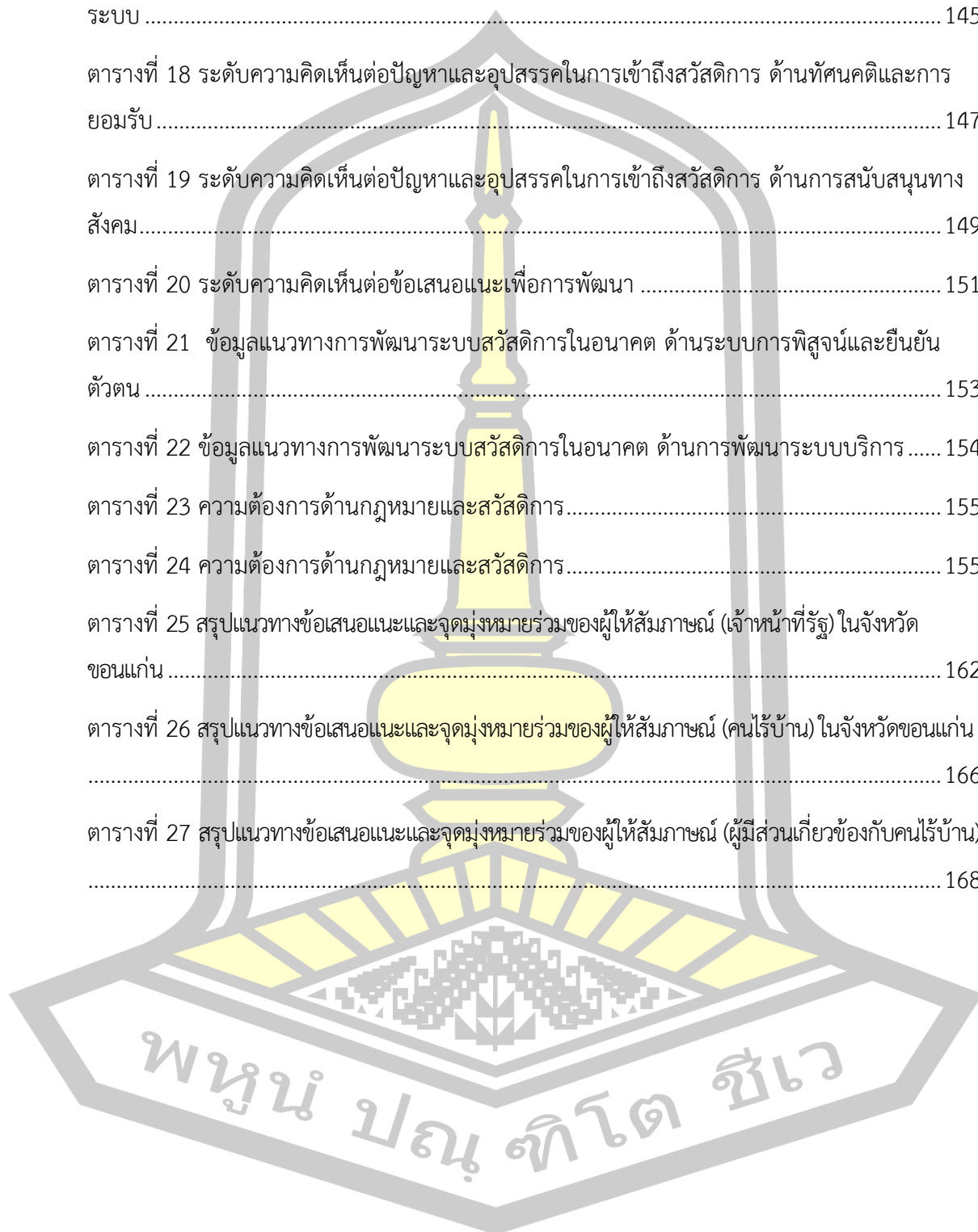
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์.....	213
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	221
ประวัติผู้เขียน.....	223

สารบัญตาราง

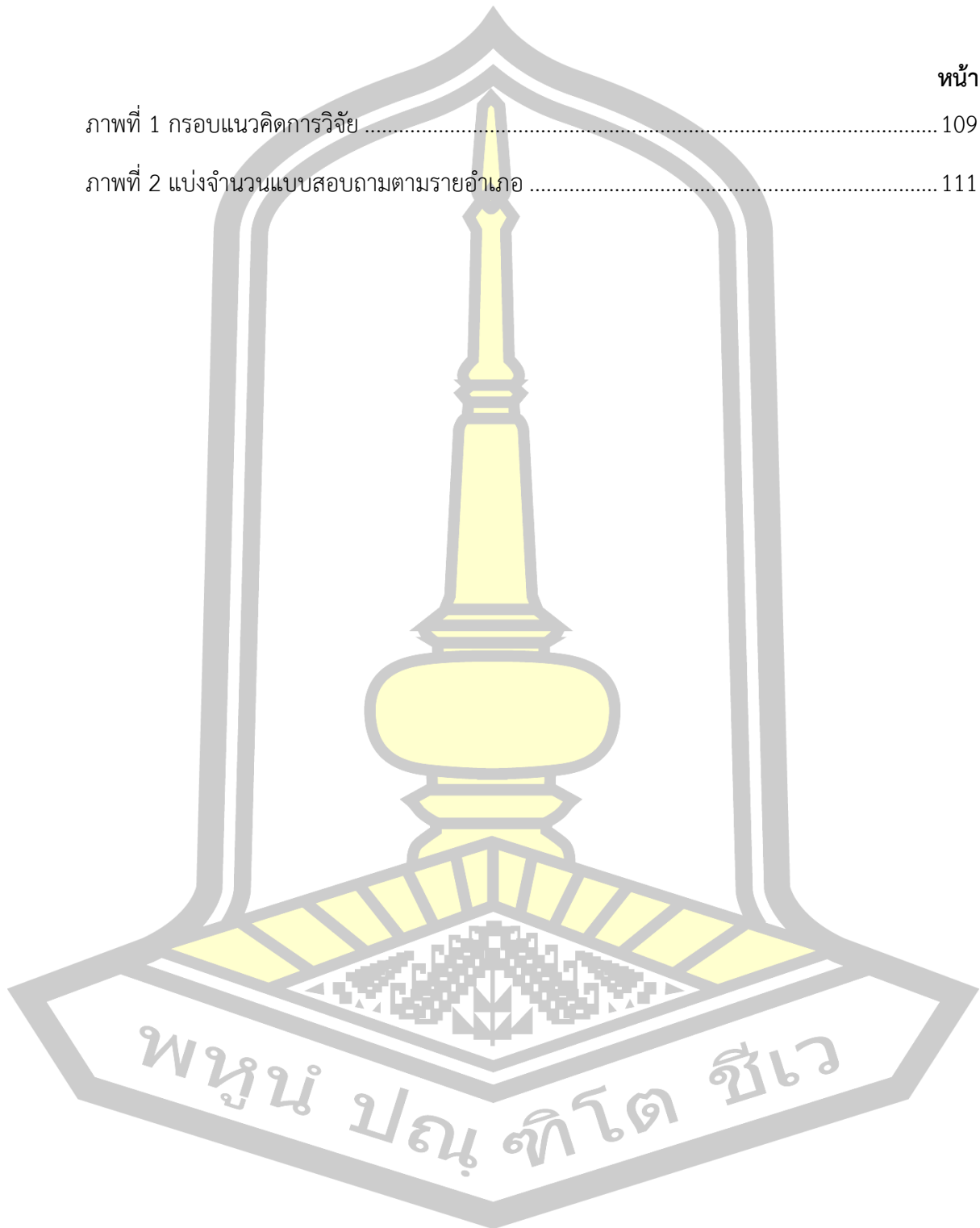
	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปผลการทบทวนวรรณกรรมและวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา.....	117
ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้านด้านการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้าน.....	120
ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านด้านปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน.....	122
ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ.....	125
ตารางที่ 6 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน.....	127
ตารางที่ 7 ระดับความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	129
ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา.....	131
ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพ.....	135
ตารางที่ 10 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย.....	137
ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการทำงานและรายได้.....	138
ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา.....	139
ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านเอกสารและหลักฐาน.....	141
ตารางที่ 14 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านความรู้ความเข้าใจ.....	142
ตารางที่ 15 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านการเดินทาง.....	143
ตารางที่ 16 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านการให้บริการ.....	144

ตารางที่ 17 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านข้อจำกัดของระบบ	145
ตารางที่ 18 ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ ด้านทัศนคติและการยอมรับ	147
ตารางที่ 19 ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนทางสังคม.....	149
ตารางที่ 20 ระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	151
ตารางที่ 21 ข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต ด้านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน	153
ตารางที่ 22 ข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต ด้านการพัฒนาระบบบริการ	154
ตารางที่ 23 ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ.....	155
ตารางที่ 24 ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ.....	155
ตารางที่ 25 สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์ (เจ้าหน้าที่รัฐ) ในจังหวัดขอนแก่น	162
ตารางที่ 26 สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์ (คนไร้บ้าน) ในจังหวัดขอนแก่น	166
ตารางที่ 27 สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน)	168

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	109
ภาพที่ 2 แบ่งจำนวนแบบสอบถามตามรายอำเภอ	111

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาคนไร้บ้านเป็นประเด็นท้าทายระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตของประชากรในทุกภูมิภาค (United Nations, 2020) องค์การสหประชาชาติได้ประมาณการว่าในปี พ.ศ. 2563 มีประชากรไร้บ้านทั่วโลกถึง 150 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของประชากรโลก ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรุนแรงและขอบเขตของปัญหาที่กว้างขวาง (United Nations, 2020) สถานการณ์คนไร้บ้านมีความแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค โดยในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศที่มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ พบว่ามีคนไร้บ้านประมาณ 580,466 คน ในปี พ.ศ. 2563 (U.S. Department of Housing and Urban Development (HUD), 2021) ในขณะที่สหภาพยุโรปมีการประมาณการว่ามีคนไร้บ้านสูงถึง 700,000 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 70 ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา (European Federation of National Organisations Working with the Homeless [FEANTSA], 2020) ตัวเลขเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า แม้แต่ในประเทศที่พัฒนาแล้ว ปัญหาคนไร้บ้านยังคงเป็นความท้าทายที่สำคัญสาเหตุของการไร้บ้านมีความซับซ้อนและหลากหลาย โดยปัจจัยหลักประกอบด้วยความยากจนและการว่างงาน การขาดแคลนที่อยู่อาศัยราคาประหยัด ปัญหาสุขภาพจิตและการติดสารเสพติด รวมถึงผลกระทบจากความขัดแย้งและภัยพิบัติทางธรรมชาติ (National Alliance to End Homelessness (NAEH), 2021; FEANTSA, 2020) ปัจจัยเหล่านี้มักมีความเชื่อมโยงกันและส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือครอบครัวตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการไร้บ้านผลกระทบของปัญหาคนไร้บ้านมีความรุนแรงและครอบคลุมหลายมิติ ทั้งด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ และสังคม คนไร้บ้านมักมีความเสี่ยงสูงต่อปัญหาสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ และมีอายุขัยเฉลี่ยต่ำกว่าประชากรทั่วไป (Fazel, Geddes, & Kushel, 2014) นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ ทั้งในแง่ของการสูญเสียผลิตภาพแรงงานและค่าใช้จ่ายในการให้บริการฉุกเฉินและสวัสดิการสังคม รวมถึงส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชุมชนและคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป (National Coalition for the Homeless, 2021) ในการแก้ไขปัญหาคอนไร้บ้านประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้ดำเนินนโยบายและมาตรการที่หลากหลาย เช่น นโยบาย Housing First ซึ่งเน้นการจัดการที่อยู่อาศัยถาวรให้กับคนไร้บ้านก่อน แล้วจึงให้บริการสนับสนุนอื่น ๆ (Tsemberis, 2010) การเพิ่มการลงทุนในที่อยู่อาศัยราคาประหยัด การบูรณาการบริการสุขภาพและสังคม และมาตรการป้องกันการไร้บ้าน แนวทางเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม (National Coalition for the Homeless, 2021) แนวโน้มในอนาคตยังคงมีความท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อาจทำให้เกิด

การย้ายถิ่นฐานและเพิ่มความเสี่ยงต่อการไร้บ้านในหลายภูมิภาค รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและตลาดแรงงานที่อาจส่งผลให้เกิดการว่างงานในบางภาคส่วน (United Nations, 2020) ในขณะเดียวกัน ก็มีแนวโน้มที่ดีในการเน้นนโยบายป้องกันการไร้บ้านมากขึ้น ซึ่งอาจช่วยลดจำนวนคนไร้บ้านในอนาคตได้ (National Alliance to End Homelessness, 2021) ด้วยความซับซ้อนและความท้าทายของปัญหาคนไร้บ้านทั่วโลก จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัย และพัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา นี้ ต้องอาศัยความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทาง ที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละประเทศและภูมิภาค ท้ายที่สุด การแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านจำเป็นต้องอาศัยความมุ่งมั่นและการดำเนินการอย่างต่อเนื่องจากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อนำไปสู่การลดจำนวนคนไร้บ้านและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรทั่วโลก อย่างยั่งยืนต่อไป

สำหรับในประเทศไทยนั้นมีปัญหาที่แยกออกมาจะพบกับปัญหาที่แบ่งได้เป็นสองประเภท คือ ปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกิดจากระบบการบริหารงานของภาครัฐที่ล่าช้าหรือมีความเชิงซ้อนเป็นผลให้รัฐไม่สามารถเป็นพื้นที่ส่งเสริมให้สังคมหรือทรัพยากรในแขนงต่างๆ พัฒนาได้จึงส่งผลกระทบต่อสังคมไปเป็นวงกว้างทั้งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนหรือความก้าวหน้าของรัฐ และปัญหาอย่างที่สองคือปัญหาเชิงกายภาพเป็นสิ่งที่สามารถพบได้ทั่วไปในสังคม และเป็นผลที่เกิดขึ้นจากปัญหาเชิงโครงสร้าง (พีระ ตั้งธรรมรักษ์, 2561) ซึ่งตัวอย่างของผลกระทบของปัญหาที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปในข้างต้น คือปัญหาคนไร้บ้านซึ่งเป็นภาพสะท้อนของปัญหาเชิงโครงสร้างที่ส่งผลเป็นปัญหาเชิงกายภาพได้อย่างชัดเจน อาจกล่าวได้ว่า เป็นปัญหาที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางสังคม แต่หากมองอย่างละเอียดจะพบได้ว่าปัญหานี้มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางสังคมอย่างมีนัย เช่น การเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่ยังมีความเหลื่อมล้ำและขาดความทั่วถึง ทำให้ประชากรบางส่วนไม่สามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์หรือเป็นปกติสุขได้ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่มักถูกมองข้ามในสังคมไทย จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและเป็นศูนย์กลางความเจริญในหลายด้าน ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบสูงโคราช มีแม่น้ำชีเป็นแม่น้ำสายสำคัญ ครอบคลุมพื้นที่ 10,886 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 26 อำเภอ 198 ตำบล 2,331 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีการปลูกข้าว อ้อย และมันสำปะหลังเป็นพืชเศรษฐกิจหลัก และศูนย์การแพทย์ที่สำคัญของภูมิภาคสถานการณ์คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นมีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมหลายประการจากการสำรวจพบว่า คนไร้บ้านส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเดิมจากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสาเหตุหลักของการกลายเป็นคนไร้บ้านมาจากปัญหาความยากจน

การว่างงาน ปัญหาครอบครัว และการขาดที่พึ่งพิง (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดขอนแก่น, 2566) ทั้งนี้ การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นมีโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ด้านที่อยู่อาศัย จังหวัดขอนแก่นมีการจัดบริการด้านที่อยู่อาศัยสำหรับคนไร้บ้านผ่านหน่วยงานหลักคือ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดขอนแก่น ซึ่งให้บริการที่พักอาศัยชั่วคราว พร้อมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น ห้องน้ำ น้ำดื่ม และอาหาร นอกจากนี้ยังมีองค์กรการกุศลและภาคประชาสังคมที่ให้ความช่วยเหลือด้านที่พักพิงแก่คนไร้บ้าน แต่ยังคงพบข้อจำกัดในเรื่องความเพียงพอของที่พักและการกระจายตัวของสถานที่ให้บริการ ด้านสุขภาพ การเข้าถึงบริการสุขภาพของคนไร้บ้านได้รับการสนับสนุนผ่านระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยโรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่นและโรงพยาบาลในเครือข่ายมีการจัดระบบบริการที่เอื้อต่อคนไร้บ้าน เช่น การยกเว้นค่าใช้จ่าย การจัดหาหน่วยแพทย์เคลื่อนที่และการประสานงานกับหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาในการเข้าถึงบริการ เนื่องจากการขาดบัตรประจำตัวประชาชนและความไม่เข้าใจในระบบบริการ ด้านการประกอบอาชีพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัดขอนแก่นมีการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพสำหรับคนไร้บ้าน ประกอบด้วย การฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น การจัดหางานที่เหมาะสม การสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพ การจัดตั้งกลุ่มอาชีพ โดยมีสำนักงานจัดหางานจังหวัดและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ด้านการศึกษา มีการส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาผ่านกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) โดยมีการจัดหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสภาพการดำรงชีวิตของคนไร้บ้าน รวมถึงการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์การเรียนและการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ การคุ้มครองทางสังคม จังหวัดขอนแก่นมีระบบการคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนไร้บ้านคือ การจดทะเบียนคนไร้บ้านเพื่อเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ การช่วยเหลือด้านกฎหมาย และการจัดทำเอกสารประจำตัว การประสานส่งต่อความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินงาน การขาดฐานข้อมูลที่เป็นระบบและการติดตามอย่างต่อเนื่องข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร การประสานงานระหว่างหน่วยงานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทศนคติเชิงลบของสังคมต่อคนไร้บ้าน ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายและการดำเนินงาน แนวทางการพัฒนาการเข้าถึงสวัสดิการในอนาคต การพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไร้บ้านแบบบูรณาการการเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานระหว่างหน่วยงานการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านคนไร้บ้านการสร้างความตระหนักและความเข้าใจในสังคม การผลักดันนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและชุมชน

การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีความท้าทายที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม จะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไร้บ้าน ให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น, 2566)

ซึ่งตัวอย่างของผลกระทบของปัญหาที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปในข้างต้น คือปัญหาคนไร้บ้าน ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของปัญหาเชิงโครงสร้างที่ส่งผลเป็นปัญหาเชิงกายภาพได้อย่างชัดเจน หากมองอย่างละเอียดจะพบได้ปัญหานี้มีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางสังคมอย่างมีนัย เช่น การเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่ยังมีความเหลื่อมล้ำและขาดความทั่วถึง ทำให้ประชากรบางส่วนไม่สามารถมีชีวิตที่สมบูรณ์หรือเป็นปกติสุขได้ งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่นซึ่งเป็นกลุ่มเปราะบางที่มีกลุ่มมองข้ามในสังคมไทย ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น เป็นปัญหาที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนและปัญหาสังคมที่ซับซ้อน การปิดช่องว่างเหล่านี้ไม่เพียงต้องอาศัยการปฏิรูปกฎหมายเท่านั้น แต่ยังต้องสร้างกลไกใหม่ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ไม่ทอดทิ้งผู้ใด และรับประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนอย่างแท้จริง ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าปัญหาเรื่องคนไร้บ้านนั้นควรจะถูกศึกษาให้ละเอียดและลึกซึ้ง โดยต้องมีการศึกษาเรื่องบทบาทของรัฐควบคู่ไปด้วยกัน ในการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้เข้าใจถึงแก่นแท้ของปัญหาที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาเรื่องคนไร้บ้านอย่างจริงจังและไม่ถูกมองว่าเป็นปัญหาของตัวบุคคลอีกต่อไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรที่มีช่องว่างระหว่างชนชั้นหรือความเหลื่อมล้ำด้อยลง ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมต่อการเป็นพลเมืองของรัฐได้

1.2 คำถามวิจัย

1. คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นมีลักษณะทางประชากร และสาเหตุของการกลายเป็นคนไร้บ้านอย่างไร
2. คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นสามารถเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านต่างๆ ในระดับใด และมีรูปแบบการเข้าถึงอย่างไรบ้าง
3. คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นประสบปัญหาและอุปสรรคใดบ้างในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานและมีความต้องการการสนับสนุนในด้านใด

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตของด้านเนื้อหา

ศึกษากฎหมาย ระเบียบ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานสำหรับคนไร้บ้านโดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีขอบเขตในการศึกษาที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) สถานการณ์ ลักษณะทางประชากร
  - ลักษณะประชากร
  - กฎหมาย
  - สวัสดิการ
  - กระบวนการและเงื่อนไข
- 2) รูปแบบสวัสดิการ
  - สุขภาพ
  - การศึกษา
  - ที่อยู่อาศัย
  - การทำงานและการจ้างงาน
  - สวัสดิการด้านอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภค
- 3) ปัญหาและอุปสรรค
  - อุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย
  - ช่องว่างระหว่างกฎหมาย นโยบาย และการปฏิบัติจริง
- 4) บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
  - กระทรวงสาธารณสุข
  - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - องค์กรภาคประชาสังคม
- 5) กรณีศึกษาและแนวปฏิบัติที่ดี
  - ตัวอย่างความสำเร็จในการให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้าน
  - บทเรียนจากต่างประเทศในการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน
- 6) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- แนวทางการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ
- มาตรการเพื่อลดอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ
- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการติดตามผล

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,830,902 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนไร้บ้านหรือและคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน

2.1) กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ คือ บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนไร้บ้านหรือและคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 400 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณโดยใช้สูตรการหากลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane

2.2) ประชากรเชิงคุณภาพ คือ ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเป็นข้อมูลในเชิงลึก โดยกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 10 คน แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 4 คน ภาคประชาสังคม (ประชาชน) จำนวน 2 คน และคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน

1.4.3 ขอบเขตด้านเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบไปด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากแนวคิดของการศึกษาโดยครอบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการศึกษา

1.4.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ศึกษาในครั้งนี้ คือ จังหวัดขอนแก่น

1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ศึกษาข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2567

1.5 ตัวแปรการศึกษา

การวิจัย การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ผล เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่นได้อย่างครอบคลุมการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

1. ตัวแปรต้น

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

- เพศ

- อายุ

- อาชีพ

- สถานภาพ

1.2 สถานการณ์และลักษณะทางประชากร

- สาเหตุของการเป็นคนไร้บ้าน

- ระยะเวลาการเป็นคนไร้บ้าน

2. ตัวแปรตาม

2.1 รูปแบบการเข้าถึงสวัสดิการ

- ด้านสุขภาพ

- ด้านการศึกษา

- ด้านที่อยู่อาศัย

- ด้านการทำงาน

2.2 ระดับการเข้าถึงสวัสดิการ

2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ

1.6 นิยามคำศัพท์

คนไร้บ้าน หมายถึง บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพและให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้

ความต้องการ หมายถึง ความอยากได้หรือความประสงค์ที่จะได้ เช่น สิ่งที่ต้องการดำรงชีวิตความช่วยเหลือ

สวัสดิการ หมายถึง การที่รัฐพยายามจัดทำให้ประชาชนมากที่สุด หมายความว่าประกันมาตรฐานขั้นต่ำของประชาชนให้มีการกินดีอยู่ดี ตั้งแต่การเลี้ยงดูบุตร การให้บริการทางการศึกษาการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลเวลาเจ็บป่วย และที่สำคัญให้ความช่วยเหลือเวลาไม่มีรายได้เนื่องจากไม่มีงานทำหรือว่างงาน

ช่องว่างกฎหมาย หมายถึง ช่องโหว่ที่รัฐบาลหละหลวมในเรื่องของกฎหมายตัวนี้ จนทำให้มีช่องว่าง

นโยบาย หมายถึง นโยบายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิขั้นพื้นฐานและสิทธิการขั้นพื้นฐานที่สามารถเข้าถึงได้ตามกฎหมาย

สภาพปัญหา หมายถึง สถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่เป็นอุปสรรค ขัดข้อง หรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น ซึ่งต้องการการแก้ไขหรือพัฒนาให้ดีขึ้น

บัตรประจำตัวประชาชน หมายถึง บัตรที่แสดงยืนยันตัวตนที่ใช้สำหรับการรับสิทธิ สำหรับคนไทย

พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร หมายถึง กฎหมายที่กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจดทะเบียนประชากรในประเทศ

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ หมายถึง พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายสำคัญที่กำหนดนโยบายและระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติของประเทศไทย โดยมีจุดมุ่งหมายหลักดังนี้ จัดตั้งระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (Universal Health Coverage) สำหรับประชาชนไทยทุกคน สร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่จำเป็นพระราชบัญญัตินี้มีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม และสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบสวัสดิการสังคมของประเทศ

นโยบายการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน หมายถึง นโยบายการจัดการปัญหาคนไร้บ้านในประเทศไทยเป็นแนวทางที่รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาของประชากรที่ไม่มีที่อยู่อาศัยถาวร โดยมีลักษณะสำคัญดังนี้ โดยมีการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น จัดหาที่พักพิงชั่วคราว การให้บริการด้านอาหารและสุขอนามัยพื้นฐาน การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุข การสนับสนุนการศึกษาและฝึกอาชีพ ช่วยเหลือในการหางานทำสนับสนุนการประกอบอาชีพอิสระ นโยบายเหล่านี้มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยไม่เพียงแต่ให้ความช่วยเหลือระยะสั้น แต่ยังพยายามแก้ไขปัจจัยพื้นฐานที่ทำให้เกิดปัญหาคนไร้บ้านด้วย

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย หมายถึง แผนระดับชาติที่กำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยของประเทศ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ โดยแผนยุทธศาสตร์นี้มีเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านการพัฒนาที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพ ปลอดภัย และเข้าถึงได้สำหรับประชาชนทุกกลุ่ม

นโยบายสวัสดิการสังคมสำหรับผู้ด้อยโอกาส หมายถึง แนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มประชากรที่เผชิญกับข้อจำกัดหรือความยากลำบากในการดำรงชีวิต นโยบายนี้มีเป้าหมายในการลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและสร้างโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสสามารถพึ่งพาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

การบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย หมายถึง กระบวนการนำกฎหมายและนโยบายที่ได้ประกาศใช้ไปปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ การตีความกฎหมายและนโยบาย ทำความเข้าใจเจตนารมณ์และขอบเขตของกฎหมายหรือนโยบาย แปลความหมายให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบ กำหนดหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนจัดสรรบุคลากรและทรัพยากรที่จำเป็น การบังคับใช้กฎหมายและนโยบายที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม

อุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย หมายถึง ปัญหาหรือข้อจำกัดต่างๆ ที่ส่งผลให้การนำกฎหมายหรือนโยบายไปปฏิบัติไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือเจตนารมณ์ที่กำหนดไว้ อุปสรรคเหล่านี้มีหลายประการ ดังนี้

1. ความไม่ชัดเจนของกฎหมายหรือนโยบาย
  - ภาษาที่ใช้คลุมเครือหรือตีความได้หลายนัย
  - ขาดรายละเอียดในการปฏิบัติ
2. การขาดทรัพยากร
  - งบประมาณไม่เพียงพอ
  - บุคลากรไม่เพียงพอหรือขาดความเชี่ยวชาญ
3. การต่อต้านจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - การไม่ยอมรับหรือไม่ปฏิบัติตามจากกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบ
  - การลอบบีจากกลุ่มผลประโยชน์
4. ความซับซ้อนของปัญหา
  - ปัญหาที่ต้องการแก้ไขมีความซับซ้อนเกินกว่าที่กฎหมายหรือนโยบายจะครอบคลุม
5. ความขัดแย้งกับวัฒนธรรมหรือค่านิยมท้องถิ่น
  - กฎหมายหรือนโยบายไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน
  - การต่อต้านเนื่องจากขัดกับความเชื่อหรือประเพณี
6. การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหรือนโยบาย
  - การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือผู้บริหารระดับสูง
  - การเปลี่ยนแปลงนโยบายอย่างฉับพลัน
7. ขาดการติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
  - ไม่มีระบบการติดตามผลที่ชัดเจน

ได้ทั้งหมด

เหล่านี้เป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาแนวทางแก้ไขและปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายและนโยบายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ช่องว่างระหว่างกฎหมาย นโยบาย และการปฏิบัติจริง หมายถึง ความแตกต่างหรือความไม่สอดคล้องระหว่างสิ่งที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือนโยบาย กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติ

1) การตีความกฎหมายที่คลาดเคลื่อน 2) ข้อจำกัดด้านทรัพยากรในการนำไปปฏิบัติ 3) การขาด

ความเข้าใจหรือการยอมรับจากผู้ปฏิบัติและประชาชน 4) ความซับซ้อนของปัญหาในความเป็นจริง
5) การทุจริตหรือการบิดเบือนในกระบวนการปฏิบัติ ช่องว่างนี้ส่งผลให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพ
ในการบังคับใช้กฎหมายและนโยบาย และอาจนำไปสู่การไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

บริการสาธารณสุข หมายถึง การให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนเพื่อป้องกัน ดูแล และส่งเสริมสุขภาพ เช่น การรักษาโรค การฉีดวัคซีน และการตรวจสุขภาพ

ที่อยู่อาศัย หมายถึง สถานที่ที่บุคคลใช้สำหรับพักอาศัยและดำเนินชีวิตประจำวัน

การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ ค่านิยม และทัศนคติของบุคคล เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจ้างงาน หมายถึง กระบวนการที่นายจ้างเสนอให้บุคคลหรือผู้ซึ่งมีความสามารถในงานนั้นๆ เข้าร่วมทำงานในตำแหน่งหน้าที่ที่กำหนด เพื่อรับค่าจ้างตามตกลงที่กำหนดไว้

สวัสดิการด้านอาหารและเครื่องอุปโภคบริโภค หมายถึง การให้บริการหรือการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาอาหารและสิ่งของที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตรประจำวัน เช่น การแจกจ่ายอาหาร การให้คู่มืออาหาร หรือการสนับสนุนทางการเงินเพื่อซื้อของใช้จำเป็น

ขั้นตอนการขอรับบริการ หมายถึง ลำดับของการดำเนินการหรือกระบวนการที่ผู้รับบริการต้องปฏิบัติตามเพื่อที่จะได้รับบริการที่ต้องการจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ

เอกสารและหลักฐานที่จำเป็น หมายถึง เอกสารหรือข้อมูลที่ต้องมีเพื่อยืนยันความถูกต้องหรือสิทธิในการกระทำบางอย่าง เช่น บัตรประจำตัวประชาชน เอกสารทางการแพทย์แสดงตัวตน หรือเอกสารที่เป็นหลักฐานการทำธุรกรรมต่างๆ

ข้อจำกัดสำหรับผู้ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน หมายถึง อุปสรรคหรือปัญหาที่บุคคลจะต้องเผชิญเมื่อไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐหรือเอกชนได้ เช่น การรับบริการสุขภาพ การสมัครงาน การเปิดบัญชีธนาคาร หรือการทำธุรกรรมทางกฎหมายต่างๆ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมถึงการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคง เพื่อสร้างสังคมที่มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีความยั่งยืน

กระทรวงสาธารณสุข หมายถึง กระทรวงที่ดูแลประชาชนและคนทุกคนในประเทศด้านสาธารณสุข

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรที่ดูแลประชาชนแทนส่วนกลาง เป็นการกระจายอำนาจให้ส่วนนี้ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้กับประชาชน เช่น อบต. เทศบาล

องค์กรภาคประชาสังคม หมายถึง กลุ่มหรือองค์กรที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐและไม่แสวงหากำไร ซึ่งดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อสังคมส่วนรวมอาจมีรูปแบบเป็นมูลนิธิ สมาคม กลุ่มอาสาสมัคร หรือเครือข่ายทางสังคม สามารถทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างภาครัฐและประชาชน มีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบายสาธารณะและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม องค์กรภาคประชาสังคมมีความสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม รวมถึงการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและสวัสดิการของประชาชน

การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน หมายถึง สวัสดิการที่ประชาชนคนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐได้อย่างเท่าเทียมกันและไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
2. ทราบแนวทางในการพัฒนารูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ที่เหมาะสมและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น
3. จัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดการปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้ผู้วิจัยจะได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องคนไร้บ้าน รวมทั้งทบทวนวรรณกรรมการวิจัย เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลสำหรับการทำงานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งจะได้กล่าวในขั้นถัดไป โดยในประเทศไทยมีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและสามารถใช้กับคนไร้บ้านได้โดยตรง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนไร้บ้าน (Homeless) และสวัสดิการขั้นพื้นฐานสำหรับคนไร้บ้าน

2.1.1 ความหมายของคนไร้บ้าน

2.1.2 สาเหตุของการไร้บ้าน

2.2 แนวคิดทฤษฎีความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสิทธิมนุษยชน

2.2.1 ความหมายของความเหลื่อมล้ำ

2.2.2 ความหมายของสิทธิมนุษยชน

2.2.3 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) - ข้อที่ 2 ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

2.2.4 สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

2.2.5 ทฤษฎีรัฐสวัสดิการ (Welfare State Theory)

2.3 แนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

2.3.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs)

2.3.2 แนวคิดการพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave No One Behind)

2.4 กฎหมายหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

2.4.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

2.4.2 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545

2.4.3 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการประสานการให้ความช่วยเหลือผู้ขอรับการสงเคราะห์ พ.ศ. 2547

2.4.4 พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557

2.4.5 พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2.4.6 มติคณะรัฐมนตรี 20 เมษายน 2558 เรื่อง การให้สิทธิเสมือนคนไทย

2.4.7 พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546

2.4.8 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

2.4.9 พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับคนไร้บ้าน (Homeless) และสวัสดิการขั้นพื้นฐานสำหรับคนไร้บ้าน

2.1.1 ความหมายของคนไร้บ้าน

คนไร้บ้าน หมายถึง สภาพของบุคคล ณ ช่วงเวลาหนึ่งที่ไม่สามารถมีที่อยู่อาศัยในแบบปกติทั่วไปส่วนใหญ่จะมีอาชีพหาของเก่า เป็นแรงงานรับจ้างรายวันทั่วไป ค้าขายอาหาร ของมือสอง และอื่นๆ บางส่วนเป็นผู้พิการทางจิตในเขตกรุงเทพฯ มักพบอาศัยหลับนอนตามป้ายรถเมล์ หรือสถานที่ที่มีแสงสว่างการแยกกกลุ่มคนเหล่านี้ออกจากคนปกติได้ หลังจากเที่ยงคืนไปแล้วทำให้ยากในการให้การช่วยเหลือด้านอาหารโดยปกติคนไร้บ้าน ไม่ใช่ขอทาน มักปฏิเสธการให้การช่วยเหลือ การให้การช่วยเหลือจำเป็นต้องมีลักษณะที่เป็นมิตร เนื่องจากคนไร้บ้านจะมีอาการจิตผิดปกติไม่มากนักน้อย เกิดจากความเครียดที่ต้องทนต่อสภาพแวดล้อมที่โหดร้ายของใช้ ที่จำเป็น อาทิ หมอนเล็กๆ ที่จะพกพาได้สะดวก ผ้าห่มบางๆ ปกติมักเป็นสีเข้ม คนไร้บ้านส่วนใหญ่เคยเป็นคนปกติทั่วไปมาก่อน เมื่อพูดถึงคนไร้บ้านบ่อยครั้งคนทั่วไปอาจไม่รู้จักว่าพวกเขาคือใคร มีลักษณะแบบไหนใช้ชีวิตอย่างไร แต่ถ้าเป็นการถามว่ารู้จักคนเร่ร่อนหรือไม่ หลายคนจะนึกถึงคนกลุ่มนี้ได้ เนื่องจาก เคยเห็นพวกเขาแบกของเดินไปเดินมาอย่างไม่รู้จะไปที่ไหน หรือเคยเห็นพวกเขานั่งหรือนอนอยู่ตามป้าย รถเมล์ริมทางเท้า หรือในพื้นที่สาธารณะอย่างไม่มีจุดหมาย ถ้าเราลองถามถึงความนึกคิดและความ เข้าใจเกี่ยวกับคนไร้บ้าน คนส่วนใหญ่จะตอบว่าคนไร้บ้านคือ คนที่มีอาการป่วยทางจิต คนบ้า คนที่ แต่งตัวสกปรกมอมแมม คนที่ดูไม่น่าไว้วางใจสามารถที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่นได้ มุมมองต่างๆ เหล่านี้ทำให้ภาพของคนไร้บ้านสำหรับสังคมไทยนั้นมีความหมายในแง่ลบ พร่าเลือน และคลาดเคลื่อนไปจากความจริง คำที่เรียกพวกเขาจึงเหมือนทำให้พวกเขาถูกแบ่งแยก (discriminate) ออกจากคนโดยทั่วไปและดูเหมือนด้อยค่า (Farha, L, 2015)

คนไร้บ้านในสังคมไทยและทั่วโลกมีลักษณะที่สะท้อนถึงความท้าทายในการดำรงชีวิต ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง ต้องพึ่งพาพื้นที่สาธารณะเป็นที่พักพิงชั่วคราว ไม่ว่าจะเป็นส่วนสาธารณะ ใต้สะพาน หรือศาลาริมทาง สภาพความเป็นอยู่เช่นนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตในหลายด้าน ด้านเศรษฐกิจ พวกเขาไม่ประสบปัญหาหารายได้ไม่แน่นอน บางคนต้องหาเช่ากินค่ารับจ้างทั่วไป หรือขอทาน การขาดรายได้ที่มั่นคงนี้ทำให้ยากที่จะยกระดับคุณภาพชีวิต ขณะเดียวกันการไม่มีที่อยู่อาศัยถาวรยังส่งผลให้ขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ ทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา และสวัสดิการสังคม

สุขภาพกายและจิตใจของคนไร้บ้านมักเปราะบาง เนื่องจากการอยู่กลางแจ้ง ขาดสุขอนามัยที่ดี และความเครียดจากความไม่มั่นคงในชีวิต บางคนอาจพึ่งพาสุราหรือสารเสพติด เพื่อบรรเทาความทุกข์ ซึ่งยิ่งทำให้ปัญหาซับซ้อนขึ้น สาเหตุที่ทำให้คนต้องกลายเป็นคนไร้บ้านมีหลากหลาย ตั้งแต่วิกฤตเศรษฐกิจที่นำไปสู่การว่างงาน ความแตกแยกในครอบครัว ปัญหาสุขภาพจิต ไปจนถึงภัยพิบัติที่ทำให้สูญเสียที่อยู่อาศัย การแก้ไขปัญหาคณะไร้บ้านจึงต้องอาศัยความเข้าใจในความซับซ้อนของปัญหา และต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกใหม่ในการดำเนินชีวิตให้กับพวกเขา

การศึกษาพฤติกรรมและลักษณะเฉพาะของบุคคลไร้ที่อยู่อาศัย (คนไร้บ้าน) พบว่ามีรูปแบบการดำรงชีวิตและพฤติกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ อันเป็นผลมาจากสภาวะความขาดแคลนและข้อจำกัดในการดำรงชีวิต ดังจะได้อธิบายโดยละเอียดต่อไปนี้

ด้านพฤติกรรมการดำรงชีวิตประจำวัน บุคคลไร้ที่อยู่อาศัยมักมีแบบแผนการใช้ชีวิตที่ไม่เป็นระบบระเบียบ อันเนื่องมาจากการขาดที่พักอาศัยถาวร ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายที่พักพิงไปตามสถานที่ต่างๆ โดยเฉพาะในพื้นที่สาธารณะ อาทิ สวนสาธารณะ ขานขาลาสถานีขนส่ง ศาลาที่พักผู้โดยสาร หรือใต้สะพาน ทั้งนี้ การเลือกที่พักมักคำนึงถึงความปลอดภัย การเข้าถึงแหล่งอาหาร และการหลีกเลี่ยงการถูกไล่ที่

ในด้านสุขอนามัย บุคคลไร้ที่อยู่อาศัยมักประสบปัญหาการดูแลสุขภาพอนามัยส่วนบุคคล เนื่องจากข้อจำกัดในการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น ห้องสุขา น้ำสะอาด และอุปกรณ์ทำความสะอาดร่างกาย ส่งผลให้มีลักษณะภายนอกที่อาจไม่สะอาดเรียบร้อย เสื้อผ้าอาจมีกลิ่นอับหรือสกปรก อันเป็นอุปสรรคต่อการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไปในสังคม

พฤติกรรมการแสวงหาปัจจัยยังชีพ บุคคลไร้ที่อยู่อาศัยต้องดิ้นรนหารายได้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การรับจ้างทั่วไป การเก็บของเก่า การขอทาน หรือการขายสินค้าเล็กๆ น้อยๆ บางรายอาจพึ่งพาความช่วยเหลือจากองค์กรการกุศลหรือศาสนสถาน ทั้งในรูปแบบอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ

ด้านพฤติกรรมทางสังคม มักพบว่าบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยมีแนวโน้มแยกตัวจากสังคม หรือรวมกลุ่มกันเฉพาะในหมู่ผู้ที่มีสภาวะเดียวกัน อันเนื่องมาจากความรู้สึกด้อยค่า การถูกตีตรา และการขาดความมั่นใจในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ ยังอาจพบพฤติกรรมการพึ่งพาสารเสพติดหรือสุรา เพื่อบรรเทาความเครียดและความทุกข์ทางจิตใจ

ด้านสภาวะทางจิตใจ บุคคลไร้ที่อยู่อาศัยมักมีความเครียดสูง วิตกกังวล และอาจมีอาการซึมเศร้า อันเป็นผลมาจากความไม่มั่นคงในชีวิต การขาดความหวัง และการสูญเสียความภาคภูมิใจในตนเอง บางรายอาจแสดงออกผ่านพฤติกรรมก้าวร้าว หวาดระแวง หรือเก็บตัว

การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม บุคคลไร้ที่อยู่อาศัยจะพัฒนาทักษะการเอาตัวรอดเฉพาะตัว เช่น การรู้จักหาที่พักที่ปลอดภัย การสร้างที่กำบังชั่วคราว การรู้จักแหล่งอาหารและน้ำ ตลอดจน การสร้างเครือข่ายความช่วยเหลือกับผู้ที่อยู่ในสถานะเดียวกัน

ทั้งนี้ พฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงลักษณะทั่วไปที่พบได้ในกลุ่มบุคคลไร้ที่อยู่อาศัย โดยแต่ละบุคคลอาจมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปตามประสบการณ์ชีวิต สภาพแวดล้อม และปัจจัย ส่วนบุคคลอื่นๆ การทำความเข้าใจพฤติกรรมเหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลไร้ที่อยู่อาศัยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐภายใต้กรอบระบบบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 โดยให้ส่วนราชการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ใน 5 ด้าน คือ แผนปรับเปลี่ยนบทบาท ภารกิจ และวิธีบริหารงานของภาครัฐ แผนปรับเปลี่ยนระบบ ประสิทธิภาพเป็นแบบมุ่งเน้นผลงาน แผนปรับเปลี่ยนระบบบริหารบุคคล แผนปรับเปลี่ยนกฎหมาย และแผนปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยม (การประชุมสงเคราะห์, 2545) ประกอบกับการ เข้าบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และ ก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดของประชาชน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง บทบาทภารกิจของ ภาครัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ในปัจจุบัน กรมประชาสงเคราะห์ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มี ภารกิจเกี่ยวข้องกับประชาชน ตั้งแต่เกิดจนชราภาพและตาย โดยดำเนินการจัด สวัสดิการสังคม ให้การสงเคราะห์ พิ้นฟู คุ้มครองป้องกัน และพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คนพิการและทุพพลภาพ คนไร้ที่พึ่ง เร่ร่อนขอทานสตรี ครอบครัวยุติธรรม ผู้ประสบภัย และผู้ประสบปัญหาสังคมอื่น ตลอดจนส่งเสริม และ สนับสนุนการดำเนินงานสังคม สงเคราะห์ ของภาคเอกชน และภาคประชาชน จึงได้มีการปรับ องค์กร ครั้งใหญ่ตามแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ ไปสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งกำหนดหน้าที่ของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คือ การพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรม และความเสมอภาคในสังคมการส่งเสริมคุณภาพชีวิต และความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและ ชุมชน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการขึ้นเพื่อรับผิดชอบภารกิจของกรมประชาสงเคราะห์ ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ พ.ศ. 2545 คือ ให้บริการสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้คนไร้ที่พึ่ง ผู้ประสบปัญหาทางสังคม โดยการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหารูปแบบของสถาน สงเคราะห์ และการประสานงานส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชน และท้องถิ่นจัดสวัสดิการสังคม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาทางสังคมสามารถดำรงชีวิต และ พึ่งตนเองได้อย่างมีศักดิ์ศรี และมีส่วนราชการในสังกัด คือ กองกลาง สำนักบริการสวัสดิการสังคม สำนักป้องกันและแก้ไข และสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ในปี 2558 กระทรวงพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการโดยประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2558 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2558 มีผลบังคับใช้ในวันที่ 6 มีนาคม 2558 เป็นต้น

2.1.2 สาเหตุของการไร้บ้าน

สาเหตุของการไร้บ้านอาจจะมองได้จากหลายมุม ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีเรื่องการปราศจากที่อยู่อาศัย หรือการถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง การศึกษาวิจัยพบว่า การไร้บ้านมีสาเหตุมาจากสภาพครอบครัวที่แตกแยก ปัญหาอาเสพติด การป่วยทางจิต หรือการติดเหล้า ในประเทศกำลังพัฒนา ปรากฎการณ์ของคนไร้ที่อยู่อาศัย เป็นผลมาจากนโยบายของรัฐและเอกชนที่ไม่ตอบสนองความต้องการของคนกลุ่มนี้ การเพิ่มขึ้นของคนไร้บ้านเนื่องจากมีคนอพยพจากเขตชนบทเข้าสู่เมืองมากขึ้น และอายุของประชากรมีเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ นโยบายของรัฐเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยยังไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์ เช่น ขาดการสร้างที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนอย่างเหมาะสมและพอเพียง การเสื่อมโทรมของที่อยู่อาศัย ข้อจำกัดในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ และความไม่ครอบคลุมของระบบคุ้มครองทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

2.2 แนวคิดทฤษฎีความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสิทธิมนุษยชน

2.2.1 ความหมายของความเหลื่อมล้ำ

ในแนวคิดทฤษฎีความเหลื่อมล้ำทางสังคมมีผู้ให้คำนิยามไว้ดังนี้ (ไม่มีคำนิยามไว้ในกฎหมาย)

สฤณี อาชวานันทกุล (2554) เมื่อกล่าวถึงความเหลื่อมล้ำแล้ว บางแห่งอาจใช้คำว่า ความแตกต่าง ความไม่เท่าเทียม ความไม่เสมอภาค หรือการที่กลุ่มในสังคมมีบางอย่างที่ไม่เท่ากันก็ได้

โกวิท กังสนันท์ (2559) ได้กล่าวถึงประเภทของความเหลื่อมล้ำออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ความเหลื่อมล้ำด้านสังคม-การเมือง (Social-political inequalities) ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ (Economic inequalities) และความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ (Health inequalities) ในขณะที่ Mount (2008) ได้แบ่งความเหลื่อมล้ำเป็น 5 มิติ ได้แก่ ในมิติของการเมืองมิติของรายได้ มิติของโอกาส มิติของ การได้รับการปฏิบัติและมิติของการเป็นสมาชิกในสังคม (อานันท์ชนก สกนธวัฒน์, 2558) ในขณะที่ Antoine (2011) ได้ให้คำนิยามความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันในสังคม ว่าหมายถึง สถานการณ์ที่กลุ่มคนบางกลุ่มในสังคมไม่มีความเท่าเทียมในสถานะทางสังคมชนชั้นทางสังคมและกลุ่มสังคม รวมถึงสิทธิต่างๆ ในสังคม ทั้งสิทธิในการออกเสียง สิทธิ ในการเข้าถึงบริการสาธารณะของรัฐ อันได้แก่ การศึกษา สาธารณสุข การมีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพ ระบบขนส่งสาธารณะ เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดแล้วทุกคนในสังคมควรมีสิทธิได้รับอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

ความเหลื่อมล้ำในสังคม (Social Inequality)

ถูกสร้างโดยผ่าน 2 กระบวนการ คือกระบวนการกำหนดบทบาททางสังคม เป็นการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบทางสังคม ซึ่งกระบวนการกำหนดบทบาททางสังคม ประกอบด้วยสถานภาพ และบทบาทที่เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันสถานภาพ เป็นตัวกำหนดบุคคลให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบบทบาทเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมและความคาดหวังให้บุคคลกระทำ ดังนั้น บุคคลจึงถูกจัดสรรให้อยู่ในบทบาทและจุดยืนดังกล่าว และในบางครั้งกระบวนการกำหนดบทบาททางสังคมส่งผลต่อการได้รับผลประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งความเหลื่อมล้ำในสังคมสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ (Economic Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้ ทรัพย์สิน โอกาสในการทำงาน และบริการสาธารณะระหว่างบุคคล กลุ่มคน หรือชนชั้นในสังคม ความเหลื่อมล้ำนี้สามารถปรากฏในหลายระดับทั้งภายในประเทศ ระหว่างภูมิภาค หรือระหว่างประเทศ โดยผู้ที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีทรัพย์สินมักจะเผชิญกับข้อจำกัดในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การศึกษา สาธารณสุข และโอกาสในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจยังสามารถนำไปสู่ปัญหาสังคม เช่น ความยากจน อาชญากรรม หรือความขัดแย้งทางการเมือง หากไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสม

2. ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา (Educational Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา ทรัพยากรการเรียนรู้ คุณภาพของการสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ เช่น ตามฐานะทางเศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ เพศ หรือเชื้อชาติ กลุ่มที่ด้อยโอกาสมักมีข้อจำกัดในการเข้าถึงโรงเรียนที่มีคุณภาพ ครูที่มีความสามารถ หรือสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย ส่งผลให้เกิดช่องว่างทางทักษะและความรู้ในระยะยาว ความเหลื่อมล้ำนี้อาจส่งผลต่อโอกาสในการมีงานทำที่ดี รายได้ และการพัฒนาทางสังคมของบุคคล ทำให้ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษากลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่ตอกย้ำความเหลื่อมล้ำในด้านอื่นๆ เช่น เศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย

3. ความเหลื่อมล้ำด้านสาธารณสุข (Health Inequality) คือ ความแตกต่างอย่างไม่เป็นธรรมในการเข้าถึงบริการทางสุขภาพ คุณภาพของการรักษา โอกาสในการมีสุขภาพดี และผลลัพธ์ด้านสุขภาพระหว่างบุคคลหรือกลุ่มประชากรต่างๆ ความเหลื่อมล้ำนี้อาจเกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น รายได้ ระดับการศึกษา พื้นที่อยู่อาศัย เพศ หรือสถานะทางสังคม ทำให้บางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงโรงพยาบาล แพทย์ หรือยารักษาโรคที่จำเป็นได้อย่างเท่าเทียม ส่งผลให้มีอัตราการเจ็บป่วยและเสียชีวิตสูงกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ได้เปรียบ นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพยังสะท้อนถึงความไม่เป็นธรรมในเชิงโครงสร้างและนโยบายของรัฐ ที่อาจเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มคนบางกลุ่มมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

4. ความเหลื่อมล้ำด้านสังคม (Social Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกันในสถานะโอกาส และการเข้าถึงทรัพยากรทางสังคมระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนในสังคม ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ เช่น ชนชั้นทางสังคม เพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรม ความเหลื่อมล้ำนี้แสดงออกผ่านการปฏิบัติที่แตกต่างกัน เช่น การเลือกปฏิบัติ การแบ่งแยกโอกาสในการศึกษา การจ้างงาน หรือการเข้าถึงบริการของรัฐ ส่งผลให้บางกลุ่มถูกกีดกันหรือได้รับสิทธิประโยชน์น้อยกว่ากลุ่มอื่น ความเหลื่อมล้ำด้านสังคมยังเป็นรากฐานของความเหลื่อมล้ำในด้านอื่นๆ เช่น เศรษฐกิจ การเมือง และสุขภาพ และสามารถนำไปสู่ความตึงเครียดหรือความขัดแย้งในสังคมได้หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสม

5. ความเหลื่อมล้ำด้านกฎหมายและการเมือง (Legal and Political Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรม และอำนาจทางการเมืองของประชาชนในสังคม ซึ่งอาจแสดงออกในรูปแบบของการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรม การเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหรือกลุ่มคนบางกลุ่ม การมีสิทธิมีเสียงไม่เท่าเทียมกันในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การออกเสียง หรือการเข้าถึงตำแหน่งในระบบการปกครอง กลุ่มที่มีอำนาจมักจะสามารถกำหนดกติกาหรือใช้กลไกทางกฎหมายเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน ขณะที่กลุ่มด้อยโอกาสถูกจำกัดการมีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมและบ่อนทำลายหลักประชาธิปไตยอย่างรุนแรง หากความเหลื่อมล้ำนี้ยังคงดำรงอยู่ ก็อาจนำไปสู่ความไม่พอใจของประชาชนและการเคลื่อนไหวทางสังคมในระยะยาว

6. ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล (Digital Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงใช้งาน และได้รับประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซอฟต์แวร์ หรือทักษะการใช้เทคโนโลยี ความเหลื่อมล้ำนี้อาจเกิดจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ อายุ ระดับการศึกษา หรือโครงสร้างพื้นฐานในแต่ละพื้นที่ ทำให้บางกลุ่มไม่สามารถเชื่อมต่อกับโลกดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดในการเรียนรู้ การทำงาน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และโอกาสในการพัฒนาตนเองในโลกยุคใหม่ ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัลจึงไม่เพียงส่งผลต่อการเข้าถึงเทคโนโลยี แต่ยังสะท้อนถึงช่องว่างของความสามารถในการแข่งขันและความเสมอภาคทางสังคมในระยะยาวอีกด้วย

7. ความเหลื่อมล้ำด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกัน ในการรับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อมที่ดีระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยมักปรากฏในรูปแบบที่กลุ่มคนรายได้น้อยหรือชุมชนชายขอบต้องอยู่อาศัยในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อมลพิษ น้ำเสีย ขยะอุตสาหกรรม หรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ ในขณะที่กลุ่มที่มีฐานะดีกลับอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีสิ่งแวดล้อมปลอดภัยและสะอาดกว่า ความเหลื่อมล้ำนี้ยังเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับทรัพยากรและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมัก

ถูกจำกัดสำหรับกลุ่มคนด้อยโอกาส ความเหลื่อมล้ำด้านสิ่งแวดล้อมจึงเป็นทั้งปัญหาเชิงโครงสร้าง และสิทธิมนุษยชน ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต สุขภาพ และโอกาสในการพัฒนาของประชาชน ในระยะยาว

8. ความเหลื่อมล้ำด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Inequality) คือ ความไม่เท่าเทียมกัน ในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการพัฒนา เช่น ถนน ระบบขนส่งสาธารณะ ไฟฟ้า น้ำประปา อินเทอร์เน็ต โรงเรียน และโรงพยาบาล ซึ่งความเหลื่อมล้ำนี้มักเกิดขึ้นระหว่างพื้นที่เมืองกับชนบท หรือระหว่างชุมชนที่มีความมั่งคั่งกับชุมชนที่ขาดแคลน ทำให้กลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ด้อยพัฒนาเผชิญกับข้อจำกัดในการเดินทาง การศึกษา การทำงาน และการเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน ความเหลื่อมล้ำด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงแต่กระทบต่อคุณภาพชีวิตในปัจจุบัน แต่ยังส่งผลต่อโอกาสในการเติบโตทางเศรษฐกิจ และการลดความเหลื่อมล้ำในมิติอื่นๆ ด้วย หากไม่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรและวางแผนพัฒนาอย่างเท่าเทียม

การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม และต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างมิติต่างๆ ของความเหลื่อมล้ำ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นธรรมสำหรับทุกคนในสังคม

2.2.2 ความหมายของสิทธิมนุษยชน

ในแนวคิดและทฤษฎีสิทธิมนุษยชนผู้วิจัยได้นำคำนิยามมาไว้ดังนี้ คลินิกหรือแตงที่นี้เพื่อใส่ข้อความ สิทธิมนุษยชนเป็นแนวคิดสำคัญที่ได้รับการนิยามจากนักวิชาการและกฎหมายหลายแหล่ง โดยมีความหมายที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกัน

พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 ได้ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนโดยกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงการตรวจสอบและรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี

รุจน์ หาเรื่อนทรง (2547) ได้อธิบายว่า สิทธิมนุษยชนหมายถึง สิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนพึงได้รับอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม ภาษา วิถีชีวิต รูปลักษณ์ อายุ สติปัญญา หรือสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล (2561) ได้ให้ความหมายว่า สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิตามธรรมชาติที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิด โดยทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ครอบคลุมสิทธิหลายด้าน อาทิ สิทธิในชีวิต สิทธิเสรีภาพในร่างกาย และความเสมอภาค

จากนิยามข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าสิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ติดตัวมนุษย์มาแต่กำเนิดเป็นสากล และไม่สามารถถ่ายโอนให้ผู้อื่นได้ โดยทุกคนพึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งความแตกต่างใดๆ

2.2.3 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) (ข้อที่ 2 ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพ อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติ)

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) ในปี 2491 หลังเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 องค์การสหประชาชาติ ได้กำหนดปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้นเพื่อเป็นกรอบ ในการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ปฏิญญาสิทธิมนุษยชนได้แบ่งสิทธิและเสรีภาพออกเป็น 30 หมวด เช่น สิทธิแสวงหาที่ลี้ภัย สิทธิการมีเสรีภาพจากการทรมาน สิทธิและเสรีภาพในการแสดงออก และสิทธิในการศึกษาปฏิญญาสากลมีความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนนี้ เป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จสำหรับประชาชนทั้งมวลและประชาชนทั้งหลาย เพื่อจุดมุ่งหมาย ที่ว่าปัจเจกบุคคลทุกคนและทุกส่วนของสังคม ด้วยการคำนึงถึงปฏิญญานี้เป็นเมืองนิตยจะมุ่งมั่น ส่งเสริมเคารพสิทธิ์และอิสรภาพ เหล่านี้ด้วยการสอนและการศึกษาและให้มีการยอมรับและยึดถือโดยหลักสากล อย่างมีประสิทธิภาพโดยมาตรการอันก้าวหน้าในประเทศและระหว่างประเทศทั้งในบรรดา ประชาชนและของรัฐสมาชิกด้วยกันเองและในบรรดาประชาชนของดินแดนที่อยู่ใต้เขตอำนาจแห่งรัฐนั้น ลักษณะเฉพาะของสิทธิมนุษยชนที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน 1. เป็นสิทธิที่ติดตัวมากับความเป็นมนุษย์ (inherent) เมื่อคนเกิดมาก็มีสิทธิมนุษยชนติดตัวมาด้วย 2. เป็นสิทธิที่เป็นสากล (universal) คือสิทธิของมนุษย์ทุกคนไม่เหมือนกันไม่ว่าจะมีเชื้อชาติเพศไม่ว่าจะเป็นผู้คนมาจากพื้นที่สังคมหรือการเมืองอย่างไรมนุษย์ทุกคนเกิดมามีอิสระเสรีมีความเท่าเทียมกันในสิทธิ และ 3. เป็นสิทธิที่ไม่สามารถถูกผลักไปหรือยกให้แก่กันได้ (inalienable) คือไม่มีใครจะมาภาคเราสิทธิมนุษยชนไปจากเราได้ถึงแม้ว่ากฎหมายของประเทศจะไม่ยอมรับลงสิทธิมนุษยชน หรือแม้จะละเมิดสิทธิมนุษยชนก็ตามประชาชนของประเทศนั้นก็ยังมสิทธิมนุษยชนอยู่ 4. เป็นสิทธิที่ไม่ถูกแยกออกจากกัน (indivisible) กล่าวคือ สิทธิมนุษยชนที่ได้รับรองภายใต้กฎปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งประกอบด้วยสิทธิสองส่วนคือ สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองกับสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมจะไม่ถูกแยกออกจากกัน เพื่อที่จะให้บุคคลทุกคนสามารถดำรงชีวิตอย่างสมศักดิ์ศรี

2.2.4 สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย ประเทศไทยเป็นภาคี สนธิสัญญาระหว่างประเทศ ด้านสิทธิมนุษยชนแล้วจำนวน 7 ฉบับ จากทั้งหมด 9 ฉบับทำให้ประเทศไทยมีพันธผูกพัน ในการปฏิบัติตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิ มนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมไปถึงข้อตกลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการประชุมระดับโลก โดยองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่หลักในการทำงานเพื่อคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย คือ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2560) ได้ระบุถึง การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนไว้หลายมาตราด้วยกัน เช่น ในมาตรา 4 นั้น ระบุว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” และในหมวดที่ 3 ซึ่งเป็นหมวดสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยมาตราที่ 25 ถึง 49 ยังได้บรรยาย ขอบเขตของสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้ในหลายด้านด้วยกัน เช่น ความยุติธรรมทางอาญา การศึกษาการไม่เลือกปฏิบัติเสรีภาพในการแสดงออกการไม่ก้าวก่ายชีวิตส่วนตัวและข่าวของเครื่องใช้ ส่วนตัว เป็นต้น นอกจากนี้รัฐบาลยังได้จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งจัดทำฉบับแรกในปี 2551 ในขณะที่ฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่ 3 พ.ศ. 2557-2561 โดยรัฐบาลได้จัดทำแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้ในการส่งเสริมปกป้องและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในประเทศต่อไป

2.2.5 ทฤษฎีรัฐสวัสดิการ (Welfare State Theory)

ทฤษฎีรัฐสวัสดิการ (Welfare State Theory) เป็นแนวคิดทางการเมืองและเศรษฐกิจที่มี พัฒนาการมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับ และนำไปปฏิบัติอย่างกว้างขวางในประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะในยุโรปตะวันตก (Briggs, 1961) รัฐสวัสดิการมีหลักการสำคัญคือ การที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการจัดสวัสดิการและการคุ้มครองทาง สังคมแก่ประชาชน เพื่อสร้างหลักประกันพื้นฐานในการดำรงชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

Esping-Andersen (1990) ได้จำแนกรูปแบบของรัฐสวัสดิการออกเป็น 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ รูปแบบสังคมประชาธิปไตย (Social Democratic) ที่พบในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ซึ่งเน้นการจัดสวัสดิการแบบถ้วนหน้าและความเท่าเทียมสูง รูปแบบเสรีนิยม (Liberal) ที่พบใน สหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร ซึ่งเน้นกลไกตลาดและจำกัดสวัสดิการเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และรูปแบบอนุรักษ์นิยม (Conservative) ที่พบในเยอรมนีและฝรั่งเศส ซึ่งเชื่อมโยงสวัสดิการกับ การทำงานและการรักษาโครงสร้างทางสังคม

การดำเนินงานของรัฐสวัสดิการครอบคลุมหลายด้าน ทั้งการศึกษา สาธารณสุข การประกันสังคม ที่อยู่อาศัย และการคุ้มครองแรงงาน โดยใช้กลไกสำคัญคือ ระบบภาษีแบบก้าวหน้า

และการกระจายรายได้ (Pierson, 1998) การดำเนินงานดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางสังคม ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

รัฐสวัสดิการได้เผชิญกับข้อท้าทายหลายประการ WIL Arts and John Gelissen (2002) ได้วิเคราะห์ว่า ปัญหาสำคัญประกอบด้วย ภาวะทางการคลังที่เพิ่มสูงขึ้น การพึ่งพารัฐมากเกินไปของประชาชน ประสิทธิภาพในการจัดการ ความยั่งยืนทางการเงิน และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจัดสวัสดิการของรัฐในระยะยาว

ในยุคปัจจุบัน แม้จะมีข้อวิพากษ์วิจารณ์ แต่แนวคิดรัฐสวัสดิการก็ยังคงมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะในหลายประเทศ โดยมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 แนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

2.3.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals - SDGs) เป็นวาระการพัฒนาระดับโลกที่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติจำนวน 193 ประเทศได้ลงมติรับรองในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญ ครั้งที่ 70 เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2558 โดยมีเป้าหมายที่จะบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) (United Nations, 2015)

SDGs ได้ถูกพัฒนาต่อยอดจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals - MDGs) ที่สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2558 โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ครอบคลุมมิติการพัฒนาที่กว้างขวางและลึกซึ้งมากขึ้น ประกอบด้วย 17 เป้าหมายหลัก 169 เป้าหมายย่อย และ 232 ตัวชี้วัด (United Nations Development Programme (UNDP), 2015) โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักการสำคัญคือ “Leave No One Behind” หรือ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้ง 17 ประการมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ การขจัดความยากจน การขจัดความหิวโหย การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษาที่มีคุณภาพ ความเท่าเทียมทางเพศ การจัดการน้ำและสุขาภิบาล พลังงานสะอาด การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน การลดความเหลื่อมล้ำ เมืองและชุมชนที่ยั่งยืน การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล การอนุรักษ์ระบบนิเวศบนบก สังคมสงบสุขและยุติธรรม และความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sachs et al., 2019)

2.3.2 แนวคิดการพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave No One Behind)

แนวคิดการพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave No One Behind: LNOB) เป็นหลักการสำคัญที่อยู่ในแกนกลางของวาระการพัฒนายั่งยืน ค.ศ. 2030 ซึ่งได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติในปี พ.ศ. 2558 แนวคิดนี้มุ่งเน้นการสร้างการพัฒนาที่ครอบคลุมและเท่าเทียม โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มคนที่เปราะบางและถูกทอดทิ้งมากที่สุดเป็นลำดับแรก (United Nations, 2016)

หลักการสำคัญของแนวคิด LNOB ประกอบด้วยการจัดความยากจนในทุกรูปแบบ การลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียม และการแก้ไขการเลือกปฏิบัติในทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มประชากรที่เปราะบางและด้อยโอกาส (United Nations Development Programme (UNDP), 2018) กลุ่มเป้าหมายหลักประกอบด้วย ผู้ยากจน ผู้พิการ ผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน สตรี ชนกลุ่มน้อย แรงงานข้ามชาติ ผู้ลี้ภัย และกลุ่มคนชายขอบอื่นๆ ในสังคม

สำหรับประเทศไทย ได้นำแนวคิด LNOB มาเป็นหลักการสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยบูรณาการเข้ากับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายการพัฒนาต่างๆ มีการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบาง การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม และการส่งเสริมโอกาสทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาส (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

2.4 กฎหมายหรือนโยบายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

2.4.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการเข้าถึงสวัสดิการของประชาชนในบทบัญญัติต่างๆ โดยมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

สิทธิมนุษยชน รัฐธรรมนูญยืนยันสิทธิมนุษยชนของประชาชน โดยทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐาน เช่น การศึกษา การรักษาพยาบาล และการช่วยเหลือทางสังคม

การคุ้มครองสวัสดิการสังคม มาตราเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการสังคมให้กับประชาชน โดยรัฐต้องจัดให้มีสวัสดิการเพื่อให้ทุกคนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและมีคุณภาพ

ความรับผิดชอบของรัฐ รัฐมีหน้าที่ในการจัดทำมาตรการและนโยบายที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม รวมถึงการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

การมีส่วนร่วมของประชาชน ประชาชนมีสิทธิในการเข้าร่วมกระบวนการกำหนดนโยบายและการจัดสวัสดิการของรัฐ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดูแลกลุ่มเปราะบาง รัฐต้องมีมาตรการเฉพาะเพื่อดูแลและคุ้มครองกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงหรือกลุ่มเปราะบาง เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ให้เข้าถึงสวัสดิการได้อย่างเหมาะสม

ด้วยหลักการเหล่านี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มุ่งหวังให้การเข้าถึงสวัสดิการของประชาชนเป็นไปอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ซึ่งถือเป็นสิทธิมนุษยชนพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับ

2.4.2 พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 เป็นกฎหมายสำคัญที่ตราขึ้นเพื่อรับรองสิทธิด้านสุขภาพของประชาชนไทย โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 119 ตอนที่ 116 ก) กฎหมายฉบับนี้ถือเป็นการปฏิรูประบบสุขภาพครั้งสำคัญของประเทศไทย ที่มุ่งสร้างหลักประกันด้านสุขภาพให้กับประชาชนทุกคนที่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากระบบสวัสดิการรักษายาบาลของข้าราชการหรือระบบประกันสังคม พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) ขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (มาตรา 17) ทำหน้าที่บริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายที่คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติกำหนด การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีองค์ประกอบจากผู้แทนหลายภาคส่วน (มาตรา 13) โดยมีการจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (มาตรา 38) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขแก่ประชาชน ในด้านสิทธิประโยชน์ พระราชบัญญัติได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน (มาตรา 3) ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัย การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยผู้รับบริการเพียงแต่แสดงบัตรประจำตัวประชาชนเพื่อใช้สิทธิรับบริการ (มาตรา 6)

2.4.3 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการประสานการให้ความช่วยเหลือผู้ขอรับการสงเคราะห์ พ.ศ. 2547

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการประสานการให้ความช่วยเหลือผู้ขอรับการสงเคราะห์ พ.ศ. 2547 เป็นระเบียบที่กำหนดขึ้นเพื่อวางแนวทางในการให้ความช่วยเหลือประชาชน ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยมีผลบังคับใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ 4) ระเบียบฉบับนี้ได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้มีสิทธิขอรับการสงเคราะห์ ซึ่งครอบคลุมผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ โดยการให้ความช่วยเหลือจะพิจารณาตามความจำเป็นเร่งด่วนและผลกระทบที่ผู้ขอรับการสงเคราะห์ได้รับ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ 6)

ในด้านกระบวนการให้ความช่วยเหลือ ระเบียบได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน เริ่มตั้งแต่การรับคำร้อง การตรวจสอบข้อเท็จจริง และการพิจารณาให้ความช่วยเหลือ โดยผู้ขอรับการสงเคราะห์สามารถยื่นคำร้องด้วยตนเอง หรือผ่านการแจ้งของผู้นำชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้อง (หนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0891.3/ว 3131)

รูปแบบการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบนี้ มีความหลากหลาย ประกอบด้วย การสงเคราะห์ด้านการเงิน การจัดหาสิ่งของจำเป็น การให้คำปรึกษาแนะนำ และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือจะต้องคำนึงถึงระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย (คู่มือการปฏิบัติงานด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน, กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

2.4.4 พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557

พระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 เป็นกฎหมายที่มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองสิทธิของคนไร้ที่พึ่งอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและส่งเสริมโอกาสในการพึ่งพาตนเองของกลุ่มคนเปราะบางนี้ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคมไทย

มีการกำหนดค่านิยามคนไร้ที่พึ่ง ให้หมายความถึง บุคคลซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่ การยังชีพ บุคคลที่มีฐานะยากจน บุคคลที่ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และให้รวมถึงบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดบุคคลที่อยู่ในสภาวะยากลำบากและไม่อาจพึ่งพาบุคคลอื่นได้ตามที่คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พืงนั้นมีอยู่ 5 ประเภท คือ

1) บุคคลที่ประสบความเดือดร้อน หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่มีความยากลำบากในการดำรงชีพเนื่องจากเหตุหัวหน้าครอบครัวหรือบุคคลที่เป็นหลักในครอบครัว (ก) ตาย (ข) ทอดทิ้งสาบสูญหรือต้องโทษจำคุก (ค) ประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยร้ายแรงจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ (ง) ไม่สามารถดูแลครอบครัวได้ด้วยเหตุอื่นใด

2) คนเร่ร่อน หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่ออกมาจากที่พักอาศัยเดิมมาอยู่ในที่สาธารณะ หรือมาใช้ชีวิตแบบครอบครัวใหม่ในที่สาธารณะ และทั้งสองกลุ่มอาจจะย้ายที่พิกไปเรื่อยๆ หรืออาศัยอยู่ที่ใดที่หนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อดำรงชีวิตประจำวันในที่สาธารณะนั้นๆ

3) บุคคลซึ่งอาศัยที่สาธารณะเป็นที่พักนอนชั่วคราว หมายถึง บุคคลสัญชาติไทยที่มาทำภารกิจบางอย่างและไม่มีที่พักอาศัย ไม่มีเงินเช่าที่พัก

4) บุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรแต่ไร้สัญชาติ หมายถึง บุคคลที่ถูกบันทึกทางทะเบียนราษฎรของรัฐใดรัฐหนึ่ง แต่ไม่ได้รับการรับรองในสถานะคนสัญชาติโดยรัฐนั้นหรือรัฐอื่นใดที่ประสบปัญหาการดำรงชีพ

5) บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร หมายถึง คนไร้รัฐซึ่งอาจจะเป็นคนที่เกิดในประเทศไทยหรือนอกประเทศไทยก็ได้ แต่มีเหตุทำให้ตกหล่นจากทะเบียนราษฎรทั้งของประเทศต้นทางและของประเทศไทยที่ประสบปัญหาการดำรงชีพ

2.4.5 พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การจัดทำและการเก็บข้อมูลทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินโดยการจัดเก็บข้อมูลประชากร เช่น ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด สถานะสมรส และที่อยู่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้มีการจัดตั้งทะเบียนราษฎรในแต่ละเขตพื้นที่ พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการอัปเดตข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังมีการระบุสิทธิและหน้าที่ของประชาชนในการแจ้งข้อมูล การขอแก้ไขข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูลทะเบียนราษฎร การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้มีเป้าหมายเพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัยกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำทะเบียน การป้องกันและแก้ไขปัญหาข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง รวมถึงการเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนในการรักษาข้อมูลส่วนบุคคล พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีบทบาทสำคัญในการสร้างระบบทะเบียนราษฎรที่มีประสิทธิภาพ และเป็นพื้นฐานในการพัฒนานโยบายและการบริการประชาชนอย่างมีคุณภาพ

2.4.6 มติคณะรัฐมนตรี 20 เมษายน 2558 เรื่อง การให้สิทธิเสมือนคนไทย

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2558 สธ.ได้ดำเนินการจัดระบบลงทะเบียนสิทธิและให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขแก่บุคคลกลุ่มอื่นๆ ที่ยังไม่สามารถพิสูจน์สิทธิได้ โดยพบว่า ยังมีเด็กและบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาที่ได้รับสิทธิด้านการศึกษาแต่ยังไม่ได้รับสิทธิด้านหลักประกันสุขภาพ จำนวน 3,042 คน ซึ่งจากการตรวจสอบแล้วไม่เข้าช้อนกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับสิทธิตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว รวมทั้ง มท. ได้กำหนดเลขประจำตัว 13 หลัก เรียบร้อยแล้ว

2.4.7 พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายสำคัญที่วางกรอบและกลไกในการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมของประเทศ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การจัดระบบสวัสดิการสังคมที่มีประสิทธิภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนงานด้านสวัสดิการสังคมของประเทศไทย

2.4.8 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว โดยกำหนดมาตรการในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำและสนับสนุนการฟื้นฟูสภาพจิตใจ พระราชบัญญัตินี้ได้จัดตั้งกลไกการดำเนินการที่ชัดเจน ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ การให้คำปรึกษา การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสร้างตระหนักรู้ในสังคมเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ยังมีการกำหนดบทลงโทษต่อผู้กระทำความรุนแรงและมาตรการในการคุ้มครองผู้ถูกกระทำ เช่น การออกคำสั่งห้ามกระทำความรุนแรง การให้ความช่วยเหลือด้านที่พักและการฟื้นฟูสภาพจิตใจ พระราชบัญญัตินี้มุ่งหวังให้ผู้ถูกกระทำมีความปลอดภัยและส่งเสริมให้สังคมตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงในครอบครัวอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ

2.4.9 พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562 มีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างและคุ้มครองสถาบันครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครอบครัว และการป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของครอบครัว พระราชบัญญัตินี้กำหนดกรอบการทำงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัว รวมถึงการสนับสนุนการอบรมและการพัฒนาทักษะชีวิตเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว และมีการจัดตั้งหน่วยงานและกลไกในการดำเนินการตามมาตรการที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำโครงการที่

สนับสนุนการพัฒนาครอบครัว การให้บริการที่ปรึกษา และการสร้างความตระหนักรู้ในสังคมเกี่ยวกับ ความสำคัญของสถาบันครอบครัว พระราชบัญญัตินี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างสังคมที่มีครอบครัวที่เข้มแข็งและ มีความสุข ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของสมาชิกในครอบครัวอย่างยั่งยืน

ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ยังไม่มีการบัญญัติคำว่า คนไร้บ้าน หรือการไร้บ้านไว้ มีเพียงการกำหนดความหมายของคำว่า “เร่ร่อน” ว่าหมายถึง “ไปไม่เป็นตำแหน่ง แห่งที่” หรือ “ที่อยู่ไม่เป็นตำแหน่งแห่งที่” ซึ่งทั้งสองความหมายสามารถที่จะสะท้อนการกระทำและ ลักษณะของคนไร้บ้านได้ สำหรับคำว่าคนไร้บ้านถูกนำมาใช้ครั้งแรก ในช่วงปลายทศวรรษ 2540 (อนรรฆ พิทักษ์ธานิน, 2559) จากการนิยามความหมายคนไร้บ้านของมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย (ม.ศ.) และต่อมาในปี พ.ศ. 2546 มีการศึกษาวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับคนไร้บ้าน ทำให้คำนี้เริ่มขยายวงเป็นที่รู้จัก มากขึ้นไม่ใช่เฉพาะคำว่า “คนไร้ที่พึ่ง” หรือ “กลุ่มคนเร่ร่อน” เท่านั้น การนำเสนอในส่วนนี้จะเน้นไป ที่การให้ความหมายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับคนไร้บ้านในประเทศไทยผ่านมุมมองของ ผู้ที่ศึกษาประเด็นคนไร้บ้านหน่วยงานองค์กรหรือภาคประชาสังคมที่ทำงานเกี่ยวกับคนไร้บ้าน รวมถึง เนื้อหาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องการศึกษาจะใช้วิธีการค้นคว้ารวบรวมจากเอกสารงานศึกษา ที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติ และวิธีการสัมภาษณ์เพื่อทำการวิเคราะห์นิยาม และมุมมอง ทั้งที่เป็นจุดร่วมและจุดต่างของแต่ละหน่วยงานที่มีต่อคนไร้บ้าน

คำนิยาม คนไร้บ้าน ตามงานศึกษาในประเทศไทยที่ผ่านมา ในแวดวงวิชาการมีงานศึกษา เกี่ยวกับคนไร้บ้านอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งถือว่ามีจำนวนไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับงานศึกษาของ กลุ่มคนกลุ่มอื่นในสังคมงานวิจัยงานวิทยานิพนธ์และบทความทางวิชาการได้ช่วยสะท้อนถึงคนไร้บ้าน ในด้านต่างๆ และได้พาให้สังคมเข้าไปรู้จักกับคนไร้บ้านในประเทศไทย ว่าพวกเขาคือใครงานศึกษา แต่ละชิ้นจะให้ความหมายคนไร้บ้านที่คล้ายคลึงกัน แต่อาจแตกต่างกันบ้างในบางแง่มุม งานศึกษา แรกเป็นงานวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโทของ บุญเลิศ วิเศษปรีชา (2546) เรื่องเปิดพรมแดนโลก ของคนไร้บ้าน ที่ต่อมาได้จัดทำเป็นหนังสือชื่อ โลกของคนไร้บ้าน งานชิ้นนี้ได้กล่าวถึงคนไร้บ้านว่า “เป็นรูปแบบของคนจนเมืองที่รุนแรงที่สุด” มีลักษณะ คือ “คนที่เดินทางมาจากต่างจังหวัดอาศัยพัก ค้างแรมคืนสองคืน ไม่ใช่คนวิกลจริต แต่เป็นคนที่มีร่างกายจิตใจปกติและไม่ต้องรอเวลาค่าคืนที่จะพบ เห็นพวกเขาในสภาพสวมเสื้อผ้าเก่ามีกระเป๋ากลู้งามเกาะนั่งตามเก้าอี้ริมถนนราชดำเนิน ตาม สวนหย่อมรอบๆ สนามหลวงหรือพื้นที่ได้สะพานข้ามทางแยกหลายจุดในกรุงเทพมหานคร” ซึ่งเป็น นิยามและภาพคนไร้บ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะเป็นส่วนใหญ่

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ที่ผู้วิจัยรวบรวมมาเพื่อศึกษาหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของผู้วิจัย ซึ่งแต่ละหัวข้อจะเกี่ยวกับคนไร้ที่พึ่งหรือคนไร้บ้านซึ่งแต่ละวิจัยจะศึกษาวิถีชีวิตของคนไร้บ้านรวมไปถึง สิทธิขั้นพื้นฐานที่กลุ่มคนเหล่านี้ควรจะได้รับ ตลอดจนไปถึงการหาทางช่วยแก้ปัญหาสวัสดิการของรัฐที่คนไร้บ้าน ไม่สามารถเข้าถึงและมีวัตถุประสงค์เดียวกันกับผู้วิจัย ดังนั้นหัวข้อวิจัยที่ผู้วิจัยได้นำมาเพื่อศึกษาเพิ่มเติมและดูวิธีการศึกษาของแต่ละเล่ม นำมาวิเคราะห์ข้อมูลและหาช่องว่างของงานวิจัยอื่น เพื่อเติมเต็มให้เกิงานวิจัยของผู้วิจัยที่มีความสมบูรณ์เพิ่มขึ้น และรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของผู้วิจัย โดยผู้วิจัยจำแนกงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ไพสิฐ พาณิชนกุล (2560) วิจัยเรื่อง โครงการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและสนับสนุนองค์ความรู้ทางกฎหมาย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน ซึ่งวิจัยเล่มนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาคุณภาพชีวิตของคนไร้บ้านซึ่งคนไร้บ้าน จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิ์และด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะและสวัสดิการ ด้วยเหตุที่เป็นกลุ่มที่ต้องปะทะโดยตรงกับการพัฒนาเมืองอย่างไม่ยั่งยืนทั้งที่สาเหตุการออกมาอยู่ในพื้นที่สาธารณะนั้น เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำทางสังคมอันเป็นผลของนโยบายส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่ปราศจากการกระจายความมั่นคงเพื่อเพื่อนมนุษย์โดยเฉพาะสิทธิในที่อยู่อาศัยตามเป้าหมายการพัฒนา

รณภูมิ สามีคศิริธรรม (2558) การวิจัยเรื่อง นิยาม และมายาคติกับความเป็นจริงของคนไร้บ้าน ผ่านการสำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร "คนไร้บ้าน" ในความหมายทางวัฒนธรรมของสังคมไทย คือ คนที่อยู่ในภาวะไร้บ้าน แต่ไม่รวมถึงผู้ป่วยข้างถนน และขอทาน "ภาวะคนไร้บ้าน" ในวัฒนธรรมไทยหมายถึง สถานการณ์ช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตที่ไม่สามารถอยู่อาศัย และใช้ชีวิตประจำวันในที่อยู่อาศัยที่มั่นคงอย่างเป็นประจำ โดยเฉพาะเวลากลางคืน ที่ไม่ใช่โรงเรียนสอนศาสนา เรือนจำ สถานกักกัน สถานตำรวจศาล มหาลัย หอพัก สถานพยาบาล สถานที่พักพื้น โรงแรม ซึ่งมีรูปแบบของการใช้ชีวิตช่วงนั้นในพื้นที่สาธารณะที่ไม่มีลักษณะเป็นที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะเวลากลางคืน เช่น ริมถนน วัด ศาลเจ้า สวนสาธารณะ ตลาด เป็นต้น ในขณะที่นิยามของรัฐยังคงผนวกคนไร้บ้านเป็นส่วนหนึ่งของคนไร้ที่พึ่ง ซึ่งเป็นนิยามที่กว้างและไม่มีความจำเพาะต่อมิติวัฒนธรรมที่มีความลื่นไหล และหลากหลายภายใต้วิถีชีวิตของคนไร้บ้านเอง ส่งผลให้ความต้องการเฉพาะของคนไร้บ้านจึงไม่ถูกยกมาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินการป้องกันแก้ไขภาวะการไร้บ้าน

ในขณะที่คนไร้บ้าน เป็นภาพตัวแทนของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งในสังคมไทย ที่คนในสังคมยังคงไม่มีความเข้าใจ ไม่มีความรู้ในที่มา สาเหตุ ปัจจัยที่รอบด้านที่ผลักดันให้เข้าสู่ภาวะไร้บ้าน ความหลากหลายของวิถีชีวิต ความต้องการ และแนวทางการใช้ชีวิตร่วมกัน ทำให้ความพยายามในการปฏิสัมพันธ์กับคนไร้บ้าน จึงดำเนินไปบนพื้นฐานของมายาคติต่างๆ ส่งผลให้การใช้ชีวิตร่วมกันจึงเป็นไปในรูปแบบความสงสาร สงเคราะห์ รังเกียจ และเกลียดกลัว ส่งผลถึงรูปแบบการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ ไม่ว่าจะอยู่ในภาคส่วนของการป้องกัน แก้ไข เยียวยา พัฒนา และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในสังคมจึงดำเนินไปบนความเชื่อที่มีข้อเท็จจริงไม่รอบด้าน และมีมายาคตินับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นหลายๆ รูปแบบของการดำเนินการจึงมุ่งเน้นในการกำจัด ผลักดัน ตรวจจับ และปรับเปลี่ยนให้กลับไปเป็นคนทั่วไป ที่อยู่กับครอบครัว ซึ่งไม่สามารถตอบสนองความต้องการของคนไร้บ้านที่แท้จริง และละเลยต่ออ่อนต่อภาวะการไร้บ้าน

ดังนั้นการได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับคนไร้บ้านเพื่อเรียนรู้และเข้าใจผนวกกับการนำเอาข้อมูลข้อเท็จจริงของคนไร้บ้านมาเป็นข้อมูลในการก่อสร้างมายาคติและชุดความเชื่อที่ไม่ลุ่มลึกและรอบด้านของคนไร้บ้านและภาวะไร้บ้านของสังคมไทยยังคงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ผนวกกับการดำเนินการทางสังคมและของรัฐในการดำเนินการกับคนไร้บ้านจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดำเนินการบนฐานข้อมูลข้อเท็จจริงของคนไร้บ้านที่มีการสำรวจหรือเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาคส่วนคนไร้บ้าน องค์กรที่ทำงานในประเด็นคนไร้บ้าน ภาคส่วนวิชาการ หน่วยงานของรัฐ และชุมชนเพื่อให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอทันต่อความเปลี่ยนแปลงและหลากหลายของวิถีชีวิตของคนไร้บ้าน เพื่อให้การดำเนินการนั้นๆ ตรงตามความต้องการของคนไร้บ้าน ที่แตกต่างและหลากหลายมากกว่าการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 ในปัจจุบัน และการดำเนินการเหล่านั้นต้องให้ความสำคัญและละเลยต่ออ่อนต่อภาวะการไร้บ้าน เพื่อให้การดำเนินการนั้นมีความเป็นไปได้เกิดผลลัพธ์ในทางปฏิบัติ และยั่งยืนอย่างแท้จริง

วิลาสินี สิทธิโสภณ (2555) การวิจัยเรื่อง กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งเป็นกฎหมายที่คุ้มครองช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจตลอดจนความเป็นอยู่ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยกำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของ รัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์สามารถจัดตั้งสถานที่คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และกำหนดให้คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคุ้มครองในเรื่องต่างๆ อาทิ สิทธิขอรับการคุ้มครองจากสถานคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือ

ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การช่วยเหลือตลอดจนจัดส่งคนไร้ที่พึ่งไปยังสถาน คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือ ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นมีอำนาจส่งตัวคน ไร้ที่พึ่งที่ไปยังสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งหรือศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นใน เบื้องต้น การกำหนดให้คนไร้ที่พึ่งซึ่งเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจัดให้ การกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงินช่วยเหลือในการยังชีพแก่คนไร้ที่พึ่งในระหว่าง การเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพและกำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง หรือสถานที่ที่รับคนไร้ที่พึ่งไว้ทำงานต้องการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของ คนไร้ที่พึ่ง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

สุธารัตน์ แก้วกำเนิด (2557) หัวข้อวิจัย ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองคนเร่ร่อน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งตามกฎหมายไทย รวมทั้งวิเคราะห์ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเร่ร่อนตามกฎหมายคุ้มครองคนไร้ ที่พึ่ง ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงเอกสารด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์โดยใช้กระบวนการศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตาราหนังสือบทความตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบคำถาม การวิจัยผลการศึกษาพบว่าคนเร่ร่อน ที่ประกอบอาชีพขอทานเป็นบุคคลที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาจาก ภูมิภาคอื่นๆ

เหมพรรณช บุษยชัยยัต (2555) การวิจัยเรื่อง สิทธิมนุษยชนกับกระบวนการต่อสู้ของ คนไร้บ้านในเขตพระนคร จากการศึกษากระบวนการต่อสู้ของคนไร้บ้านนี้สามารถสะท้อนถึงความ หลากหลายของมนุษย์ทั้งในด้านครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิตได้พอสังเขป นอกจากนี้แล้วในด้านโครงสร้างทางสังคมทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในแต่ละตำแหน่งแห่งที่ของ ประเทศส่งผลถึงทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ทำให้เกิดการกีดกันและความไม่เข้าใจความแตกต่าง ในสังคม สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ สิทธิของความเป็นพลเมืองของคนไร้บ้านที่เสมอภาคกับพลเมืองคนอื่น ๆ โดยการมอบสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาและการเมืองตามสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยต้องมีการแก้ปัญหา ส่งเสริม และพัฒนาสิทธิด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในขั้นต้น เนื่องจากพวกเขาขาดโอกาสด้านนี้ซึ่งเป็น ส่วนที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่การแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมึ การส่งเสริมสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองแก่คนไร้บ้านด้วยเพราะเป็นการให้พวกเขาเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาชีวิตของเขาเอง อย่างตรงตามความต้องการมากกว่าการช่วยเหลือจากรัฐ ที่ผ่านมา การรวมตัวต่อสู้เพื่อสิทธิของคนไร้บ้านในรูปแบบเครือข่ายคนไร้บ้านจึงเป็นรูปธรรมเบื้องต้น ในการสร้างความเข้มแข็งของคนเล็กคนน้อยในสังคมที่มีรากฐานของพลังภาคประชาชน

การแก้ปัญหาต้องหาจุดสมดุลระหว่างปัจเจกบุคคลและส่วนรวมเพื่อรักษา และดูแลสิทธิของกันและกันอย่างสันติสุข ดังนั้นการสร้างค่านิยมใหม่แก่สมาชิกทุกคนในสังคมด้วยการให้ความสำคัญกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการมีศักยภาพที่เท่าเทียมกันของทุกคน และปรับเปลี่ยนค่านิยมเดิมที่ลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพื่อเพิ่มโอกาสและพื้นที่ทางสังคมแก่กลุ่มคนด้อยโอกาส ทั้งหมดนี้เพื่อแก้ปัญหาทั้งเชิงโครงสร้างและวัฒนธรรมอย่างแท้จริง

อัครพงษ์ เพ็ชรพูล (2565) การวิจัยเรื่อง ปัญหา และความต้องการสวัสดิการสังคมของคนไร้ที่พึ่งในนิคมสร้างตนเอง นิคมสร้างตนเองก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ราษฎรได้รู้จักอาชีพใหม่ๆ ที่คนไทยไม่คุ้นเคยซึ่งสามารถยึดเป็นพื้นฐานที่มั่นคงในทางเศรษฐกิจและขยายให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคตได้ และเพื่อแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาล กับราษฎร และระหว่างราษฎรกับราษฎร โดยได้มีการวางผังแบ่งแปลงที่ดินและจัดคนเข้าครอบครองทำกินครบถ้วนตามสภาพของที่ดินที่จัดแล้ว จัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานให้ประชาชนได้ตั้งเคหสถาน ซึ่งมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไปของเกษตรกร ในท้องถิ่นใกล้เคียงเป็นหลักแหล่งและประกอบอาชีพมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีไม่น้อยกว่ารายได้เฉลี่ยของเกษตรกรในท้องถิ่นใกล้เคียง งานนิคมสร้างตนเองดำเนินการในลักษณะเชิงบูรณาการ เน้นให้สมาชิกนิคมมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมติดตามผล ผู้ที่อยู่ในนิคมเป็นราษฎรที่ยากจนไม่มีที่อยู่อาศัย เป็นบุคคลไร้ที่พึ่ง และได้รับการคัดเลือกให้อพยพตนเองและครอบครัว เข้าไปตั้งถิ่นฐานตามแปลงที่ดินที่ได้จัดทำผังไว้แล้ว โดยทั่วไปจะจัดให้ครอบครัวละ 25 ไร่ แบ่งเป็นที่อยู่อาศัย 2 ไร่ และที่ดินทำกิน 23 ไร่ ปัจจุบันมีนิคมสร้างตนเองอยู่ที่สิ้น 44 แห่งทั่วประเทศ

Bruce D. Meyer และคณะ (2565) การวิจัยเรื่อง ขนาดและความครอบคลุมของการสำรวจสำมะโนประชากรคนไร้บ้านในสหรัฐอเมริกา คำถามพื้นฐานเกี่ยวกับขนาดและลักษณะของประชากรไร้บ้านยังไม่ได้รับการแก้ไข เนื่องจากยังไม่ชัดเจนว่าข้อมูลที่มีอยู่นั้นสมบูรณ์และเชื่อถือได้เพียงพอหรือไม่ เราตรวจสอบคำถามเหล่านี้และความครอบคลุมของแหล่งไมโครดาต้าใหม่ที่ออกแบบมาเพื่อเป็นตัวแทนระดับประเทศ เราเปรียบเทียบแหล่งข้อมูลที่จำกัดสองแหล่งซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาคนไร้บ้าน การสำรวจสำมะโนประชากรและชุมชนอเมริกันปี 2010 (AGS) กับข้อมูลระบบข้อมูลการจัดการคนไร้บ้าน (HMIS) ที่จำกัด การประมาณการจุดใช้งานสาธารณะ (PIT) ของ HUD และจำนวนสินค้าคงคลังที่อยู่อาศัย (HIC) ในระดับประเทศและระดับบุคคล เรายังพัฒนาแนวทางใหม่ในการประมาณขนาดของประชากรไร้บ้านที่กำลังโดยใช้การสำรวจสำมะโนประชากรที่เชื่อมโยงและไม่โครดาต้า HMIS การวิเคราะห์ของเราชี้ให้เห็นว่าในคืนที่กำหนดมีผู้คนประมาณ 400,000 คนประสบปัญหาคนไร้บ้านในที่พักพิงในสหรัฐอเมริกา และประมาณ 200,000 คนนอนหลับอยู่บนถนน โดยการประมาณการหลังนี้อยู่ภายใต้ความไม่แน่นอนที่มากขึ้น มากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่อยู่ในศูนย์พักพิงดูเหมือนจะถูกลบในการสำรวจสำมะโนประชากร แม้ว่าหลายคนจะถูกจัดประเภทเป็น

ที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในไตรมาสของกลุ่มอื่นๆ ส่วนใหญ่เกิดจากความคลุมเครือในคำจำกัดความของที่พักพิงคนจรจัด บทความนี้วางรากฐานสำหรับการทำงานในอนาคตที่ก้าวล้ำด้วยข้อมูลเหล่านี้เกี่ยวกับประชากรไร้บ้านในสหรัฐฯ

Clíodhna Bairéad และคณะ (2565) การวิจัยเรื่อง ระยะเวลาและความมั่นคงของคนไร้บ้าน: ประเภทของรูปแบบการใช้ที่พักฉุกเฉินในดับลิน บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ที่พักฉุกเฉิน (EA) โดยคนไร้บ้านในดับลิน ไอร์แลนด์ ระหว่างปี 2559 ถึง 2561 วัตถุประสงค์คือ เพื่อสะท้อน ทดสอบ และวิพากษ์วิจารณ์การใช้ข้อมูลการบริหารในการวิจัยเรื่องคนไร้บ้านในไอร์แลนด์และต่างประเทศ บทความนี้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ข้อมูลที่ก้าวล้ำของ Culhane, Kuhn และเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับผู้ใช้ผู้ใหญ่คนเดียวของที่พักพิงคนจรจัด ประเภทของพวกเขา มุ่งเน้นไปที่ “ตอนคนไร้บ้าน” ซึ่งอาจปิดรูปแบบที่สำคัญในการใช้ EA และนำไปสู่การจัดหมวดหมู่ผิดของผู้อยู่อาศัยในที่พักพิงบางคน เพื่อเป็นทางเลือก การวิเคราะห์การใช้งาน EA ในดับลินที่นำเสนอในบทความนี้มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนผ่านเข้าและออกจาก EA และความเสถียรของการใช้งาน EA ระหว่างการเปลี่ยนผ่านเหล่านี้ การออกแบบนี้มีพื้นฐานมาจากหลักฐานการวิจัยที่แข็งแกร่งซึ่งบ่งชี้ว่าความเสถียรของการใช้งาน EA เป็นข้อพิจารณาที่สำคัญในแง่ของการออกจากคนไร้บ้านที่ประสบความสำเร็จ การใช้การออกแบบนี้กับชุดข้อมูลของเราเกี่ยวกับการใช้ EA ในดับลินระหว่างปี 2559 ถึง 2561 เผยให้เห็นรูปแบบการใช้งาน EA ที่ชัดเจนสี่รูปแบบ ได้แก่ พักระยะสั้น พักปานกลาง พักระยะยาวที่ไม่สอดคล้องกัน และพักระยะยาวที่มั่นคง เราเชื่อว่าประเภทสี่ส่วนนี้แสดงถึงรูปแบบการใช้ EA ในดับลินอย่างแม่นยำมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา

Eric Rice และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง การยุติการไร้บ้านของเยาวชนเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์: ความสำคัญของศูนย์ drop-in และพนักงานต่อเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ศูนย์ดรอปอินเป็นที่หลบภัยสำหรับเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน เราตรวจสอบศูนย์ดรอปอินภายในกรอบการพัฒนาเยาวชนเชิงบวก (PYD) เพื่อสำรวจบทบาทการเชื่อมต่อทางสังคมกับพนักงานในการพัฒนาจิตสังคมและความมั่นคงของเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน วัตถุประสงค์การศึกษาสองประการเป็นแนวทางในการวิเคราะห์นี้ 1) ตรวจสอบลักษณะของเยาวชนที่ทั้งเชื่อมต่อกับ ศูนย์ดรอปอินและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพนักงานผู้ใหญ่ และ 2) ตรวจสอบขอบเขตที่ความสัมพันธ์เชิงบวกกับพนักงานเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในบริการที่ส่งเสริมความมั่นคง ในระยะยาวและความพอเพียง PYD เป็นกรอบการทำงานที่สำคัญสำหรับการแก้ไขช่องว่างในวรรณกรรมปัจจุบันและการสำรวจบทบาทของศูนย์ดรอปอินในการช่วยเหลือเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน พนักงานผู้ใหญ่ที่เป็นบวกมีบทบาทสำคัญในประสบการณ์ที่เยาวชนมีในพื้นที่ศูนย์ดรอปอิน ช่วยเชื่อมโยงเยาวชนกับบริการที่ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดี ความพอเพียง และการบรรลุที่อยู่อาศัย ที่ปลอดภัยและมั่นคง

Hayden Mbroh (2567) การวิจัยเรื่อง กฎระเบียบ และกรอบความสามารถในการให้บริการกับเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน: มุมมองของแพทย์ที่มีคุณสมบัติ วัตถุประสงค์ของการศึกษาในปัจจุบันคือการสำรวจประสบการณ์ของแพทย์ด้านสุขภาพจิตที่ได้รับการฝึกอบรมในกรอบ ARC และตรวจสอบมุมมองของแพทย์เกี่ยวกับการใช้ ARC ของตนเองเมื่อให้บริการด้านสุขภาพจิตสำหรับ YEH แพทย์อธิบายว่าการฝึกอบรมเบื้องต้นของพวกเขาใน ARC เป็นการแนะนำที่เป็นประโยชน์ซึ่งให้กรอบการทำงานที่เป็นประโยชน์และครอบคลุมแก่พวกเขา แต่พวกเขามีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกอบรมเพื่อเตรียมแพทย์ให้พร้อมสำหรับการปฏิบัติได้ดีขึ้น รวมถึงแหล่งข้อมูลที่เหมาะสมมากขึ้นหรือตัวอย่างประยุกต์ แพทย์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับความท้าทายและแนวทางแก้ไขที่พวกเขาประสบเมื่อใช้ ARC ในการทำงาน และอธิบายว่าพวกเขามุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมความผูกพัน กฎระเบียบ และความสามารถกับ YEH โดยใช้โมเดลนี้ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่สร้างขึ้นในการศึกษานี้ อาจช่วยให้แพทย์คนอื่นๆ ทหารวิธีที่ยืดหยุ่นและสร้างสรรค์ในการใช้ ARC ในบริการสุขภาพจิตกับ YEH อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อประเมินประโยชน์ของการใช้งาน ARC กับ YEH อย่างครอบคลุม

Howard Padwa และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง คนไร้บ้าน การเลือกปฏิบัติ และการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในลอสแอนเจลิสเคาน์ตี้ โดยรวมแล้ว ผลการศึกษาเน้นว่านอกเหนือจากความยากลำบากของคนไร้บ้านแล้ว PEH หลายคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใช้เวลากลางคืน กลางแจ้ง ต้องทนทุกข์ทรมานจากการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงในอัตราที่สูงอย่างน่าตกใจ นอกเหนือจากอันตรายในทันทีแล้ว การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงต่อ PEH อาจมีผลกระทบระยะยาว ทำให้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่มากแย่งลง 2-14,16,19 ที่อยู่และการบรรเทาผลกระทบของการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรที่เปราะบางอย่างยิ่งนี้

Jenilee-Sarah Napoleon และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง คิดใหม่เกี่ยวกับการเล่าเรื่องเกี่ยวกับเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน: สำรวจความสัมพันธ์ที่จำเป็นและความยืดหยุ่นเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งเสริมความยืดหยุ่นในหมู่เยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน เราใช้แบบจำลองความปลอดภัยของความผูกพันและสำรวจความเชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ที่สำคัญกับพ่อแม่และเพื่อนร่วมงาน และการใช้ทรัพยากรทางสังคมและนิเวศวิทยาต่างๆ ที่เอื้อต่อความยืดหยุ่น เยาวชน 102 คนอายุ 16-24 ปี (Mage = 20, SD = 2.07) คือ คัดเลือกจากองค์กรที่ให้บริการบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือ มีการใช้ Inventory of Parent and Peer Attachment เพื่อประเมินการรับรู้ตนเองของความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและเพื่อนร่วมงาน และมีการใช้การวัดความยืดหยุ่นของเด็ก และเยาวชนเพื่อประเมินการมีส่วนร่วมในทรัพยากรความยืดหยุ่น ความผูกพันในระดับที่สูงขึ้นกับตัวเลขของผู้ปกครองนั้นสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมที่เพิ่มขึ้นในการแสวงหาการสนับสนุนจากผู้อื่น (ความ

ยืดหยุ่นเชิงสัมพันธ์) ในขณะที่ความผูกพันแบบเพื่อนในระดับที่สูงขึ้นนั้นสัมพันธ์กับการ มีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้นในการเผชิญปัญหาส่วนบุคคล (ความยืดหยุ่นของแต่ละบุคคล) เช่น จุดควบคุมและทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อม (ความยืดหยุ่นตามบริบท) เช่น การใช้ชุมชนและทรัพยากรทางจิตวิญญาณ

Jessica Richards และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง การตรวจสอบบทบาทของระยะเวลาและความถี่ของการไต่ถามต่อผลลัพธ์ด้านสุขภาพในหมู่คนหนุ่มสาวที่ไม่มีที่พักพิง การศึกษานี้พบว่าเยาวชนที่ไม่มีที่พักพิงที่มีระยะเวลานานกว่าและตอนของคนที่ไต่ถามบ่อยขึ้นมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่กว่าผู้ที่มีระยะเวลาน้อยกว่าและมีตอนน้อยกว่า ความสัมพันธ์ของระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นกับผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่ลงยังคงมีอยู่แม้จะมีชุดการควบคุมที่หลากหลายสำหรับสถานะทางประชากรศาสตร์/เศรษฐกิจสังคมและประสบการณ์ชีวิตที่ไม่พึงประสงค์ที่หลากหลาย และแม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามระยะยาวและระยะสั้นจะรายงานเหตุผลที่คล้ายกันสำหรับการไต่ถาม ผลลัพธ์ของเราจึงชี้ให้เห็นว่าระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นของคนไต่ถามที่ไม่มีที่พักพิงอาจผลักดันให้เกิดความเจ็บป่วยทางจิตและร่างกายในหมู่คนหนุ่มสาว ในขณะที่การศึกษาก่อนหน้านี้ได้เชื่อมโยงประสบการณ์และระยะเวลาของการไต่ถามกับอาการเริ่มต้นของผู้ใหญ่ นี่เป็นหลักฐานแรกๆ ที่ผลกระทบนี้สามารถสังเกตได้แม้ในวัยหนุ่มสาว (อายุ 18-24 ปี) ผลลัพธ์ของเราชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการป้องกันและการแทรกแซงตั้งแต่เนิ่นๆ ในวิถีคนจรจัดของคนหนุ่มสาวเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบตลอดชีวิตสำหรับความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นใหม่

Monika M. Derrien และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง ธรรมชาติสาธารณสุขและสุขภาพสำหรับประชากรไร้บ้าน: การรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประโยชน์และอันตรายของมนุษย์ที่อาจเกิดขึ้น บทความนี้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติสาธารณสุขและสุขภาพสำหรับประชากรไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิง มันตรวจสอบการรับรู้ของประโยชน์และอันตรายต่อสุขภาพสำหรับผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ธรรมชาติสาธารณสุข รวมถึงป่าและสวนสาธารณะในท้องถิ่น รัฐ และระดับชาติในเขตมหานครซีแอตเทิล (สหรัฐอเมริกา) การสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม บริการสังคม และการบังคับใช้กฎหมายที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชากรที่เปราะบางนี้เป็นประจำได้ดำเนินการและวิเคราะห์เฉพาะเรื่องเพื่อทำความเข้าใจการรับรู้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ผลลัพธ์แสดงมุมมองของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประโยชน์ต่อสุขภาพและความเสียหายของเวลาที่ใช้ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและปัจจัยตามบริบทที่รับรู้ว่ามีอิทธิพลต่อสุขภาพ การสังเกตของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความแปรปรวนของสถานการณ์ส่วนบุคคลและสภาพชีวิตที่ลึกลับ สังคม และสภาพอากาศสนับสนุนให้พิจารณาอย่างละเอียดว่าภูมิทัศน์การรักษาชั่วคราวให้ประโยชน์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง แต่สำหรับประชากรที่มีความสามารถลดลงในการปรับตัวเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยนแปลง เราสรุปด้วยข้อมูลเชิงลึกสำหรับ

การวิจัยในอนาคตที่ประเมินการสัมผัสของประชากรไร้บ้านและผลลัพธ์ด้านสุขภาพของการใช้ชีวิตในพื้นที่ธรรมชานาติสาธารณะโดยตรง

Sandra Feodor Nilsson และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง คนไร้บ้าน ความผิดปกติทางจิตเวชและความรุนแรงในเดนมาร์ก การศึกษาแบบกลุ่มประชากร สรุปรุณมิหลัง คนไร้บ้านเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ด้านสุขภาพและสังคมที่ไม่พึงประสงค์ พบว่า ผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านมีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมรุนแรง ตลอดจนความชุกของความผิดปกติทางจิตเวชสูงเป็นที่เข้าใจได้ไม่ตึนักว่าการประสบกับภาวะไร้บ้านนั้นสัมพันธ์กับความเสี่ยงเพิ่มเติมของการกระทำผิดด้วยความรุนแรงหรือไม่ และความผิดปกติทางจิตเวชมีส่วนทำให้เกิดความเสี่ยงเหล่านี้หรือไม่ เราตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างคนไร้บ้าน ความผิดปกติทางจิตเวช และความผิดรุนแรงครั้งแรกที่นำไปสู่ความเชื่อมั่น วิธีการที่เราทำการศึกษารูปแบบทั่วประเทศตามการลงทะเบียนของผู้อยู่อาศัยในเดนมาร์กทุกคนที่ยังมีชีวิตอยู่อย่างน้อย 1 วันในช่วงระยะเวลาการศึกษา เกิดระหว่างวันที่ 1 มกราคม 1980 ถึง 31 ธันวาคม 2006 และอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ตั้งมาจากระบบทะเบียนราษฎรเดนมาร์ก ซึ่งเชื่อมโยงกับการลงทะเบียนที่มีข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้บ้าน การดูแลสุขภาพ และอาชญากรรม การสัมผัสคือประสบการณ์ของคนไร้บ้าน ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นการติดต่อกับศูนย์พักพิงคนไร้บ้านอย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงระยะเวลาการศึกษา ผลลัพธ์คือความผิดรุนแรงครั้งแรกที่นำไปสู่ความเชื่อมั่น เราคำนวณอัตราอุบัติการณ์ต่อ 10,000 คนต่อปี อัตราส่วนอัตราอุบัติการณ์ (IRRs) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยของปัวซอง และความน่าจะเป็นของความเชื่อมั่นในความผิดรุนแรงโดยใช้ตัวประมาณค่า Aalen-Johansen การวิเคราะห์ถูกแบ่งชั้นตามเพศและปรับตามปีปฏิทินของระยะเวลาการศึกษา อายุ ปัจจัยทางสังคมอื่นๆ และความผิดปกติทางจิตเวช มีการค้นพบว่ากลุ่มการศึกษารวมถึงชาวเดนมาร์กอายุ 15-42 ปี 1,786,433 คนที่อาศัยอยู่ในเดนมาร์ก ณ จุดใดจุดหนึ่งตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 ถึง 31 ธันวาคม 2564 มีส่วนทำให้เกิด 21,336,322 คน ปีที่มีความเสี่ยง ซึ่ง 57,084 คน (3-2%) มีความผิดรุนแรงครั้งแรกที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นระหว่างการติดตามผล 10 ปีหลังจากการติดต่อกับศูนย์พักพิงคนจรจัด 9% (95% CI 21-6-24-2) ของผู้ชายและ 7% (6-8-8-7) ของผู้หญิงได้ก่ออาชญากรรมรุนแรงอย่างน้อยหนึ่งครั้งนำไปสู่ความเชื่อมั่น IRRs ที่ปรับอย่างเต็มที่ของความผิดรุนแรงที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นคือ 4-8 (4-5-5-1) ในผู้ชายและ 6-3 (5-6-7-2) ในผู้หญิงที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน เมื่อเทียบกับบุคคลที่ไม่เคยประสบกับ คนไร้บ้าน IRR สำหรับความผิดรุนแรงที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นนั้นสูงที่สุดในบุคคลที่ประสบปัญหา คนไร้บ้าน และมีความผิดปกติทางจิตเวชที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ได้ประสบกับปัญหา คนไร้บ้าน และไม่มี ความผิดปกติทางจิตเวชที่เกิดขึ้นพร้อมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดปกติของการใช้ยาเสพติด (IRR ในผู้ที่ประสบกับปัญหาคนไร้บ้านและมีความผิดปกติของการใช้ยาเสพติด 15-3 (14-1-16-7) ในผู้ชาย และ 40-1 (33-9-47-5) ในผู้หญิง เมื่อเทียบกับบุคคลที่ไม่ประสบกับปัญหา คนจรจัดและ

ไม่มีความผิดปกติของการใช้ยาเสพติด) การตีความบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดรุนแรงซึ่งนำไปสู่ความเชื่อมั่นมากกว่าผู้ที่ไม่ประสบกับปัญหา คนไร้บ้านนอกเหนือจากการป้องกันคนไร้บ้านแล้ว สาธารณสุขและนโยบายควรพิจารณาวิธีลด ความเสี่ยงของผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ในผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน

Shane Warren และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง คนไร้บ้านในชนบทและระดับภูมิภาคในชุมชนเมืองแคว้นควีนส์แลนด์ ผลกระทบสำหรับการคิดใหม่เกี่ยวกับภูมิทัศน์นโยบายที่อยู่อาศัยและคนไร้บ้าน คนไร้บ้านในชนบทส่วนใหญ่ถูกปิดปากในการเล่าเรื่องคนไร้บ้านและนโยบายทางสังคมในออสเตรเลียและทั่วโลก เอกสารนี้รายงานข้อมูลจากการศึกษาเชิงคุณภาพขนาดใหญ่เกี่ยวกับคนไร้บ้านในชุมชนเมืองแคว้นควีนส์แลนด์ตอนกลางซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาค Bowen Basin ในแผ่นดินจากฝั่งตะวันออกของออสเตรเลีย การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพกึ่งโครงสร้างและกลุ่มโฟกัสได้ดำเนินการกับผู้ที่มีประสบการณ์การไร้บ้านในชุมชนเมืองแคว้นควีนส์แลนด์ของ Mackay (ภูมิภาค) Moranbah และ Dysart (ชนบท) และตัวแทนผู้ให้บริการและผู้สนับสนุนชุมชน การวิเคราะห์เชิงคุณภาพเปิดเผยว่าผู้คนที่ประสบกับคนไร้บ้านในชุมชนชนบทและระดับภูมิภาคในรูปแบบที่ไม่เหมือนใครซึ่งแตกต่างจากการก่อสร้างคนไร้บ้านในเมืองใหญ่ การวิจัยนี้ระบุความยากจนในชนบทและระดับภูมิภาค ลักษณะของเศรษฐกิจที่เฟื่องฟูหรือเฟื่องฟู ผู้ให้บริการมนุษย์ที่เครียดมากเกินไป ความโดดเดี่ยวทางสังคม และการขาดที่อยู่อาศัยราคาไม่แพงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไร้บ้านในชุมชนเมืองแคว้นควีนส์แลนด์และระดับภูมิภาค บทความนี้เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับการวิจัยทางวิชาการเพิ่มเติมเพื่อแจ้งและส่งเสริมแนวทางนโยบายทางสังคมที่สำคัญมากขึ้น ซึ่งกำหนดกรอบการไร้บ้านเป็นลำดับความสำคัญของนโยบายสาธารณะในชุมชนเมืองแคว้นควีนส์แลนด์และระดับภูมิภาค

Trevoe Goodyear และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง การใช้สารเสพติดของเยาวชน 2S/LGBTQ+ และเส้นทางสู่คนไร้บ้าน : การศึกษาเสียงภาพถ่าย ชีวิตและเรื่องราวของผู้เข้าร่วมในการศึกษานี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่ทรงพลังเกี่ยวกับวิธีที่วิถีการใช้สารเสพติดและการไร้บ้านของเยาวชน 2S/LGBTQ+ สามารถตัดกัน เชื่อมต่อ และปะทะกับกองกำลังทางสังคมและโครงสร้างที่กว้างขึ้นได้อย่างไร การเล่าเรื่องที่ระบุ (การลี้ภัยจากการเล่นไปสู่ความไม่มั่นคง) เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการรับต้นน้ำของสุขภาพร้ายแรงและความยากลำบากทางสังคมสำหรับเยาวชน 2S/LGBTQ+ รวมถึงการใช้สารเสพติดที่เกี่ยวข้องกับอันตราย และประสบและติดอยู่ในคนไร้บ้านและที่อยู่อาศัยที่ไม่เสถียร ด้วยเหตุนี้ การเล่าเรื่องเหล่านี้จากถูกคาดการณ์ไว้อย่างมีประโยชน์และได้รับการยอมรับสำหรับความสำคัญในหมู่ผู้สนับสนุนที่ต้องการเข้าใจได้ดีขึ้น และท้ายที่สุดก็จัดการกับบริบททางสังคมที่กำลังพัฒนาซึ่งเยาวชน 2S/LGBTQ+ ประสบกับความไร้บ้าน การใช้สารเสพติด และอันตรายที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษายืนยันความจำเป็นในการสนับสนุนที่ปรับแต่งสำหรับเยาวชน 2S/LGBTQ+

ที่ฆ่าเสพติดในช่วงก่อนและหลังกลายเป็นคนไร้บ้าน รวมถึงการให้การดูแลที่มีพื้นฐานมาจากการลดอันตรายและมุมมองการใช้สารเสพติดและประโยชน์และอันตรายของมันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังจำเป็นคือ การสนับสนุนการแทรกแซงนโยบายครอบครัว โรงเรียน และสังคมเพื่อจัดการกับต้นตอของความไม่เท่าเทียมกันในการใช้สารเสพติดและคนไร้บ้านในหมู่เยาวชน 2S/LGBTQ+

2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

ภิมกร โหมงคล (2562) วิจัยเรื่อง การคุ้มครองสิทธิและการเข้าถึงความยุติธรรมของคนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง บทความนี้อธิบายถึงสถานการณ์ปัญหาคนไร้ที่พึ่งประเด็นการคุ้มครองสิทธิและการเข้าถึงความยุติธรรม มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษากฎหมายหลักการแนวปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิสภาพปัญหาสาเหตุอุปสรรคผลกระทบและการเยียวยาต่างๆ อันเกิดจากการละเมิดสิทธิและการเข้าถึงความยุติธรรมวิธีปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึง สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำการถูกละเมิดสิทธิ

พงษ์ศักดิ์ นาคศรีจันทร์ (2557) การวิจัยเรื่อง การจัดสวัสดิการของรัฐให้กับคนไร้บ้าน ศึกษาเปรียบเทียบกับพื้นที่เสาชิงช้ากับสถานีหัวลำโพงซึ่งหัวข้อวิจัยนี้ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการรัฐให้กับคนไร้บ้านในพื้นที่เสาชิงช้ากับสถานีหัวลำโพงเพื่อให้ปัญหาแนวทางการแก้ไขสวัสดิการของรัฐให้กับคนหลายบ้านรวมทั้งเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสวัสดิการของรัฐให้กับคนไร้บ้านโดยชอบเขตในการศึกษาด้านเนื้อหาใช้ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในบ้านกลุ่มตัวอย่างศึกษาจากกลุ่มคนไร้บ้านที่เข้าถึงสวัสดิการของรัฐที่อาศัยพื้นที่สาธารณะในการนอนหลับ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเชิงคุณภาพเป็นวิธีการค้นหาความจริงจากเหตุการณ์ที่อาจจะต้องลงไปสังเกตกับคนไร้บ้านเจาะลึกสภาพแวดล้อมความต้องการที่มีอยู่ตามความเป็นจริง โดยพยายามวิเคราะห์ความสัมพันธ์

Alan Bazalha Lopes และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง ยาเสพติด อาชญากรรม และความเหลื่อมล้ำทางเชื้อชาติในประชากรไร้บ้านที่รวบรวมจากตัวอย่างรายงานของตำรวจ : หลักฐานจากบราซิล บราซิลเป็นหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยที่ไม่เท่าเทียมกันมากที่สุดในโลก แม้ว่าจำนวนคนจรจัดในประเทศของเราจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากการสืบพันธุ์ของผู้คนที่อาศัยอยู่ในความยากจนสุดขีด แต่ก็มี การพูดคุยกันเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิของพวกเขา ในการศึกษาปัจจุบันเราให้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิงทฤษฎี-ระเบียบวิธีที่มุ่งเป้าไปที่คนจรจัดที่อาศัยอยู่ในเมืองเซาเปาโลทางตะวันออกเฉียงใต้ที่ร่ำรวยที่สุด ซึ่งเป็นรัฐที่ร่ำรวยที่สุดของบราซิล ข้อมูลได้มาจากรายงานของตำรวจ โดยได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากตำรวจพลเรือนแห่งเซาเปาโลและกรมตำรวจตุลาการภายในเซาเปาโล ผลลัพธ์ของเราแสดงให้เห็นว่าปรากฏการณ์คนไร้บ้านใน Franca ดูเหมือนจะเทียบได้กับเมืองใหญ่

อื่นๆ ที่ซึ่งคนผิวดำซึ่งเป็นประชากรส่วนน้อยเป็นกลุ่มคนจรจัด นอกจากนี้ยังปฏิเสธว่ากิจกรรมของคนจรจัดเพิ่มอาชญากรรม เน้นย้ำถึงความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมทางอาญาของผู้ใช้ยาเสพติดของคนผิวดำและคนผิวขาว โดยคนผิวขาวมีความกระตือรือร้นในการโจรกรรมและการโจรกรรมและคนผิวดำในการค้ามนุษย์ และขยายแนวคิดที่ว่าผู้ใช้ยาเสพติดโดยคนจรจัดนั้นเกี่ยวข้องกับความคิดและด้วยเหตุนี้จึงเป็นตัวบ่งชี้ภาวะสุขภาพ

Ana Paula Bonner Septien และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง วิธีของการพัฒนาเด็กปฐมวัยในเด็กที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน แม่ในบริบทของโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยคุณภาพสูง ความล่าช้าในการพัฒนาของเด็กที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านไม่ได้ลดทอนลงในหกปีแรกของชีวิตเมื่อเทียบกับตัวอย่างเชิงบรรทัดฐาน นอกจากนี้ ภายในประชากรที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านมีความแตกต่างทางพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการศึกษาของผู้ปกครอง การลงทะเบียนตั้งแต่เนิ่นๆ ในศูนย์การศึกษาอาจลดความล่าช้าในการพัฒนาของเด็กที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ตัวกำหนดการพัฒนาที่สามารถดำเนินการได้นี้สนับสนุนการลงทะเบียนเรียนโดยเร็วที่สุด

Andrea L. DeMaria และคณะ (2024) ความท้าทายสำหรับ PEH ผู้คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน (PEH) ในสหรัฐอเมริกาเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญเกี่ยวกับการมีประจำเดือน ซึ่งเลวร้ายลงจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ประจำเดือนอย่างจำกัด การตีตราที่เพิ่มขึ้น และปัญหาทางนรีเวช การศึกษาเกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพแบบกึ่งโครงสร้างกับ PEH 12 ราย และผู้ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพและสังคมในชุมชน 12 รายในเมืองลาฟาแยต รัฐอินเดียนา สิ่งที่ค้นพบคือ การเข้าถึงผลิตภัณฑ์ บริการ และพื้นที่ปลอดภัยอย่างจำกัด เป็นอุปสรรคต่อการจัดการการมีประจำเดือนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับ PEH การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ความยากลำบากเหล่านี้รุนแรงขึ้น การศึกษาเน้นย้ำถึงช่องว่างที่สำคัญในการสนับสนุนองค์กรและนโยบายสำหรับการจัดการการมีประจำเดือนในกลุ่ม PEH โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการบูรณาการที่ดีขึ้นในโครงการด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

Brandi N. Armstrong และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง การสนับสนุนทางสังคมมักจะปกป้องหรือไม่ การศึกษาเจ็ดเมืองเกี่ยวกับการตีหมักในหมู่คนหนุ่มสาวที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางเพศและเพศที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน คนหนุ่มสาว SGM ได้รับผลกระทบอย่างไม่สมส่วนจากการไร้บ้านและการตีหมัก จุดตัดของสถานะชนกลุ่มน้อยทางเพศและเพศและคนไร้บ้านในการตีหมักได้รับการศึกษาน้อย ส่งผลให้ขาดการแทรกแซงตามหลักฐานที่กำหนดเป้าหมายความเสี่ยงจากการตีหมักของ SGM-YAEH แม้ว่าความสัมพันธ์ที่สนับสนุนอาจเล่นบทบาทสำคัญในการอยู่รอดของ SGM-YAEH ในช่วงคนไร้บ้าน การศึกษานี้เน้นย้ำถึงผลกระทบที่เป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับความสัมพันธ์ที่สนับสนุนอาจมีต่อความเสี่ยงในการตีหมัก พิจารณาอิทธิพลที่สมาชิกเครือข่ายอาจมีต่อพฤติกรรม

ด้านสุขภาพของ SGM-YAEH การศึกษาในอนาคตควรสร้างขึ้นจากการศึกษาในปัจจุบันเพื่อสำรวจความสัมพันธ์ทางสังคมที่สามารถป้องกันการมีส่วนร่วมของการติ่มหมักของ SGM-YAEH

Caroline Shulman, A และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง ผู้คนที่อาศัยอยู่ในหอพักคนจรจัด: การสำรวจความต้องการด้านสุขภาพและการดูแล คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่และมักเสียชีวิตตั้งแต่อายุยังน้อย คนจรจัดโสดจำนวนมากอาศัยอยู่ในหอพัก ซึ่งให้การสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกในการฟื้นตัวจากคนไร้บ้าน

พวกเขามักจะไม่ได้ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนผู้ที่มีความต้องการด้านสุขภาพหรือการดูแลสูง การสำรวจแบบตัดขวางได้รับการพัฒนาและเสร็จสมบูรณ์โดยผู้จัดการโฮสเทลเพื่อสำรวจและวัดระดับความต้องการด้านสุขภาพและการดูแลของผู้คนที่อาศัยอยู่ในโฮสเทลของพวกเขา โดยรวมแล้วผู้จัดการ 58 คน ทำแบบสำรวจพร้อมข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้า 2,355 ราย 64% มีความผิดปกติของการใช้สารเสพติด 56% มีปัญหาสุขภาพจิต และ 37.5% มีสุขภาพร่างกายไม่ดี นอกจากนี้ 5% ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่ไม่ได้วางแผนไว้มากกว่าสามครั้งในเดือนก่อนหน้า และ 11% ได้ส่งการอ้างอิงการป้องกันในช่วงปีที่ผ่านมา มีการเน้นย้ำถึงอุปสรรคในการรับการสนับสนุนและการอ้างอิงที่ได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีความผิดปกติของการใช้สารเสพติด ผู้จัดการโฮสเทลระบุว่า 9% ของลูกค้ามีความต้องการบริการสูงเกินไป ในขณะที่ตัวเลือกการย้ายต่อนั้นหายาก การศึกษาของเราเน้นความต้องการที่สำคัญที่ไม่ได้รับการตอบสนอง บริการด้านสุขภาพและการดูแลไม่ได้ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับผู้คนจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในหอพัก ซึ่งมักมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่ ความเหลื่อมล้ำนี้จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาและจัดการกับเรื่องเร่งด่วน

Coralie Helleputte และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง “ผลกระทบที่แท้จริงของเราคืออะไร” การประเมินวิธีการผสมของที่พักพิงในเบลเยียมสำหรับชายจรจัด บทความนี้นำเสนอการศึกษาครั้งแรกโดยใช้วิธีการผสมที่ตรวจสอบผลกระทบหลายมิติที่เกิดจากที่พักพิงคนจรจัดระยะยาวของเบลเยียมต่อผู้อยู่อาศัย เราตรวจสอบผลลัพธ์หลายประการ: รายได้และที่อยู่อาศัย สุขภาพร่างกายและจิตใจ ทักษะชีวิต เครือข่ายทางสังคมและความช่วยเหลือ ภารกิจของที่พักพิงระยะยาวนั้นกว้างและทะเยอทะยาน เช่น เป้าหมายของพวกเขาคือการบรรลุความเป็นอิสระของผู้อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ที่ดีทั่วโลก และการรวมตัวกลับคืนสู่สังคม อย่างไรก็ตาม การประเมินของเราแสดงให้เห็นว่า ที่พักพิงที่เราศึกษาพยายามดิ้นรนเพื่อให้ผลในเชิงบวกนอกเหนือจากผลกระทบในทันทีของการให้การดูแลขั้นพื้นฐาน (หลังคา อาหาร และการสนับสนุนด้านการบริหาร) และความเครียดที่ผู้อยู่อาศัยรู้สึกมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นระหว่างการเข้าพัก แน่นอนว่าข้อจำกัดอย่างหนึ่งของการศึกษาของเราคือ เราศึกษาที่ที่พักพิงระยะยาวเชิงลึกเพียงแห่งเดียว ต้องบอกว่าเรามีโอกาสนำเสนอและหารือเกี่ยวกับผลลัพธ์ของเราในการประชุมเชิงปฏิบัติการที่จัดโดยสหพันธ์ AMA กับที่พักพิงหลายแห่ง พวกเขาไม่แปลกใจกับการค้นพบและสิ่งเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากประสบการณ์

ของพวกเขาเอง และแม้ว่าการประเมินของเราจะได้รับผลกระทบจากอคติในการศึกษาระยะยาวทั่วไป (เช่น การเลือกและการขัดสี) และผลกระทบอาจถูกประเมินสูงเกินไปเนื่องจากการเซ็นเซอร์ตนเองจากผู้อยู่อาศัยบางคน เราคิดว่ารูปสามเหลี่ยมกับข้อมูลเชิงคุณภาพให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีค่าสำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพของที่พักพิงระยะยาว ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือช่วงเวลาที่ยาวขึ้นระหว่าง T1 และ T2 (เช่น 5 เดือน) สำหรับการสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ หรืออาจถูกมองว่าเป็นนโยบายสาธารณะที่ไม่สมจริงเกี่ยวกับภารกิจของที่พักพิงระยะยาว

จากการค้นพบของเราและร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในที่พักพิง เราได้ตั้งคำแนะนำหลายประการ

ประการแรก การสนับสนุนที่ที่พักพิงจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากเป็นแบบทั่วไปน้อยกว่าเป็นรายบุคคลมากขึ้น และหากมีการพัฒนาระหว่างการเข้าพัก สิ่งนี้สามารถช่วยให้ผู้อยู่อาศัยพื้นเอกราชที่มีความเสี่ยงในที่พักพิงระยะยาว (แม้ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์หลักก็ตาม) สิ่งนี้สามารถลดความเครียดของผู้อยู่อาศัยได้

ประการที่สอง การลดขนาดของที่พักพิงในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการใช้ชีวิตในชุมชนสามารถช่วยลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ของการใช้ชีวิต “ชุมชนขนาดใหญ่” และยังคงรักษาแ่งบวกไว้ได้ สิ่งนี้สามารถช่วยลดความเครียดของผู้อยู่อาศัยที่เกิดจากขนาดของชุมชน จำกัดอิทธิพลเชิงลบของผู้อื่นในแง่ของการใช้สาร และปรับปรุงข้อจำกัดในความเป็นอิสระของผู้อยู่อาศัย ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากกฎ (จำนวนมาก) ซึ่งจำเป็นต่อการทำให้สถานที่ขนาดใหญ่เช่นนี้ทำงานในขณะเดียวกัน ผู้อยู่อาศัยก็ต้องทนทุกข์ทรมานจากความเหงาเช่นกัน และการศึกษาเกี่ยวกับ Housing First ได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อพวกเขาอยู่ในที่พักของตนเอง การอยู่คนเดียวภายในกำแพงทั้งสี่นั้นก็เป็ปัญหาสำคัญเช่นกัน นี่คื้เหตุผลที่การสร้างกิจกรรมสันทนการมากขึ้นกับผู้คนภายนอกและภายในที่พักพิงก็เป็สิ่งสำคัญเช่นกัน

ประการที่สาม การพัฒนาความร่วมมือเพิ่มเติมภายในระบบนิเวศมีแนวโน้มที่จะขยายเครือข่ายทางสังคมและความช่วยเหลือของผู้อยู่อาศัย นอกจากนี้ยังควรมีส่วนช่วยในการจัดการกับความซับซ้อนของตลาดที่อยู่อาศัยที่รู้จักกันดี เราอาจเพิ่มคำแนะนำที่สี่ในระดบันโยบายสาธารณะ

แท้จริงแล้ว ความคาดหวังของหน่วยงานของรัฐที่เป็นโยบายสาธารณะ เช่น พระราชกฤษฎีกาที่ให้การรับรองและเงินอุดหนุนแก่ศูนย์พักพิงระยะยาว และการกำหนดภารกิจของพวกเขาที่สูงมาก โดยขอให้ศูนย์พักพิงบรรลุความเป็นอิสระของผู้อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ที่ดีทั่วโลก และการรวมตัวกลับคืนสู่สังคม บางคนอาจสงสัยว่าสิ่งนี้ไม่มากเกินไปหรือไม่เมื่อพิจารณาจากวิธีการจำกัดของที่พักพิง ในบริบทนี้ การมุ่งเน้นภารกิจของที่พักพิงระยะยาวไปสู่เป้าหมายที่เป็จริงมากขึ้นอาจเป็ขั้นตอนแรกที่มีประโยชน์ ตามที่นักสังคมสงเคราะห์คนหนึ่งสรุปได้อย่างสมบูรณ์แบบ ไม่ต้อง

สงสัยเลยว่าที่พักพิงแห่งนี้จำเป็นในกรุงบรัสเซลส์ มีแม้กระทั่งความต้องการมากกว่านี้ แต่อย่างที่มีนเป็นการจัดหาสิ่งอื่นที่ไม่ใช่อาหารและที่พักนั้นค่อนข้างเป็นเรื่องของโชค

Gedeao Locksa และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง ผลกระทบของรายได้ขั้นต่ำต่อ คน ไร้บ้าน: หลักฐานจากฝรั่งเศส ในฝรั่งเศสผู้ใหญ่ที่ไม่มีบุตรอายุต่ำกว่า 25 ปีต้องเผชิญกับเงื่อนไขคุณสมบัติที่ยากต่อการลงทะเบียนในโปรแกรมรายได้ขั้นต่ำ ข้อกำหนดที่จำกัดสร้าง “การกระโดด” ในจำนวนผู้รับเมื่ออายุประมาณ 25 ปี เราใช้การออกแบบ Regression Discontinuity (RD) เพื่อประเมินผลกระทบของโครงการรายได้ขั้นต่ำของฝรั่งเศส (RSA) ต่อผู้ใช้บริการที่พักและการกระจายอาหาร เราพบว่าผลประโยชน์ RSA ลดอัตราการไร้บ้านลง 20% ในหมู่คนหนุ่มสาวอายุ 22 ถึง 27 ปี ผลลัพธ์นี้ขับเคลื่อนโดยผู้รับ RSA รายใหม่ที่เริ่มจ่ายค่าเช่าบางส่วนให้กับบุคคลที่สาม และความน่าจะเป็นของการเป็นผู้เช่าประจำเพิ่มขึ้นหลังจากอายุ 26 ปี เราจำลองผลกระทบของการลดสิทธิ์อายุขั้นต่ำของโปรแกรมต่อความน่าจะเป็นของการเป็นคนไร้บ้าน การค้นพบของเราชี้ให้เห็นว่าในโครงการที่มุ่งเป้าไปที่คนไร้บ้าน ประมาณ 60% ของค่าใช้จ่ายจะถูกชดเชยด้วยเงินออมในค่าใช้จ่ายช่วยเหลือทางสังคมให้กับคนไร้บ้าน

Jack Tsai (2024) หัวข้อวิจัย สี่ฤดูกาล ทำภูมิภาค และเหตุผลอื่นๆ ในการแปลกฎหมายเกี่ยวกับคนไร้บ้าน ความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ จากบทความผู้วิจัยสะท้อนให้ว่าปัญหาคนไร้บ้านที่เกิดขึ้นระหว่างภูมิภาคต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา มีปัจจัยที่ส่งผลโดยรวมต่อคนไร้บ้านที่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็ภูมิภาค สี่ฤดูกาลสังคม ประชากร ชุมชน และที่อยู่อาศัย ซึ่งยกตัวอย่างความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ มุ่งเน้นไปยังประเด็นของจำนวนและลักษณะของประชากรที่ส่งผลต่อปัญหาคนไร้บ้าน โดยบางพื้นที่อาจมีสภาพแวดล้อมที่ยากต่อการใช้ชีวิตมากกว่า เนื่องด้วยการกระจายของจำนวนประชากรบางพื้นที่มีสภาวะอากาศร้อนจัดหรือหนาวจัด หรือเมืองที่มีขนาดใหญ่ มักจะมีปัญหาประชากรหนาแน่นและมีการเคลื่อนย้ายของประชากรมากกว่า ส่งผลให้นโยบายการจัดการและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับคนไร้บ้านมีเรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อนด้วยเหตุความแตกต่างทางภูมิภาค ดังนั้น ผลกระทบของคนไร้บ้านต่อสภาพอากาศและฤดูกาลที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ส่งผลต่อรูปแบบของการไร้บ้านที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในกรณีของคนไร้บ้านที่นอนกลางแจ้ง ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องการการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพจากชุมชนและนโยบายของรัฐ แม้ว่าจะมีศูนย์อพยพในบางพื้นที่ก็ตาม

Martin Simon และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง การใช้สุขภาพและการดูแลสุขภาพของ ประชากรไร้บ้าน: การศึกษาการประเมินงานสังคมสงเคราะห์ร่วมกันและบทบาทผู้ปฏิบัติงานดูแลสุขภาพ การศึกษานี้ยืนยันผลลัพธ์ด้านการดูแลสุขภาพในเชิงบวกซึ่งเป็นผลมาจากบริการประชาสัมพันธ์สำหรับผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ประสิทธิภาพของการรวมงานสังคมสงเคราะห์เข้ากับการจัดการดูแลสุขภาพสำหรับผู้ไร้บ้านได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากข้อมูล ทั้งผ่านการ

วิเคราะห์เชิงปริมาณของการรักษาในโรงพยาบาลและบันทึกการเยี่ยมเยียนฉุกเฉินจาก National Healthcare Registry (NHIS) ที่เกี่ยวข้องกับทั้งกลุ่มเป้าหมายและประชากรทั่วไป และผ่านข้อมูลเชิงลึกเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และกรณีศึกษาที่ครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับใช้พยาบาลภายในทีมสังคมเคลื่อนที่และการฝึกอบรมเฉพาะทางของแพทย์ทั่วไปเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านได้เพิ่มผลกระทบของการแทรกแซงอย่างมีนัยสำคัญ แนวทางนี้นำไปสู่การลดการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและการเยี่ยมเยียนฉุกเฉินในหมู่ประชากรที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน จึงช่วยป้องกันการโจมตีของโรคเรื้อรังและรุนแรงซึ่งมักส่งผลให้ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานานและความพิการถาวร ผลกระทบของการศึกษานี้ต่อนโยบายด้านสุขภาพนั้นตรงไปตรงมาและมีความสำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการค้นพบนี้ กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับผู้ให้บริการประกันสุขภาพของรัฐหลักที่ครอบคลุมพลเมืองเซ็กส์ส่วนใหญ่ได้แนะนำรหัสการเบิกจ่ายการดูแลสุขภาพใหม่สองรหัส รหัสเหล่านี้ออกแบบมาเพื่อชดเชยเวลาเพิ่มเติมที่จำเป็นในการรักษาผู้ป่วยที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ซึ่งครอบคลุม: (1) การรักษาพยาบาลที่แพทย์มอบให้กับบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน และ (2) การดูแลพยาบาลที่มอบให้กับบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน การใช้รหัสใหม่เหล่านี้จำกัดเฉพาะแพทย์ทั่วไปที่ให้บริการชุมชนคนไร้บ้านเป็นประจำและจำเป็นต้องมีการวินิจฉัยคนไร้บ้านโดยแพทย์ทั่วไป โดยรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าคนไร้บ้านเป็น “การวินิจฉัยทางสังคม” ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเข้มข้น คล้ายกับโปรโตคอลการรักษาสำหรับผู้ป่วยออทิสติกหรือผู้ที่หูหนวก-ใบ้ ซึ่งมีรหัสประกันเฉพาะในระบบการดูแลสุขภาพของเซ็กส์อยู่แล้ว นโยบายนี้ยอมรับว่าองค์กรและการจัดการการดูแลผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านส่วนใหญ่จัดการโดยองค์กรพัฒนาเอกชนทางสังคมภายในกรอบสุขภาพทางสังคมแบบบูรณาการซึ่งมักจ้างแพทย์ทั่วไปโดยตรง รหัสประกันใหม่ถูกนำไปใช้อย่างเป็นทางการในเดือนมกราคม 2023 ทำให้การปฏิบัติ GP สามารถให้บริการด้านการดูแลสุขภาพแก่ผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านโดยลดการพึ่งพาแหล่งเงินทุน

Nick Kerman และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง การตกเป็นเหยื่อ ความปลอดภัย และยาเกินขนาดในที่พักพิงคนจรจัด: การทบทวนอย่างเป็นระบบและการสังเคราะห์การเล่าเรื่องวัตถุประสงค์ของการทบทวนอย่างเป็นระบบที่ลงทะเบียนในอนาคตนี้คือ การระบุปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย การตกเป็นเหยื่อ และความเสี่ยงจากการใช้ยาเกินขนาดในที่พักพิงคนจรจัด รวมถึงกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่อตามที่พักพิง ห้าสิบห้าบทความถูกรวบรวมอยู่ในรีวิวผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความกลัวความรุนแรงและอันตรายในรูปแบบอื่นๆ เป็นข้อกังวลที่โดดเด่นสำหรับผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านเมื่อเข้าถึงที่พักพิง การรับรู้ของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับอันตรายของที่พักพิงนั้นเกิดจากรูปแบบการบริการและสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและปฏิสัมพันธ์ในที่พักพิง ความพร้อมของยาและการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยก่อนหน้านี้ บุคคล 2SLGBTQ+ ถูกระบุว่า

มีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่อในที่พักพิง ไม่มีการศึกษาตรวจสอบอัตราการตกเป็นเหยื่อตามที่พักพิงหรือการแทรกแซงที่ผ่านการทดสอบเพื่อปรับปรุงความปลอดภัย ยกเว้นความเสี่ยงจากการใช้ยาเกินขนาด ช่องว่างความรู้เหล่านี้ขัดขวางการสร้างแนวทางปฏิบัติตามหลักฐานเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันความรุนแรงในที่พักพิง

Nick Kerman และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง ข้อจำกัดการบริการจากที่พักพิงฉุกเฉินในหมู่คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน: การค้นพบเส้นทางสู่คนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิงและวงจรสถาบัน ข้อจำกัดในการให้บริการหมายถึงการห้ามชั่วคราวหรือถาวรของบุคคลจากโปรแกรมหรือบริการขององค์กร และมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในระบบที่พักพิงฉุกเฉิน มีการวิจัยที่จำกัดว่าข้อจำกัดด้านบริการจะคลี่คลายอย่างไรและผลกระทบต่อผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน การศึกษาเชิงคุณภาพนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับการทำแผนที่ใหม่ไลน์เพื่อตรวจสอบบรรพบุรุษและผลที่ตามมาของข้อจำกัดการบริการจากที่พักพิงฉุกเฉินในหมู่คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านในสองเมืองในออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา ผู้คนทั้งหมด 49 คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านซึ่งถูกจำกัดจากโครงการที่พักพิงฉุกเฉินในปีที่ผ่านมาได้รับคัดเลือกและรวมอยู่ในการวิเคราะห์การศึกษา มีการใช้แนวทางเชิงปฏิบัติและบูรณาการสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมตาเมทริกซ์เพื่อระบุมุมมองและประสบการณ์ที่โดดเด่นและแตกต่างกันเกี่ยวกับบรรพบุรุษและผลที่ตามมาของข้อจำกัดด้านบริการ ผลการศึกษาเน้นย้ำว่า ข้อจำกัดด้านบริการมักเป็นผลมาจากความรุนแรงและความก้าวร้าว โดยส่วนใหญ่แล้วระหว่างผู้ใช้บริการมีความแตกต่างในระดับภูมิภาคในเหตุผลการจำกัดการบริการอื่นๆ รวมถึงการใช้สารเสพติดและการครอบครอง ข้อจำกัดในการให้บริการส่งผลกระทบต่อสถานะที่พักพิงของผู้เข้าร่วมเกือบทั้งหมด โดยหลายคนประสบปัญหาคนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิงในภายหลัง และซึ่งจี้กรยานผ่านบริการด้านสุขภาพ สังคม และความยุติธรรมทางอาญาของสถาบัน (เช่น วงจรสถาบัน) ผลกระทบด้านสุขภาพและสังคมอื่นๆ รวมถึงการกำเริบของการใช้สารเสพติดและการเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับความเย็นเนื่องจากคนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิงหลังข้อจำกัดการฆ่าตัวตาย ความไม่มั่นคงด้านอาหาร การติดต่อกับเครือข่ายและการเชื่อมต่อที่ลดลง และความรู้สึกรุนแรงของความโกรธ ความกลัว และความสิ้นหวัง โดยรวมแล้ว ผลการวิจัยพัฒนาความเข้าใจของเราเกี่ยวกับบทบาทของบริการคนไร้บ้านในเส้นทางสู่คนไร้บ้านที่ไม่มีที่กำบังและวงจรสถาบัน ซึ่งทำให้เกิดคำถามที่สำคัญเกี่ยวกับวิธีการบรรเทาอันตรายที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดในการให้บริการ ในขณะเดียวกันก็อำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยและสนับสนุนสิทธิของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านและเจ้าหน้าที่ที่พักพิงฉุกเฉิน

Nofar Mazursky (2567) การวิจัยเรื่อง การค้นพบแหล่งที่มาของความยืดหยุ่นในหมู่เยาวชน LGBTQ+ ไร้บ้านในการดูแลนอกบ้านในอิสราเอล: กรอบระบบนิเวศ การศึกษาใช้แนวทางทฤษฎีพื้นฐานเชิงสร้างสรรค์ที่สำคัญ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเชิงลึกสามสิบเอ็ดครั้งดำเนินการ

กับเยาวชน LGBTQ+ อายุ 16 ถึง 32 ปี (อายุเฉลี่ย 21.5 ปี) และวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอแหล่งที่มาของความยืดหยุ่นตามสี่ระดับ (1) ระดับบุคคลหมายถึงการยอมรับตนเอง ศรัทธา และความหวัง และความคิดสร้างสรรค์และประสิทธิผล (2) ระดับระหว่างบุคคลหมายถึงกลุ่มเพื่อน และเพื่อนร่วมงาน สถาบันการศึกษา สภาพแวดล้อมการทำงาน ผู้เชี่ยวชาญ และบริการดูแล นอกบ้าน LGBTQ+ (3) ระดับมหภาคหมายถึง การมองเห็นสาธารณะของชุมชน LGBTQ+ และการสนับสนุนทางการเงิน (4) สุดท้าย ระดับโครโนหมายถึง การพัฒนาสิทธิและการยอมรับเมื่อเวลาผ่านไป

Sarah L. Canham และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง ความต้องการการขนส่งและรูปแบบ การเคลื่อนไหวของบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านหลังจากการกระจายอำนาจที่פקพิง การจัดหา และสถานที่ที่פקพิงถูกเงินของคนจรจัดมีผลกระทบทั่วทั้งชุมชนสำหรับการตอบสนองความต้องการ ของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน (PEH) ในยูทาห์ การเปลี่ยนแปลงของซอลด์เลคเคาน์ตี้จากที่פקพิง ถูกเงินแบบรวมศูนย์ขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในเขตขนส่งฟรีไปสู่รูปแบบไซด์ที่กระจัดกระจายแบบกระจาย อำนาจนอกเขตขนส่งที่ไม่มีค่าใช้จ่ายให้บริบทในการประเมินว่าการเข้าถึงการขนส่งและรูปแบบการ เคลื่อนไหวของ PEH ได้รับผลกระทบอย่างไร เนื่องจากถูกพลัดถิ่นจากเครือข่ายบริการแบบรวมศูนย์ ในแกนกลางใจกลางเมือง เราได้ทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเชิงลึก 19 ครั้งกับ PEH อายุ 18 ปี ขึ้นไป ซึ่งพักอยู่ในหนึ่งในสามศูนย์ทรัพยากรที่กระจายซึ่งก่อนหน้านี้เคยพักที่ที่פקพิงแบบรวมศูนย์ ในอดีต การวิเคราะห์เฉพาะเรื่องของการสัมภาษณ์ส่งผลให้มีสามประเภท แต่ละหมวดหมู่มีหมวดหมู่ย่อยที่แตกต่างกัน: 1) การขนส่งและการเคลื่อนย้ายก่อนการกระจายอำนาจ 2) การขนส่งและการ เคลื่อนย้ายหลังการกระจายอำนาจ และ 3) คำแนะนำในการปรับปรุงการเข้าถึงการขนส่งสำหรับ PEH รวมถึงการลดหรือขจัดอุปสรรคทางการเงินในการขนส่งและขยายความถี่การขนส่งและรถรับส่ง รถตู้และรถมีเส้นทาง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักวางแผนชุมชน ที่จะร่วมมือกันเกี่ยวกับสถานที่ที่פקพิงคนจรจัดเพื่อให้การเข้าถึงเครือข่ายการขนส่งที่ราคาไม่แพง ยืดหยุ่น และเท่าเทียมกันมากขึ้น

Shivangi Parmar และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง ความเสี่ยงจากการผ่าตัดและแนวโน้ม การดูแล: การศึกษาแบบตัดขวางของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านที่คลินิกดูแลฟรีในไมอามี-เดคเคาน์ตี้ มีการวิจัยเพียงเล็กน้อยเพื่อประเมินแนวโน้มการดูแลการผ่าตัดสำหรับผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านที่ ไม่มีที่พักพิง ผลลัพธ์บ่งชี้ว่า อาจมีอุปสรรคในการเข้าถึงการดูแลโรคมะเร็งและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น สำหรับโรคหลอดเลือดที่ต้องผ่าตัด จำเป็นต้องมีการวิจัยในอนาคตเพื่อทำความเข้าใจ แก่ไข และ เอาชนะอุปสรรคในการดูแลการผ่าตัดในปัจจุบัน เพื่อช่วยชุมชนที่มีความเสี่ยงและด้อยโอกาสนี้

3. เพื่อศึกษาเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

ธนากร ยุทธพลนาวิ (2553) การวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบบริการสำหรับคนไร้บ้าน ศึกษากรณีการให้บริการของมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะเบื้องต้น ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ลักษณะการอยู่อาศัย อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่ออกจากบ้านสาเหตุที่ออกจากบ้าน ที่พักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัยศูนย์คนไร้บ้าน ความต้องการในอนาคต กับความต้องการทั้ง 6 ด้าน พบว่าการทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะเบื้องต้นกับความ ต้องการทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้น อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการด้านอุปโภคบริโภค พบว่าคนไร้บ้านที่มีอายุระหว่าง 11-20 ปี ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านอุปโภคบริโภค เพราะเด็กที่เป็นคนไร้บ้านจะมีความต้องการเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะที่พักอาศัยอยู่ตามที่สาธารณะเนื่องจากเด็ก ที่พักอาศัยตามที่สาธารณะจะไม่มีรายได้ทำให้ไม่มีเงินไปซื้ออาหารและเครื่องดื่ม ลักษณะการอยู่อาศัยที่ต่างกัน มีผลต่อความต้องการด้านอาชีพและรายได้ พบว่าคนไร้บ้านที่อยู่กับคู่สมรสจะมีความต้องการด้านอาชีพและรายได้มากที่สุด เนื่องจากการที่อยู่ด้วยกัน 2 คน จะมีรายจ่ายมากทำให้ต้องทำงานหารรายได้เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

นภัสสร วัฒนศิริ (2564) การวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลของนโยบายการคุ้มครองคนไร้บ้านในการสนับสนุนให้คนไร้บ้านมีงานทำ นโยบายในการส่งเสริมให้คนไร้บ้านได้มีงานทำของภาครัฐยังไม่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผลเท่าที่ควร สิ่งที่เป็นตัวสะท้อนหลักของความไม่สำเร็จนั้นคือคนไร้บ้านไม่ต้องการเข้ารับการช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งในด้านการเข้ารับการคุ้มครอง ไปจนถึงการเข้าไปกรรมการฟื้นฟูหรือกระทั่งการฝึกอาชีพและหาอาชีพให้ ถึงแม้เราจะมีการฝึกอาชีพและหาอาชีพให้ แต่สิ่งเหล่านี้ก็ยังไม่ใช่สิ่งที่คนไร้บ้านต้องการเนื่องจากเป็นอาชีพที่คนไร้บ้านไม่ต้องการทำหรือเป็นอาชีพที่ต้องมีต้นทุนในการประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่งเป็นงานประจำซึ่งคนไร้บ้านไม่ต้องการ เนื่องจากพวกเขาคุ้นชินกับการทำงานแบบรายวันรวมทั้งการไม่มีเงินเก็บพอที่จะไปเริ่มทำงานแบบประจำที่เงินเดือนออกสิ้นเดือนได้ อีกทั้งการทำงานไม่ประจำหรือตามใจนี้ก็ถือเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมการทำงานของคนไร้บ้านด้วย และถึงแม้เราจะมีการจัดสรรสวัสดิการช่วยเหลือขั้นพื้นฐานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย บัณฑิต 4 แต่คนไร้บ้านก็ไม่ต้องการเข้ารับการคุ้มครองเพื่อรับสวัสดิการเหล่านี้จากรัฐเนื่องจากกฎระเบียบมากมายที่ต้องปฏิบัติตาม และไม่มีอิสระในการดำรงชีวิตเท่าที่ควร เรามีองค์ประกอบในการส่งเสริมคนไร้บ้านให้มีความทำงานไม่ว่าจะเป็นโปรแกรมฟื้นฟูหรือแม้กระทั่งสวัสดิการช่วยเหลือ แต่ก็ยังคงไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนให้คนไร้บ้านสามารถหางานได้อย่างเต็มที่ เราก็ต้องยอมรับว่าสิ่งนี้ยังคงไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการมีงานทำให้แก่คนไร้บ้านได้ เราอาจจะต้องยอมรับว่า สิ่งที่รัฐคิดว่าดีที่สุดสำหรับคนไร้บ้านอาจจะไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาต้องการ ดังนั้น

รัฐจึงต้องฟังเสียงของพวกเขามากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในปัจจุบันภาครัฐก็ได้มีความพยายามในการปรับปรุงนโยบายเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานของคนไร้บ้านมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโมเดลที่อยู่อาศัยคนละครั้ง หรือแม้กระทั่งการทำ MOU ร่วมกับบริษัททวงษ์พาณิชย์ที่มีแนวโน้มว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคต

พีระ ตั้งธรรมรักษ์ และคณะ (2561) การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดความเปราะบางในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน และตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักชีวิตเพื่อกลับคืนสู่สังคมของคนไร้บ้าน งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาระบบการของคนไร้บ้านในไทยในตั้งแต่ กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มเปราะบางที่มีโอกาสเป็นคนไร้บ้าน (Pre-Homeless) กลุ่มคนไร้บ้าน (Homeless) และกลุ่มคนไร้บ้านที่ตั้งหลักเพื่อเตรียมกลับคืนสู่สังคม เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดจากวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ตัวชี้วัดโอกาส (ความเปราะบาง) ในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน และตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักเพื่อการมีงานทำของคนไร้บ้าน โดยตัวชี้วัดโอกาสในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน มีวัตถุประสงค์หลักในการเป็นเครื่องมือในการเตือนทางสังคม (Early Warning Indicator) เพื่อระวังป้องกันมิให้กลุ่มที่มีความเสี่ยงจะเป็นคนไร้บ้าน ต้องกลายมาเป็นคนไร้บ้าน จัดว่าเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางนโยบายที่ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาคนไร้บ้าน (Homeless Prevention) ในขณะที่ตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักเพื่อการมีงานทำของคนไร้บ้านจะเป็นเครื่องมือในประกอบการให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้านให้ตรงตามความต้องการในแต่ละขั้น เพื่อเป็นหนึ่งในแนวทางในการสนับสนุนและผลักดันให้คนไร้บ้านสามารถยืนหยัดรับมือต่อตนเองได้และเป็นก้าวแรกของการคืนสู่สังคม แม้ว่าการวิจัยฉบับนี้จะเป็นการพัฒนาในขั้นต้นที่ยังมีข้อจำกัดบางประการ แต่ผู้วิจัยก็หวังว่า ตัวชี้วัดทั้งสองจะเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่สามารถช่วยป้องกันปัญหาคนไร้บ้าน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านที่มีอยู่ในสังคมให้ดีขึ้นได้

อนัสสร ฤกษ์อุดม และคณะ (2566) การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่ในกรุงเทพมหานคร แนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่ในกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ 4 ขั้นตอน สำคัญซึ่งได้แก่ การลงพื้นที่สำรวจ (Survey) การจัดหาที่อยู่อาศัย (Housing) การพัฒนาทักษะและจัดหางาน (Skill Training & Employment) และการติดตามหลังการทำงาน (Job Retention) เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้คนไร้บ้านกลับไปมีงานทำอย่างยั่งยืน ป้องกันมิให้กลับสู่ภาวะที่เสี่ยงต่อการไร้บ้านอีกครั้ง ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมแนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่ นอกจากการมุ่งเน้นในมิติด้านการจัดหางานหรือฝึกทักษะแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนทั้งในด้านที่อยู่อาศัยเพื่อการตั้งหลักชีวิต การสนับสนุนด้านทุนในการดำรงชีพ อาทิ ค่าเดินทาง ค่าอาหาร และการสนับสนุนทุนด้านการประกอบอาชีพอย่างทำเลที่ตั้ง อุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบด้วย

Adrianna Spindle-Jackson และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง การดูแลอุปถัมภ์แบบขยาย และคนไร้บ้าน: การประเมินผลกระทบของการส่งเสริมการเชื่อมต่อเพื่อความสำเร็จและพระราชบัญญัติการรับเลี้ยงบุตรบุญธรรมที่เพิ่มขึ้นต่ออัตราการไร้บ้านในหมู่เยาวชน เยาวชนที่อายุมากขึ้นจากการดูแลอุปถัมภ์มีอัตราการไร้บ้านสูงในช่วงวัยหนุ่มสาว การศึกษานี้ประเมินผลกระทบของการขยายการดูแลอุปถัมภ์ของรัฐจนถึงอายุ 21 ปีภายใต้พระราชบัญญัติการส่งเสริมการเชื่อมต่อเพื่อความสำเร็จและการเพิ่มการรับเลี้ยงบุตรบุญธรรมประจำปี 2551 ต่ออัตราการไร้บ้านในระดับรัฐในหมู่เยาวชนอายุ 18-24 ปี ซึ่งเราใช้เป็นผู้รับมอบฉันทะเพื่อประเมินผลกระทบต่อประชากรเป้าหมายของกฎหมาย ในการทำเช่นนั้น เราได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลจากสหรัฐอเมริกา กรมการเคหะและการพัฒนาเมือง สำนักสำมะโนประชากร และแหล่งข้อมูลสาธารณะอื่นๆ อีกหลายแหล่งเพื่อสร้างชุดข้อมูลแผงระดับรัฐแบบใหม่ที่ช่วยให้เราสามารถจัดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการไร้บ้านในหมู่เยาวชนอายุ 18-24 ปี และขยายนโยบายการดูแลอุปถัมภ์ใน 50 รัฐ สำหรับระยะเวลาแปดปีตั้งแต่ปี 2013 ถึงปี 2020 การใช้แนวทางความแตกต่างในความแตกต่าง เราพบหลักฐานของผลกระทบที่ล่าช้าที่คาดการณ์ไว้ของการดูแลอุปถัมภ์แบบขยาย ซึ่งการดำเนินการดูแลอุปถัมภ์แบบขยายนั้นสัมพันธ์กับการลดอัตราการว่างงานของเยาวชนทั้งหมด 23% ในอีกสี่ปีต่อมา ผลกระทบนี้ยังคงมีอยู่ในปีที่ทำถึงหกหลังจากที่รัฐนำการเปลี่ยนแปลงนโยบายนี้มาใช้ เราไม่พบหลักฐานของผลกระทบที่คล้ายกันของการดูแลอุปถัมภ์แบบขยายต่ออัตราการไร้บ้านในหมู่บุคคลที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี การค้นพบของเราให้หลักฐานที่สำคัญเกี่ยวกับผลกระทบของพระราชบัญญัติการเชื่อมต่ออุปถัมภ์และแนะนำว่าการขยายอายุของคุณสมบัติการดูแลอุปถัมภ์อาจสร้างเครือข่ายความปลอดภัยและเส้นทางที่สำคัญที่สนับสนุนการลดอัตราคนไร้บ้านในหมู่เยาวชนอุปถัมภ์ในอดีต

Ann Matthews (2567) การวิจัยเรื่อง ทรัพยากรชุมชนและข้อมูลเครือข่ายความปลอดภัยทางสังคม ความรู้ และการใช้งานในหมู่ผู้ปกครองของเด็กเล็กในที่พักพิงคนจรจัด หากไม่มีวิธีการอย่างเป็นระบบในการระบุความต้องการของผู้ปกครองและเด็กทั้งหมดในที่พักพิง ครอบครัวต้องพึ่งพาตนเองและเพื่อนและครอบครัวสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับ CR และ SN ดังนั้นจึงไม่ใช่ทุกครอบครัว ที่มีสิทธิ์ได้รับบริการที่ใช้พวกเขา การค้นพบเหล่านี้มีผลกระทบต่อการทำงานของที่พักพิง โปรแกรมและระบบทางสังคมและการศึกษา และสำหรับชุมชนที่การเป็นหุ้นส่วนและการทำงานร่วมกันอาจเป็นกุญแจสำคัญในการส่งเสริมความยืดหยุ่น ประการแรก การพัฒนาความพยายามที่ประสานกันทั่วทั้งหน่วยงานทางสังคมและการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของครอบครัวในช่วงคนไร้บ้านอาจไปไกลในการสร้างระบบการดูแลเด็กในที่พักพิง ลดความเป็นไปได้ที่จะมองข้ามความต้องการของเด็กความร่วมมือของหน่วยงานสหสาขาวิชาชีพที่มีความรู้ที่หลากหลายในการพัฒนาเด็ก สุขภาพจิต การศึกษา และอื่นๆ สามารถช่วยสนับสนุนการเลี้ยงดูและการเติบโตอย่างมีสุขภาพดีของเด็กแม้จะเป็นคนไร้บ้าน ความร่วมมือดังกล่าวอาจช่วยกำหนดนโยบายในที่พักพิงเกี่ยวกับการตรวจคัดกรอง

เด็กปฐมวัย และการอ้างอิงเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่องและบริการทางสังคม ประการที่สอง การให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองโดยตรงสามารถลดการพึ่งพาผู้เฝ้าประตูลูกเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ การเผยแพร่แนวทางและแอปพลิเคชันสำหรับ CR/SN ออนไลน์และการสร้างแพลตฟอร์มที่เป็นมิตรกับผู้ใช้มากขึ้นสามารถเร่งการเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญของผู้ปกครองได้ นอกจากนี้ การใช้พื้นที่ที่พิกังเพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก การดูแลและการศึกษาปฐมวัย การคัดกรองพัฒนาการ และการดูแลเด็ก สามารถช่วยให้ผู้ปกครองทราบว่าขอความช่วยเหลือได้ที่ไหนเมื่อต้องการ ควบคู่ไปกับนวัตกรรมต่างๆ เช่น โทรทัศน์หรือออนไลน์ที่อัปเดตเป็น CR/SN และแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่ายสำหรับบริการ สามารถสร้างจุดแข็งของผู้ปกครองในการดูแลเด็กและช่วยเหลือซึ่งกันและกันผ่านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในช่วงคนไร้บ้าน

C. Anthonj และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง คำถามเกี่ยวกับ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ระบุวิธีแก้ปัญหาเพื่อปรับปรุง WASH สำหรับผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน กรณีศึกษาจากเยอรมนี ความยากจนในเมืองกำลังเพิ่มขึ้น และเช่นเดียวกันคือจำนวนคนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ในขณะที่การลงทุนในบริการส่งเสริมสุขภาพและโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะ รวมถึง WASH ลดลง ความถี่และความคาดเดาไม่ได้ของเหตุการณ์สภาพอากาศที่รุนแรงก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน ส่งผลกระทบต่อเขตเมืองและประชากรที่เปราะบางที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่างหนัก เนื่องจากปัจจัยที่เปราะบางหลายประการ ซึ่งทำให้การสัมผัสกับโรคติดเชื้อและความท้าทายด้านสุขภาพรุนแรงขึ้น การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน WASH ที่ปลอดภัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพวกเขา โดยเฉพาะ การศึกษาของเราจากบอนน์ ประเทศเยอรมนี ระบุวิธีแก้ปัญหาระยะสั้น กลาง และระยะยาวจำนวนหนึ่งเพื่อปรับปรุง WASH ในหมู่ผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้าน รวมถึงตัวแทนของชุมชนที่ไม่มีที่อยู่อาศัยในฐานะนักวิจัยร่วม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ แม้ว่าจะเป็นเรื่องง่ายที่จะเห็นด้วยกับความจริงที่ว่าเป้าหมายสูงสุด การยุติการไร้บ้านจะแก้ปัญหาความท้าทายที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ได้ เมื่อพิจารณาว่ามีทางที่จะไปทำให้เรามีวิธีแก้ปัญหาที่ใกล้ชิดและจับต้องได้มากขึ้น รวมถึงการเปิดที่มีอยู่แต่ไม่สามารถเข้าถึงได้ และสร้างข้อเสนอที่ยั่งยืนใหม่ การลงทุนใน WASH สำหรับผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้านคือการลงทุนในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ดังนั้น การลงทุนในการลดค่าใช้จ่ายด้านการดูแลสุขภาพ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องจัดหางบประมาณเพิ่มเติมเพื่อจัดหาและรักษาบริการ WASH สำหรับกลุ่มที่ด้อยโอกาสมากที่สุด และพิจารณาว่าจำเป็นต้องมีการลงทุนระยะสั้นในขณะนี้เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายด้านการดูแลสุขภาพในระยะยาว โครงสร้างพื้นฐาน WASH สาธารณะต้องครอบคลุมและไม่ยกเว้นคนจรจัด และสอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนในน้ำและสุขาภิบาล และคำนึงถึงศักดิ์ศรีของแต่ละคน ไม่เพียงแต่ในแง่ของความสะอาดและความปลอดภัยเท่านั้น แต่ยังรวมถึงในแง่ของรูปลักษณ์ด้วย เพื่อให้ตระหนักถึง WASH ที่ปลอดภัยและการยอมรับที่ประสบความสำเร็จและการจัดการที่ยั่งยืนของโซลูชัน WASH สำหรับทุกคน ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงชุมชนท้องถิ่น

หน่วยงานรัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน ธุรกิจ และผู้เชี่ยวชาญด้านสุขอนามัยเป็นกุญแจสำคัญ การใช้โซลูชันที่ยั่งยืนต้องใช้ความพยายามร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสนับสนุนจากรัฐบาล และการลงทุนในการวิจัยและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อปิดช่องว่าง WASH ในประชากรไร้บ้าน ความพยายามควรมุ่งสนับสนุนความคิดริเริ่มด้านการวิจัยและพัฒนาโดยมุ่งเน้นที่ตัวเลือกที่คุ้มค่าและนวัตกรรมที่ปรับแต่งเอง อำนาจความสะดวกในการเป็นหุ้นส่วนระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อสร้างและรักษาหน่วย WASH เคลื่อนที่และโปรแกรมการเข้าถึงห้องน้ำในชุมชน สนับสนุนการสนับสนุนนโยบายและการจัดสรรเงินทุนเพื่อใช้โซลูชันด้านสุขอนามัยที่เป็นนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของประชากรไร้บ้าน

Darcy Morris และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง การรับรู้ของพนักงานเกี่ยวกับศักยภาพของพยาบาลในการแก้ไขปัญหาช่องว่างการบริการภายในบริการด้านสุขภาพของคนไร้บ้านในซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย: ผลการสำรวจแบบตัดขวาง ผลการศึกษาบ่งชี้ถึงการสนับสนุนที่แข็งแกร่งสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพของขอบเขตของบทบาทการพยาบาลผ่านการปรับปรุงการเข้าถึงลูกค้าในการประเมิน การรักษา การศึกษา การสนับสนุน และการอ้างอิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนด้านสุขภาพของการขยายงาน การประเมินสุขภาพจิต และการจัดการดูแลหลังเวลาทำการที่ได้รับการปรับปรุงเป็นประเด็นสำคัญที่สามารถปรับปรุงผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพของขอบเขตการพยาบาล

Keisha McDonald และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง การรับรู้จากผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่ที่มีประวัติคนไร้บ้านเกี่ยวกับประสบการณ์ของพวกเขาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย สุขภาพ และบริการสนับสนุนอื่นๆ คนไร้บ้านเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่เกือบ 3.5 ล้านคน (อายุ 18-25) ประสบกับภาวะไร้บ้านโดยไม่มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองอยู่ด้วย ผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่เป็นกลุ่มที่เปราะบางเป็นพิเศษ แม้จะไม่มีความคิดเพิ่มเติมจากการไร้บ้านก็ตาม การไม่มีที่อยู่อาศัยสามารถทำให้ผลเสียต่อความเป็นอยู่และการทำงานรุนแรงขึ้น และยังเพิ่มพฤติกรรมเสี่ยงอีกด้วย ความต้องการที่ซับซ้อนเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาสำหรับโปรแกรมที่มุ่งเป้าไปที่ที่อยู่อาศัยของผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่ที่มีประวัติคนไร้บ้าน จากการศึกษาเชิงลึกกับผู้ใหญ่รุ่นใหม่ 30 คนที่เคยประสบกับภาวะไร้บ้าน การศึกษานี้สำรวจมุมมองที่หลากหลายเกี่ยวกับความท้าทายและโอกาสในการประสานงานที่อยู่อาศัยและบริการสนับสนุนทางสังคมสำหรับผู้ใหญ่รุ่นใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ถูกมองว่าเป็นส่วนทำให้เกิดความมั่นคงของที่อยู่อาศัย โดยรวมแล้ว ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงการผสมผสานของประสบการณ์ด้านบวกและด้านลบด้วยวิธีการต่างๆ ในการจัดการกรณีในหมู่ผู้เข้าร่วมที่มีความมั่นคงและไม่มั่นคง ซึ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญโดยรวมของผู้จัดการกรณีในประสบการณ์กระบวนการที่อยู่อาศัย ผลลัพธ์ยังบ่งชี้ว่าที่อยู่อาศัยที่มั่นคงอาจเป็นแพลตฟอร์มสำหรับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการดูแลสุขภาพทางกายภาพมากขึ้น ประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขในอนาคต ได้แก่ การรับรู้การเลือกปฏิบัติในการให้บริการ ผลลัพธ์เหล่านี้ให้ผลกระทบของ

นโยบาย เช่น การขยายคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับอายุสำหรับระบบสนับสนุน และเพิ่มความสะดวกและทันเวลาของการจัดการกรณีเพื่อปรับปรุงประสบการณ์โดยรวมในการพยายามรับและอยู่ในที่อยู่อาศัยที่มั่นคง

Laura K. McCosker และคณะ (2565) การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในการปรับปรุงอัตราการฉีดวัคซีนในคนไร้บ้าน : การทบทวนอย่างเป็นระบบ คนไร้บ้านประสบกับอัตราโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนที่สูงขึ้น รวมถึงโควิด-19 มากกว่าประชากรทั่วไป และผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องที่แย่กว่า อย่างไรก็ตาม การส่งมอบการฉีดวัคซีนให้กับคนไร้บ้านนั้นซับซ้อน และขาดหลักฐานที่จะแจ้งการปฏิบัติในพื้นที่นี้ จุดมุ่งหมายของการทบทวนอย่างเป็นระบบนี้คือ (ก) ระบุ (ข) วิเคราะห์ลักษณะของ และ (ค) ประเมินผลลัพธ์ของกลยุทธ์ในการปรับปรุงอัตราการฉีดวัคซีนในคนจรจัด วรรณกรรมถูกดึงมาจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แปดฐานข้อมูล มีการศึกษาที่ดำเนินการในประเทศที่มีรายได้สูงตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ในวารสารที่ผ่านการตรวจสอบโดยเพื่อน และในข้อความฉบับเต็มได้รับการพิจารณาไม่มีข้อจำกัด ในการออกแบบการศึกษาหรือวันที่ มีการดึงบทความทั้งหมด 1,508 บทความ และหลังจากกลบรายการที่ซ้ำแล้ว 637 บทความถูกคัดกรอง บทความยี่สิบสามบทความที่รายงานเกี่ยวกับกลยุทธ์การฉีดวัคซีนแยกกันสืบเก่าข้อสำหรับโรคตับอักเสบบี/ซี ไข้หวัดใหญ่ วัณโรค วัณโรคคอตีบที่รุนแรง และคอตีบในคนจรจัด ได้รับเลือกให้รวมไว้ กลยุทธ์ทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงอัตราการฉีดวัคซีนในคนไร้บ้าน กลยุทธ์ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับคลินิกฉีดวัคซีนและส่วนใหญ่ได้รับการจัดส่งอย่างน้อยบางส่วนโดยพยาบาล ลักษณะอื่นๆ ของกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การส่งมอบการฉีดวัคซีนในสถานที่ที่สะดวก การใช้ตารางการฉีดวัคซีนแบบเร่งด่วน (ถ้ามี) การฉีดวัคซีนในการนัดหมายครั้งแรก ไม่ว่าจะประวัติการฉีดวัคซีนหรือสถานะทางซิริมวิทยาของบุคคลจะทราบหรือไม่ (หากปลอดภัยทางคลินิก) การดำเนินงานเป็นระยะเวลานานขึ้น เสนอการฝึกอบรมแก่พนักงานเกี่ยวกับการทำงานกับคนจรจัด ส่งเสริมคลินิกอย่างกว้างขวาง พิจารณาการศึกษา เตือนความจำ แรงจูงใจ และการแทรกแซงร่วมกัน ตรวจสอบให้แน่ใจว่าไม่มีค่าใช้จ่ายจากกระเป๋า และทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงคนจรจัดด้วย การค้นพบเหล่านี้จะแจ้งกลยุทธ์การฉีดวัคซีนตามหลักฐาน รวมถึง COVID-19 ในคนจรจัด และปรับปรุงผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องในกลุ่มที่มีความเสี่ยงและเข้าถึงยากนี้

Saerim Kim และคณะ (2565) การวิจัยเรื่อง ความพยายามของชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับการไร้บ้านของเพื่อนบ้าน? การรู้ไว้ล่วงหน้าว่าเขตอำนาจศาลสามารถประนีประนอมประสิทธิภาพของนโยบายการช่วยเหลือคนไร้บ้านและการให้บริการ เนื่องจากบุคคลที่กลายเป็นคนจรจัดในทะเลทรายบริการถูกบังคับให้ย้ายไปยังชุมชนใกล้เคียงที่ให้บริการที่พวกเขาต้องการ การย้ายถิ่นฐานที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความยากลำบากในการวัดประสิทธิภาพของนโยบายช่วยเหลือคนไร้บ้านอย่างถูกต้อง และขัดขวางการกำหนดมาตรการที่มุ่งยุติคนไร้บ้านในระดับภูมิภาค การสอบสวนในปัจจุบันกล่าวถึง

ความท้าทายเหล่านี้โดยการสำรวจว่าความพยายามของชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ระหว่างเขตอำนาจศาลอย่างไร การค้นพบของเราระบุว่าการเพิ่มขึ้นของบริการคนไร้บ้านที่เสนอโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในชุมชนเกี่ยวข้องกับบริการที่น้อยลง (เช่น การลดเตียงทั้งหมดต่อคนไร้บ้าน) และคนไร้บ้านมากขึ้นในชุมชนใกล้เคียง นอกจากนี้ การเพิ่มจำนวนทั้งรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรพร้อมกันช่วยลดผลกระทบเชิงลบบางส่วน การค้นพบเหล่านี้ช่วยเพิ่มผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยก่อนหน้านี้ในสาขานี้ เนื่องจากบ่งชี้ว่าการทำงานร่วมกันข้ามภาคส่วนสามารถเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในวงกว้างและมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงประชากรที่เปราะบางและลดคนไร้บ้านมากกว่าการลงทุนในรัฐบาลและความพยายามที่นำโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่ดำเนินการอย่างอิสระ

Sahar Haidar และคณะ (2567) การวิจัยเรื่อง กรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบจำลองปัจจัยทางสังคมของการฉีดวัคซีนโควิด-19 ในหมู่ประชากรไร้บ้านที่ด้อยโอกาส ผลลัพธ์จากการศึกษาของเราชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการให้นักแสดงในพื้นที่ของประชากรไร้บ้านที่ด้อยโอกาสดำเนินการแทรกแซงเชิงรุกซึ่งมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงข้อมูลที่สื่อสารโดยผู้เชี่ยวชาญที่เชื่อถือได้ จากการค้นพบของเราเกี่ยวกับความสำคัญของข้อมูลเกี่ยวกับ COVID-19 (ตัวแปรแฝง) และแหล่งข้อมูลเฉพาะ (ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรแฝงนี้) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยนักสังคมสงเคราะห์และผู้ไกล่เกลี่ย Santé publique France (หน่วยงานสาธารณสุขแห่งชาติฝรั่งเศส) เพิ่งสร้างระบบการสื่อสารเพื่อจัดการกับการดูดซึมวัคซีนโดยเฉพาะในประชากรย่อยต่างๆ ของ PEH สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ที่มีความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม ปรับให้เข้ากับประชากร และอิงตามหลักฐาน ตัวอย่างหนึ่งคือ การระดมความรู้โดยผู้เชี่ยวชาญภาคสนามที่ติดต่อกับผู้คนในสถานการณ์ที่ล่อแหลมเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 สำหรับการศึกษาในปัจจุบัน เราได้ทำงานร่วมกับทีมวิจัยอื่นๆ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้มีอำนาจตัดสินใจต่างๆ การทำงานร่วมกันหลายองค์ประกอบนี้สามารถช่วยในการดำเนินการที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการวิจัยที่กำหนดเป้าหมายความต้องการของ PEH สู้ท้าทายระบบการดูแลสุขภาพสาธารณะของฝรั่งเศสจำเป็นต้องรวมประชากรที่เปราะบางทางสังคมตั้งแต่เริ่มต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การฉีดวัคซีนระดับชาติ สิ่งนี้สามารถทำได้โดยการเสริมสร้างการดำเนินการประชาสัมพันธ์และคำนึงถึงความคุ้มครองด้านสุขภาพในประชากรไร้บ้านที่ด้อยโอกาส

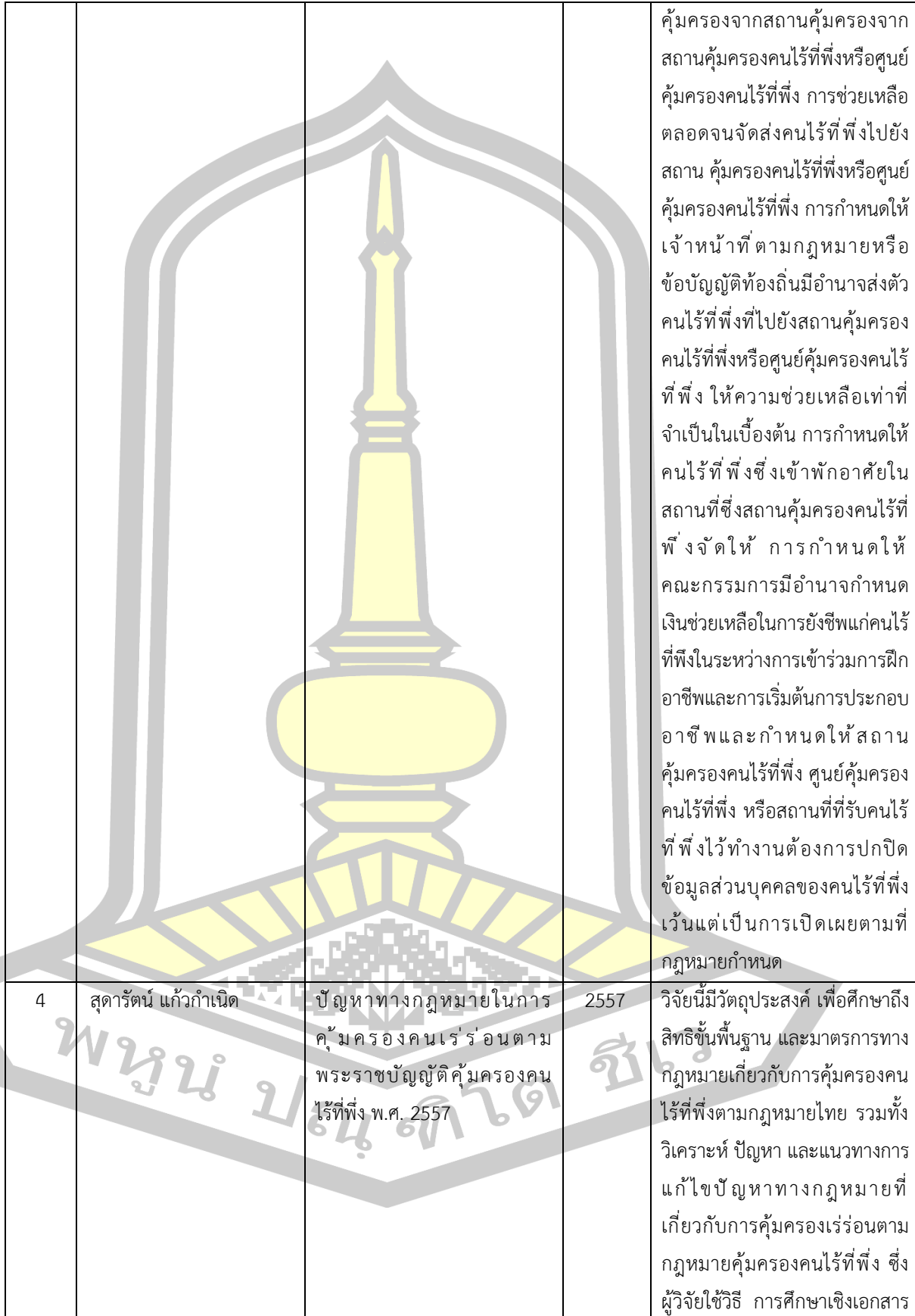
ตารางที่ 1 สรุปผลการทบทวนวรรณกรรมและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	เรื่อง	ปีที่เขียน	สรุป
วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น				
1	ไพสิฐ พาณิษฐ์กุล	โครงการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและสนับสนุนองค์ความรู้ทางกฎหมาย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน	2560	วิจัยเล่มนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาคุณภาพชีวิตของคนไร้บ้านซึ่งคนไร้บ้าน จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะถูกละเมิดสิทธิและด้อยโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะและสวัสดิการ ด้วยเหตุที่เป็นกลุ่มที่ต้องปะทะโดยตรงกับการพัฒนาเมืองอย่างไม่ยั่งยืนทั้งที่สาเหตุการออกมาอยู่ในพื้นที่สาธารณะนั้นเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางสังคมอันเป็นผลของนโยบายส่งเสริมความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจที่ปราศจากการกระจายความมั่นคงเพื่อเพื่อนมนุษย์ โดยเฉพาะสิทธิในที่อยู่อาศัยตามเป้าหมายการพัฒนา
2	รณภูมิ สามัคคีคารมย์	นิยาม และมายาคติกับความเป็นจริงของคนไร้บ้าน ผ่านการสำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	2558	“คนไร้บ้าน” ในความหมายทางวัฒนธรรมของสังคมไทย คือ คนที่อยู่ในภาวะไร้บ้าน แต่ไม่รวมถึงผู้ป่วยข้างถนน และขอทาน “ภาวะคนไร้บ้าน” ในวัฒนธรรมไทย หมายถึง สถานการณ์ช่วงใดช่วงหนึ่งของชีวิตที่ไม่สามารถอยู่อาศัย และใช้ชีวิตประจำวันในที่อยู่อาศัยที่มั่นคงอย่างเป็นประจำ โดยเฉพาะเวลากลางคืน ที่ไม่ใช่โรงเรียนสอนศาสนา เรือนจำ สถานกักกัน สถานีตำรวจศาลมหาลัย หอพัก สถานพยาบาล สถานที่พักพื้น โรงแรม ซึ่งมีรูปแบบของการใช้ชีวิตช่วงนั้นในพื้นที่สาธารณะที่ไม่มีลักษณะเป็น

			<p>ที่อยู่อาศัยโดยเฉพาะเวลา กลางคืน เช่น ริมนน วัด ศาลเจ้า สวนสาธารณะ ตลาด เป็นต้น ในขณะที่นิยามของรัฐยังคงผนวก คนไร้บ้านเป็นส่วนหนึ่งของคนไร้ที่ พึ่ง ซึ่งเป็นนิยามที่กว้างและไม่มี ความจำเพาะต่อมิติวัฒนธรรมที่มี ความสิ้นเปลือง และหลากหลาย ภายใต้วิถีชีวิตของคนไร้บ้านเอง ส่งผลให้ความต้องการเฉพาะของ คนไร้บ้านจึงไม่ถูกยกมาเป็น ปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการ ดำเนินการป้องกันแก้ไขภาวะการ ไร้บ้าน</p> <p>ในขณะที่คนไร้บ้าน เป็น ภาพตัวแทนของกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง ในสังคมไทย ที่คนในสังคมยังคงไม่ มีความเข้าใจ ไม่มีความรู้ในที่มา สาเหตุ ปัจจัยที่รอบด้านที่ผลักดันให้ เข้าสู่ภาวะไร้ บ้าน ความ หลากหลายของวิถีชีวิต ความ ต้องการ และแนวทางการใช้ชีวิต ร่วมกัน ทำให้ความพยายามใน การปฏิสัมพันธ์กับคนไร้บ้าน จึง ดำเนินไปบนพื้นฐานของมายาคติ ต่างๆ ส่งผลให้การใช้ชีวิตร่วมกัน จึงเป็นไปในรูปแบบความสงสาร สงเคราะห์ รังเกียจ และเกลียด ก้าว ส่งผลถึงรูปแบบการ ดำเนินการต่างๆ ของรัฐไม่ว่าจะ อยู่ในภาคส่วนของการป้องกัน แก้ไข เยียวยา พัฒนา และส่งเสริม คุณภาพชีวิตของคนในสังคมจึง ดำเนินไปบนความเชื่อที่มี ข้อเท็จจริงไม่รอบด้าน และมีมายา</p>
--	--	---	--

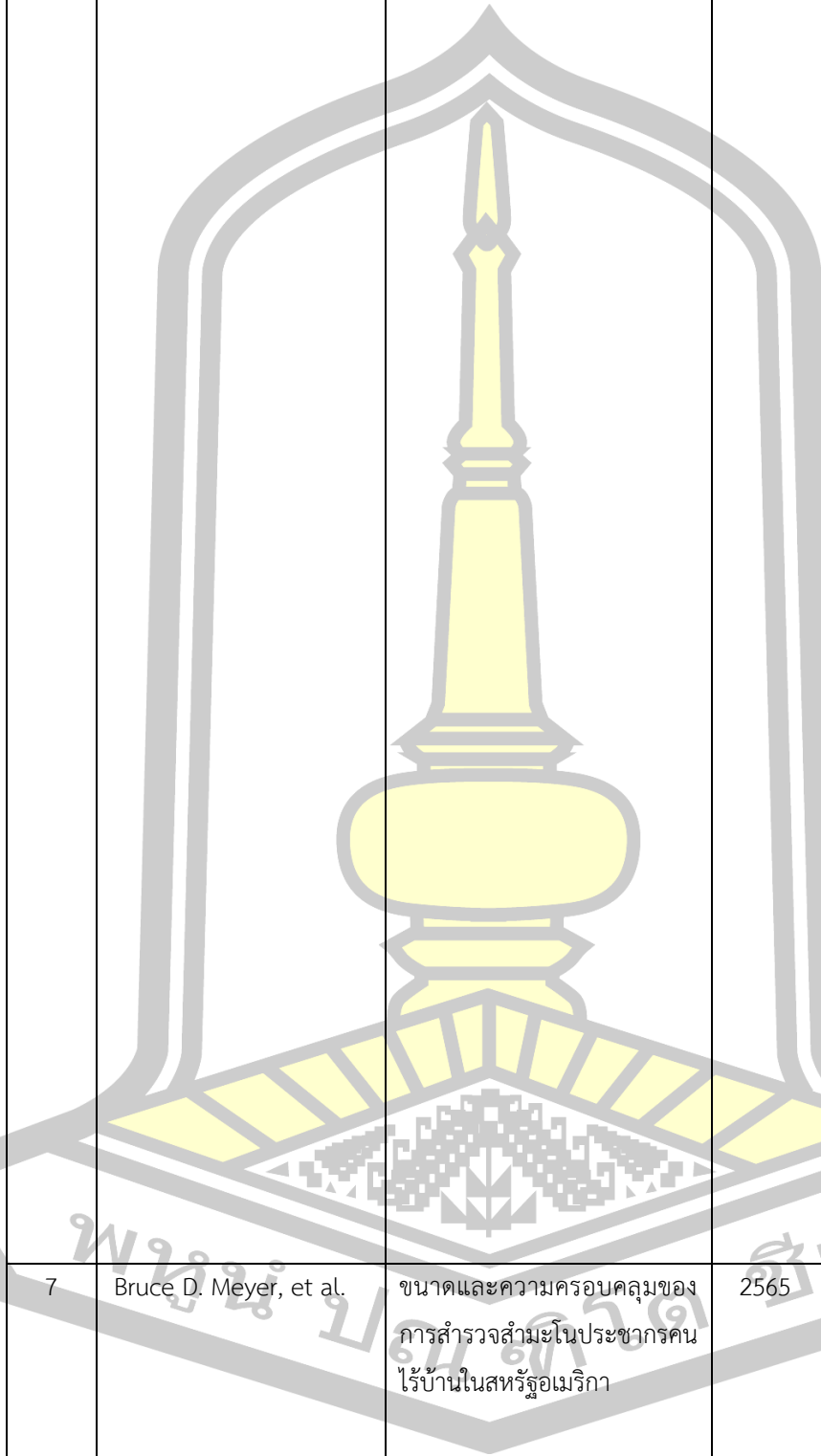
			<p>คตินับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ตั้งนั้นหลายๆ รูปแบบของการ ดำเนินการจึงมุ่งเน้นในการกำจัด ผลักดัน ตรวจสอบ และปรับเปลี่ยน ให้กลับไปเป็นคนทั่วไป ที่อยู่กับ ครอบครัว ซึ่งไม่สามารถ ตอบสนองความต้องการของคนไร้ บ้านที่แท้จริง และละเอียดอ่อนต่อ ภาวะการไร้บ้าน</p> <p>ดังนั้นการได้มีปฏิสัมพันธ์ โดยตรงกับคนไร้บ้านเพื่อเรียนรู้ และเข้าใจผนวกกับการนำเอา ข้อมูลข้อเท็จจริงของคนไร้บ้านมา เป็นข้อมูลในการรื้อสร้างมายาคติ และชุดความเชื่อที่ไม่ลุ่มลึกและ รอบด้านของคนไร้บ้านและภาวะ ไร้บ้านของสังคมไทยยังคงมี ความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่ง ผนวกกับการดำเนินการทางสังคม และของรัฐในการดำเนินการกับ คนไร้บ้านจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้อง ดำเนินการบนฐานข้อมูล ข้อเท็จจริงของคนไร้บ้านที่มีการ สืบหาหรือเก็บข้อมูลอย่างเป็น ระบบและมีส่วนร่วมจากทุกภาค ส่วนทั้งภาคส่วนคนไร้บ้าน องค์กร ที่ทำงานในประเด็นคนไร้บ้าน ภาคส่วนวิชาการ หน่วยงานของ รัฐ และชุมชนเพื่อให้เป็นปัจจุบัน อยู่เสมอทันต่อความเปลี่ยนแปลง และหลากหลายของวิถีชีวิตของ คนไร้บ้าน เพื่อให้การดำเนินการ นั้นๆ ตรงตามความต้องการ ของคนไร้บ้าน ที่แตกต่างและ หลากหลายมากกว่าการ</p>
--	--	---	--

				ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการ คຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557 ในปัจจุบัน และการดำเนินการเหล่านั้นต้องให้ความสำคัญและละเอียดอ่อนต่อภาวะการไร้บ้าน เพื่อให้การดำเนินการนั้นมีความเป็นไปได้ เกิดผลลัพธ์ในทางปฏิบัติ และยั่งยืนอย่างแท้จริง
3	วิลาสินี สิทธิโสภณ	กฎหมายว่าด้วยการคຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่ง	2555	กฎหมายว่าด้วยการคຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่งเป็นกฎหมายที่ คຸ້ມครองช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขมีปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจตลอดจนความเป็นอยู่ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โดยกำหนดให้คณะกรรมการคຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่ง มีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการคຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่ง ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของ รัฐ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน และองค์กรภาคเอกชนอื่น กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สามารถจัดตั้งสถานที่คຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่ง และกำหนดให้คຸ້ມครองคนไร้ที่พึ่งมีสิทธิขอรับการคຸ້ມครองในเรื่องต่างๆ อาทิ สิทธิขอรับการ

			<p>คุ้มครองจากสถานคุ้มครองจากสถานคุ้มครองคนไร่ที่พึงหรือศูนย์คุ้มครองคนไร่ที่พึง การช่วยเหลือตลอดจนจัดส่งคนไร่ที่พึงไปยังสถานคุ้มครองคนไร่ที่พึงหรือศูนย์คุ้มครองคนไร่ที่พึง การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นมีอำนาจส่งตัวคนไร่ที่พึงที่ไปยังสถานคุ้มครองคนไร่ที่พึงหรือศูนย์คุ้มครองคนไร่ที่พึง ให้ความช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในเบื้องต้น การกำหนดให้คนไร่ที่ พึ่งซึ่งเข้าพักอาศัยในสถานที่ซึ่งสถานคุ้มครองคนไร่ที่ พึ่งจัดให้ การกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดเงินช่วยเหลือในการยังชีพแก่คนไร่ที่พึงในระหว่างการเข้าร่วมการฝึกอาชีพและการเริ่มต้นการประกอบอาชีพ และกำหนดให้สถานคุ้มครองคนไร่ที่พึง ศูนย์คุ้มครองคนไร่ที่พึง หรือสถานที่ที่รับคนไร่ที่ พึ่งไว้ทำงานต้องการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของคนไร่ที่พึ่ง เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด</p>
4	สุดารัตน์ แก้วกำเนิด	ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองคนเร่ร่อนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร่ที่พึ่ง พ.ศ. 2557	2557 วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน และมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองคนไร่ที่พึ่งตามกฎหมายไทย รวมทั้งวิเคราะห์ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองเร่ร่อนตามกฎหมายคุ้มครองคนไร่ที่พึ่ง ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธี การศึกษาเชิงเอกสาร

				ด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากตาราง หนังสือบทความตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบคำถาม การวิจัยผลการศึกษาพบว่าคนเร่ร่อนที่ประกอบอาชีพขอทานเป็นบุคคลที่อพยพย้ายถิ่นฐานมาจาก ภูมิภาคต่างๆ
5	เหมพรพรช บุญย้อยหยัด	สิทธิมนุษยชนกับกระบวนการต่อสู้ของคนไร้บ้านในเขตพระนคร	2555	จากการศึกษากระบวนการต่อสู้ของคนไร้บ้านนี้สามารถสะท้อนถึงความหลากหลายของมนุษย์ทั้งในด้านครอบครัว ชุมชน สิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิตได้พอสมควร นอกจากนี้แล้วในด้านโครงสร้างทางสังคมทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในแต่ละตำแหน่งแห่งที่ของประเทศส่งผลถึงทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ทำให้เกิดการกีดกันและความไม่เข้าใจความแตกต่างในสังคม สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ สิทธิของความเป็นพลเมืองของคนไร้บ้านที่เสมอภาคกับพลเมืองคนอื่นๆโดยการมอบสิทธิขั้นพื้นฐานในฐานะสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการเมืองตามสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง โดยต้องมีการแก้ปัญหา ส่งเสริมและพัฒนาสิทธิด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมในขั้นต้น เนื่องจากพวกเขาขาดโอกาสด้านนี้ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์แต่การ

			<p>แก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการส่งเสริมสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองแก่คนไร้บ้านด้วยเพราะเป็นการให้พวกเขาเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชีวิตของเขาเองอย่างตรงตามความต้องการมากกว่าการช่วยเหลือจากรัฐที่ผ่านมา การรวมตัวต่อสู้เพื่อสิทธิของคนไร้บ้านในรูปแบบเครือข่ายคนไร้บ้านจึงเป็นรูปธรรมเบื้องต้นในการสร้างความเข้มแข็งของคนเล็กคนน้อยในสังคมที่มีรากฐานของพลังภาคประชาชน</p> <p>การแก้ปัญหาดังกล่าวจุดสมดุระหว่างปัจเจกบุคคลและส่วนรวมเพื่อรักษา และดูแลสิทธิของกันและกันอย่างสันติสุข ดังนั้นการสร้างค่านิยมใหม่แก่สมาชิกทุกคนในสังคมด้วยการให้ความสำคัญกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการมีศักยภาพที่เท่าเทียมกันของทุกคน และปรับเปลี่ยน ค่านิยมเดิมที่ลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์ เพื่อเพิ่มโอกาสและพื้นที่ทางสังคมแก่กลุ่มคนด้อยโอกาส ทั้งหมดนี้เพื่อแก้ปัญหาดังเชิงโครงสร้างและวัฒนธรรมอย่างแท้จริง</p>
6	อัครพงษ์ เท้ชรพูล	ปัญหาและความต้องการสวัสดิการสังคมของคนไร้ที่พึ่งในนิคมสร้างตนเอง	2565 นิคมสร้างตนเองก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ราษฎรได้รู้จักอาชีพใหม่ๆ ที่คนไทยไม่คุ้นเคยซึ่งสามารถยึดเป็น พื้นฐานที่มั่นคงในทางเศรษฐกิจและขยายให้เพิ่มมากขึ้นต่อไปในอนาคตได้ และ

			<p>เพื่อแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลกับราษฎร และระหว่างราษฎรกับราษฎร โดยได้มีการวางผัง แบ่งแปลงที่ดิน และจัดคนเข้าครอบครองทำกินครบถ้วนตามสภาพของที่ดินที่จัดแล้ว จัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน ให้ประชาชนได้ตั้งเคหสถาน ซึ่งมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไปของเกษตรกร ในท้องถิ่นใกล้เคียงเป็นหลักแหล่ง และประกอบอาชีพมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีไม่น้อยกว่ารายได้เฉลี่ยของเกษตรกรในท้องที่ใกล้เคียง งานนิคมสร้างตนเองดำเนินการในลักษณะเชิงบูรณาการ เน้นให้สมาชิกนิคมมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมติดตามผล ผู้ที่อยู่ในนิคมเป็นราษฎรที่ยากจนไม่มีที่อยู่อาศัย เป็นบุคคลไร้ที่พึ่ง และได้รับการคัดเลือกให้อพยพตนเองและครอบครัว เข้าไปตั้งถิ่นฐานตามแปลง ที่ดินที่ได้จัดทำผังไว้แล้ว โดยทั่วไปจะจัดให้ครอบครัวละ 25 ไร่ แบ่งเป็นที่อยู่อาศัย 2 ไร่ และที่ดินทำกิน 23 ไร่ ปัจจุบันมีนิคมสร้างตนเองอยู่ที่สิ้น 44 แห่งทั่วประเทศ</p>
7	Bruce D. Meyer, et al.	ขนาดและความครอบคลุมของการสำรวจสำมะโนประชากรคนไร้บ้านในสหรัฐอเมริกา	2565 คำถามพื้นฐานเกี่ยวกับขนาดและลักษณะของประชากรไร้บ้านยังไม่ได้รับการแก้ไข เนื่องจากยังไม่ชัดเจนว่าข้อมูลที่มีอยู่นั้นสมบูรณ์และเชื่อถือได้เพียงพอหรือไม่ เราตรวจสอบคำถามเหล่านี้และความครอบคลุมของแหล่งไมโครดาต้า

			<p>ใหม่ที้ออกแบบมาเพื่อเป็นตัวแทนระดับประเทศ เราเปรียบเทียบแหล่งข้อมูลที่จำกัดสองแหล่งซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ในการศึกษาค้นคว้า การสำรวจสำมะโนประชากรและชุมชนอเมริกันปี 2010 (AGS) กับข้อมูลระบบข้อมูลการจัดการคนไร้บ้าน (HMIS) ที่จำกัด การประมาณการจุดใช้งานสาธารณะ (PIT) ของ HUD และจำนวนสินค้าคงคลังที่อยู่อาศัย (HIC) ในระดับประเทศและระดับบุคคล เรายังพัฒนาแนวทางใหม่ในการประมาณขนาดของประชากรไร้บ้านที่กำลังโดยใช้ การสำรวจสำมะโนประชากรที่เชื่อมโยงและไม่โครดาต้า HMIS การวิเคราะห์ของเราชี้ให้เห็นว่าในคืนที่กำหนดมีผู้คนประมาณ 400,000 คนประสบปัญหาคนไร้บ้านในที่พักพิงในสหรัฐอเมริกา และประมาณ 200,000 คนนอนหลับอยู่บนถนน โดยการประมาณการหลังนี้อยู่ภายใต้ความไม่แน่นอนที่มากขึ้นมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่อยู่ในศูนย์พักพิงดูเหมือนจะถูกนับในการสำรวจสำมะโนประชากร แม้ว่าหลายคนจะถูกจัดประเภทเป็นที่อยู่อาศัยหรืออยู่ในไตรมาสของกลุ่มอื่นๆ ส่วนใหญ่เกิดจากความคลุมเครือในคำจำกัดความของที่พักพิงคนจรจัด บทความนี้วางรากฐานสำหรับการทำงานในอนาคตที่ก้าวล้ำด้วยข้อมูลเหล่านี้</p>
--	--	---	---

				เกี่ยวกับประชากรไร้บ้านในสหรัฐอเมริกา
8	Clíodhna Bairéad, et al.	ระยะเวลาและความมั่นคงของคนไร้บ้าน: ประเภทของรูปแบบการใช้ที่พักฉุกเฉินในดับลิน	2565	บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ที่พักฉุกเฉิน (EA) โดยคนไร้บ้านในดับลินไอร์แลนด์ ระหว่างปี 2559 ถึง 2561 วัตถุประสงค์คือเพื่อสะท้อนทดสอบ และวิพากษ์วิจารณ์การใช้ข้อมูลการบริหารในการวิจัยเรื่องคนไร้บ้านในไอร์แลนด์และต่างประเทศ บทความนี้มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ข้อมูลที่ก้าวล้ำของ Cul-hane, Kuhn และเพื่อนร่วมงานเกี่ยวกับผู้ใช้ผู้ใหญ่คนเดียวของที่พักพิงคนจรจัดประเภทของพวกเขามุ่งเน้นไปที่ 'ตอนคนไร้บ้าน' ซึ่งอาจปิดรูปแบบที่สำคัญในการใช้ EA และนำไปสู่การจัดหมวดหมู่ผิดของผู้อยู่อาศัยในที่พักพิงบางคน เพื่อเป็นทางเลือก การวิเคราะห์การใช้งาน EA ในดับลินที่นำเสนอในบทความนี้มุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนผ่านเข้าและออกจาก EA และความเสถียรของการใช้งาน EA ระหว่างการเปลี่ยนผ่านเหล่านี้ การออกแบบนี้มีพื้นฐานมาจากหลักฐานการวิจัยที่แข็งแกร่งซึ่งบ่งชี้ว่าความเสถียรของการใช้งาน EA เป็นข้อพิจารณาที่สำคัญในแง่ของการออกจากคนไร้บ้านที่ประสบความสำเร็จ การใช้การออกแบบนี้กับชุดข้อมูลของเราเกี่ยวกับการใช้ EA ในดับลินระหว่างปี 2559 ถึง 2561 เผยให้

				เห็นรูปแบบการใช้งาน EA ที่ชัดเจนในรูปแบบ ได้แก่ พักระยะสั้น พักปานกลาง พักระยะยาวที่ไม่สอดคล้องกัน และพักระยะยาวที่มั่นคง เราเชื่อว่าประเภทที่ส่วนนี้แสดงถึงรูปแบบการใช้ EA ในระดับลินอย่างแม่นยำมากขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา
9	Eric Rice, et al.	การยุติการไร้บ้านของเยาวชนเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์: ความสำคัญของศูนย์ drop-in และพนักงานต่อเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน	2566	ศูนย์ดรอปอินเป็นที่หลบภัยสำหรับเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน เราตรวจสอบศูนย์ดรอปอินภายในกรอบการพัฒนาเยาวชนเชิงบวก (PYD) เพื่อสำรวจบทบาทการเชื่อมต่อทางสังคมกับพนักงานในการพัฒนาจิตสังคมและความมั่นคงของเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน วัตถุประสงค์การศึกษาสองประการเป็นแนวทางในการวิเคราะห์นี้: 1) ตรวจสอบลักษณะของเยาวชนที่ทั้งเชื่อมต่อกับศูนย์ดรอปอินและมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพนักงานผู้ใหญ่ และ 2) ตรวจสอบขอบเขตที่ความสัมพันธ์เชิงบวกกับพนักงานเกี่ยวข้องกับ การมีส่วนร่วมในบริการที่ส่งเสริมความมั่นคงในระยะยาวและความพอเพียง PYD เป็นกรอบการทำงานที่สำคัญสำหรับการแก้ไขช่องว่างในวรรณกรรมปัจจุบันและการสำรวจบทบาทของศูนย์ดรอปอินในการช่วยเหลือเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน พนักงานผู้ใหญ่ที่เป็นบวกมีบทบาทสำคัญในประสบการณ์ที่เยาวชนมีใน

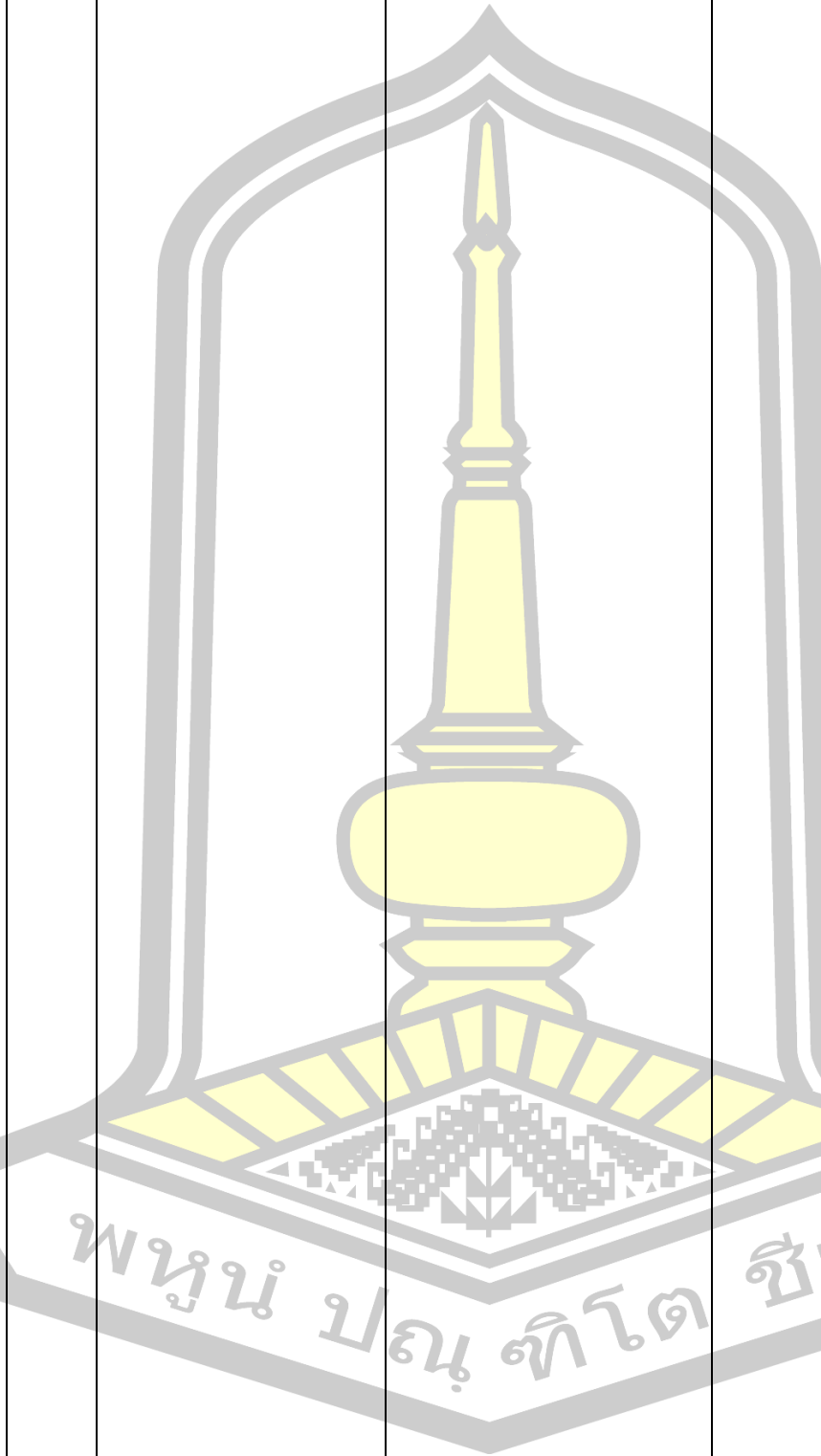
				พื้นที่ศูนย์ตรอปอิน ช่วยเชื่อมโยง เยาวชนกับบริการที่ส่งเสริมความ เป็นอยู่ที่ดี ความพอเพียง และการ บรรลุที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและ มั่นคง
10	Hayden Mbroh	กฏระเบียบและกรอบความ สามารถในการให้บริการกับ เยาวชนที่ ประสบปัญหาคน ไร้บ้าน: มุมมองของแพทย์ที่มี คุณสมบัติ	2567	วัตถุประสงค์ของการศึกษา คือ การสำรวจประสบการณ์ของ แพทย์ด้านสุขภาพจิตที่ได้รับ การฝึกอบรมในกรอบ ARC และ ตรวจสอบมุมมองของแพทย์ เกี่ยวกับการใช้ ARC ของตนเอง เมื่อให้บริการด้านสุขภาพจิต สำหรับ YEH แพทย์อธิบายว่าการ ฝึกอบรมเบื้องต้นของพวกเขา ใน ARC เป็นการแนะนำที่เป็น ประโยชน์ซึ่งให้กรอบการทำงานที่ เป็นประโยชน์และครอบคลุมแก่ พวกเขา แต่พวกเขามีข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงการฝึกอบรมเพื่อ เตรียมแพทย์ให้พร้อมสำหรับการ ปฏิบัติได้ดีขึ้น รวมถึงแหล่งข้อมูล ที่ เฉพาะเจาะจงมากขึ้น หรือ ตัวอย่างประยุกต์ แพทย์ให้ รายละเอียดเกี่ยวกับความท้าทาย และแนวทางแก้ไขที่ พวกเขา ประสบเมื่อใช้ ARC ในการทำงาน และอธิบายว่าพวกเขามุ่งเน้น ไปที่ การส่งเสริมความผูกพัน กฏระเบียบ และความสามารถกับ YEH โดยใช้โมเดลนี้อย่างไร อีกทั้ง สร้างขึ้นในการศึกษานี้จะช่วย แพทย์คนอื่นๆ หาวิธีที่ยืดหยุ่น และสร้างสรรค์ในการใช้ ARC ใน บริการสุขภาพจิตกับ YEH อย่างไร ก็ตาม จำเป็นต้องมีการวิจัย

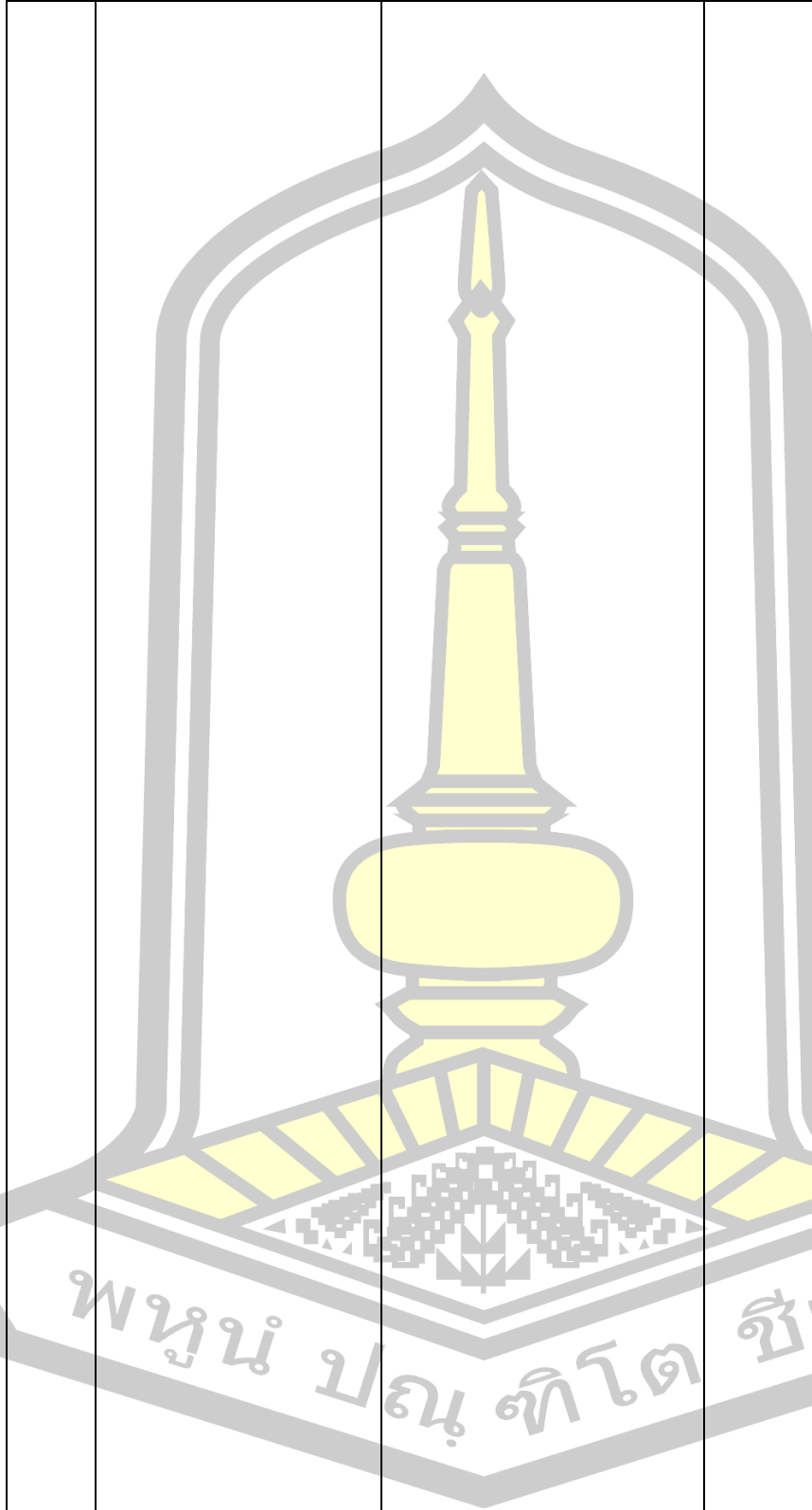
				เพิ่มเติมเพื่อประเมินประโยชน์ของการใช้งาน ARC กับ YEH อย่างครอบคลุม
11	Howard Padwa, et al.	คนไร้บ้าน การเลือกปฏิบัติ และการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในลอสแอนเจลิสเคาน์ตี	2567	โดยรวมแล้ว ผลการศึกษาเน้นว่านอกเหนือจากความยากลำบากของคนไร้บ้านแล้ว PEH หลายคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ใช้เวลาากลางคืนกลางแจ้งต้องทนทุกข์ทรมานจากการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงในอัตราที่สูงอย่างน่าตกใจ นอกเหนือจากอันตรายในทันทีแล้ว การเลือกปฏิบัติและความรุนแรงต่อ PEH อาจมีผลกระทบระยะยาว ทำให้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่มาอย่างต่อเนื่อง 2-14,16,19 ที่อยู่และการบรรเทาผลกระทบของการเลือกปฏิบัติและความรุนแรงจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเสริมสร้างสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรที่เปราะบางอย่างยิ่งนี้
12	Jenilee-Sarah Napoleon, et al.	คิดใหม่เกี่ยวกับการเล่าเรื่องเกี่ยวกับเยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน: สํารวจความสัมพันธ์ที่จำเป็นและความยืดหยุ่นเพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่ส่งเสริมความยืดหยุ่นในหมู่เยาวชนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน	2566	เราใช้แบบจำลองความปลอดภัยของความผูกพันและสำรวจความเชื่อมโยงระหว่างความสัมพันธ์ที่สำคัญกับพ่อแม่และเพื่อนร่วมงานและการใช้ทรัพยากรทางสังคมและนิเวศวิทยาต่างๆ ที่เอื้อต่อความยืดหยุ่น เยาวชน 102 คน อายุ 16-24 ปี (Mage = 20, SD = 2.07) คือ คัดเลือกจากองค์กรที่ให้บริการบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือ มีการใช้ Inventory of Parent and Peer Attachment เพื่อประเมินการรับรู้ตนเองของความสัมพันธ์กับ

			<p>ผู้ปกครองและเพื่อนร่วมงาน และมีการใช้การวัดความยืดหยุ่นของเด็กและเยาวชนเพื่อประเมินการมีส่วนร่วมในทรัพยากรความยืดหยุ่น ความผูกพันในระดับที่สูงขึ้นกับตัวเลขของผู้ปกครองนั้นสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมที่เพิ่มขึ้นในการแสวงหาการสนับสนุนจากผู้อื่น (ความยืดหยุ่นเชิงสัมพันธ์) ในขณะที่ความผูกพันแบบเพื่อนในระดับที่สูงขึ้นนั้นสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้นในการเผชิญปัญหาส่วนบุคคล (ความยืดหยุ่นของแต่ละบุคคล) เช่น จุดควบคุมและทรัพยากรด้านสิ่งแวดล้อม (ความยืดหยุ่นตามบริบท) เช่น การใช้ชุมชนและทรัพยากรทางจิตวิญญาณ มีการหาหรือถึงผลกระทบสำหรับการฝึกฝน</p>
13	Jessica Richards, et al.	<p>การตรวจสอบบทบาทของระยะเวลาและความถี่ของการไต่ถามต่อผลลัพธ์ด้านสุขภาพในหมู่มนุษย์ที่ไม่มีที่พักรถ</p>	<p>2566</p> <p>การศึกษานี้พบว่าเยาวชนที่ไม่มีที่พักรถที่มีระยะเวลาอันยาวนานมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่กว่าผู้ที่มีระยะเวลาสั้นกว่า ความสัมพันธ์ของระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นกับผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่ลงยังคงมีอยู่แม้จะมีชุดการควบคุมที่หลากหลายสำหรับสถานะทางประชากรศาสตร์/เศรษฐกิจสังคมและประสบการณ์ชีวิตที่ไม่พึงประสงค์ที่หลากหลาย และแม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามระยะยาวและระยะสั้นจะรายงานเหตุผลที่คล้ายกันสำหรับการไต่ถามผลลัพธ์ของเราจึงชี้ให้เห็นว่า</p>

			<p>ระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นของคนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิงอาจผลักดันให้เกิดความเจ็บป่วยทางจิตและร่างกายในกลุ่มคนหนุ่มสาว ในขณะที่การศึกษาก่อนหน้านี้ได้เชื่อมโยงประสบการณ์และระยะเวลาของการไร้บ้านกับอาการเริ่มต้นของผู้ใหญ่ นี่เป็นหลักฐานแรกที่ผลกระทบนี้สามารถสังเกตได้แม้ในวัยหนุ่มสาว (อายุ 18-24 ปี) ผลลัพธ์ของเราชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการป้องกันและการแทรกแซงตั้งแต่เนิ่นๆ ในวิถีคนจรจัดของคนหนุ่มสาวเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบตลอดชีวิตสำหรับความเป็นอยู่ที่ดีทางเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพที่เกิดขึ้นใหม่</p>
14	Monika M. Derrien, et al.	<p>ธรรมชาติ สาธารณะและสุขภาพสำหรับประชากรไร้บ้าน: การรับรู้ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประโยชน์และอันตรายของมนุษย์ที่อาจเกิดขึ้น</p>	<p>2567</p> <p>บทความนี้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติสาธารณะและสุขภาพสำหรับประชากรไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิง มันตรวจสอบการรับรู้ของประโยชน์และอันตรายต่อสุขภาพสำหรับผู้คนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ธรรมชาติสาธารณะ รวมถึงป่าและสวนสาธารณะในท้องถิ่น รัฐ และระดับชาติในเขตมหานครซีแอตเทิล (สหรัฐอเมริกา) การสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม บริการสังคม และการบังคับใช้กฎหมายที่มีปฏิสัมพันธ์กับประชากรที่เปราะบางนี้เป็นประจำได้ดำเนินการและวิเคราะห์เฉพาะเรื่องเพื่อทำความเข้าใจการรับรู้ผลลัพธ์ด้านสุขภาพกายและ</p>

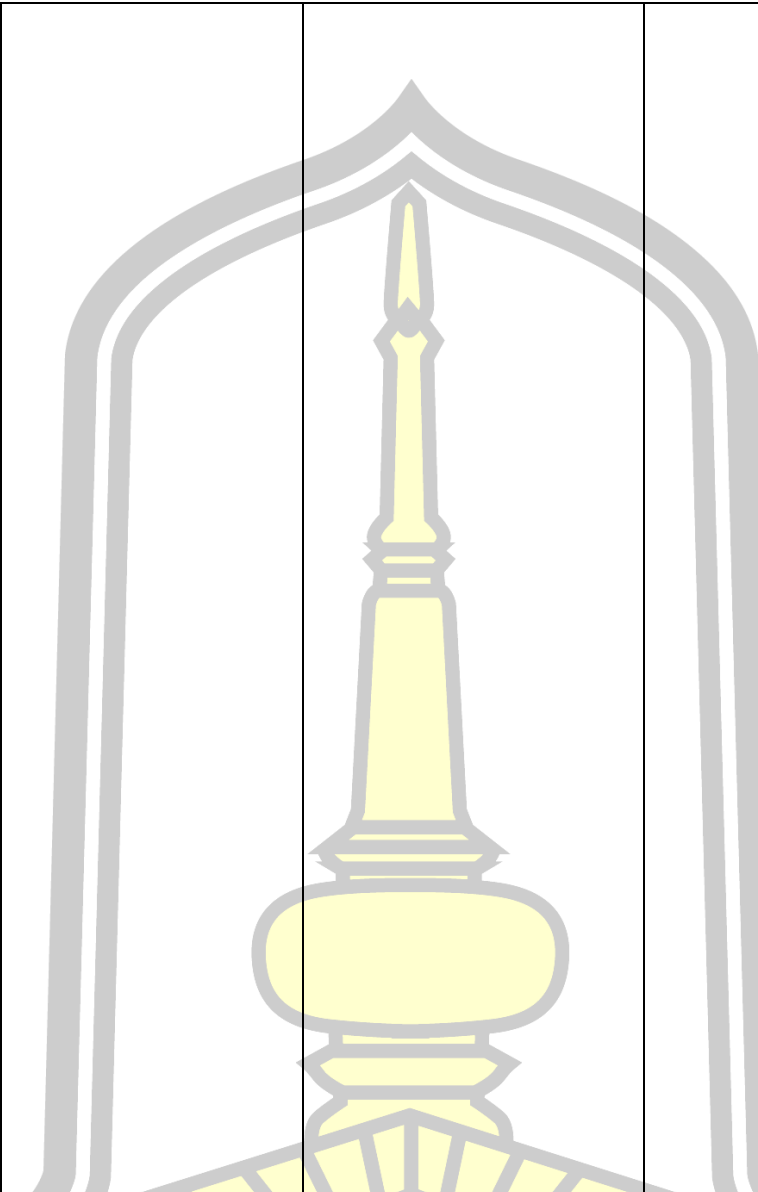
			<p>สุขภาพจิต ผลลัพธ์แสดงมุมมองของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับประโยชน์ต่อสุขภาพและความเสียหายของเวลาที่ใช้ในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและปัจจัยตามบริบทที่รับรู้ว่ามีอิทธิพลต่อสุขภาพ การสังเกตของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับความแปรปรวนของสถานการณ์ส่วนบุคคลและสภาพชีวฟิสิกส์สังคม และสภาพอากาศสนับสนุนให้พิจารณาอย่างละเอียดว่าภูมิทัศน์การรักษาชั่วคราวให้ประโยชน์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง แต่สำหรับประชากรที่มีความสามารถลดลงในการปรับตัวเมื่อเงื่อนไขเปลี่ยนแปลง เราสรุปด้วยข้อมูลเชิงลึกสำหรับการวิจัยในอนาคตที่ประเมินการสัมผัสของประชากรไร่บ้านและผลลัพธ์ด้านสุขภาพของการใช้ชีวิตในพื้นที่ธรรมชาติสาธารณะโดยตรง</p>
15	Sandra Feodor Nilsson, et al.	คนไร่บ้าน ความผิดปกติทางจิตเวชและความรุนแรงในเดนมาร์ก: การศึกษาแบบกลุ่มประชากร	2567 คนไร่บ้านเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ด้านสุขภาพและสังคมที่ไม่พึงประสงค์ พบว่าผู้ที่ประสบปัญหาคนไร่บ้านมีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมรุนแรง ตลอดจนความชุกของความผิดปกติทางจิตเวชสูงเป็นที่เข้าใจได้ไม่ตื้นกว่าการประสบกับภาวะไร่บ้านนั้นสัมพันธ์กับความเสี่ยงเพิ่มเติมของการกระทำผิดด้วยความรุนแรงหรือไม่ และความผิดปกติทางจิตเวชมีส่วนทำให้เกิดความเสี่ยงเหล่านี้หรือไม่ เราตรวจสอบความสัมพันธ์

			<p>ระหว่างคนไร้บ้าน ความผิดปกติทางจิตเวช และความผิดรุนแรงครั้งแรกที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นวิธีการที่เราทำการศึกษาแบบกลุ่มทั่วประเทศตามการลงทะเบียนของผู้อยู่อาศัยในเดนมาร์กทุกคนที่ยังมีชีวิตอยู่อย่างน้อย 1 วันในช่วงระยะเวลาการศึกษา เกิดระหว่างวันที่ 1 มกราคม 1980 ถึง 31 ธันวาคม 2006 และอายุ 15 ปีขึ้นไปที่ตั้งมาจากระบบทะเบียนราษฎรเดนมาร์ก ซึ่งเชื่อมโยงกับการลงทะเบียนที่มีข้อมูลเกี่ยวกับคนไร้บ้าน การดูแลสุขภาพ และอาชญากรรม การสัมผัสคือประสบการณ์ของคนไร้บ้าน ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นการติดต่อกับศูนย์พักพิงคนไร้บ้านอย่างน้อยหนึ่งครั้งในช่วงระยะเวลาการศึกษา ผลลัพธ์คือความผิดรุนแรงครั้งแรกที่นำไปสู่ความเชื่อมั่น เราคำนวณอัตราอุบัติการณ์ต่อ 10,000 คนต่อปี อัตราส่วนอัตราอุบัติการณ์ (IRRs) โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยของปัวซอง และความน่าจะเป็นของความเชื่อมั่นในความผิดรุนแรงโดยใช้ตัวประมาณค่า Aalen-Johansen การวิเคราะห์ถูกแบ่งชั้นตามเพศและปรับตามปี ปฏิทินของระยะเวลาการศึกษา อายุ ปัจจัยทางสังคมอื่นๆ และความผิดปกติทางจิตเวช มีการค้นพบว่า กลุ่มการศึกษารวมถึงชาวเดนมาร์กอายุ 15-42 ปี 1786433 คนที่</p>
--	--	---	--

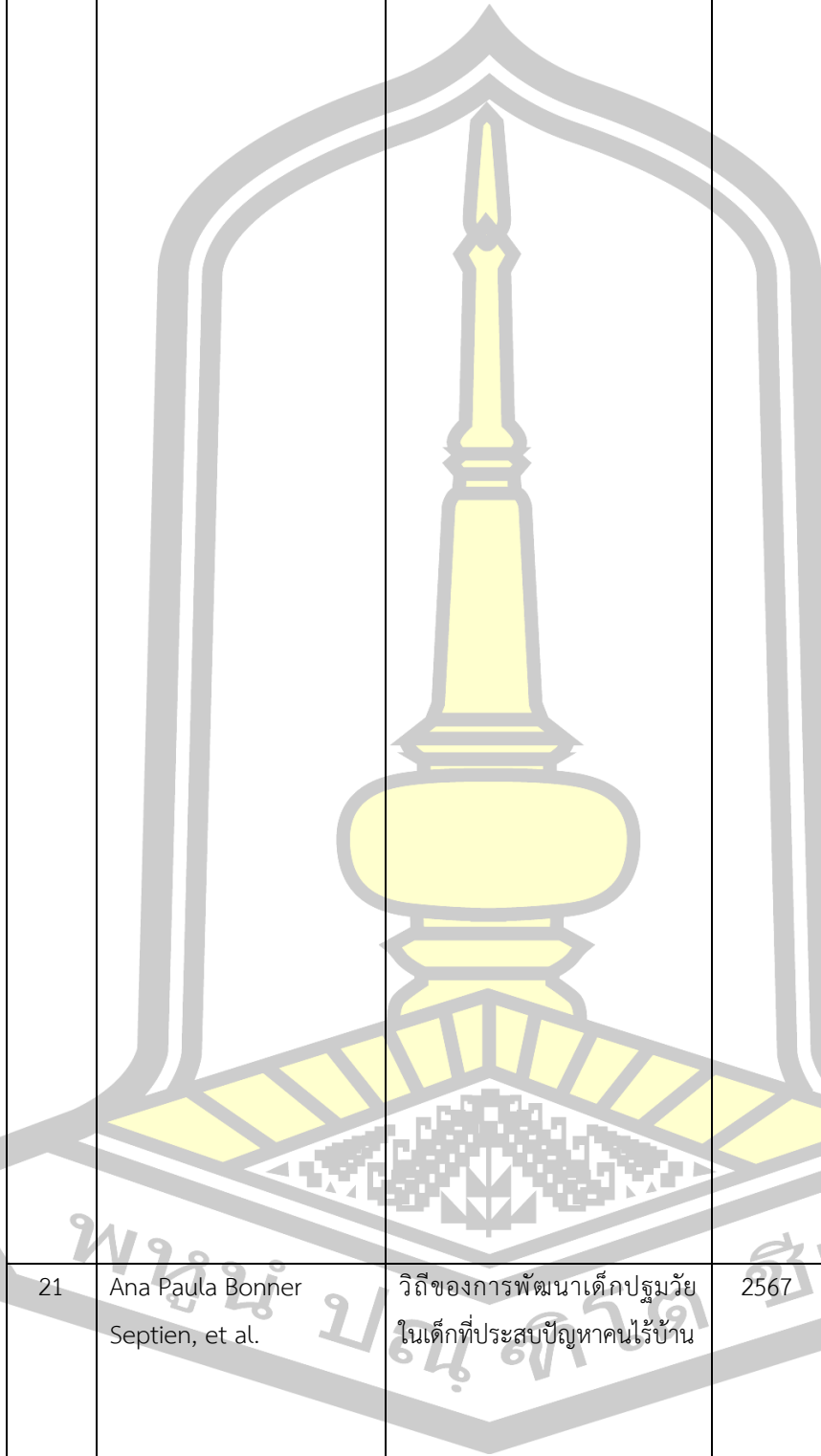
			<p>อาศัยอยู่ในเดนมาร์ก ณ จุดใดจุดหนึ่งตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 ถึง 31 ธันวาคม 2564 มีส่วนทำให้เกิด 21336322 คน-ปีที่มีความเสี่ยง ซึ่ง 57 084 คน (3-2%) มีความผิดปกติครั้งแรกที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นระหว่างการติดตามผล 10 ปีหลังจากการติดต่อครั้งแรกกับศูนย์พักพิงคนจรจัด 9% (95% CI 21-6-24-2) ของผู้ชาย และ 7% (6-8-8-7) ของผู้หญิงได้ก่ออาชญากรรมรุนแรงอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ที่นำไปสู่ความเชื่อมั่น IRRs ที่ปรับอย่างเต็มที่ของความผิดปกติที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นคือ 4-8 (4-5-5-1) ในผู้ชาย และ 6-3 (5-6-7-2) ในผู้หญิงที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน เมื่อเทียบกับบุคคลที่ไม่เคยประสบกับคนไร้บ้าน IRR สำหรับความผิดปกติที่นำไปสู่ความเชื่อมั่นนั้นสูงที่สุดในบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน และมีความผิดปกติทางจิตเวชที่เกิดขึ้นพร้อมกัน เมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่ได้ประสบกับปัญหาคนไร้บ้าน และไม่มี ความผิดปกติทางจิตเวชที่เกิดขึ้นพร้อมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดปกติของการใช้ยาเสพติด (IRR ในผู้ที่ประสบกับปัญหาคนไร้บ้านและมีความผิดปกติของการใช้ยาเสพติด 15-3 (14-1-16-7) ในผู้ชาย และ 40-1 (33-9-47-5) ในผู้หญิงเมื่อเทียบกับบุคคลที่ไม่ประสบกับปัญหา คนจรจัดและไม่มี ความผิดปกติของการใช้ยา</p>
--	--	---	---

				เสพติด) การตีความบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านมีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดรุนแรงซึ่งนำไปสู่ความเชื่อมั่นมากกว่าผู้ที่ไม่ประสบกับปัญหาคนไร้บ้าน นอกเหนือจากการป้องกันคนไร้บ้านแล้ว สาธารณสุขและนโยบายควรพิจารณาวิธีลดความเสี่ยงของผลลัพธ์ที่ไม่พึงประสงค์ในผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน
16	Shane Warren, et al.	คนไร้บ้านในชนบทและระดับภูมิภาคในชุมชนเมืองแควินส์แลนด์ ผลกระทบสำหรับการคิดใหม่เกี่ยวกับภูมิทัศน์นโยบายที่อยู่อาศัยและคนไร้บ้าน	2566	คนไร้บ้านในชนบทส่วนใหญ่ถูกปิดปากในการเล่าเรื่องคนไร้บ้านและนโยบายทางสังคมในออสเตรเลียและทั่วโลก เอกสารนี้รายงานข้อมูลจากการศึกษาเชิงคุณภาพขนาดใหญ่เกี่ยวกับคนไร้บ้านในชุมชนเมืองแควินส์แลนด์ตอนกลางซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาค Bowen Basin ในแผ่นดินจากฝั่งตะวันออกของออสเตรเลีย การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพกึ่งโครงสร้างและกลุ่มโฟกัสได้ดำเนินการกับผู้ที่มีประสบการณ์การไร้บ้านในชุมชนเมืองแควินส์แลนด์ของ Mackay (ภูมิภาค) Moranbah และ Dysart (ชนบท) และตัวแทนผู้ให้บริการและผู้สนับสนุนชุมชนการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเปิดเผยว่าผู้คนประสบกับคนไร้บ้านในชุมชนชนบทและระดับภูมิภาคในรูปแบบที่ไม่เหมือนใครซึ่งแตกต่างจากการก่อสร้างคนไร้บ้านในเมืองใหญ่ การวิจัยนี้ระบุมความยากจน

				<p>ในชนบทและระดับภูมิภาค ลักษณะของเศรษฐกิจที่เฟื่องฟู หรือเฟื่องฟู ผู้ให้บริการมนุษย์ที่ เครียดมากเกินไป ความโดดเดี่ยว ทางสังคม และการขาดที่อยู่อาศัย ราคาไม่แพงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิด ความไร้บ้านในชุมชนเมืองแร่ ในชนบทและระดับภูมิภาค บทความนี้เน้นย้ำถึงความจำเป็น เร่งด่วนสำหรับการวิจัยทาง วิชาการเพิ่มเติมเพื่อแจ้งและ ส่งเสริมแนวทางนโยบายทาง สังคมที่สำคัญมากขึ้นซึ่งกำหนด กรอบการไร้บ้านเป็นลำดับ ความสำคัญของนโยบาย สาธารณะในชุมชนเมืองแร่ใน ชนบทและระดับภูมิภาค</p>
17	Trevoe Goodyear, et al.	<p>การใช้สารเสพติดของเยาวชน 2S/LGBTQ+ และเส้นทางสู่ คนไร้บ้าน: การศึกษาเสียง ภาพถ่าย ชีวิตและเรื่องราวของ ผู้เข้าร่วม</p>	2567	<p>ในการศึกษานี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่ ทรงพลังเกี่ยวกับวิธีที่วิธีการใช้สาร เสพติดและการไร้บ้านของเยาวชน 2S/LGBTQ+ สามารถตัดกัน เชื่อมต่อ และปะทะกับกองกำลัง ทางสังคมและโครงสร้างที่กว้างขึ้น ได้อย่างไร การเล่าเรื่องที่ระบุ (การลี้ภัยจากการเล่นไปสู่อุบัติเหตุ) เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ อย่างยิ่งสำหรับการรับต้นน้ำ ของสุขภาพร้ายแรงและความ ยากลำบากทางสังคมสำหรับ เยาวชน 2S/LGBTQ+ รวมถึงการ ใช้สารเสพติดที่เกี่ยวข้องกับ อันตราย และประสบและติดอยู่ใน คนไร้บ้านและที่อยู่อาศัยที่ไม่ เสถียร ด้วยเหตุนี้ การเล่าเรื่อง เหล่านี้อาจถูกคาดการณ์ไว้อย่าง</p>

			<p>มีประโยชน์และได้รับการยอมรับสำหรับความสำคัญในหมู่ผู้สนับสนุนที่ต้องการเข้าใจได้ดีขึ้นและท้ายที่สุดก็จัดการกับบริบททางสังคมที่กำลังพัฒนาซึ่งเยาวชน 2S/LGBTQ+ ประสบกับความไร้บ้าน การใช้สารเสพติด และอันตรายที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษายืนยันความจำเป็นในการสนับสนุนที่ปรับแต่งสำหรับเยาวชน 2S/LGBTQ+ ที่ใช้ยาเสพติดในช่วงก่อนและหลังกลายเป็นคนไร้บ้าน รวมถึงการให้การดูแลที่มีพื้นฐานมาจากการลดอันตรายและมุมมองการใช้สารเสพติดและประโยชน์และอันตรายของมันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังจำเป็นคือการสนับสนุนการแทรกแซงนโยบายครอบครัว โรงเรียน และสังคมเพื่อจัดการกับต้นตอของความไม่เท่าเทียมกันในการใช้สารเสพติดและคนไร้บ้านในหมู่เยาวชน 2S/LGBTQ+</p>
<p>วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น</p>			
18	กัมกร โมมมงคล	การคุ้มครองสิทธิและการเข้าถึงความยุติธรรมของคนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง	2562 บทความนี้อภิปรายถึงสถานการณ์ปัญหาคนไร้ที่พึ่งประเด็นการคุ้มครองสิทธิและการเข้าถึงความยุติธรรม มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษากฎหมายหลักการแนวปฏิบัติเพื่อคุ้มครองสิทธิสภาพปัญหาสาเหตุอุปสรรคผลกระทบและการเยียวยาต่างๆ อันเกิดจากการละเมิดสิทธิและ

				การเข้าไม่ถึงความยุติธรรมวิธีปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำการถูกละเมิดสิทธิ
19	พงษ์ศักดิ์ นาคศรีจันทร์	การจัดสวัสดิการของรัฐให้กับคนไร้บ้าน ศึกษาเปรียบเทียบกับพื้นที่เสาชิงช้ากับสถานีหัวลำโพง	2557	หัวข้อวิ หัวข้อ วิจัยนี้ ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสวัสดิการรัฐให้กับคนไร้บ้านในพื้นที่เสาชิงช้ากับสถานีหัวลำโพง เพื่อให้ปัญหาแนวทางการแก้ไขสวัสดิการของรัฐให้กับคนหลายบ้านรวมทั้งเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดสวัสดิการของรัฐให้กับคนไร้บ้านโดยขอบเขตในการศึกษาด้านเนื้อหาใช้ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิในบ้านกลุ่มตัวอย่างศึกษาจากกลุ่มคนไร้บ้านที่เข้าถึงสวัสดิการของรัฐที่อาศัยพื้นที่สาธารณะในการนอนหลับ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นวิธีการค้นหาความจริงจากเหตุการณ์ที่อาจจะต้องลงไปสังเกต กับคนไร้บ้านเจาะลึกสภาพแวดล้อมความต้องการที่มีอยู่ตามความเป็นจริงโดยพยายามวิเคราะห์ ความสัมพันธ์
20	Alan Bazalha Lopes, et al.	ยาเสพติด อาชญากรรม และความเหลื่อมล้ำทางเชื้อชาติในประชากรไร้บ้านที่รวบรวมจากตัวอย่างรายงานของตำรวจ : หลักฐานจากบราซิล	2567	บราซิลเป็นหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยที่ไม่เท่าเทียมกันมากที่สุดในโลก แม้ว่าจำนวนคนจรจัดในประเทศของเราจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากการสืบพันธุ์ของผู้คนที่อาศัยอยู่ในความยากจนสุดขีด แต่ก็มี การพูดคุยกันเพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับสวัสดิการและสิทธิของ

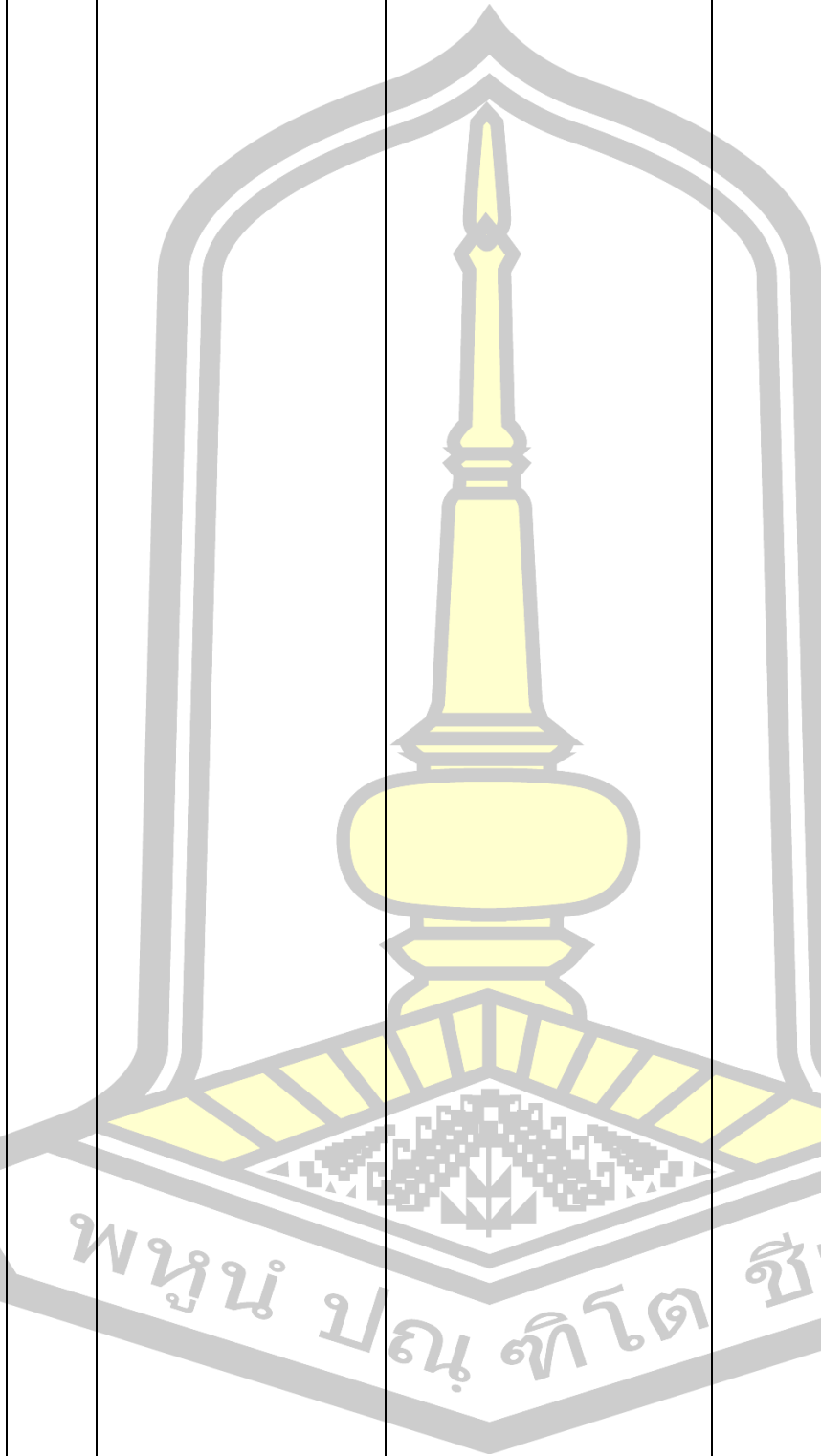
			<p>พวกเขา ในการศึกษาปัจจุบัน เราให้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการเชิง ทฤษฎี-ระเบียบวิธีที่มุ่งเป้าไปที่คน จรจัดที่อาศัยอยู่ในเมืองเซาเปาโล ทางตะวันออกเฉียงใต้ที่ร่ำรวย ที่สุด ซึ่งเป็นรัฐที่ร่ำรวยที่สุดของ บราซิล ข้อมูลได้มาจากรายงาน ของตำรวจโดยได้รับอนุญาต ล่วงหน้าจากตำรวจพลเรือนแห่ง เซาเปาโลและกรมตำรวจตุลาการ ภายในเซาเปาโล ผลลัพธ์ของเรา แสดงให้เห็นว่าปรากฏการณ์คนไร้ บ้านใน Franca ดูเหมือนจะเทียบ ได้กับเมืองใหญ่อื่น ๆ ที่ซึ่งคนผิวดำ ซึ่งเป็นประชากรส่วนน้อยเป็น กลุ่มคนจรจัด นอกจากนี้ยังปฏิเสธ ว่ากิจกรรมของคนจรจัดเพิ่ม อาชญากรรม เน้นย้ำถึงความ แตกต่างระหว่างพฤติกรรมทาง อาญาของผู้ใช้ยาเสพติดของคน ผิวดำและคนผิวขาว โดยคนผิว ขาวมีความกระตือรือร้นในการ โจรกรรมและการโจรกรรมและ คนผิวดำในการค้ามนุษย์ และ ขยายแนวคิดที่ว่าการใช้ยาเสพติด โดยคนจรจัดนั้นเกี่ยวข้องกับ ความเครียดและด้วยเหตุนี้จึงเป็น ตัวบ่งชี้ภาวะสุขภาพ</p>
21	Ana Paula Bonner Septien, et al.	วิถีของการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในเด็กที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน	2567 แม้ในบริบทของโปรแกรม การศึกษาปฐมวัยคุณภาพสูง ความล่าช้าในการพัฒนาของเด็กที่ ประสบปัญหาคนไร้บ้านไม่ได้ ลดทอนลงในหกปีแรกของชีวิต เมื่อเทียบกับตัวอย่างเชิงบรรทัด ฐาน นอกจากนี้ภายในประชากร

				ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน มีความแตกต่างทางพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการศึกษาของผู้ปกครอง การลงทะเบียนตั้งแต่เนิ่นๆ ในศูนย์การศึกษาอาจลดความล่าช้าในการพัฒนาของเด็กที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ตัวกำหนดการพัฒนาที่สามารถดำเนินการได้นี้ สนับสนุนการลงทะเบียนเรียนโดยเร็วที่สุด
22	Andrea L. DeMaria, et al.	ความท้าทายสำหรับ PEH: ผู้คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน	2024	(PEH) ในสหรัฐอเมริกาเผชิญกับความท้าทายที่สำคัญเกี่ยวกับการมีประจำเดือน ซึ่งเลวร้ายลงจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ประจำเดือนอย่างจำกัด การติตราที่เพิ่มขึ้น และปัญหาทางนรีเวช วิธีการศึกษา: การศึกษาเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพแบบกึ่งโครงสร้างกับ PEH 12 ราย และผู้ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพและสังคมในชุมชน 12 ราย ในเมืองลาฟาแยต รัฐอินเดียนา สิ่งที่ค้นพบการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ บริการ และพื้นที่ปลอดภัยอย่างจำกัด เป็นอุปสรรคต่อการจัดการการมีประจำเดือนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับ PEH5 การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ความยากลำบากเหล่านี้รุนแรงขึ้น การศึกษาเน้นย้ำถึงช่องว่างที่สำคัญในการสนับสนุนองค์กรและนโยบายสำหรับการจัดการการมี

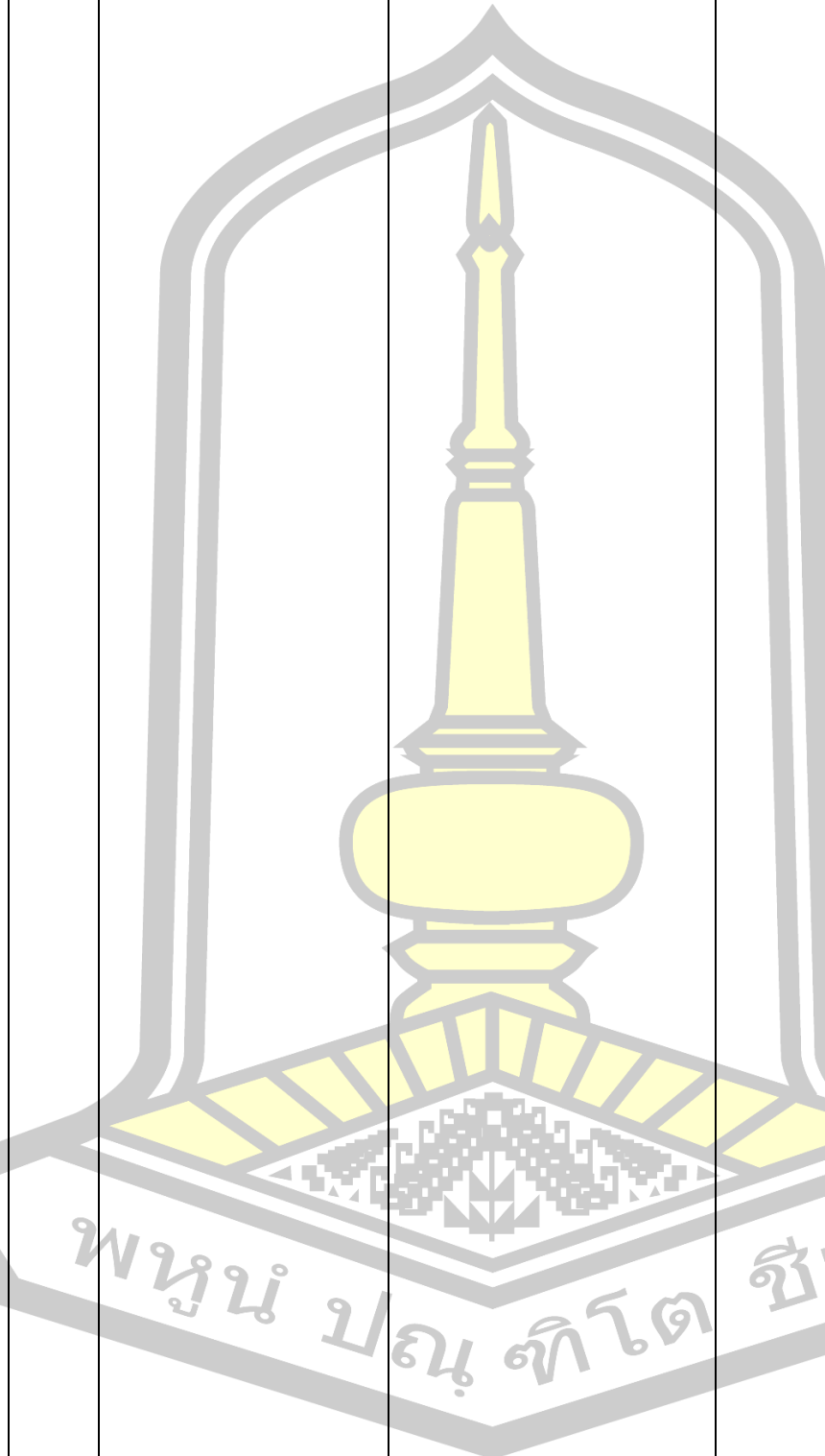
				ประจำเดือนในกลุ่ม PEH โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการบูรณาการที่ดีขึ้นในโครงการด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี
23	Brandi N. Armstrong, et al.	การสนับสนุนทางสังคมมักจะปกป้องหรือไม่ การศึกษาเจ็ดเมืองเกี่ยวกับการตีหมักในหมู่คนหนุ่มสาวที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางเพศและเพศที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน	2567	คนหนุ่มสาว SGM ได้รับผลกระทบอย่างไม่สมส่วนจากการไร้บ้านและการตีหมัก (Cochran et al., 2002; Morton et al., 2018; Van Leeuwen et al., 2006; Whitbeck et al., 2004) จุดตัดของสถานะชนกลุ่มน้อยทางเพศและเพศและคนไร้บ้านในการตีหมักได้รับการศึกษาน้อย ส่งผลให้ขาดการแทรกแซงตามหลักฐานที่กำหนดเป้าหมายความเสี่ยงจากการตีหมักของ SGM-YAEH แม้ว่าความสัมพันธ์ที่สนับสนุนอาจเล่นบทบาทสำคัญในการอยู่รอดของ SGM-YAEH ในช่วงคนไร้บ้าน (Barman-Adhikari et al., 2016; Milburn et al., 2009) การศึกษานี้เน้นย้ำถึงผลกระทบที่เป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับความสัมพันธ์ที่สนับสนุนอาจมีความเสี่ยงในการตีหมักพิจารณาอิทธิพลที่สมาชิกเครือข่ายอาจมีต่อพฤติกรรมด้านสุขภาพของ SGM-YAEH (Ferguson และ Xie, 2012; Barman-Adhikari et al., 2016; Milburn et al., 2009) การศึกษาในอนาคตควรสร้างขึ้นจากการศึกษาในปัจจุบันเพื่อสำรวจความสัมพันธ์ทางสังคมที่สามารถ

				ป้องกันการมีส่วนร่วมของการตีพิมพ์ของ SGM-YAEH
24	Caroline Shulman, A., et al.	ผู้คนที่อาศัยอยู่ในหอพักคนจรจัด: การสำรวจความต้องการด้านสุขภาพและการดูแลคนที่ประสบปัญหา	2566	<p>คนไร้บ้านมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่ลงและมักเสียชีวิตตั้งแต่อายุยังน้อย คนจรจัดโรคจำนวนมากอาศัยอยู่ในหอพัก ซึ่งให้การสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกในการฟื้นตัวจากคนไร้บ้าน พวกเขาจะไม่ได้ออกแบบมาเพื่อสนับสนุนผู้ที่มีความต้องการด้านสุขภาพหรือการดูแลสูง การสำรวจแบบตัดขวางได้รับการพัฒนาและเสร็จสมบูรณ์โดยผู้จัดการโฮสเทลเพื่อสำรวจและวัดระดับความต้องการด้านสุขภาพและการดูแลของผู้คนที่อาศัยอยู่ในโฮสเทลของพวกเขา โดยรวมแล้ว ผู้จัดการ 58 คน ทำแบบสำรวจพร้อมข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้า 2,355 ราย 64% มีความผิดปกติของการใช้สารเสพติด 56% มีปัญหาสุขภาพจิต และ 37.5% มีสุขภาพร่างกายไม่ดี นอกจากนี้ 5% ได้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลที่ไม่ได้วางแผนไว้มากกว่าสามครั้งในเดือนก่อนหน้า และ 11% ได้ส่งการอ้างอิงการป้องกันในช่วงปีที่ผ่านมา มีการเน้นย้ำถึงอุปสรรคในการรับการสนับสนุนและการอ้างอิงที่ได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีความผิดปกติของการใช้สารเสพติด ผู้จัดการโฮสเทลระบุว่า 9% ของลูกค้ามีความต้องการบริการสูงเกินไป ในขณะที่</p>

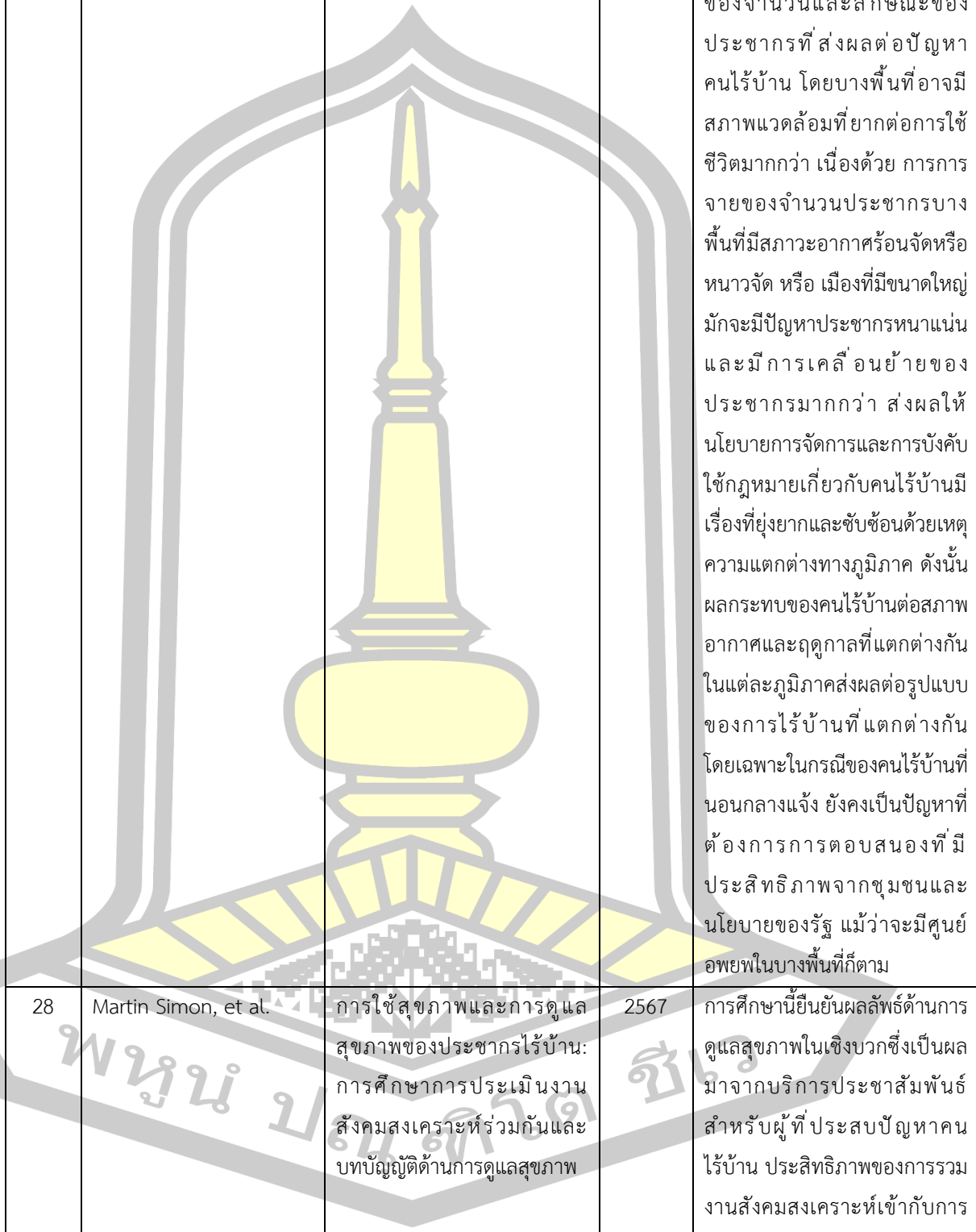
				<p>ที่ตัวเลือกการย้ายต่อนั้นหายาก การศึกษาของเราเน้นความต้องการที่สำคัญที่ไม่ได้รับการตอบสนอง บริการด้านสุขภาพ และการดูแลไม่ได้ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอสำหรับผู้คนจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในหอพัก ซึ่งมักมีผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่แย่มาก ความเหลื่อมล้ำนี้จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาและจัดการกับเรื่องเร่งด่วน</p>
25	Coralie Helleputte, et al.	<p>“ผลกระทบที่แท้จริงของเราคืออะไร” การประเมินวิธีการผสมของที่พักพิงในเบลเยียมสำหรับชายจรจัด</p>	2567	<p>บทความนี้ นำเสนอการศึกษาโดยใช้วิธีการผสมที่ตรวจสอบผลกระทบหลายมิติที่เกิดจากที่พักพิงคนจรจัดระยะยาวของเบลเยียมต่อผู้อยู่อาศัย เราตรวจสอบผลลัพธ์หลายประการ: รายได้และที่อยู่อาศัย สุขภาพร่างกายและจิตใจ ทักษะชีวิต เครือข่ายทางสังคมและความช่วยเหลือ ภารกิจของที่พักพิงระยะยาวนั้น กว้างและทะเยอทะยาน เช่น เป้าหมายของพวกเขาคือการบรรลุความเป็นอิสระของผู้อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ที่ดีทั่วโลก และการรวมตัวกลับคืนสู่สังคม อย่างไรก็ตาม การประเมินของเราแสดงให้เห็นว่าที่พักพิงที่เราศึกษาพยายามดิ้นรนเพื่อให้ผลในเชิงบวก นอกเหนือจากผลกระทบในทันทีของการให้การดูแลขั้นพื้นฐาน (หลังคา อาหาร และการสนับสนุนด้านการบริหาร) และความเครียดที่ผู้อยู่อาศัยรู้สึกมีแนวโน้มที่จะ</p>

			<p>เพิ่มขึ้น ระหว่างการเข้าพัก แน่นอนว่าข้อจำกัดอย่างหนึ่งของ การศึกษาของเราคือเราศึกษาที่ พักเพียงระยะยาวเชิงลึกเพียงแห่ง เดียว ต้องบอกว่าเรามีโอกาส นำเสนอและหารือเกี่ยวกับผลลัพธ์ ของเราในการประชุมเชิง ปฏิบัติการที่จัดโดยสหพันธ์ AMA กับที่พักพิงหลายแห่ง: พวกเขาไม่ แปลกใจกับการค้นพบ และสิ่ง เหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจาก ประสบการณ์ของพวกเขาเอง และแม้ว่าการประเมินของเรายัง ได้รับผลกระทบจากอคติใน การศึกษาระยะยาวทั่วไป (เช่น การเลือกและการขจัดสี) และ ผลกระทบอาจถูกประเมินสูง เกินไปเนื่องจากการเซ็นเซอร์ ตนเองจากผู้อยู่อาศัยบางคน เรา คิดว่ารูปสามเหลี่ยมกับข้อมูลเชิง คุณภาพให้ข้อมูลเชิงลึกที่มีค่า สำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพ ของที่พักพิงระยะยาว ข้อจำกัดอีก ประการหนึ่งคือช่วงเวลา ค่อนข้างสั้นระหว่าง T1 และ T2 (เช่น 5 เดือน) สำหรับการ สังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงที่สำคัญ หรืออาจถูกมองว่าเป็นนโยบาย สาธารณะที่ไม่สมจริงเกี่ยวกับ ภารกิจของที่พักพิงระยะยาว</p> <p>จากการค้นพบของเราและ ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในที่พัก พิง เราได้ตั้งคำแนะนำหลาย ประการ ประการแรก การ สนับสนุนที่ ที่พักพิงจะมี</p>
--	--	---	---

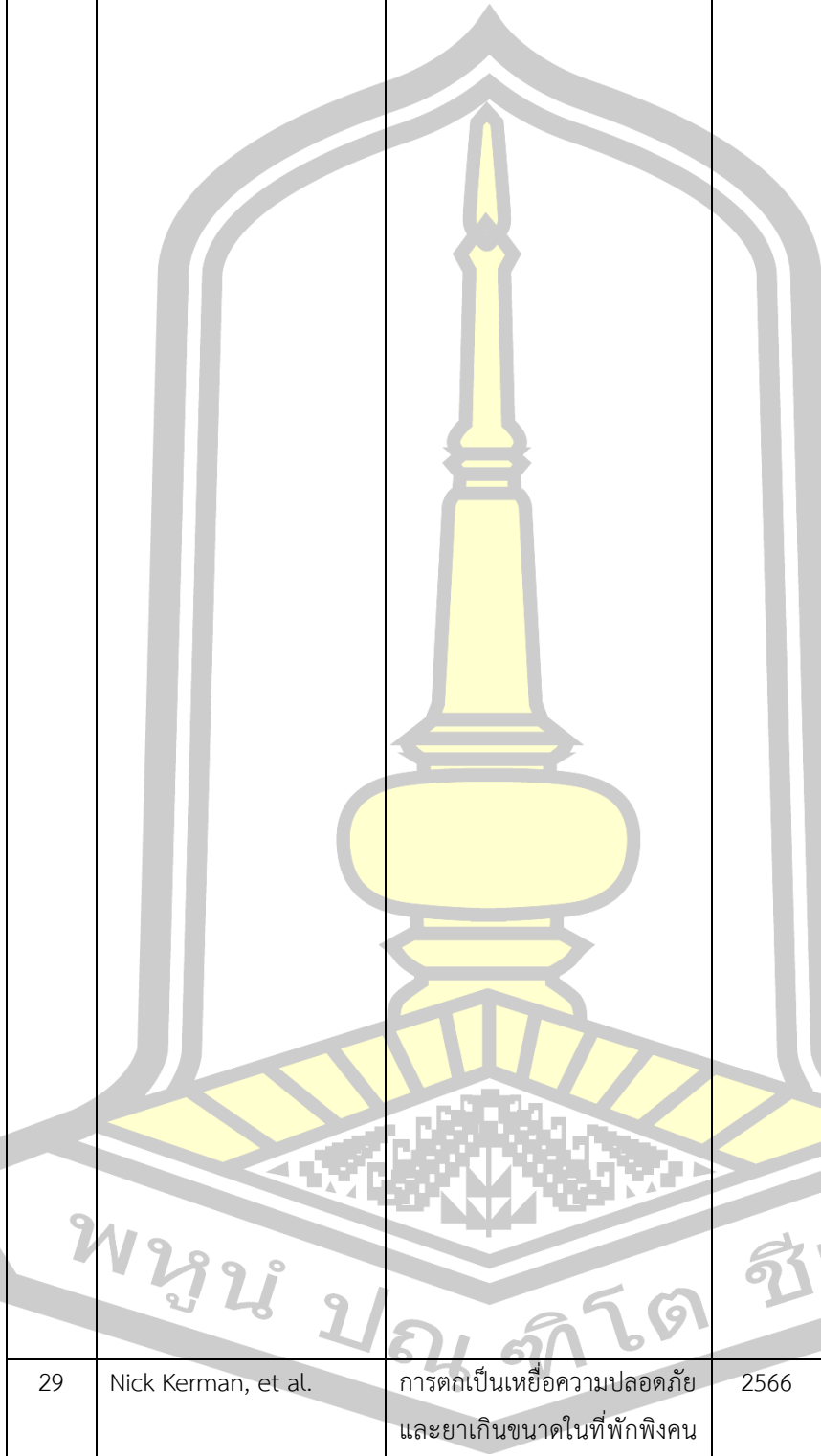
			<p>ประสิทธิภาพมากขึ้นหากเป็นแบบทั่วไปน้อยกว่า เป็นรายบุคคลมากขึ้น และหากมีการพัฒนาระหว่างการเข้าพัก สิ่งนี้สามารถช่วยให้ผู้อยู่อาศัยพื้นเอกราชที่มีความเสี่ยงในที่พักพิงระยะยาว (แม้ว่าจะเป็นการวัดอุปสรรคหลักก็ตาม) สิ่งนี้สามารถลดความเครียดของผู้อยู่อาศัยได้ ประการที่สอง การลดขนาดของที่พักพิงในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการใช้ชีวิตในชุมชนสามารถช่วยลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ของการใช้ชีวิต “ชุมชนขนาดใหญ่” และยังคงรักษาแง่บวกไว้ได้ สิ่งนี้สามารถช่วยลดความเครียดของผู้อยู่อาศัยที่เกิดจากขนาดของชุมชน จำกัดอิทธิพลเชิงลบของผู้อื่นในแง่ของการใช้สาร และปรับปรุงข้อจำกัดในความเป็นอิสระของผู้อยู่อาศัย ซึ่งเป็นผลพลอยได้จากกฎ (จำนวนมาก) ซึ่งจำเป็นต่อการทำให้สถานที่ขนาดใหญ่เช่นนี้ทำงานในขณะเดียวกัน ผู้อยู่อาศัยก็ต้องทนทุกข์ทรมานจากความเหงาเช่นกัน และการศึกษาเกี่ยวกับ Housing First ได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อพวกเขาอยู่ในที่พักของตนเอง การอยู่คนเดียวภายในกำแพงทั้งสี่นั้นก็เป็นปัญหาสำคัญเช่นกัน นี่คือนวัตกรรมที่การสร้างกิจกรรมสันทนการมากขึ้นกับผู้คนภายนอกและภายในที่พักพิงก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน ประการที่สาม การพัฒนาความร่วมมือเพิ่มเติม</p>
--	--	---	---

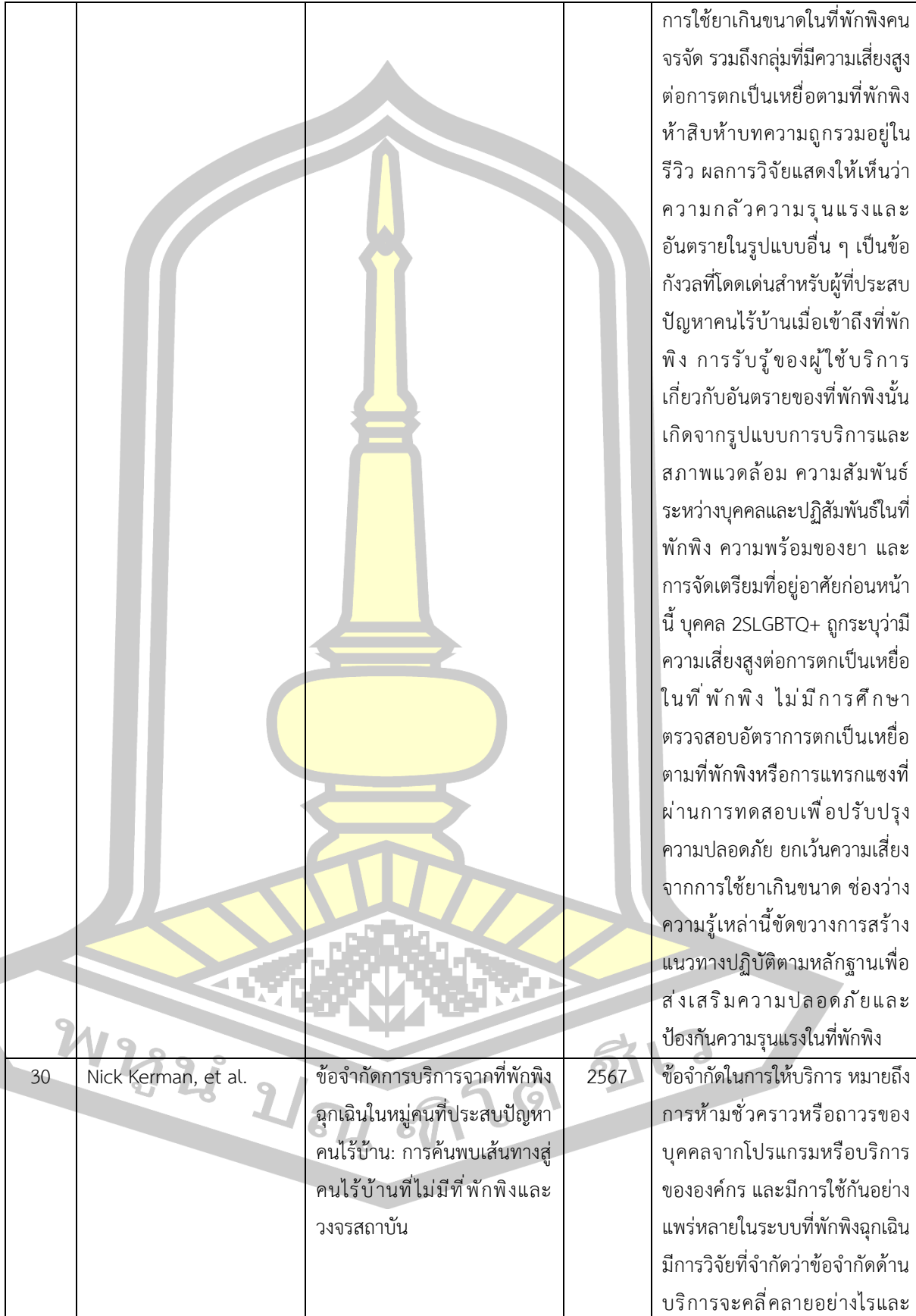
			<p>ภายในระบบนิเวศมีแนวโน้มที่จะขยายเครือข่ายทางสังคมและความช่วยเหลือของผู้อยู่อาศัย นอกจากนี้ยังควรมีส่วนช่วยในการจัดการกับความซับซ้อนของตลาดที่อยู่อาศัยที่รู้จักกันดี เราอาจเพิ่มคำแนะนำที่สี่ในระดับนโยบายสาธารณะ แท้จริงแล้ว ความคาดหวังของหน่วยงานของรัฐที่แปลเป็นนโยบายสาธารณะ เช่น พระราชกฤษฎีกาที่ให้การรับรองและเงินอุดหนุนแก่ศูนย์พักพิงระยะยาว และการกำหนดภารกิจของพวกเขาที่สูงมาก โดยขอให้ศูนย์พักพิงบรรลุความเป็นอิสระของผู้อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ที่ดีทั่วโลก และการรวมตัวกลับคืนสู่สังคม บางคนอาจสงสัยว่าสิ่งนี้ไม่มากเกินไปหรือไม่เมื่อพิจารณาจากวิธีการจำกัดของที่พักพิง ในบริบทนี้ การมุ่งเน้นภารกิจของที่พักพิงระยะยาวไปสู่เป้าหมายที่เป็นจริงมากขึ้นอาจเป็นขั้นตอนแรกที่มีประโยชน์ ตามที่นักสังคมสงเคราะห์คนหนึ่งสรุปได้อย่างสมบูรณ์แบบ "ไม่ต้องสงสัยเลยว่าที่พักพิงแห่งนี้จำเป็นในกรุงบรัสเซลส์ มีแม้กระทั่งความต้องการมากกว่านี้ แต่อย่างที่มีนเป็นการจัดหาสิ่งอื่นที่ไม่ใช่อาหารและที่พัคนั้นค่อนข้างเป็นเรื่องของโชค</p>
26	Gedeao Locksa, et al.	ผลกระทบของรายได้ขั้นต่ำต่อคนไร้บ้าน: หลักฐานจากฝรั่งเศส	2566 ในฝรั่งเศสผู้ใหญ่ที่ไม่มีบุตรอายุต่ำกว่า 25 ปีต้องเผชิญกับเงื่อนไขคุณสมบัติที่ยากต่อ

			<p>การลงทะเบียนในโปรแกรม รายได้ ขั้นต่ำ ข้อกำหนดที่จำกัด สร้าง "การกระโดด" ในจำนวน ผู้รับเมื่ออายุประมาณ 25 ปี เราใช้การออกแบบ Regression Discontinuity (RD) เพื่อประเมิน ผลกระทบของโครงการรายได้ ขั้นต่ำของฝรั่งเศส (RSA) ต่อ ผู้ใช้บริการที่พักและการกระจาย อาหาร เราพบว่าผลประโยชน์ RSA ลดอัตราการไร้บ้านลง 20% ในหมู่คนหนุ่มสาวอายุ 22 ถึง 27 ปี ผลลัพธ์นี้ขับเคลื่อนโดยผู้รับ RSA รายใหม่ที่เริ่มจ่ายค่าเช่า บางส่วนให้กับบุคคลที่สาม และ ความน่าจะเป็นของการเป็นผู้เช่า ประจำเพิ่มขึ้นหลังจากอายุ 26 ปี เราจำลองผลกระทบของการลด สิทธิอายุขั้นต่ำของโปรแกรมต่อ ความน่าจะเป็นของการเป็นคนไร้ บ้าน การค้นพบของเราชี้ให้เห็นว่า ในโครงการที่มุ่งเป้าไปที่คนไร้บ้าน ประมาณ 60% ของค่าใช้จ่ายจะถูกชดเชยด้วยเงินออมในค่าใช้จ่าย ช่วยเหลือทางสังคมให้กับ คนไร้บ้าน</p>
27	Jack Tsai	<p>สถิตยศาสตร์ ท้าภูมิภาค และเหตุผล อื่นๆ ในการแปลกฎหมายเกี่ยวกับคนเร่ร่อน ความแตกต่างทาง ภูมิศาสตร์</p>	<p>2024 จากบทความผู้วิจัยสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาคนไร้บ้านที่เกิดขึ้นระหว่างภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ สหรัฐอเมริกามีปัจจัยที่ส่งผล โดยรวมต่อคนเร่ร่อนที่มีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็น ภูมิศาสตร์ ฤดูกาล สังคม ประชากร ชุมชน และที่อยู่อาศัย ซึ่งยกตัวอย่างความแตกต่างทาง</p>

			<p>ภูมิศาสตร์ : มุ่งเน้นไปยังประเด็นของจำนวนและลักษณะของประชากรที่ส่งผลต่อปัญหาคนไร้บ้าน โดยบางพื้นที่อาจมีสภาพแวดล้อมที่ยากต่อการใช้ชีวิตมากกว่า เนื่องด้วย การกระจายของจำนวนประชากรบางพื้นที่ที่มีสภาวะอากาศร้อนจัดหรือหนาวจัด หรือ เมืองที่มีขนาดใหญ่ มักจะมีปัญหาประชากรหนาแน่น และมีการเคลื่อนย้ายของประชากรมากกว่า ส่งผลให้นโยบายการจัดการและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับคนไร้บ้านมีเรื่องที่ยุ่งยากและซับซ้อนด้วยเหตุความแตกต่างทางภูมิภาค ดังนั้นผลกระทบของคนไร้บ้านต่อสภาพอากาศและฤดูกาลที่แตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคส่งผลต่อรูปแบบของการไร้บ้านที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในกรณีของคนไร้บ้านที่นอนกลางแจ้ง ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องการการตอบสนองที่มีประสิทธิภาพจากชุมชนและนโยบายของรัฐ แม้ว่าจะมีศูนย์อพยพในบางพื้นที่ก็ตาม</p>
28	Martin Simon, et al.	การใช้สุขภาพและการดูแลสุขภาพของประชากรไร้บ้าน: การศึกษาการประเมินงานสังคมสงเคราะห์ร่วมกันและบทบัญญัติด้านการดูแลสุขภาพ	2567 การศึกษานี้ยืนยันผลลัพธ์ด้านการดูแลสุขภาพในเชิงบวกซึ่งเป็นผลมาจากบริการประชาสัมพันธ์สำหรับผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้าน ประสิทธิภาพของการรวมงานสังคมสงเคราะห์เข้ากับการจัดการดูแลสุขภาพสำหรับผู้ไร้บ้านได้รับการสนับสนุนอย่างมากจากข้อมูล ทั้งผ่านการ

			<p>วิเคราะห์เชิงปริมาณของการรักษาในโรงพยาบาลและบันทึกการเยี่ยมชมฉุกเฉินจาก National Healthcare Registry (NHIS) ที่เกี่ยวข้องกับทั้งกลุ่มเป้าหมายและประชากรทั่วไป และผ่านข้อมูลเชิงลึกเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์และกรณีศึกษาที่ครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับใช้พยาบาลภายในทีมสังคมเคลื่อนที่และการฝึกอบรมเฉพาะทางของแพทย์ทั่วไปเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านได้เพิ่มผลกระทบของการแทรกแซงอย่างมีนัยสำคัญ แนวทางนี้ไปสู่การลดการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและการเยี่ยมชมฉุกเฉินในหมู่ประชากรที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน จึงช่วยป้องกันการโจมตีของโรคเรื้อรังและรุนแรงซึ่งมักส่งผลให้ต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานานและความพิการถาวร ผลกระทบของการศึกษานี้ต่อนโยบายด้านสุขภาพนั้นตรงไปตรงมาและมีความสำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการค้นพบนี้ กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับผู้ให้บริการประกันสุขภาพของรัฐหลักที่ครอบคลุมพลเมืองเชิงส่วนใหญ่ ได้แนะนำรหัสการเบิกจ่ายการดูแลสุขภาพใหม่สองรหัส รหัสเหล่านี้ ออกแบบมาเพื่อชดเชยเวลาเพิ่มเติมที่จำเป็นในการรักษาผู้ป่วยที่ประสบปัญหา</p>
--	--	---	--

			<p>คนไร้บ้าน ซึ่งครอบคลุม: (1) การรักษาพยาบาลที่แพทย์มอบให้กับบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน และ (2) การดูแลพยาบาลที่มอบให้กับบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน การใช้รหัสใหม่เหล่านี้จำกัดเฉพาะแพทย์ทั่วไปที่ให้บริการชุมชนคนไร้บ้านเป็นประจำและจำเป็นต้องมีการวินิจฉัยคนไร้บ้านโดยแพทย์ทั่วไป โดยรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพว่าคนไร้บ้านเป็น “การวินิจฉัยทางสังคม” ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลอย่างเข้มข้น คล้ายกับโปรโตคอลการรักษาสำหรับผู้ป่วยออทิสติกหรือผู้ที่หูหนวก-ใบ้ ซึ่งมีรหัสประกันเฉพาะในระบบการดูแลสุขภาพของเช็กอยู่แล้ว นโยบายนี้ยอมรับว่าองค์กรและการจัดการการดูแลผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านส่วนใหญ่จัดการโดยองค์กรพัฒนาเอกชนทางสังคมภายในกรอบสุขภาพทางสังคมแบบบูรณาการ ซึ่งมักจ้างแพทย์ทั่วไปโดยตรง รหัสประกันใหม่ถูกนำไปใช้อย่างเป็นทางการในเดือนมกราคม 2023 ทำให้การปฏิบัติ GP สามารถให้บริการด้านการดูแลสุขภาพแก่ผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านโดยลดการพึ่งพาแหล่งเงินทุน</p>
29	Nick Kerman, et al.	การตกเป็นเหยื่อความปลอดภัยและยาเกินขนาดในที่พักพิงคนจรจัด: การทบทวนอย่างเป็นระบบและการสังเคราะห์การเล่าเรื่อง	2566 วัตถุประสงค์ของการทบทวนอย่างเป็นระบบที่ลงทะเบียนในอนาคตนี้คือการระบุปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย การตกเป็นเหยื่อ และความเสี่ยงจาก

			<p>การใช้ยาเกินขนาดในที่พักพิงคนจรจัด รวมถึงกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่อตามที่พักพิง ทำสืบทอดความถูกรวมอยู่ในรีวิว ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความกลัวความรุนแรงและอันตรายในรูปแบบอื่น ๆ เป็นข้อกังวลที่โดดเด่นสำหรับผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้านเมื่อเข้าถึงที่พักพิง การรับรู้ของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับอันตรายของที่พักพิงนั้นเกิดจากรูปแบบการบริการและสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและปฏิสัมพันธ์ในที่พักพิง ความพร้อมของยา และการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยก่อนหน้า</p> <p>นี้ บุคคล 2S/LGBTQ+ ถูกระบุว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่อในที่พักพิง ไม่มีการศึกษาตรวจสอบอัตราการตกเป็นเหยื่อตามที่พักพิงหรือการแทรกแซงที่ผ่านการทดสอบเพื่อปรับปรุงความปลอดภัย ยกเว้นความเสี่ยงจากการใช้ยาเกินขนาด ช่องว่างความรู้เหล่านี้ขัดขวางการสร้างแนวทางปฏิบัติตามหลักฐานเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและป้องกันความรุนแรงในที่พักพิง</p>
30	Nick Kerman, et al.	<p>ข้อจำกัดการบริการจากที่พักพิงฉุกเฉินในหมู่คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน: การค้นพบเส้นทางสู่คนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิงและวงจรสถาบัน</p>	2567 <p>ข้อจำกัดในการให้บริการ หมายถึง การห้ามชั่วคราวหรือถาวรของบุคคลจากโปรแกรมหรือบริการขององค์กร และมีการใช้กันอย่างแพร่หลายในระบบที่พักพิงฉุกเฉิน มีการวิจัยที่จำกัดว่าข้อจำกัดด้านบริการจะคลี่คลายอย่างไรและ</p>

			<p>ผลกระทบต่อผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน การศึกษาเชิงคุณภาพนี้ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับการทำแผนที่ใหม่ไลน์เพื่อตรวจสอบบรรพบุรุษและผลที่ตามมาของข้อจำกัดการบริการจากที่พักพิงฉุกเฉินในหมู่คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านในสองเมืองในออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา ผู้คนทั้งหมด 49 คนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านซึ่งถูกจำกัดจากโครงการที่พักพิงฉุกเฉินในปีที่ผ่านมาได้รับคัดเลือกและรวมอยู่ในการวิเคราะห์การศึกษา มีการใช้แนวทางเชิงปฏิบัติและบูรณาการสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมตาเมทริกซ์เพื่อระบุมุมมองและประสบการณ์ที่โดดเด่นและแตกต่างกันเกี่ยวกับบรรพบุรุษและผลที่ตามมาของข้อจำกัดด้านบริการ ผลการศึกษาเน้นย้ำว่าข้อจำกัดด้านบริการมักเป็นผลมาจากความรุนแรงและความก้าวร้าว โดยส่วนใหญ่แล้วระหว่างผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างในระดับภูมิภาคในเหตุผลการจำกัดการบริการอื่นๆ รวมถึงการใช้สารเสพติด และการครอบครองข้อจำกัดในการให้บริการส่งผลกระทบต่อสถานะที่ที่พักพิงของผู้เข้าร่วมเกือบทั้งหมด โดยหลายคนประสบปัญหาคนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิงในภายหลัง และชี้จรรยาผ่านบริการด้านสุขภาพ สังคม และความยุติธรรมทางอาญาของ</p>
--	--	---	---

			<p>สถาบัน (เช่น วงจรสถาบัน) ผลกระทบด้านสุขภาพและสังคมอื่นๆ รวมถึงการกำเริบของการใช้สารเสพติดและการเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับความเย็นเนื่องจากคนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักหลังข้อจำกัด การฆ่าตัวตาย ความไม่มั่นคงด้านอาหาร การติดต่อกับเครือข่ายและการเชื่อมต่อที่ลดลง และความรู้สึกรุนแรงของความโกรธ ความกลัว และความสิ้นหวังโดยรวมแล้ว ผลการวิจัยพัฒนาความเข้าใจของเราเกี่ยวกับบทบาทของบริการคนไร้บ้านในเส้นทางสู่คนไร้บ้านที่ไม่มีที่กำบังและวงจรสถาบัน ซึ่งทำให้เกิดคำถามที่สำคัญเกี่ยวกับวิธีการบรรเทาอันตรายที่เกี่ยวข้องกับข้อจำกัดในการให้บริการ ในขณะเดียวกันก็อำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยและสนับสนุนสิทธิของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านและเจ้าหน้าที่ที่พักพิงฉุกเฉิน</p>
31	Nofar Mazursky	<p>การค้นพบแหล่งที่มาของความยืดหยุ่นในหมู่เยาวชน LGBTQ+ ไร้บ้านในการดูแลนอกบ้านในอิสราเอล: กรอบระบบนิเวศ</p>	<p>2567</p> <p>การศึกษาใช้แนวทางทฤษฎีพื้นฐานเชิงสร้างสรรค์ที่สำคัญ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเชิงลึกสามสิบเอ็ดครั้งดำเนินการกับเยาวชน LGBTQ+ อายุ 16 ถึง 32 ปี (อายุเฉลี่ย 21.5 ปี) และวิเคราะห์ การวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอแหล่งที่มาของความยืดหยุ่นตามสี่ระดับ (1) ระดับบุคคลหมายถึงการยอมรับตนเอง</p>

			ศรัทธาและความหวัง และความคิดสร้างสรรค์และประสิทธิผล (2) ระดับระหว่างบุคคลหมายถึงกลุ่มเพื่อนและเพื่อนร่วมงาน สถาบันการศึกษา สภาพแวดล้อมการทำงาน ผู้เชี่ยวชาญ และบริการดูแลนอกบ้าน LGBTQ+ (3) ระดับมหภาคหมายถึง การมองเห็นสาธารณะของชุมชน LGBTQ+ และการสนับสนุนทางการเงิน (4) สู้ตายระดับโครโน หมายถึง การพัฒนาสิทธิและการยอมรับเมื่อเวลาผ่านไป	
32	Sarah L. Canham, et al.	ความต้องการการขนส่งและรูปแบบการเคลื่อนไหวของบุคคลที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน	2566	หลังจากการกระจายอำนาจที่פקัง การจัดหาและสถานที่พักพิงฉุกเฉินของคนจรจัดมีผลกระทบทั่วทั้งชุมชนสำหรับการตอบสนองความต้องการของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้าน (PEH) ในยูทาห์ การเปลี่ยนแปลงของซอลด์เลคเคาน์ตีจากที่พักพิงฉุกเฉินแบบรวมศูนย์ขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ในเขตขนส่งฟรีไปสู่รูปแบบไปสัต์ที่กระจายแบบกระจายอำนาจนอกเขตขนส่งที่ไม่มีค่าใช้จ่ายให้บริบทในการประเมินว่าการเข้าถึงการขนส่งและรูปแบบการเคลื่อนไหวของ PEH ได้รับผลกระทบอย่างไรเนื่องจากถูกพลัดถิ่นจากเครือข่ายบริการแบบรวมศูนย์ในแกนกลางใจกลางเมือง เราได้ทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเชิงลึก 19 ครั้งกับ PEH อายุ 18 ปีขึ้นไปซึ่งพักอยู่ในหนึ่งในสามศูนย์

			<p>ทรัพยากรที่กระจายซึ่งก่อนหน้านี้เคยพักที่ที่พักพิงแบบรวมศูนย์ในอดีต การวิเคราะห์เฉพาะเรื่องของการสัมภาษณ์ส่งผลให้มีสามประเภท แต่ละหมวดหมู่มีหมวดหมู่ย่อยที่แตกต่างกัน: 1) การขนส่งและการเคลื่อนย้ายก่อนการกระจายอำนาจ 2) การขนส่งและการเคลื่อนย้ายหลังการกระจายอำนาจ และ 3) คำแนะนำในการปรับปรุงการเข้าถึงการขนส่งสำหรับ PEH รวมถึงการลดหรือขจัดอุปสรรคทางการเงินในการขนส่งและขยายความถี่การขนส่งและรถรับส่งรถตู้และรัศมีเส้นทาง ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างมากสำหรับนักวางแผนชุมชนที่จะร่วมมือกันเกี่ยวกับสถานที่พักพิงคนจรจัดเพื่อให้การเข้าถึงเครือข่ายการขนส่งที่ราคาไม่แพง ยืดหยุ่น และเท่าเทียมกันมากขึ้น</p>
33	Shivangi Parmar, et al.	<p>ความเสี่ยงจากการผ่าตัดและแนวโน้มการดูแล: การศึกษาแบบตัดขวางของผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านที่คลินิกดูแลฟรีในไมอามี-เดดเคาน์ตี</p>	<p>2567</p> <p>มีการวิจัยเพียงเล็กน้อยเพื่อประเมินแนวโน้มการดูแลการผ่าตัดสำหรับผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านที่ไม่มีที่พักพิง ผลลัพธ์บ่งชี้ว่าอาจมีอุปสรรคในการเข้าถึงการดูแลโรคมะเร็งและความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นสำหรับโรคหลอดเลือดที่ต้องผ่าตัด จำเป็นต้องมีการวิจัยในอนาคตเพื่อทำความเข้าใจ แก๊ซและเอาชนะอุปสรรคในการดูแลการผ่าตัดในปัจจุบัน เพื่อช่วยชุมชนที่มีความเสี่ยงและด้อยโอกาสนี้</p>

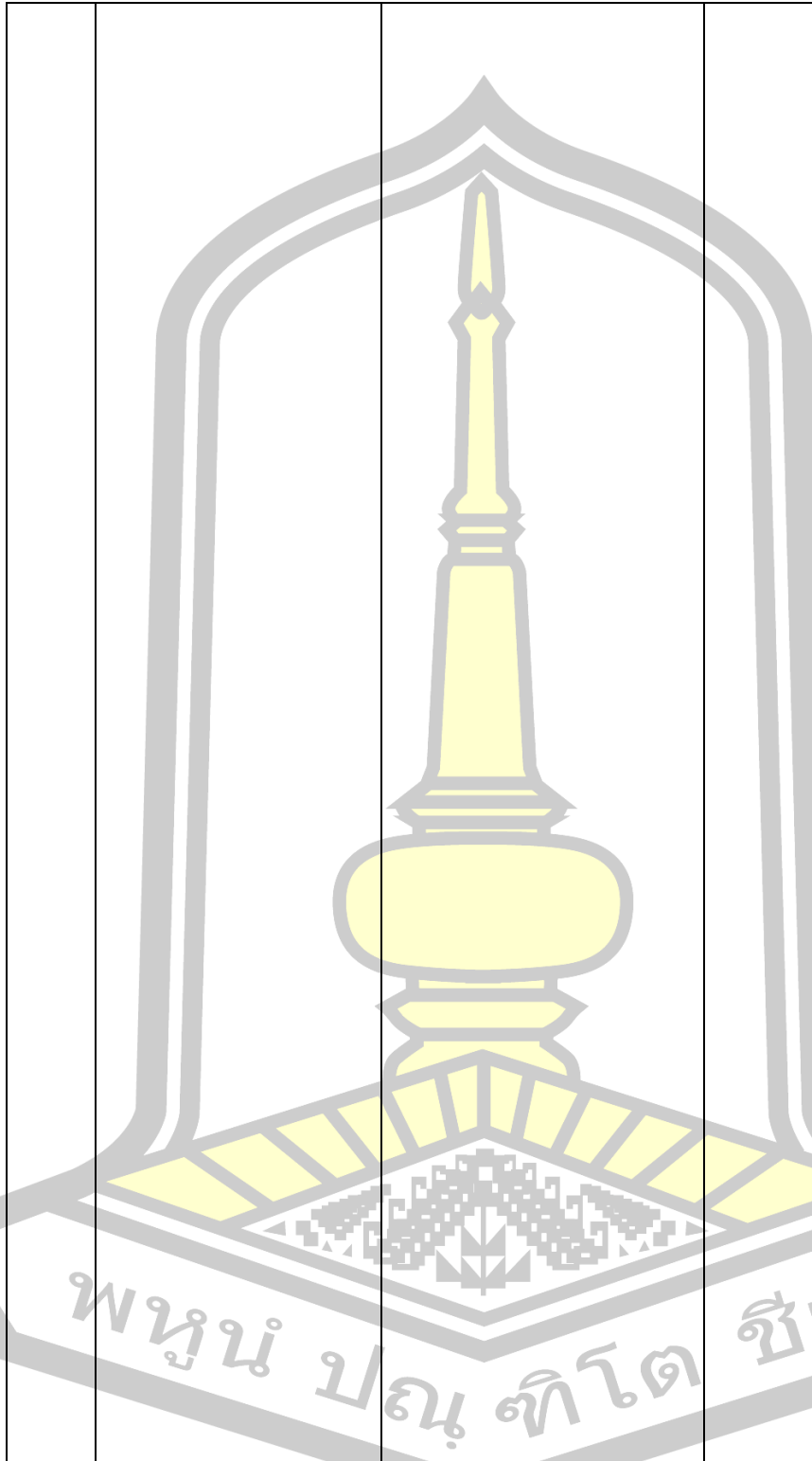
วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น				
34	ธนากร ยุทธพลนาวิ	การพัฒนาาระบบบริการสำหรับคนไร้บ้าน ศึกษากรณีการให้บริการของมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย	2553	ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณลักษณะเบื้องต้น ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ลักษณะการอยู่อาศัย อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน สาเหตุที่ออกจากบ้าน ที่พักอาศัย ระยะเวลาที่พักอาศัย ศูนย์คนไร้บ้าน ความต้องการในอนาคต กับความต้องการทั้ง 6 ด้าน พบว่าการทดสอบความสัมพันธ์ของคุณลักษณะเบื้องต้นกับความต้องการทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนี้ อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการด้านอุปโภคบริโภค พบว่าคนไร้บ้านที่มีอายุระหว่าง 11-20 ปี ส่วนใหญ่มีความต้องการด้านอุปโภคบริโภค เพราะเด็กที่เป็นคนไร้บ้านจะมีความต้องการเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะที่พักอาศัยอยู่ตามสาธารณะเนื่องจากเด็ก ที่พักอาศัยตามสาธารณะจะไม่มีรายได้ทำให้ไม่มีเงินไปซื้ออาหารและเครื่องดื่ม ลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีผลต่อความต้องการด้านอาชีพและรายได้ พบว่าคนไร้บ้านที่อยู่กับคู่สมรสจะมีความต้องการด้านอาชีพและรายได้มากที่สุด เนื่องจากการที่อยู่ด้วยกัน 2 คน จะมีรายจ่ายมากทำ

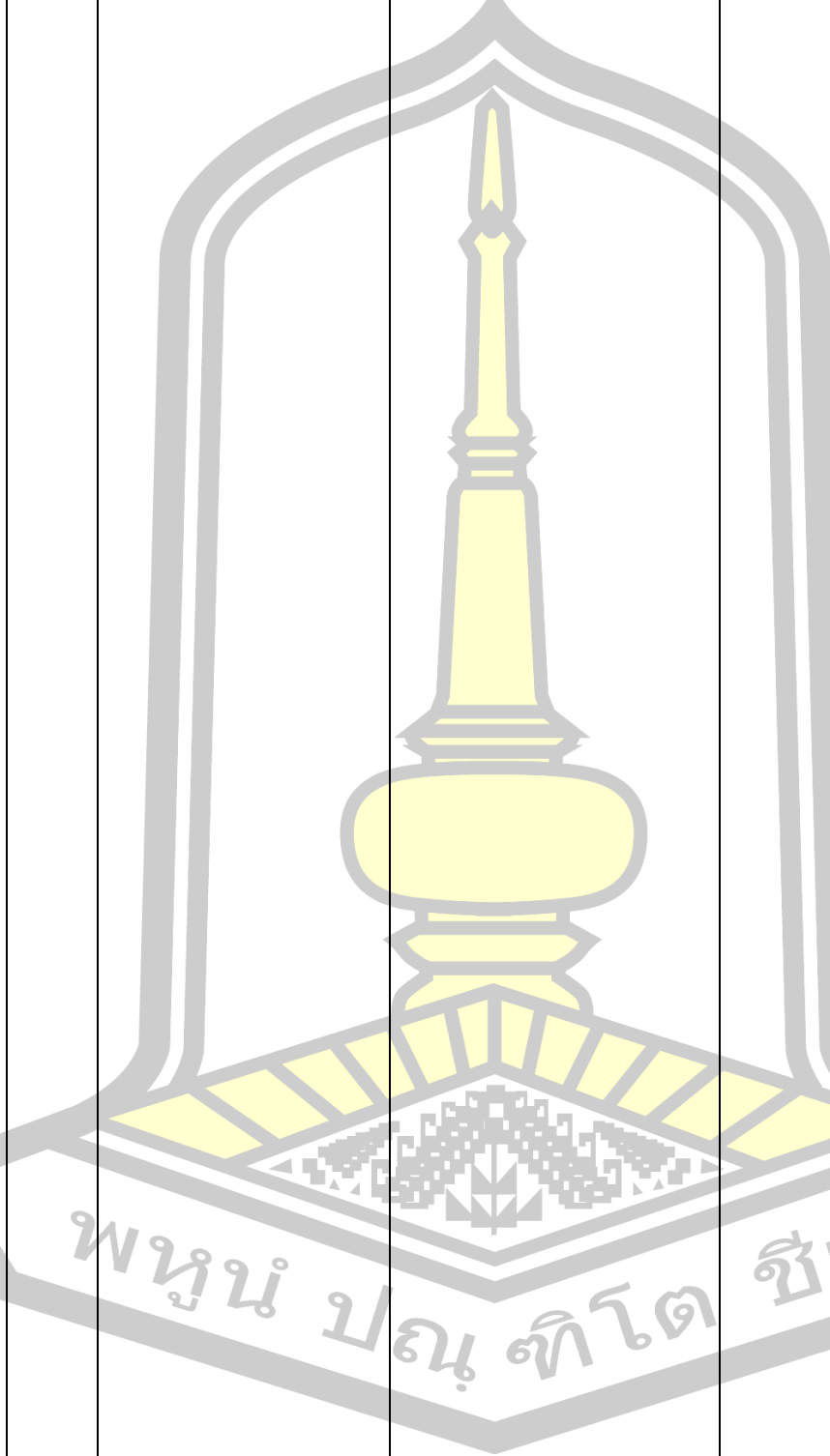
				ให้ต้องทำงานหารายได้เพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย
35	นภัตสร วัฒนศิริ	การศึกษาประสิทธิผลของนโยบายการคุ้มครองคนไร้บ้านในการสนับสนุนให้คนไร้บ้านมีงานทำ	2564	นโยบายในการส่งเสริมให้คนไร้บ้านได้มีงานทำของภาครัฐยังไม่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิผลเท่าที่ควร สิ่งที่เป็นตัวสะท้อนหลักของความไม่สำเร็จนั้นคือคนไร้บ้านไม่ต้องการเข้ารับการช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งในด้านการเข้ารับการคุ้มครอง ไปจนถึงการเข้าโปรแกรมการฟื้นฟู หรือกระทั่งการฝึกอาชีพและหาอาชีพให้ ถึงแม้เราจะมีกรฝึกอาชีพและหาอาชีพให้ แต่สิ่งเหล่านี้ก็ยังไม่ใช่สิ่งที่คนไร้บ้านต้องการเนื่องจากเป็นอาชีพที่คนไร้บ้านไม่ต้องการทำ หรือเป็นอาชีพที่ต้องมีต้นทุนในการประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่งเป็นงานประจำซึ่งคนไร้บ้านไม่ต้องการ เนื่องจากพวกเขาคุ้นชินกับการทำงานแบบรายวันรวมทั้งการไม่มีเงินเก็บพอที่จะไปเริ่มทำงานแบบประจำที่เงินเดือนออกสิ้นเดือนได้ อีกทั้งการทำงานไม่ประจำหรือตามใจนี้ก็ถือเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมการทำงานของคนไร้บ้านด้วย และถึงแม้เราจะมีการจัดสรรสวัสดิการช่วยเหลือขึ้นพื้นฐานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัย บัณฑิต 4 แต่คนไร้บ้านก็ไม่ต้องการเข้ารับการคุ้มครองเพื่อรับสวัสดิการเหล่านี้จากรัฐเนื่องจากถูกระเบียบมากมายที่ ต้องปฏิบัติตาม และไม่มีอิสระในการดำรงชีวิตเท่าที่ควร เรามี

			<p>องค์ประกอบในการส่งเสริมคนไร้บ้านให้มีความทำไม่ว่าจะเป็นโปรแกรมฟื้นฟูหรือแม้กระทั่งสวัสดิการช่วยเหลือ แต่ก็ยังคงไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนให้คนไร้บ้านสามารถหางานได้อย่างเต็มที่ เราก็ต้องยอมรับว่าสิ่งนี้ยังคงไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนการมีงานทำให้แก่คนไร้บ้านได้ เราอาจจะต้องยอมรับว่า สิ่งที่เราคิดว่าดีที่สุดสำหรับคนไร้บ้านอาจจะไม่ใช่สิ่งที่พวกเขาต้องการ ดังนั้นรัฐจึงต้องฟังเสียงของพวกเขามากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในปัจจุบันภาครัฐก็ได้มีความพยายามในการปรับปรุงนโยบายเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานของคนไร้บ้านมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโมเดลที่อยู่อาศัยคนละครึ่ง หรือแม้กระทั่งการทำ MOU ร่วมกับบริษัทพาณิชย์ ที่มีแนวโน้มว่าจะประสบความสำเร็จในอนาคต</p>
36	<p>พิธี ตั้งธรรมรักษ์ และคณะ</p>	<p>การพัฒนาตัวชี้วัดความเปราะบางในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน และตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักชีวิตเพื่อกลับคืนสู่สังคมของคนไร้บ้าน</p>	<p>2561</p> <p>งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษากระบวนการของคนไร้บ้านในไทย ในตั้งแต่ กลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มเปราะบางที่มีโอกาสเป็นคนไร้บ้าน (Pre-Homeless) กลุ่มคนไร้บ้าน (Homeless) และกลุ่มคนไร้บ้านที่ตั้งหลักเพื่อเตรียมกลับคืนสู่สังคม เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดจากวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ ได้แก่ ตัวชี้วัดโอกาส (ความเปราะบาง) ในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน และตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักเพื่อการมีงานทำ</p>

			<p>ของคนไร้บ้าน โดยตัวชี้วัดโอกาสในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน มีวัตถุประสงค์หลักในการเป็นเครื่องมือในการเตือนทางสังคม (Early Warning Indicator) เพื่อระวังป้องกันมิให้กลุ่มที่มีความเสี่ยงจะเป็นคนไร้บ้าน ต้องกลายมาเป็นคนไร้บ้าน จัดว่าเป็นหนึ่งในเครื่องมือทางนโยบายที่ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาคนไร้บ้าน (Homeless Prevention) ในขณะที่ตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักเพื่อการมีงานทำของคนไร้บ้านจะเป็นเครื่องมือในการประกอบการให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้านให้ตรงตามความต้องการในแต่ละชั้น เพื่อเป็นหนึ่งในแนวทางในการสนับสนุนและผลักดันให้คนไร้บ้านสามารถยื่นหยัดรับผิดชอบต่อตนเองได้และเป็นก้าวแรกของการคืนสู่สังคมแม้ว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นการพัฒนาในขั้นต้นที่ยังมีข้อจำกัดบางประการ แต่ผู้วิจัยก็หวังว่าตัวชี้วัดทั้งสองจะเป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่สามารถช่วยป้องกันปัญหาคนไร้บ้าน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้านที่มีอยู่ในสังคมให้ดีขึ้นได้</p>
37	อนันต์ชัย ฤกษ์อุทุม และคณะ	การพัฒนาแนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่ในกรุงเทพมหานคร	2566 แนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่ในกรุงเทพมหานคร จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับ 4 ขั้นตอน สำคัญซึ่งได้แก่ การลงพื้นที่ สำรวจ (Survey) การจัดหาที่อยู่อาศัย (Housing) การพัฒนาทักษะ และจัดหางาน (Skill

				<p>Training & Employment) และการติดตามหลังการทำงาน (Job Retention) เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้คนไร้บ้านกลับไปมีงานทำอย่างยั่งยืน ป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำที่เสี่ยงต่อการไร้บ้านอีกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมแนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่</p> <p>นอกจากการมุ่งเน้นในมิติด้านการจัดหางานหรือฝึกทักษะแล้ว ยังต้องให้ความสำคัญกับการสนับสนุนทั้งในด้านที่อยู่อาศัยเพื่อการตั้งหลักชีวิต การสนับสนุนด้านทุนในการดำรงชีพ อาทิ ค่าเดินทาง ค่าอาหาร และการสนับสนุนทุนด้านการประกอบอาชีพอย่างทำเลที่ตั้ง อุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบด้วย</p>
38	Adrianna Spindle-Jackson, et al.	<p>การดูแลอุปถัมภ์แบบขยายและคนไร้บ้าน: การประเมินผลกระทบของการส่งเสริมการเชื่อมต่อเพื่อความสำเร็จและพระราชบัญญัติการรับเลี้ยงบุตรบุญธรรมที่เพิ่มขึ้นต่ออัตราการไร้บ้านในหมู่เยาวชน</p>	2567	<p>การศึกษานี้ประเมินผลกระทบของการขยายการดูแลอุปถัมภ์ของรัฐจนถึงอายุ 21 ปีภายใต้พระราชบัญญัติการส่งเสริมการเชื่อมต่อเพื่อความสำเร็จและการเพิ่มการรับเลี้ยงบุตรบุญธรรมประจำปี 2551 ต่ออัตราการไร้บ้านในระดับรัฐในหมู่เยาวชนอายุ 18-24 ปี ซึ่งเราใช้เป็นผู้รับมอบฉันทะเพื่อประเมินผลกระทบต่อประชากรเป้าหมายของกฎหมายในการทำเช่นนั้น เราได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลจากสหรัฐอเมริกา กรมการเคหะและการพัฒนาเมือง สำนักสำมะโนประชากร และแหล่งข้อมูลสาธารณะอื่นๆ อีกหลายแหล่งเพื่อ</p>

				<p>สร้างชุดข้อมูลแผนระดับรัฐบาลแบบใหม่ที่จะช่วยให้เราสามารถจัดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการไร้บ้านในหมู่เยาวชนอายุ 18-24 ปี และขยายนโยบายการดูแลอุปถัมภ์ใน 50 รัฐสำหรับระยะเวลาแปดปี ตั้งแต่ปี 2013 ถึงปี 2020 การใช้แนวทางความแตกต่างในความแตกต่าง เราพบหลักฐานของผลกระทบที่ล่าช้าที่คาดการณ์ไว้ของการดูแลอุปถัมภ์แบบขยาย ซึ่งการดำเนินการดูแลอุปถัมภ์แบบขยายนั้นสัมพันธ์กับการลดอัตราการว่างงานของเยาวชนทั้งหมด 23% ในอีกสี่ปีต่อมา ผลกระทบนี้ยังคงมีอยู่ในปีที่ห้าถึงหกหลังจากที่ รัฐบาลนำการเปลี่ยนแปลงนโยบายนี้มาใช้ เราไม่พบหลักฐานของผลกระทบที่คล้ายกันของการดูแลอุปถัมภ์แบบขยายต่ออัตราการไร้บ้านในหมู่บุคคลที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี การค้นพบของเราให้หลักฐานที่สำคัญเกี่ยวกับผลกระทบของพระราชบัญญัติการเชื่อมต้อุปถัมภ์และแนะนำว่าการขยายอายุของคุณสมบัติการดูแลอุปถัมภ์อาจสร้างเครือข่ายความปลอดภัยและเส้นทางที่สำคัญที่สนับสนุนการลดอัตราคนไร้บ้านในหมู่เยาวชนอุปถัมภ์ในอดีต</p>
39	Ann Matthews	ทรัพยากรชุมชนและข้อมูล เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคม ความรู้ และการใช้งานใน	2567	หากไม่มีวิธีการอย่างเป็นระบบในการระบุความต้องการของผู้ปกครองและเด็กทั้งหมดในที่พักพิง ครอบครัวต้องพึ่งพาตนเอง

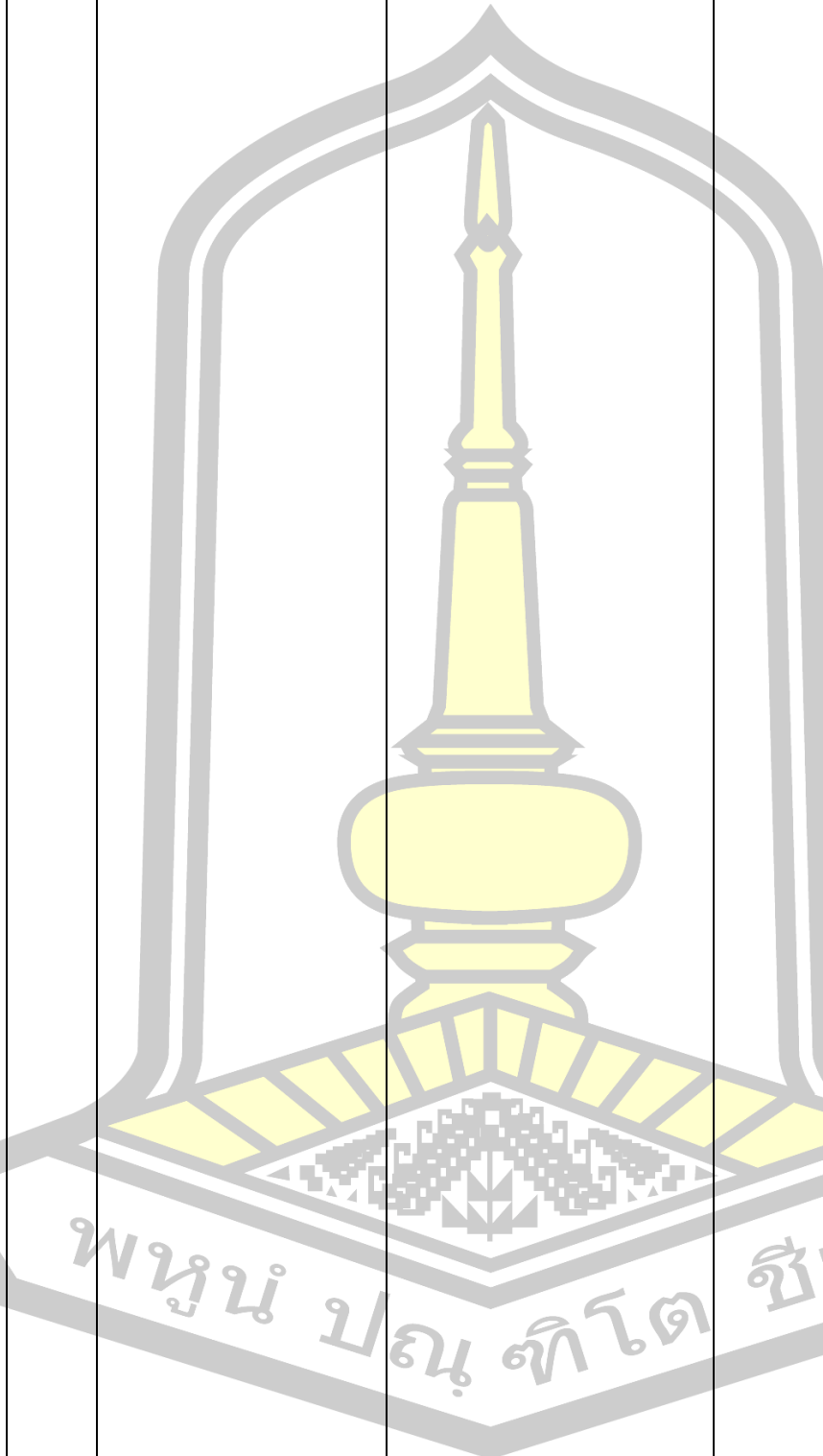
	<p>หมู่ผู้ปกครองของเด็กเล็กในที่พักพิงคนจรจัด</p>		<p>และเพื่อนและครอบครัวสำหรับ ข้อมูลเกี่ยวกับ CR และ SN ดังนั้น จึงไม่ใช่ทุกครอบครัวที่มีสิทธิ์ได้รับ บริการที่ใช้พวกเขา การค้นพบ เหล่านี้ มีผลกระทบต่อ การดำเนินงานของที่พักพิง โปรแกรม และระบบทางสังคม และ การศึกษา และสำหรับชุมชนที่ การเป็นหุ้นส่วนและการทำงาน ร่วมกันอาจเป็นกุญแจสำคัญใน การส่งเสริมความยืดหยุ่น ประการ แรก การพัฒนาความพยายามที่ ประสานกันทั่วทั้งหน่วยงานทาง สังคม และ การศึกษา เพื่อ ตอบสนองความต้องการของ ครอบครัวในช่วงคนไร้บ้านอาจไป ไกลในการสร้างระบบการดูแลเด็ก ในที่พักพิง ลดความเป็นไปได้ที่จะ มองข้ามความต้องการของเด็ก ความร่วมมือของหน่วยงานสห สาขาวิชาชีพที่มีความรู้ที่ หลากหลายในการพัฒนาเด็ก สุขภาพจิต การศึกษา และอื่นๆ สามารถช่วยสนับสนุนการเลี้ยงดู และการเติบโตอย่างมีสุขภาพดี ของเด็กแม้จะเป็นคนไร้บ้าน ความ ร่วมมือดังกล่าวอาจช่วยกำหนด นโยบายในที่พักพิงเกี่ยวกับการ ตรวจคัดกรองเด็กปฐมวัย และ การอ้างอิงเพื่อการศึกษาอย่าง ต่อเนื่องและบริการทางสังคม ประการที่สอง การให้ข้อมูลแก่ ผู้ปกครองโดยตรงสามารถลดการ พึ่งพาผู้เฝ้าประดูข้อมูลเพื่อให้ได้ สิ่งที่ต้องการ การเผยแพร่แนวทาง</p>
--	---	---	---

			<p>และแอปพลิเคชันสำหรับ CR/SN ออนไลน์ และการสร้างแพลตฟอร์มที่เป็นมิตรกับผู้ใช้มากขึ้นสามารถเร่งการเข้าถึงทรัพยากรที่สำคัญของผู้ปกครองได้ นอกจากนี้ การใช้พื้นที่ที่ทักทิงเพื่อแสดงข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก การดูแลและการศึกษาปฐมวัย การคัดกรองพัฒนาการ และการดูแลเด็กสามารถช่วยให้ผู้ปกครองทราบว่า จะขอความช่วยเหลือได้ที่ไหนเมื่อต้องการ ควบคุมเกี่ยวกับนวัตกรรมต่างๆ เช่น ไดรกทอหรือออนไลน์ที่อัปเดตเป็น CR/SN และแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่ายสำหรับบริการ สามารถสร้างจุดแข็งของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก และช่วยเหลือซึ่งกันและกันผ่านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในช่วงคนไร้บ้าน</p>
40	C. Anthonj, et al.	<p>“คำถามเกี่ยวกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ระเบียบวิธีแก้ปัญหาเพื่อปรับปรุง WASH สำหรับผู้ที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านกรณีศึกษาจากเยอรมนี</p>	<p>2567</p> <p>ความยากจนในเมืองกำลังเพิ่มขึ้นและเช่นเดียวกันคือจำนวนคนที่ประสบปัญหาคนไร้บ้านในขณะที่การลงทุนในบริการส่งเสริมสุขภาพและโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะ รวมถึง WASH ลดลง ความถี่และความคาดเดาไม่ได้ของเหตุการณ์สภาพอากาศที่รุนแรงก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน ส่งผลกระทบต่อเขตเมืองและประชากรที่เปราะบางที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่างหนัก เนื่องจากปัจจัยที่เปราะบางหลายประการซึ่งทำให้การสัมผัสกับโรคติดเชื้อและความ</p>

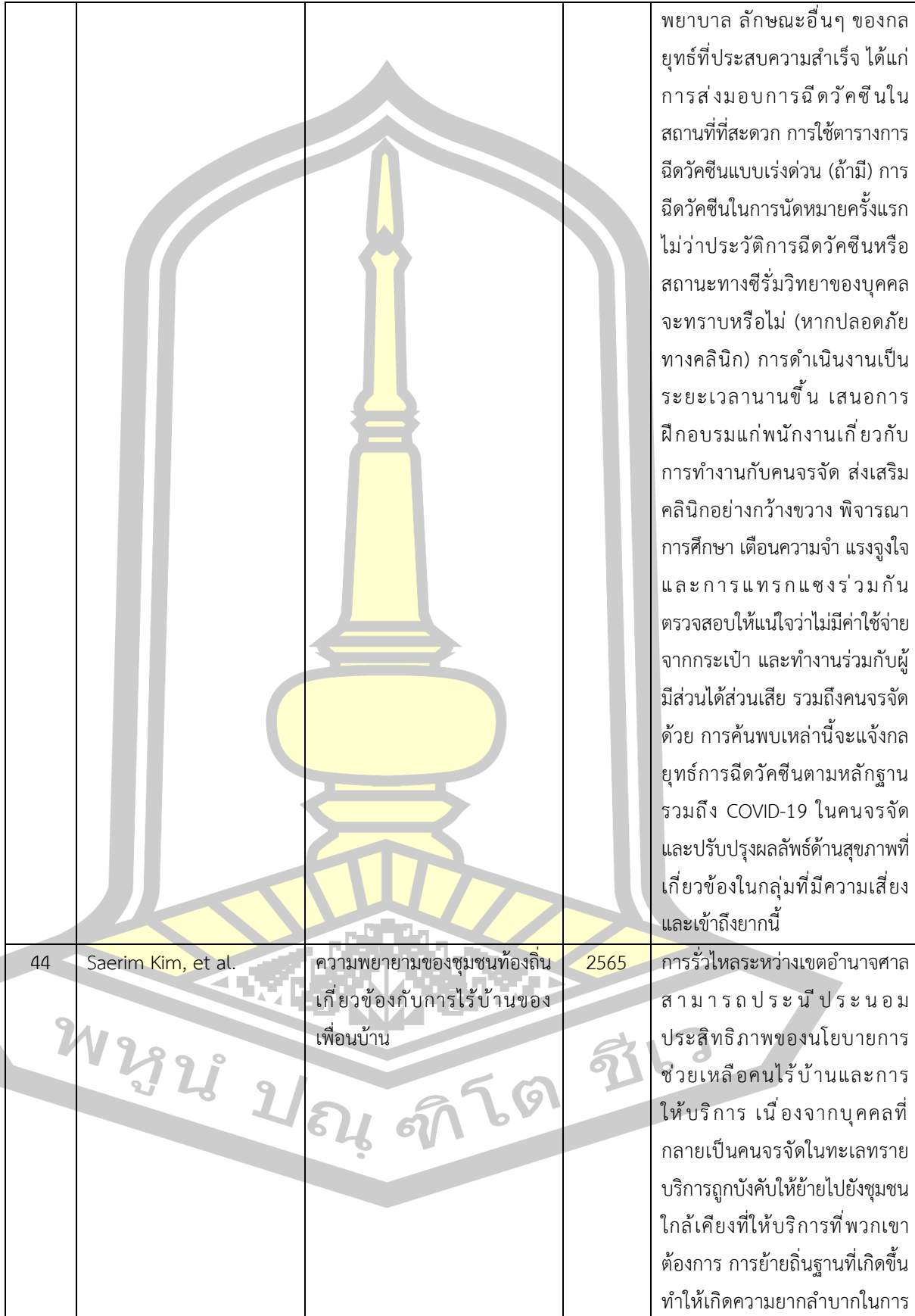
			<p> ทำทายนด้านสุขภาพชุมชนเพิ่มขึ้น การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน WASH ที่ปลอดภัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อพวกเขาโดยเฉพาะ การศึกษาของเราจากบอห์น ประเทศเยอรมนี ระบุวิธีแก้ปัญหาระยะสั้น กลาง และระยะยาวจำนวนหนึ่ง เพื่อปรับปรุง WASH ในหมู่ผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้าน รวมถึงตัวแทนของชุมชนที่ไม่มีที่อยู่อาศัย ในฐานะนักวิจัยร่วม และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ แม้ว่าจะเป็นเรื่องง่ายที่จะเห็นด้วยกับความจริงที่ว่าเป้าหมายสูงสุด การยุติการไร้บ้าน จะแก้ปัญหาค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ได้ เมื่อพิจารณาว่ามีทางที่จะไปทำให้เรามีวิธีแก้ปัญหาที่ใกล้ชิดและจับต้องได้มากขึ้น รวมถึงการเปิดที่มีอยู่แต่ไม่สามารถเข้าถึงได้ และสร้างข้อเสนอที่ยั่งยืนใหม่ การลงทุนใน WASH สำหรับผู้ประสบปัญหาคนไร้บ้านคือการลงทุนในการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ดังนั้น การลงทุนในการลดค่าใช้จ่ายด้านการดูแลสุขภาพ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อจัดทําและรักษาบริการ WASH สำหรับกลุ่มที่ด้อยโอกาสมากที่สุด และพิจารณาว่าจำเป็นต้องมีการลงทุนระยะสั้นในขณะนี้เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายด้านการดูแลสุขภาพในระยะยาว โครงสร้างพื้นฐาน WASH สาธารณะต้องครอบคลุม </p>
--	--	---	--

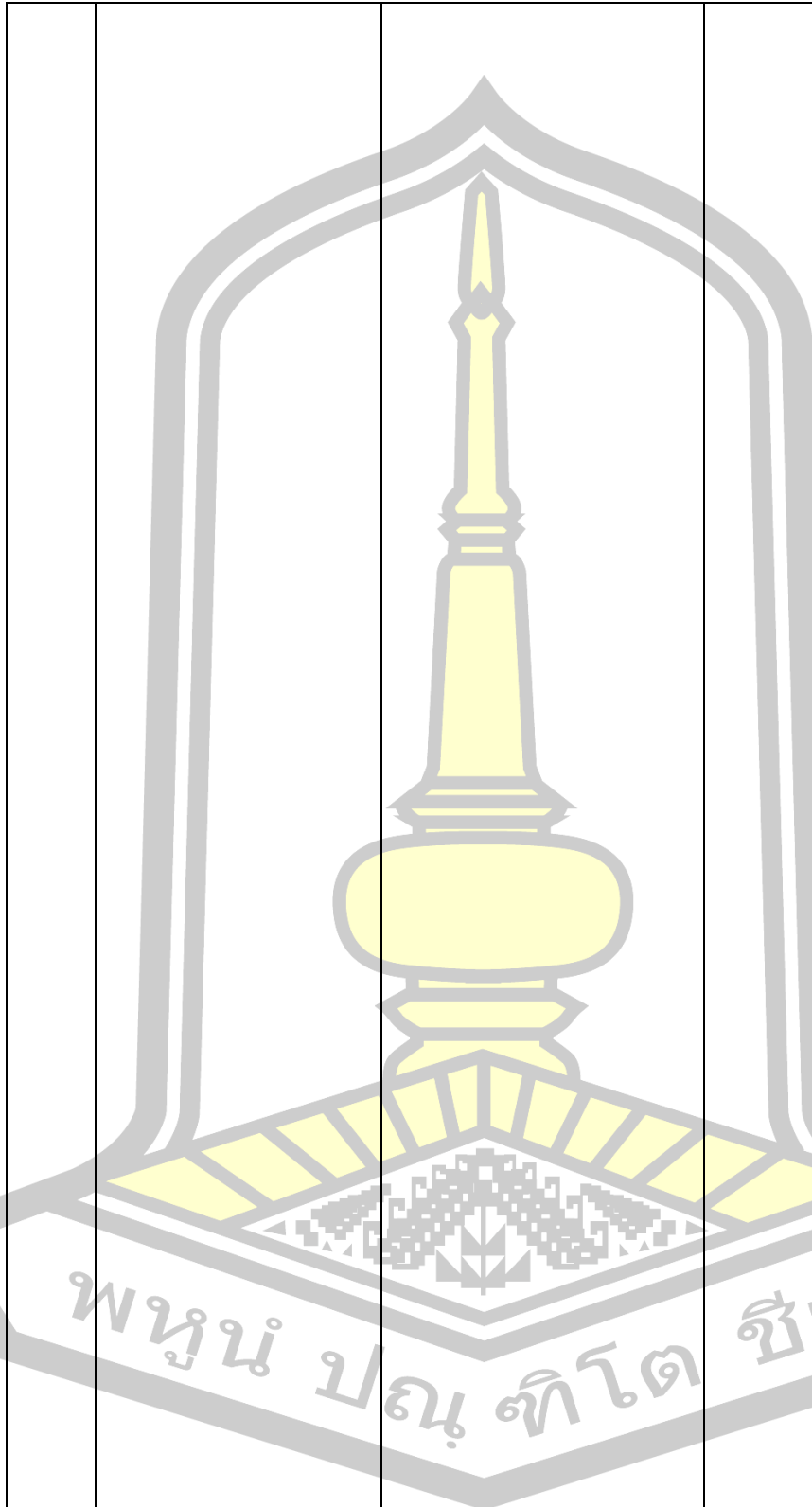
			<p>และไม่ยกเว้นคนจรจัด และ สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนในน้ำ และสุขภาพิบาล และค้ำนึ่งถึง ศักดิ์ศรีของแต่ละคน ไม่เพียงแต่ ในแง่ของความสะอาดและความ ปลอดภัยเท่านั้น แต่ยังรวมถึงใน แง่ของรูปลักษณะด้วย เพื่อให้ ตระหนักถึง WASH ที่ปลอดภัย และการยอมรับที่ ประสบ ความสำเร็จและการจัดการที่ ยั่งยืนของโซลูชัน WASH สำหรับ ทุกคน ความร่วมมือระหว่างผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงชุมชน ท้องถิ่น หน่วยงานรัฐบาล องค์กร พัฒนาเอกชน ธุรกิจ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านสุขอนามัยเป็น กุญแจสำคัญ การใช้โซลูชันที่ ยั่งยืนต้องใช้ความพยายามร่วมกัน ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การ สนับสนุนจากรัฐบาล และการ ลงทุนในการวิจัยและการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน เพื่อปิดช่องว่าง WASH ในประชากรไร้บ้าน ความ พยายามควรมุ่งสนับสนุนความคิด ริเริ่มด้านการวิจัยและพัฒนาโดย มุ่งเน้นที่ตัวเลือกที่ คุ่มค่าและ นวัตกรรมที่ปรับแต่งเอง อำนวย ความสะดวกในการเป็นหุ้นส่วน ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อ สร้างและรักษาหน่วย WASH เคลื่อนที่และโปรแกรมการเข้าถึง ห้องน้ำในชุมชน สนับสนุนการ สนับสนุนนโยบายและการจัดสรร เงินทุนเพื่อใช้โซลูชันด้าน สุขอนามัยที่เป็นนวัตกรรมเพื่อ</p>
--	--	---	--

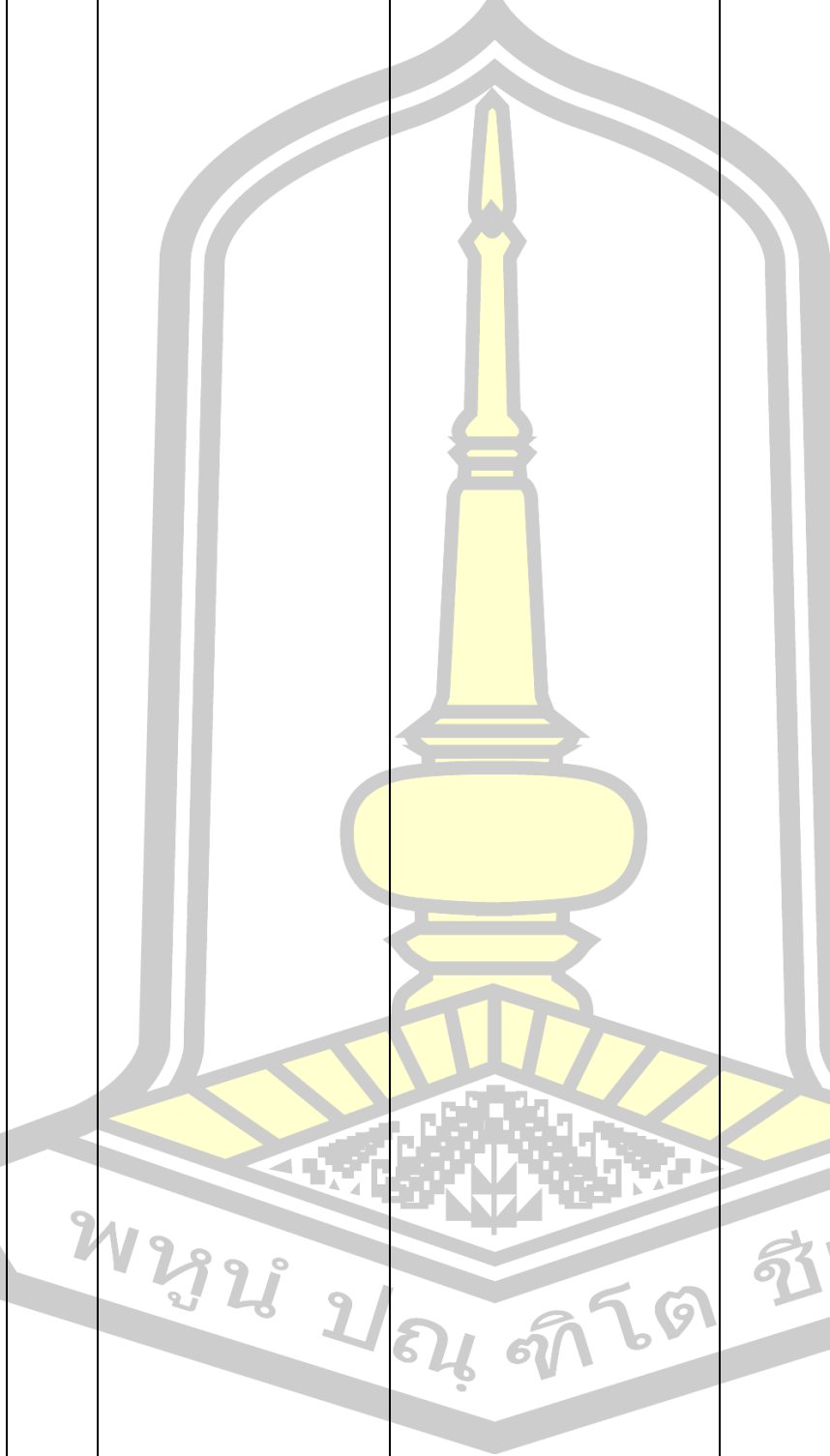
				ตอบสนองความต้องการเฉพาะของประชากรไร้บ้าน
41	Darcy Morris, et al.	การรับรู้ของพนักงานเกี่ยวกับศักยภาพของพยาบาลในการแก้ไขปัญหาช่องว่างการบริการภายในบริการด้านสุขภาพของคนไร้บ้านในซินิย์ ประเทศออสเตรเลีย: ผลการสำรวจแบบตัดขวาง	2567	ผลการศึกษานี้ชี้ถึงการสนับสนุนที่แข็งแกร่งสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพขอบเขตของบทบาทการพยาบาลผ่านการปรับปรุงการเข้าถึงลูกค้าในการประเมิน การรักษา การศึกษา การสนับสนุน และการอ้างอิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนด้านสุขภาพของการขยายงาน การประเมินสุขภาพจิต และการจัดการดูแลหลังเวลาทำการที่ได้รับการปรับปรุงเป็นประเด็นสำคัญที่สามารถปรับปรุงผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพของขอบเขตการพยาบาล
42	Keisha McDonald, et al.	การรับรู้จากผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่ที่มีประวัติคนไร้บ้านเกี่ยวกับประสบการณ์ของพวกเขาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย สุขภาพ และบริการสนับสนุนอื่นๆ	2567	คนไร้บ้านเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในสหรัฐอเมริกา ซึ่งผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่เกือบ 3.5 ล้านคน (อายุ 18-25) ประสบกับภาวะไร้บ้านโดยไม่มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองอยู่ด้วย ผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่เป็นกลุ่มที่เปราะบางเป็นพิเศษ แม้จะไม่มี ความเครียดเพิ่มเติมจากการไร้บ้านก็ตาม การไม่มีที่อยู่อาศัยสามารถทำให้ผลเสียต่อความเป็นอยู่และการทำงานรุนแรงขึ้น และยังเพิ่มพฤติกรรมเสี่ยงอีกด้วย ความต้องการที่ซับซ้อนเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณาสำหรับโปรแกรมที่มุ่งเป้าไปที่ที่อยู่อาศัยของผู้ใหญ่ที่เกิดขึ้นใหม่ที่มีประวัติคนไร้บ้าน จากการศึกษาเชิงลึกกับผู้ใหญ่รุ่นใหม่ 30 คนที่เคยประสบกับภาวะไร้บ้าน การศึกษา

			<p>นี้สำรวจมุมมองที่หลากหลายเกี่ยวกับความท้าทายและโอกาสในการประสานงานที่อยู่อาศัยและบริการสนับสนุนทางสังคมสำหรับผู้ใหญ่รุ่นใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ถูกมองว่าเป็นส่วนทำให้เกิดความมั่นคงของที่อยู่อาศัยโดยรวมแล้ว ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงการผสมผสานของประสบการณ์ด้านบวกและด้านลบด้วยวิธีการต่างๆ ในการจัดการกรณีในหมู่ผู้เข้าร่วมที่มีความมั่นคงและไม่มั่นคง ซึ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญโดยรวมของผู้จัดการกรณีในประสบการณ์กระบวนการที่อยู่อาศัย ผลลัพธ์ยังบ่งชี้ว่าที่อยู่อาศัยที่มั่นคงอาจเป็นแพลตฟอร์มสำหรับการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการดูแลสุขภาพทางกายภาพมากขึ้น ประเด็นสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขในอนาคต ได้แก่ การรับรู้การเลือกปฏิบัติในการให้บริการ ผลลัพธ์เหล่านี้ให้ผลกระทบของนโยบาย เช่น การขยายคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับอายุสำหรับระบบสนับสนุน และเพิ่มความสอดคล้องและทันเวลาของการจัดการกรณีเพื่อปรับปรุงประสบการณ์โดยรวมในการพยายามรับและอยู่ในที่อยู่อาศัยที่มั่นคง</p>
43	Laura K. McCosker, et al.	กลยุทธ์ในการปรับปรุงอัตราการฉีดวัคซีนในคนไร้บ้าน : การทบทวนอย่างเป็นระบบ	2565 คนไร้บ้านประสบกับอัตราโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนที่สูงขึ้น รวมถึงโควิด-19 มากกว่า

			<p>ประชากรทั่วไป และผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องที่แย่กว่า อย่างไรก็ตาม การส่งมอบการฉีดวัคซีนให้กับคนไร้บ้านนั้นซับซ้อนและขาดหลักฐานที่จะแจ้งการปฏิบัติในพื้นที่นี้ จุดมุ่งหมายของการทบทวนอย่างเป็นทางการเป็นระบบนี้คือ (ก) ระบุ (ข) วิเคราะห์ลักษณะของ และ (ค) ประเมินผลลัพธ์ของกลยุทธ์ในการปรับปรุงอัตราการฉีดวัคซีนในคนจรจัด วรรณกรรมถูกดึงมาจากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แปดฐานข้อมูล มีการศึกษาที่ดำเนินการในประเทศที่มีรายได้สูง ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ ในวารสารที่ผ่านการตรวจสอบโดยเพื่อน และในข้อความฉบับเต็มได้รับการพิจารณา ไม่มีข้อจำกัดในการออกแบบการศึกษาหรือวันที่ มีการดึงบทความทั้งหมด 1,508 บทความ และหลังจากกลบรายการที่ซ้ำแล้ว 637 บทความถูกคัดกรอง บทความยี่สิบสามบทความที่รายงานเกี่ยวกับกลยุทธ์การฉีดวัคซีนแยกกันสืบเก่าสำหรับโรคตับอักเสบบี/ซี ไข้หวัดใหญ่ ไรบิวไวรัส โรคนิวโมคอคคัสที่รุกราน และโควิดในคนจรจัด ได้รับเลือกให้รวมไว้ กลยุทธ์ทั้งหมดมีประสิทธิภาพในการปรับปรุงอัตราการฉีดวัคซีนในคนไร้บ้าน กลยุทธ์ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับคลินิกฉีดวัคซีนและส่วนใหญ่ได้รับการจัดส่งอย่างน้อยบางส่วนโดย</p>
--	--	---	---

			<p>พยาบาล ลักษณะอื่นๆ ของกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การส่งมอบการฉีดวัคซีนในสถานที่ที่สะดวก การใช้ตารางการฉีดวัคซีนแบบเร่งด่วน (ถ้ามี) การฉีดวัคซีนในการนัดหมายครั้งแรก ไม่ว่าจะประวัติการฉีดวัคซีนหรือสถานะทางซีรัมวิทยาของคุณจะทราบหรือไม่ (หากปลอดภัยทางคลินิก) การดำเนินงานเป็นระยะเวลานานขึ้น เสนอการฝึกอบรมแก่พนักงานเกี่ยวกับการทำงานกับคนจรจัด ส่งเสริมคลินิกอย่างกว้างขวาง พิจารณาการศึกษา เตือนความจำ แรงจูงใจ และการแทรกแซงร่วมกัน ตรวจสอบให้แน่ใจว่าไม่มีค่าใช้จ่ายจากกระเป๋า และทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงคนจรจัดด้วย การค้นพบเหล่านี้จะแจ้งกลยุทธ์การฉีดวัคซีนตามหลักฐาน รวมถึง COVID-19 ในคนจรจัด และปรับปรุงผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่เกี่ยวข้องในกลุ่มที่มีความเสี่ยงและเข้าถึงยากนี้</p>
44	Saerim Kim, et al.	<p>ความพยายามของชุมชนท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับกรไ้บ้านของเพื่อนบ้าน</p>	<p>2565</p> <p>การรื้อไ้ระหว่างเขตอำนาจศาลสามารถประนีประนอมประสิทธิภาพของนโยบายการช่วยเหลือคนไร้บ้านและการให้บริการ เนื่องจากบุคคลที่กลายเป็นคนจรจัดในทะเลทรายบริการถูกบังคับให้ย้ายไปยังชุมชนใกล้เคียงที่ให้บริการที่พวกเขาต้องการ การย้ายถิ่นฐานที่เกิดขึ้นทำให้เกิดความยากลำบากในการ</p>

			<p>วัดประสิทธิภาพของนโยบายช่วยเหลือคนไร้บ้านอย่างถูกต้องและชัดเจนการกำหนดมาตรการที่มุ่งยุติคนไร้บ้านในระดับภูมิภาค การสอบสวนในปัจจุบันกล่าวถึงความท้าทายเหล่านี้ โดยการสำรวจว่าความพยายามของชุมชนท้องถิ่นที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์ระหว่างเขตอำนาจศาลอย่างไร การค้นพบของเราระบุว่าการเพิ่มขึ้นของบริการคนไร้บ้านที่เสนอโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในชุมชนเกี่ยวข้องกับบริการที่น้อยลง (เช่น การลดเตียงทั้งหมดต่อคนไร้บ้าน) และคนไร้บ้านมากขึ้นในชุมชนใกล้เคียงนอกจากนี้ การเพิ่มจำนวนทั้งรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรพร้อมกันช่วยลดผลกระทบเชิงลบบางส่วน การค้นพบเหล่านี้ช่วยเพิ่มผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยก่อนหน้านี้ในสาขานี้ เนื่องจากบ่งชี้ว่าการทำงานร่วมกันข้ามภาคส่วนสามารถเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในวงกว้างและมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงประชากรที่เปราะบางและลดคนไร้บ้านมากกว่าการลงทุนในรัฐบาลและความพยายามที่นำโดยองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่ดำเนินการอย่างอิสระ</p>
45	Sahar Haidar, et al.	กรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบจำลองปัจจัยทางสังคมของ	2567 ผลลัพธ์จากการศึกษาของเราชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการให้นักแสดงในพื้นที่ของประชากรไร้

	<p>การฉีดวัคซีนโควิด-19 ในหมู่ ประชากรไร้บ้านที่ด้อยโอกาส</p>		<p>บ้านที่ด้อยโอกาสดำเนินการ แทรกแซงไซต์ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การ ปรับปรุงข้อมูลที่สื่อสารโดย ผู้เชี่ยวชาญที่เชื่อถือได้ จากการ ค้นพบของเราเกี่ยวกับความสำคัญ ของข้อมูลเกี่ยวกับ COVID-19 (ตัวแปรแฝง) และแหล่งข้อมูล เฉพาะ (ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับตัว แปรแฝงนี้) โดยเฉพาะอย่างยิ่งโดย นักสังคมสงเคราะห์และผู้ไกล่ เกลี่ย Santé publique France (หน่วยงานสาธารณสุขแห่งชาติ ฝรั่งเศส) เพิ่งสร้างระบบการ สื่อสารเพื่อจัดการกับการดูซึม วัคซีนโดยเฉพาะในประชากรย่อย ต่างๆ ของ PEH สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับ กลยุทธ์ที่มีความอ่อนไหวทาง วัฒนธรรม ปรับให้เข้ากับ ประชากร และอิงตามหลักฐาน ตัวอย่างหนึ่งคือการระดมความรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญภาคสนามที่ติดต่อกับ ผู้คนในสถานการณ์ที่ล่อแหลม เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงการฉีด วัคซีนป้องกันโควิด-19 สำหรับ การศึกษาในปัจจุบัน เราได้ทำงาน ร่วมกับทีมวิจัยอื่นๆ และผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียและผู้มีอำนาจ ตัดสินใจต่างๆ การทำงานร่วมกัน หลายองค์ประกอบนี้สามารถช่วย ในการดำเนินการที่ได้รับแรง บันดาลใจจากการวิจัยที่กำหนด เป้าหมายความต้องการของ PEH สุดท้าย ระบบการดูแลสุขภาพ สาธารณะของฝรั่งเศสจำเป็นต้อง รวมประชากรที่เปราะบางทาง</p>
--	---	---	--

			<p>สังคมตั้งแต่เริ่มต้นในการตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์การฉีควัคซีนระดับชาติ สิ่งนี้สามารถทำได้โดยการเสริมสร้างการดำเนินการประชาสัมพันธ์และคำนึงถึงความคุ้มครองด้านสุขภาพในประชากรไว้บ้านที่ด้อยโอกาส</p>
--	--	--	--

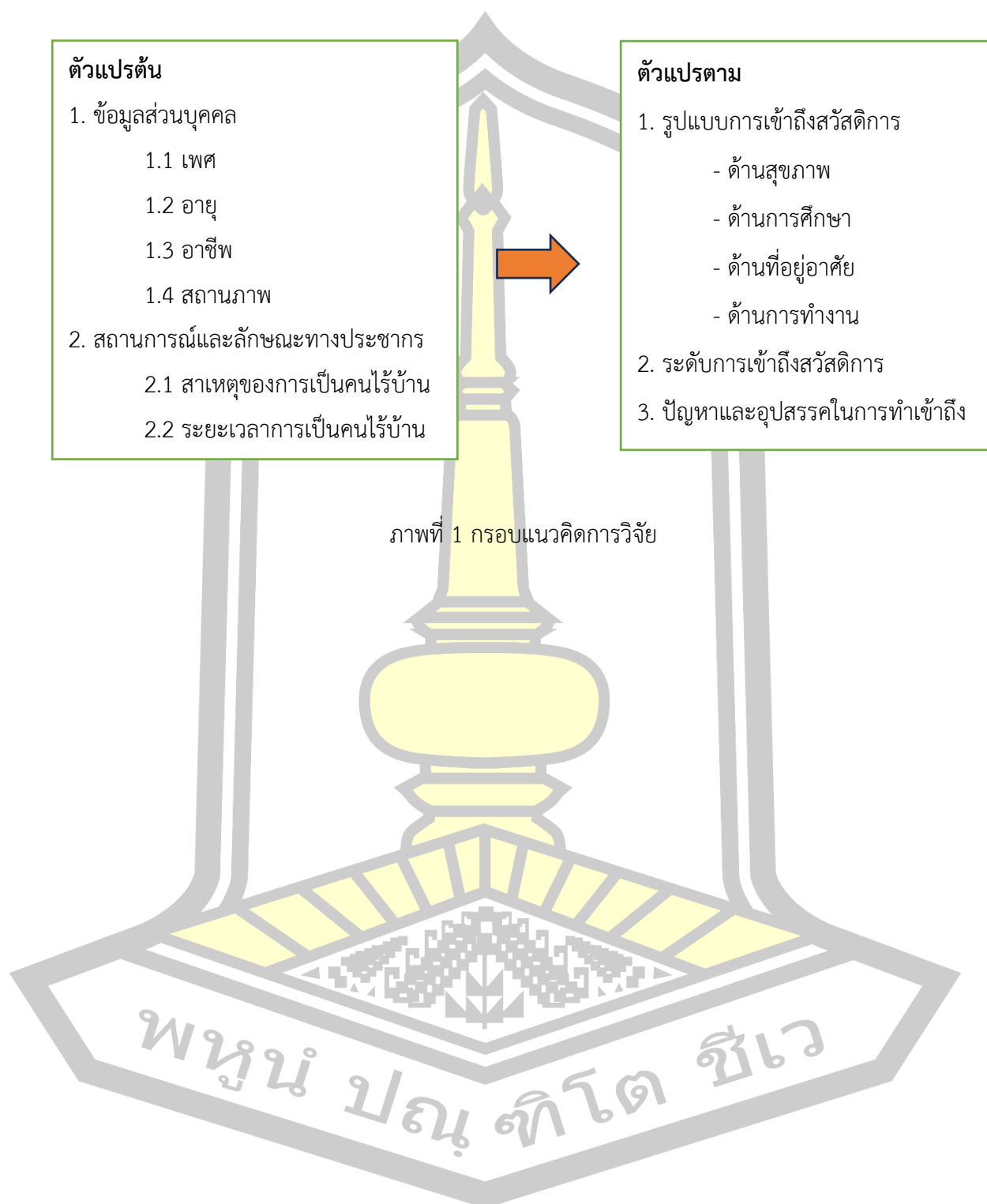
จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ปัญหาคนไร้บ้านเป็นประเด็นที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของจังหวัดขอนแก่นซึ่งเป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ การศึกษา และสาธารณสุขของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ขณะเดียวกันก็มีช่องว่างด้านการจัดสวัสดิการและระบบคุ้มครองทางสังคมที่เหมาะสมสำหรับประชากรกลุ่มเปราะบาง เช่น คนไร้บ้าน

นอกจากนี้ยังพบประเด็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์นโยบายและกลไกการจัดสวัสดิการสังคมในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ เพื่อตรวจสอบว่ามีข้อจำกัดหรืออุปสรรคประการใดที่ส่งผลให้คนไร้บ้านไม่สามารถเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมการวิเคราะห์จะครอบคลุมถึงบทบาทของหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงชุมชนและภาคประชาสังคมในการดูแล สนับสนุน และฟื้นฟูสภาพชีวิตของคนไร้บ้าน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนไร้บ้านในการออกแบบและกำหนดแนวทางช่วยเหลือที่ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริง

กล่าวโดยสรุป การทบทวนวรรณกรรมจะนำไปสู่การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้จริงในระดับพื้นที่ อาทิ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไร้บ้านที่เชื่อถือได้ การจัดบริการสวัสดิการแบบบูรณาการ การส่งเสริมโอกาสในการประกอบอาชีพและมีรายได้ อย่างยั่งยืน ตลอดจนการสร้างกลไกการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าการศึกษานี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะที่มีความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างสังคมที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลังอย่างแท้จริง

พูน ปณ ทิโต ชีเว

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นกรวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,830,902 คน

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ คือ เจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้านและคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 400 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในเชิงปริมาณโดยใช้สูตรการหา กลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อกำหนดให้

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = 0.05 กรณีความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{1,830,902}{1 + 1,830,902 \times (0.05)^2} \quad n = 400$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรในจังหวัดขอนแก่นที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น สามารถแบ่งจำนวนแบบสอบถามตามรายอำเภอ จำนวน 26 อำเภอ 199 ตำบล โดยมีสัดส่วนการแจกแบบสอบถาม 400 ชุด ดังนี้

ลำดับ	รายชื่ออำเภอ	จำนวนตำบล (แห่ง)	จำนวนแบบสอบถาม รายอำเภอ (ชุด)	แบบสอบถาม (สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐฯ)	แบบสอบถาม (สำหรับคนไร้บ้าน)
1	อำเภอเมืองขอนแก่น	18	38	19	200 ชุด
2	อำเภอบ้านฝาง	7	14	7	
3	อำเภอพระยืน	5	10	5	
4	อำเภอหนองเรือ	10	20	10	
5	อำเภอชุมแพ	12	24	12	
6	อำเภอสีชมพู	10	20	10	
7	อำเภอน้ำพอง	12	24	12	
8	อำเภออุบลรัตน์	6	12	6	
9	อำเภอกระนวน	9	18	9	
10	อำเภอบ้านไผ่	10	20	10	
11	อำเภอเปือยน้อย	4	8	4	
12	อำเภอพล	12	24	12	
13	อำเภอแวงใหญ่	5	10	5	
14	อำเภอแวงน้อย	6	12	6	
15	อำเภอหนองสองห้อง	12	24	12	
16	อำเภอภูเวียง	11	22	11	
17	อำเภอมัญจาคีรี	8	16	8	
18	อำเภอชนบท	8	16	8	
19	อำเภอเขาสวนกวาง	5	10	5	
20	อำเภอภูผาม่าน	5	10	5	
21	อำเภอซำสูง	5	10	5	
22	อำเภอโคกโพธิ์ชัย	4	8	4	
23	อำเภอหนองนาคำ	3	6	3	
24	อำเภอบ้านแฮด	4	8	4	
25	อำเภอโนนศิลา	5	10	5	
26	อำเภอเวียงเก่า	3	6	3	
รวม		199 แห่ง	400 ชุด	200 ชุด	
จำนวนแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น				400 ชุด	

ภาพที่ 2 แบ่งจำนวนแบบสอบถามตามรายอำเภอ

3.1.2 ประชากรเชิงคุณภาพ คือ ในการศึกษาวิจัยนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเป็นข้อมูลในเชิงลึก โดยกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนทั้งสิ้น 10 คน แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐจำนวน 4 คน ภาคประชาสังคม (ประชาชน) จำนวน 2 คน และคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือเชิงปริมาณ ประกอบไปด้วยแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากแนวคิดของการศึกษาโดยครอบคลุมวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ 1. สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน ระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ ระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน ประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม 2. คนไร้บ้าน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุดตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด เชื้อชาติ ศาสนา สาเหตุที่ออกจากบ้าน ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน และความสามารถพิเศษ ระดับระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น และการได้รับบริการทางสังคมโดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่างๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่างๆ ตามวัตถุประสงค์สามประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน

ในจังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน

ในจังหวัดขอนแก่น

ขั้นที่ 2 ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดต่างๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

- ด้านสถานการณ์และลักษณะของประชากร
- ด้านปัญหาและอุปสรรค
- ด้านสวัสดิการ
- สภาพความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต
- ข้อเสนอแนะในการแก้ไขกฎหมายและรัฐสวัสดิการที่เกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน

ขั้นที่ 3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือวิธีการวิจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่างๆ

ขั้นที่ 4 สร้างแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน และแบบสอบถามสำหรับคนไร้บ้าน

โดยผู้วิจัยมีการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องในด้านภาษา ด้านเนื้อหา และด้านสถิติ และยังมีการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 ซึ่งเป็นค่าความเชื่อมั่นระดับที่สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวความคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามกรอบคิดในการวิจัยโดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งกำหนดประเด็นที่ใช้ในการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธี Documentary Research ให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
3. เมื่อแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถูกต้องตามรูปแบบแล้ว จึงนำไปลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ให้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้
5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ตามสถิติที่กำหนดไว้อย่างละเอียดและถูกต้อง

3.4 การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด จากนั้นได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) และนำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ โดยแยกเป็นเกณฑ์การวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1	หมายความว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2	หมายความว่า	เห็นด้วย
3	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
4	หมายความว่า	ไม่เห็นด้วย
5	หมายความว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยได้มีการกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยเพื่อนำมาใช้แปลผลการวิจัย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายความว่า	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายความว่า	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายความว่า	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายความว่า	ไม่เห็น
ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายความว่า	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

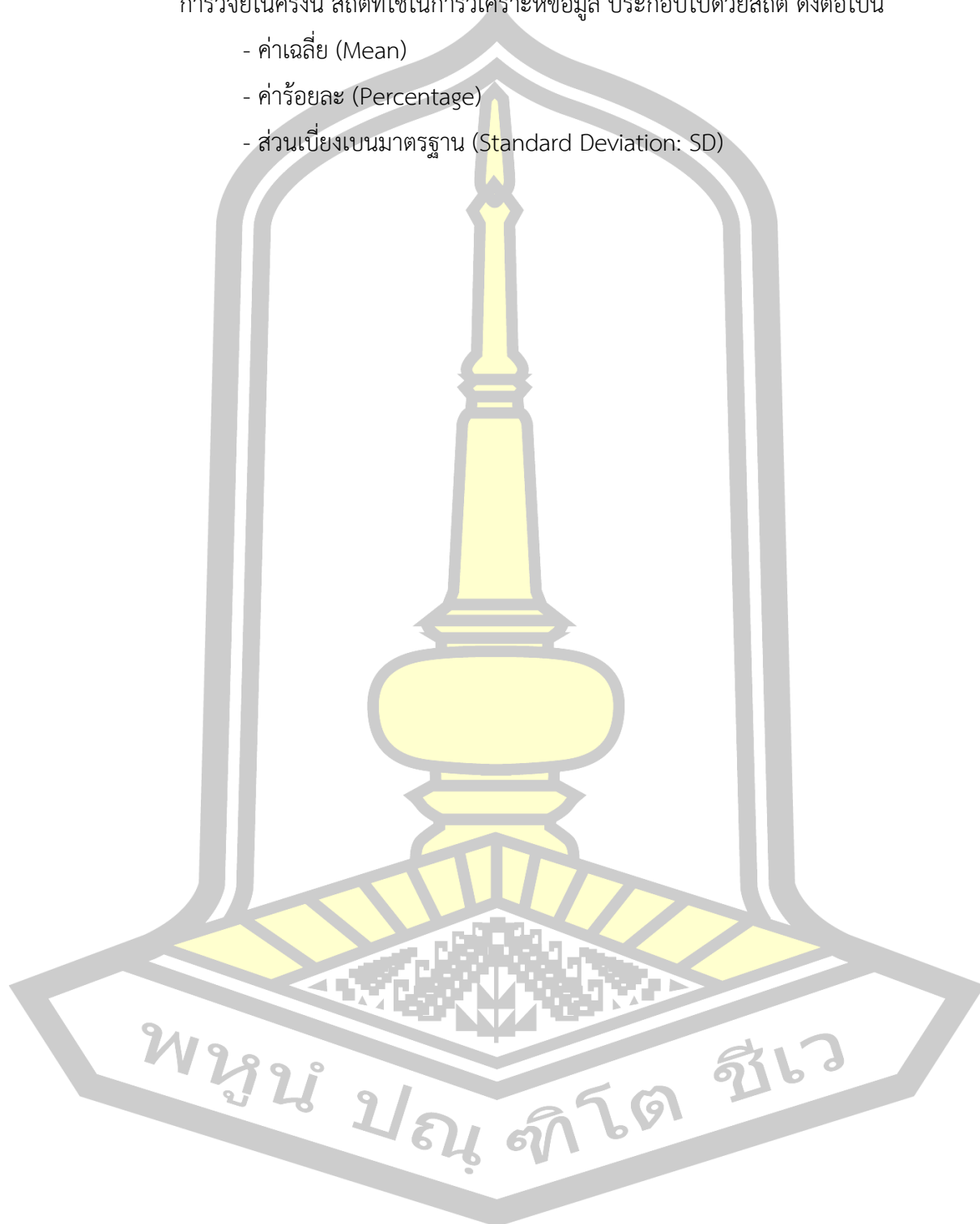
3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อพัฒนาการการบรรลุเป้าหมายของการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านของประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน ผลกระทบระหว่างการดำเนินชีวิตและการเข้ารับบริการขอรับใช้สิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐานจากทุกภาคส่วนและความต้องการความช่วยเหลือในการดำรงชีวิต โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มาจากประชาชนในทุกภาคส่วนของจังหวัดขอนแก่น โดยเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ทั้งสิ้นจำนวน 10 คน แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่รัฐที่กำกับดูแลศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจำนวน 4 คน ภาคประชาสังคม (ประชาชน) จำนวน 2 คน และคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 4 คน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 10 คน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ จำนวน 10 ชุด และตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูล รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยใช้วิธี Documentary Research โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและจำแนกวิเคราะห์ประเด็นคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบไปด้วยสถิติ ดังต่อไปนี้

- ค่าเฉลี่ย (Mean)
- ค่าร้อยละ (Percentage)
- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) โดยมีความมุ่งหมาย คือ ประการแรก เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ประการที่สอง เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น และ ประการที่สาม เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจในการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงใช้สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

% แทน ค่าร้อยละ (Percentage)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

พูน ปณ ทิโต ชีเว

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งจำแนกข้อมูลออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง คือ เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (เจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ไร้บ้าน)

ตอนที่ 1 สถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1.1 การนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา สถานะผู้ตอบ และระยะเวลาที่อาศัย/ทำงานในจังหวัดขอนแก่น (เจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ไร้บ้าน)

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา สถานะผู้ตอบ และระยะเวลาที่อาศัย/ทำงานในจังหวัดขอนแก่น (สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ไร้บ้าน)

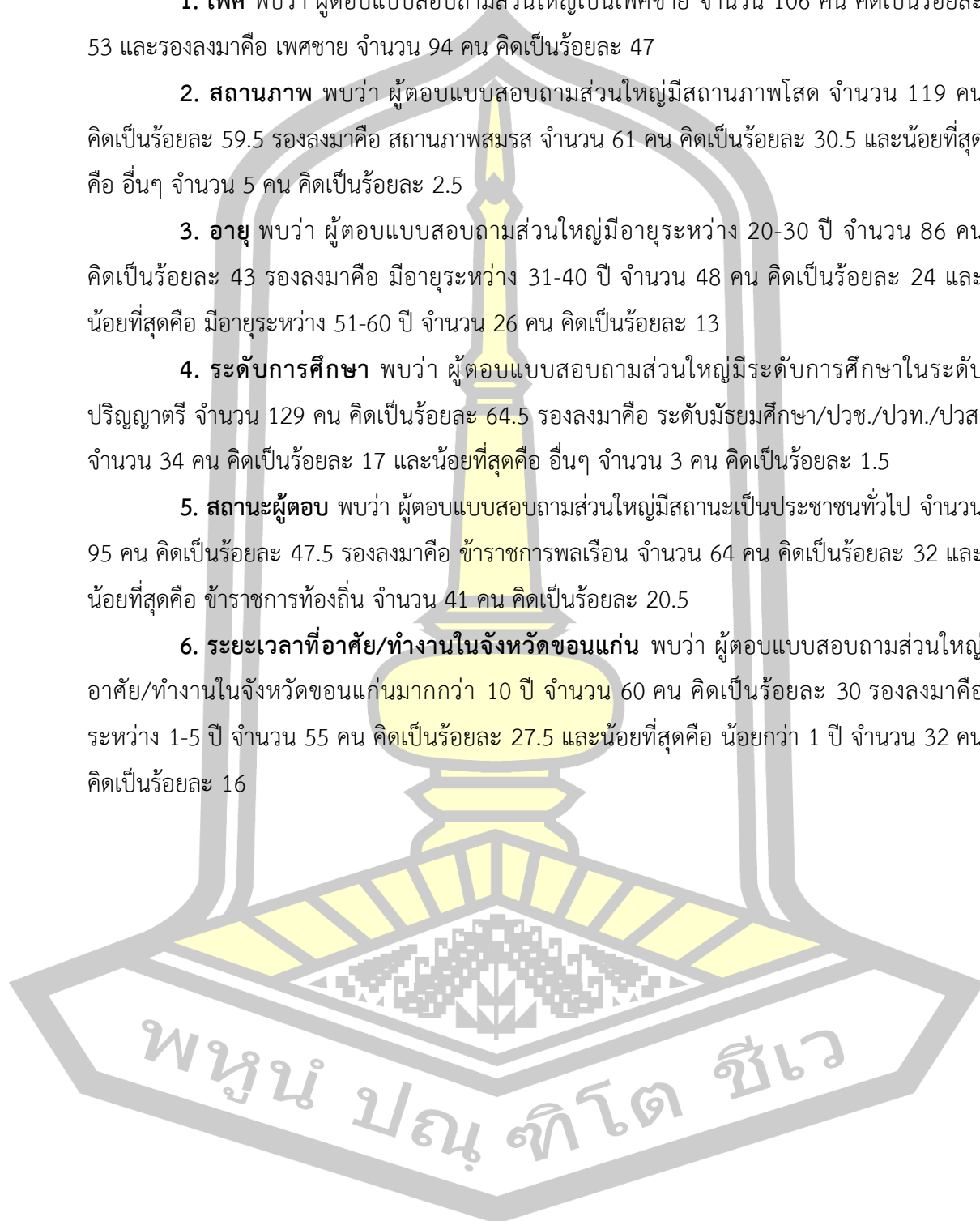
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	106	53
	หญิง	94	47
	รวม	200	100
2. สถานภาพ	โสด	119	59.5
	สมรส	61	30.5
	หย่าร้าง	9	4.5
	หม้าย	6	3
	อื่นๆ	5	2.5
	รวม	200	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	จำนวน (n)	ร้อยละ
3. อายุ		
1) 20 - 30 ปี	86	43
2) 31 - 40 ปี	48	24
3) 41 - 50 ปี	40	20
4) 51 - 60 ปี	26	13
5) มากกว่า 60 ปี	0	0
รวม	200	100.0
4. ระดับการศึกษา		
1) ไม่เคยเข้ารับการศึกษ	6	3
2) ประถมศึกษา	5	2.5
3) มัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส.	34	17
4) ปริญญาตรี	129	64.5
5) สูงกว่าปริญญาตรี	23	11.5
6) อื่นๆ	3	1.5
รวม	200	100.0
5. สถานะผู้ตอบ		
1) ประชาชนทั่วไป	95	47.5
2) ข้าราชการพลเรือน	64	32
3) ข้าราชการท้องถิ่น	41	20.5
รวม	200	100.0
6. ระยะเวลาที่อาศัย/ทำงานในจังหวัดขอนแก่น		
1) น้อยกว่า 1 ปี	32	16
2) 1 - 5 ปี	55	27.5
3) 6 - 10 ปี	53	26.5
4) มากกว่า 10 ปี	60	30
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า

1. **เพศ** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 53 และรองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 47
2. **สถานภาพ** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5
3. **อายุ** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24 และน้อยที่สุดคือ มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 13
4. **ระดับการศึกษา** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส. จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5
5. **สถานะผู้ตอบ** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานะเป็นประชาชนทั่วไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมาคือ ข้าราชการพลเรือน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32 และน้อยที่สุดคือ ข้าราชการท้องถิ่น จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5
6. **ระยะเวลาที่อาศัย/ทำงานในจังหวัดขอนแก่น** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัย/ทำงานในจังหวัดขอนแก่นมากกว่า 10 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือ ระหว่าง 1-5 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 16

ส่วนที่ 2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อระดับการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้าน

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้านด้านการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้าน

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้าน					
1. ท่านพบเห็นคนไร้บ้านในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นบ่อยครั้ง	46 คิดเป็นร้อยละ 23.0	46 คิดเป็นร้อยละ 23.0	65 คิดเป็นร้อยละ 32.5	33 คิดเป็นร้อยละ 16.5	10 คิดเป็นร้อยละ 5.0
2. ท่านคิดว่าปัจจัยการว่างงานเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	48 คิดเป็นร้อยละ 24.0	51 คิดเป็นร้อยละ 25.5	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
3. ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาครอบครัวเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	48 คิดเป็นร้อยละ 24.0	62 คิดเป็นร้อยละ 31.0	50 คิดเป็นร้อยละ 25.0	23 คิดเป็นร้อยละ 11.5	17 คิดเป็นร้อยละ 8.5
4. ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาสุขภาพจิตเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	42 คิดเป็นร้อยละ 21.0	59 คิดเป็นร้อยละ 29.5	50 คิดเป็นร้อยละ 25.0	35 คิดเป็นร้อยละ 17.5	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0
5. ท่านคิดว่าปัจจัยการติดสารเสพติดเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	57 คิดเป็นร้อยละ 28.5	49 คิดเป็นร้อยละ 24.5	46 คิดเป็นร้อยละ 23.0	29 คิดเป็นร้อยละ 14.5	19 คิดเป็นร้อยละ 9.5

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อระดับการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้าน คือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความตระหนักและรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้านในพื้นที่ของ จังหวัดขอนแก่น ทั้งยังเชื่อว่าสาเหตุของการไร้บ้านเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายด้าน โดยเฉพาะปัญหา ครอบครัว สุขภาพจิต และการใช้สารเสพติด ซึ่งสะท้อนถึงความเข้าใจในความซับซ้อนของปัญหานี้ใน มิติต่าง ๆ โดยค่าร้อยละของข้อคำถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ท่านคิดว่าปัจจัย การติดสารเสพติดเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมา คือ ท่านคิดว่าปัจจัยการว่างงานเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาครอบครัวเป็น สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 และค่าร้อยละของข้อคำถามที่มี จำนวนน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาสุขภาพจิตเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน จำนวน 42 คิดเป็นร้อยละ 21.0

การที่ประชาชนตอบว่า “ปัจจัยการติดสารเสพติดเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน” สะท้อนถึงความเชื่อของประชาชนว่า พฤติกรรมการใช้สารเสพติด โดยเฉพาะยาเสพติดให้โทษ เป็น ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของบุคคล ซึ่งอาจนำไปสู่การถูกเลิกจ้าง การสูญเสียรายได้ ความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เปราะบาง ตลอดจนการขาดที่อยู่อาศัยในที่สุด ทั้งนี้ ปัจจัยด้านสารเสพติดถือเป็นมิติหนึ่งของปัญหาคนไร้บ้านตามแนวคิดแบบพหุปัจจัย (Multifactorial Perspective) ซึ่ง เชื่อว่าปัญหาคนไร้บ้านไม่ได้เกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงลำพัง หากแต่เกิดจากการผสมผสานของ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม จิตใจ และสิ่งแวดล้อม โดย การติดสารเสพติดอาจเป็นทั้ง “ต้นเหตุ” และ “ผลกระทบ” ของสภาวะไร้บ้าน ข้อมูลนี้ยังสามารถตีความได้ว่า สภาพปัญหาคนไร้บ้านในจังหวัด ขอนแก่นไม่ได้เป็นเพียงปรากฏการณ์เฉพาะกลุ่ม แต่เป็นสถานการณ์ที่ผู้คนในพื้นที่รับรู้ร่วมกันและ มองเห็นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่หน่วยงานรัฐ องค์กรท้องถิ่น และภาคประชา สังคม ควรให้ความสำคัญ ในการจัดการปัญหานี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะในแง่ของการวางแผนนโยบาย การจัดบริการ หรือ การพัฒนาแนวทางสนับสนุนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากผลการสำรวจครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึง ความรับรู้ ร่วมของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นว่าปัญหาคนไร้บ้านเป็นสิ่งที่พบเห็นได้บ่อยในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เรื่องไกลตัวหรือเกิดเฉพาะในพื้นที่ชายขอบของเมืองเท่านั้น ข้อมูลนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็น เร่งด่วนของการมีมาตรการรองรับและการสร้างความร่วมมือในระดับพื้นที่เพื่อดูแลและสนับสนุน คนไร้บ้านให้เข้าถึงสิทธิ ความช่วยเหลือ และโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านด้านปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน					
1. ท่านคิดว่าปัจจัยความยากจนเป็น สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	68 คิดเป็นร้อยละ 33.8	67 คิดเป็นร้อยละ 33.5	29 คิดเป็นร้อยละ 14.5	20 คิดเป็นร้อยละ 10.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0
2. ท่านคิดว่าปัจจัยการว่างงานเป็น สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	48 คิดเป็นร้อยละ 24.0	51 คิดเป็นร้อยละ 25.5	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
3. ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาครอบครัวเป็น สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	82 คิดเป็นร้อยละ 41.0	52 คิดเป็นร้อยละ 25.9	34 คิดเป็นร้อยละ 16.9	17 คิดเป็นร้อยละ 8.5	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
4. ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาสุขภาพจิต เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	42 คิดเป็นร้อยละ 21.0	59 คิดเป็นร้อยละ 29.5	50 คิดเป็นร้อยละ 25.0	35 คิดเป็นร้อยละ 17.5	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตารางที่ 4 (ต่อ)

5. ท่านคิดว่าปัจจัยการติดสารเสพติด เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	57 คิดเป็นร้อยละ 28.5	49 คิดเป็นร้อยละ 24.5	46 คิดเป็นร้อยละ 23.0	29 คิดเป็นร้อยละ 14.5	19 คิดเป็นร้อยละ 9.5
6. ท่านคิดว่าปัจจัยการย้ายถิ่นฐานเป็น สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	34 คิดเป็นร้อยละ 17.0	56 คิดเป็นร้อยละ 28.0	63 คิดเป็นร้อยละ 31.5	39 คิดเป็นร้อยละ 19.5	8 คิดเป็นร้อยละ 4.0
7. ท่านคิดว่าปัจจัยการขาดโอกาสทาง การศึกษาเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้ บ้าน	36 คิดเป็นร้อยละ 18.0	64 คิดเป็นร้อยละ 32.0	57 คิดเป็นร้อยละ 28.5	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	13 คิดเป็นร้อยละ 6.5
8. ท่านคิดว่าปัจจัยหนี้สินเป็นสาเหตุ ของการเกิดคนไร้บ้าน	51 คิดเป็นร้อยละ 25.5	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	45 คิดเป็นร้อยละ 22.5	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน โดยค่าร้อยละของข้อคำถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาครอบครัวเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมา คือ ท่านคิดว่าปัจจัยความยากจนเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 และค่าร้อยละของข้อคำถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าปัจจัยการย้ายถิ่นฐานเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน จำนวน 34 คิดเป็นร้อยละ 17.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ข้อคำถาม “ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาครอบครัวเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน” มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในกลุ่มคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า “ปัญหาครอบครัว” เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้บุคคลจำนวนหนึ่งกลายเป็นคนไร้บ้าน ซึ่งปัญหาครอบครัวในที่นี้อาจครอบคลุมได้หลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัว การใช้ความรุนแรงในบ้าน ความยากจนเรื้อรัง การหย่าร้าง การถูกทอดทิ้ง หรือแม้กระทั่งการเสียชีวิตของผู้ดูแลหลัก ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสถานการณ์ที่บั่นทอนความมั่นคงทางจิตใจ และเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะในกรณีของเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ หรือผู้มีปัญหาสุขภาพจิต เมื่อขาดการสนับสนุนจากครอบครัวหรือเกิดความร้าวฉานในครอบครัว พวกเขาอาจไม่มีที่พึ่งพิงหรือฐานที่มั่นในชีวิต จนนำไปสู่ภาวะการไร้บ้านในที่สุด

นอกจากนี้ ยังสะท้อนความเห็นของประชาชนให้เห็นว่า สังคมมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างปัญหาในระดับจุลภาค (ครอบครัว) กับปัญหาในระดับมหภาค (สังคมไร้บ้าน) อย่างชัดเจน โดยไม่ได้มองปัญหาคนไร้บ้านในลักษณะของความล้มเหลวส่วนบุคคลหรือคุณลักษณะเฉพาะตัว เช่น ความเกียจคร้าน หรือการไม่รับผิดชอบเท่านั้น แต่เริ่มตระหนักว่าภาวะไร้บ้านมักเกิดจากบริบทชีวิตที่เปราะบาง และความไม่มั่นคงในระบบความสัมพันธ์พื้นฐานที่สุดนั่นคือ “ครอบครัว” ซึ่งเมื่อครอบครัวไม่สามารถทำหน้าที่เป็น “ระบบรองรับแรก” ได้อย่างเหมาะสม ระบบอื่นๆ ในสังคม เช่น การศึกษา ระบบสวัสดิการ หรือชุมชน จึงต้องเข้ามาทำหน้าที่แทนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดบุคคลหลุดร่วงจากโครงสร้างทางสังคมไปสู่ความไร้บ้านโดยถาวร

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากผลการสำรวจครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึง การรับรู้ของสาธารณชนว่าปัญหาครอบครัวเป็นต้นเหตุเชิงโครงสร้างที่สำคัญและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเกิดภาวะไร้บ้าน ความเข้าใจในมิตินี้จะช่วยนำไปสู่การออกแบบนโยบายหรือมาตรการป้องกันที่เน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว ระบบเฝ้าระวังความรุนแรงในครัวเรือน และการสนับสนุนจิตสังคมสำหรับสมาชิกในครอบครัวที่เปราะบาง ซึ่งถือเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เน้นเชิงป้องกันและยั่งยืนในระยะยาว

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

3.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด					
1. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและ ต้องการความช่วยเหลือในประเด็นที่พัก อาศัย	44 คิดเป็นร้อยละ 22.0	71 คิดเป็นร้อยละ 35.5	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	19 คิดเป็นร้อยละ 9.5	8 คิดเป็นร้อยละ 4.0
2. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและ ต้องการความช่วยเหลือในประเด็นอาหาร	55 คิดเป็นร้อยละ 27.5	60 คิดเป็นร้อยละ 30.0	48 คิดเป็นร้อยละ 24.0	24 คิดเป็นร้อยละ 12.0	13 คิดเป็นร้อยละ 6.5
3. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและ ต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการ รักษาพยาบาล	55 คิดเป็นร้อยละ 27.5	66 คิดเป็นร้อยละ 33.0	39 คิดเป็นร้อยละ 19.5	22 คิดเป็นร้อยละ 11.0	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0
4. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและ ต้องการความช่วยเหลือในประเด็นความ ปลอดภัยในชีวิต	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	72 คิดเป็นร้อยละ 36.0	40 คิดเป็นร้อยละ 20.0	21 คิดเป็นร้อยละ 10.5	9 คิดเป็นร้อยละ 4.5

พหุ ประถมศึกษา

ตารางที่ 5 (ต่อ)

5. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการประกอบอาชีพ	61 คิดเป็นร้อยละ 30.5	61 คิดเป็นร้อยละ 30.5	39 คิดเป็นร้อยละ 19.5	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	9 คิดเป็นร้อยละ 4.5
6. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ	54 คิดเป็นร้อยละ 27.0	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	48 คิดเป็นร้อยละ 24.0	25 คิดเป็นร้อยละ 12.5	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
7. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการฟื้นฟูสภาพจิตใจ	53 คิดเป็นร้อยละ 26.5	70 คิดเป็นร้อยละ 35.0	40 คิดเป็นร้อยละ 20.0	24 คิดเป็นร้อยละ 12.0	13 คิดเป็นร้อยละ 6.5
8. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการยอมรับจากสังคม	57 คิดเป็นร้อยละ 28.5	63 คิดเป็นร้อยละ 31.5	44 คิดเป็นร้อยละ 22.0	25 คิดเป็นร้อยละ 12.5	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยค่าร้อยละของข้อความถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการประกอบอาชีพ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมา คือ ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นความปลอดภัยในชีวิต จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และค่าร้อยละของข้อความถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นที่พักอาศัย จำนวน 44 คิดเป็นร้อยละ 22.0

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ข้อคำถาม “ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการประกอบอาชีพ” ได้รับความสนใจสูงสุดเมื่อเทียบกับข้อคำถามอื่น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมองว่า การมีอาชีพที่มั่นคงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนของคนไร้บ้าน ความเห็นดังกล่าวแสดงถึงความเข้าใจของประชาชนว่า คนไร้บ้านมีข้อจำกัดในการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐ โดยเฉพาะในด้านการประกอบอาชีพ การรักษาพยาบาล และสิทธิอื่น ๆ ที่ผูกกับทะเบียนราษฎรหรือเอกสารยืนยันตัวตน ซึ่งคนไร้บ้านจำนวนมากไม่สามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักในปัญหาเชิงโครงสร้างของรัฐสวัสดิการที่ไม่ครอบคลุมกลุ่มเปราะบาง ตลอดจนแนวโน้มของความเห็นอกเห็นใจ และความต้องการเห็นคนไร้บ้านได้รับโอกาสในการฟื้นฟูชีวิตผ่านการมีอาชีพที่มั่นคง ต้องการให้เกิดการแก้ไขปัญหามาในเชิงนโยบาย รวมไปถึงการจัดบริการเชิงรุกเพื่อรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานให้กับคนไร้บ้านอย่างเท่าเทียม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน

ตารางที่ 6 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว	50 คิดเป็นร้อยละ 25.0	68 คิดเป็นร้อยละ 34.0	51 คิดเป็นร้อยละ 25.5	22 คิดเป็นร้อยละ 11.0	9 คิดเป็นร้อยละ 4.5
2. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการฝึกอาชีพ	55 คิดเป็นร้อยละ 27.5	55 คิดเป็นร้อยละ 27.5	41 คิดเป็นร้อยละ 20.5	33 คิดเป็นร้อยละ 16.5	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0
3. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิต	53 คิดเป็นร้อยละ 26.5	56 คิดเป็นร้อยละ 28.0	54 คิดเป็นร้อยละ 27.0	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	9 คิดเป็นร้อยละ 4.5
4. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการช่วยเหลือให้กลับภูมิลำเนา	54 คิดเป็นร้อยละ 27.0	65 คิดเป็นร้อยละ 32.5	41 คิดเป็นร้อยละ 20.5	24 คิดเป็นร้อยละ 12.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0

พหุ ประถมศึกษา

ตารางที่ 6 (ต่อ)

5. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการสร้างที่พักอาศัยถาวร	47	64	41	33	15
	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ
	23.5	32.0	20.5	16.5	7.5
6. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการจัดหางาน	61	64	39	23	13
	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ
	30.5	32.0	19.5	11.5	6.5
7. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการประสานงานกับครอบครัว	58	66	42	21	13
	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ
	29.0	33.0	21.0	10.5	6.5
8. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือ	55	62	40	30	13
	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ
	27.5	31.0	20.0	15.0	6.5

จากตารางที่ 6 พบว่า โดยค่าร้อยละของข้อความที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการจัดหางาน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 รองลงมา คือ ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการประสานงานกับครอบครัว จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 29.0 และค่าร้อยละของข้อความที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการสร้างที่พักอาศัยถาวร จำนวน 47 คิดเป็นร้อยละ 23.5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ข้อคำถาม “ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านด้วยการจัดหางาน” มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเมื่อเทียบกับข้อคำถามอื่นๆ ในกลุ่มแนวทางการแก้ไขปัญหาซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การจัดหางานให้แก่คนไร้บ้าน ถือเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาในระยะยาว เพราะการมีงานทำไม่เพียงแต่สร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตเท่านั้น หากแต่ยังเป็นการเสริมสร้างศักยภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง และความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคมให้แก่คนไร้บ้านด้วย การมีอาชีพที่มั่นคงยังช่วยลดความเสี่ยงในการกลับเข้าสู่วงจรของความยากจนและการไร้ที่อยู่อาศัยอีกครั้ง นอกจากนี้ ยังเอื้อต่อการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานอื่น ๆ เช่น การรักษาพยาบาล การศึกษา และสวัสดิการของรัฐ ซึ่งมักผูกโยงกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล

แนวทางนี้ยังสอดคล้องกับหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) โดยเฉพาะในมิติของ การลดความเหลื่อมล้ำ และ การสร้างโอกาสที่เท่าเทียมในการเข้าถึงแหล่งงาน จึงสามารถกล่าวได้ว่า การจัดทำงานให้แก่คนไร้บ้านเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพในการฟื้นฟูชีวิต และ เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในระดับโครงสร้าง

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

5.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 7 ระดับความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ท่านคิดว่าหน่วยงานต่อไปนี้มีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้านในระดับใด					
1. ท่านคิดว่าองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคน ไร้บ้าน	24 คิดเป็นร้อยละ 12.0	59 คิดเป็นร้อยละ 29.5	67 คิดเป็นร้อยละ 33.5	43 คิดเป็นร้อยละ 21.5	7 คิดเป็นร้อยละ 3.5
2. ท่านคิดว่าพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์จังหวัดมีประสิทธิภาพใน การช่วยเหลือคนไร้บ้าน	43 คิดเป็นร้อยละ 21.5	55 คิดเป็นร้อยละ 27.5	60 คิดเป็นร้อยละ 30.0	32 คิดเป็นร้อยละ 16.0	10 คิดเป็นร้อยละ 5.0
3. ท่านคิดว่าสาธารณสุขจังหวัดมี ประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน	31 คิดเป็นร้อยละ 15.5	64 คิดเป็นร้อยละ 32.0	52 คิดเป็นร้อยละ 26.0	37 คิดเป็นร้อยละ 18.5	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0
4. ท่านคิดว่าองค์กรการกุศล/มูลนิธิมี ประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน	37 คิดเป็นร้อยละ 18.5	67 คิดเป็นร้อยละ 33.5	60 คิดเป็นร้อยละ 30.0	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	8 คิดเป็นร้อยละ 4.0
5. ท่านคิดว่าอาสาสมัครในชุมชนมี ประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน	37 คิดเป็นร้อยละ 18.5	65 คิดเป็นร้อยละ 32.5	56 คิดเป็นร้อยละ 28.0	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน โดยค่าร้อยละของข้อคำถามที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ท่านคิดว่าพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 รองลงมา คือ ท่านคิดว่าองค์กรการกุศล/มูลนิธิมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน ท่านคิดว่าอาสาสมัครในชุมชนมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 และค่าร้อยละของข้อคำถามที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ท่านคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน จำนวน 24 คิดเป็นร้อยละ 12.0

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า ข้อคำถามที่ว่า “ท่านคิดว่าพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้าน” เป็นข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในกลุ่มคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม สะท้อนให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นว่า สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) มีบทบาทสำคัญและสามารถดำเนินการกิจการด้านการช่วยเหลือคนไร้บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเชื่อมั่นดังกล่าวอาจเกิดจากลักษณะงานเฉพาะของ พมจ. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการดูแลกลุ่มเปราะบางในสังคม และมีประสบการณ์ในการประสานความร่วมมือกับองค์กรในระดับพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม พมจ. ยังสามารถดำเนินการในลักษณะเชิงรุก เช่น การลงพื้นที่เพื่อให้คำปรึกษา ติดตามภาวะความเป็นอยู่ของคนไร้บ้าน ประเมินความจำเป็นเฉพาะราย และเชื่อมโยงการเข้าถึงสวัสดิการสังคมตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ อีกทั้ง พมจ. ยังสามารถปฏิบัติงานในลักษณะของการบริหารจัดการแบบบูรณาการ โดยอาศัยการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่และการสนับสนุนจากเครือข่ายอาสาสมัคร เพื่อให้ความช่วยเหลือมีความครอบคลุมและตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะด้านได้อย่างเหมาะสม ข้อมูลจากแบบสอบถามยังสะท้อนให้เห็นว่าภาคประชาสังคม โดยเฉพาะกลุ่มอาสาสมัคร จิตอาสา และเครือข่าย NGO มีบทบาทเสริมที่สำคัญในกระบวนการช่วยเหลือคนไร้บ้าน ซึ่งได้รับการยอมรับจากประชาชนว่าเป็นกลไกที่มีศักยภาพสูงในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องในระดับชุมชน

กล่าวโดยสรุป ผลการสำรวจชี้ให้เห็นถึง ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ว่าเป็นกลไกหลักที่สามารถสนับสนุนและประสานการดูแลคนไร้บ้านให้เข้าถึงสิทธิสวัสดิการขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าสังคมไทยตระหนักถึงบทบาทของภาคประชาชนในฐานะพลังเสริมที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านอย่างยั่งยืนผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนและการบริหารจัดการในระดับพื้นที่

ส่วนที่ 3 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง คือ เพื่อศึกษา สถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (สำหรับคนไร้บ้าน)

ตอนที่ 1 สถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1.1 การนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน เชื้อชาติ ศาสนา สาเหตุที่ออกจากบ้าน และ สถานภาพของครอบครัว

ตารางที่ 8 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน เชื้อชาติ ศาสนา สาเหตุที่ออกจากบ้าน และสถานภาพของ ครอบครัว (สำหรับคนไร้บ้าน)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. เพศ		
1) เพศชาย	116	58
2) เพศหญิง	84	42
รวม	200	100.0
2. สถานภาพ		
1) โสด	67	33.5
2) สมรส	43	21.5
3) หย่าร้าง	56	28
4) หม้าย	34	17
รวม	200	100.0
3. อายุ		
1) 20 - 30 ปี	40	20
2) 31 - 40 ปี	39	19.5
3) 41 - 50 ปี	52	26
4) 51 - 60 ปี	50	25
5) มากกว่า 60 ปี	19	9.5
รวม	200	100.0

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	จำนวน (n)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
1) ไม่เคยเข้ารับการศึกษ	25	12.5
2) ประถมศึกษา	66	33
3) มัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส.	70	35
4) ปริญญาตรี	33	16.5
5) สูงกว่าปริญญาตรี	5	2.5
6) อื่นๆ	1	0.5
รวม	200	100.0
5. ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน		
1) ต่ำกว่า 1 ปี	25	12.5
2) 2 - 3 ปี	36	18
3) 3 - 4 ปี	54	27
4) มากกว่า 4 ปีขึ้นไป	85	42.5
รวม	200	100.0
6. เชื้อชาติ		
1) ไทย	194	97
2) อื่นๆ	6	3
รวม	200	100.0
7. ศาสนา		
1) พุทธ	184	92
2) คริสต์	13	6.5
3) อิสลาม	3	1.5
รวม	200	100.0

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	จำนวน (n)	ร้อยละ
8. สาเหตุที่ออกจากบ้าน		
1) สภาพแวดล้อมของครอบครัว	98	49
2) ปัญหาด้านอาชีพการงาน	59	29.5
3) ปัญหาเศรษฐกิจ	43	21.5
รวม	200	100.0
9. สถานภาพของครอบครัว		
1) เคยมีครอบครัว	137	68.5
2) ไม่มีครอบครัว	54	27
3) ไม่มีการติดต่อกับครอบครัว/สูญหาย	9	4.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า

1. เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 42

2. สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ สถานภาพหย่าร้าง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28 และน้อยที่สุดคือ หม้าย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17

3. อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุดคือ มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

4. ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส. จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือ ประถมศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

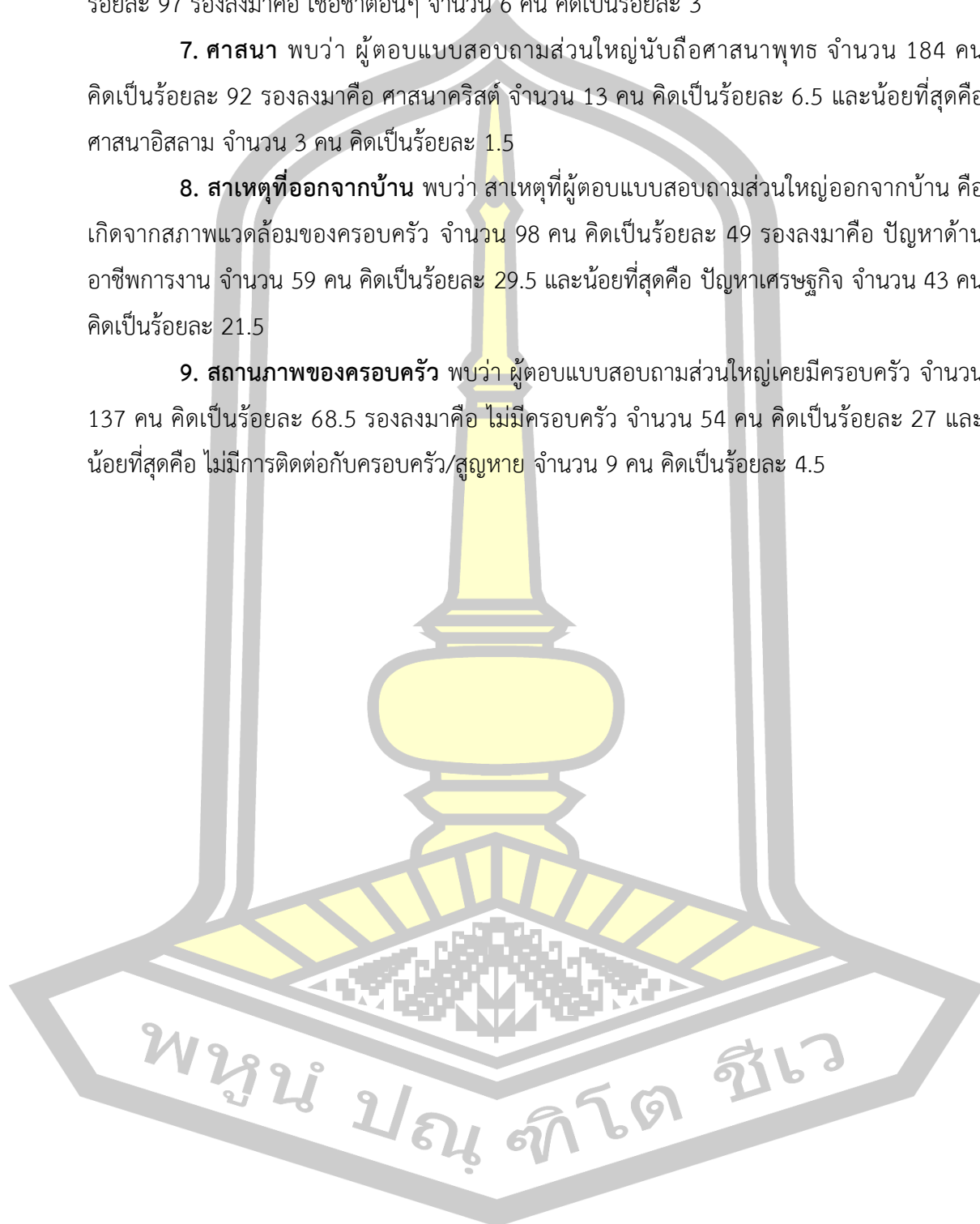
5. ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออกจากบ้านมากกว่า 4 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ ระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27 และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

6. **เชื้อชาติ** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 97 รองลงมาคือ เชื้อชาติอื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3

7. **ศาสนา** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92 รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และน้อยที่สุดคือ ศาสนาอิสลาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

8. **สาเหตุที่ออกจากบ้าน** พบว่า สาเหตุที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออกจากบ้าน คือ เกิดจากสภาพแวดล้อมของครอบครัว จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือ ปัญหาด้านอาชีพการงาน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และน้อยที่สุดคือ ปัญหาเศรษฐกิจ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5

9. **สถานภาพของครอบครัว** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีครอบครัว จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือ ไม่มีครอบครัว จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27 และน้อยที่สุดคือ ไม่มีการติดต่อกับครอบครัว/สูญหาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

ส่วนที่ 4 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (สำหรับคนไร้บ้าน)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน
ในจังหวัดขอนแก่น

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการ
ขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพ

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านสุขภาพ					
1. ท่านสามารถเข้าถึงบริการ รักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย	26 คิดเป็นร้อยละ 12.9	60 คิดเป็นร้อยละ 29.7	35 คิดเป็นร้อยละ 17.3	40 คิดเป็นร้อยละ 19.8	41 คิดเป็นร้อยละ 20.3
2. ท่านได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	38 คิดเป็นร้อยละ 18.8	52 คิดเป็นร้อยละ 25.7	33 คิดเป็นร้อยละ 16.3	33 คิดเป็นร้อยละ 16.3	46 คิดเป็นร้อยละ 22.8
3. ท่านสามารถรับยาตามที่แพทย์สั่ง	41 คิดเป็นร้อยละ 20.5	36 คิดเป็นร้อยละ 18.0	43 คิดเป็นร้อยละ 21.5	35 คิดเป็นร้อยละ 17.5	45 คิดเป็นร้อยละ 22.5
4. ท่านได้รับการดูแลด้านสุขภาพจิต	34 คิดเป็นร้อยละ 17.2	39 คิดเป็นร้อยละ 19.7	42 คิดเป็นร้อยละ 21.2	27 คิดเป็นร้อยละ 13.6	56 คิดเป็นร้อยละ 28.3

จากตารางที่ 9 ซึ่งให้เห็นว่า

ในสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพในเรื่อง “เข้าถึงบริการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งน้อยกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่าจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม พบว่า ในประเด็น “การเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย” ซึ่งอยู่ใน

หมวดสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านสุขภาพ เป็นข้อคำถามที่มีจำนวนผู้ตอบเลือก “เห็นด้วย” น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในหมวดเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่า แม้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งยังมีความเห็นสอดคล้องกันว่า คนไร้บ้านควรได้รับสิทธิในการเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป แต่ขณะเดียวกัน ก็อาจมีความลังเลหรือมองเห็นข้อจำกัดบางประการที่เป็นอุปสรรคในการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ ของคนไร้บ้าน ข้อจำกัดดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงว่า คนไร้บ้านจำนวนมากมักไม่มีเอกสาร ประจำตัว เช่น บัตรประจำตัวประชาชนหรือทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานในการใช้สิทธิบัตรทอง หรือสิทธิประกันสุขภาพอื่น ๆ ของรัฐ อีกทั้งความไม่มั่นคงในที่พักอาศัยและการดำรงชีวิตประจำวัน ยังส่งผลให้การเข้าถึงบริการสาธารณสุขเป็นเรื่องยากลำบาก จึงอาจเป็นเหตุให้ประชาชนบางส่วนมีความเห็นว่าการดูแลด้านสุขภาพของคนไร้บ้านยังไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึงหรือมีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนถึงความตระหนักของประชาชนในระดับหนึ่งต่อปัญหา สุขภาพของคนไร้บ้าน แต่ขณะเดียวกันก็เผยให้เห็นถึงอุปสรรคเชิงระบบและข้อจำกัดทางนโยบายที่ยัง จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพขั้นพื้นฐานได้อย่างเท่าเทียมและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ตารางที่ 10 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านที่อยู่อาศัย					
1. ท่านสามารถเข้าพักในศูนย์พักพิงเมื่อ ต้องการ	26 คิดเป็นร้อยละ 12.9	57 คิดเป็นร้อยละ 28.4	33 คิดเป็นร้อยละ 16.4	39 คิดเป็นร้อยละ 19.4	46 คิดเป็นร้อยละ 22.9
2. ท่านมีที่พักที่ปลอดภัย	37 คิดเป็นร้อยละ 18.3	44 คิดเป็นร้อยละ 21.8	44 คิดเป็นร้อยละ 21.8	25 คิดเป็นร้อยละ 12.4	52 คิดเป็นร้อยละ 25.7
3. ท่านมีที่พักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐาน	31 คิดเป็นร้อยละ 15.3	50 คิดเป็นร้อยละ 24.8	41 คิดเป็นร้อยละ 20.3	30 คิดเป็นร้อยละ 14.9	50 คิดเป็นร้อยละ 24.8
4. ท่านได้รับความช่วยเหลือด้านที่อยู่ อาศัยเมื่อร้องขอ	37 คิดเป็นร้อยละ 18.6	45 คิดเป็นร้อยละ 22.6	31 คิดเป็นร้อยละ 15.6	35 คิดเป็นร้อยละ 17.6	51 คิดเป็นร้อยละ 25.6

ชี้ให้เห็นว่า

ในสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย ในเรื่อง “ท่านสามารถเข้าพักในศูนย์พักพิงเมื่อต้องการ” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง น้อยกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม พบว่า ในข้อความที่ว่า “ท่านสามารถเข้าพักในศูนย์พักพิงเมื่อต้องการ” กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่แสดงความเห็นในลักษณะ “เห็นด้วย” สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนมีความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าศูนย์พักพิงที่จัดตั้งโดยภาครัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีบทบาทในการรองรับคนไร้บ้านได้จริง และเปิดโอกาสให้บุคคลที่ประสบปัญหาสามารถเข้ารับการช่วยเหลือเบื้องต้นได้เมื่อต้องการ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าว อาจไม่ได้หมายความว่า การเข้าถึงศูนย์พักพิงเป็นเรื่องง่ายเสมอไป แต่สะท้อนถึงความคาดหวังหรือการรับรู้ว่า “ควรจะสามารถเข้าถึงได้” ซึ่งในความเป็นจริง การใช้บริการศูนย์พักพิงยังอาจมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น จำนวนศูนย์พักพิงที่ไม่เพียงพอ ข้อกำหนดในการรับเข้าเงื่อนไขเฉพาะบางประการ หรือข้อจำกัดด้านพื้นที่และทรัพยากร

กล่าวโดยสรุป ข้อมูลจากแบบสอบถามข้อนี้สะท้อนถึงการรับรู้เชิงบวกของประชาชนต่อการมีอยู่และบทบาทของศูนย์พักพิงสำหรับคนไร้บ้าน แต่ในขณะเดียวกันยังเปิดช่องให้พิจารณาถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพและขยายขอบเขตการให้บริการของศูนย์พักพิงให้ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างทั่วถึงและยั่งยืน

ตารางที่ 11 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการทำงานและรายได้

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการทำงานและรายได้					
1. ท่านได้รับโอกาสในการทำงาน	28 คิดเป็นร้อยละ 13.9	49 คิดเป็นร้อยละ 24.3	38 คิดเป็นร้อยละ 18.8	32 คิดเป็นร้อยละ 15.8	55 คิดเป็นร้อยละ 27.2
2. ท่านได้รับการฝึกอาชีพตามความสนใจ	30 คิดเป็นร้อยละ 14.9	53 คิดเป็นร้อยละ 26.2	37 คิดเป็นร้อยละ 18.3	29 คิดเป็นร้อยละ 14.4	53 คิดเป็นร้อยละ 26.2
3. ท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม	34 คิดเป็นร้อยละ 16.8	47 คิดเป็นร้อยละ 23.3	31 คิดเป็นร้อยละ 15.3	35 คิดเป็นร้อยละ 17.3	55 คิดเป็นร้อยละ 27.2
4. ท่านได้รับเงินช่วยเหลือเมื่อจำเป็น	33 คิดเป็นร้อยละ 16.4	45 คิดเป็นร้อยละ 22.4	50 คิดเป็นร้อยละ 24.9	37 คิดเป็นร้อยละ 18.4	36 คิดเป็นร้อยละ 17.9

จากตารางที่ 11 ชี้ให้เห็นว่า

ในสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการทำงานและรายได้ในเรื่อง “ท่านได้รับโอกาสในการทำงาน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง น้อยกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นถึงภาพรวมของการรับรู้ว่า แม้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจมีมาตรการสนับสนุนด้านอาชีพสำหรับคนไร้บ้านหรือผู้ด้อยโอกาส แต่การนำไปสู่การจ้างงานจริงยังคงประสบข้อจำกัด เช่น การขาดทักษะอาชีพ ความไม่ต่อเนื่องของการสนับสนุน การเลือกปฏิบัติหรือปัญหาด้านเอกสารประจำตัวที่จำเป็นในการสมัครงาน ยังสะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางทางเศรษฐกิจของกลุ่มคนไร้บ้าน ที่แม้จะมีความสามารถในการทำงาน แต่กลับไม่ได้รับโอกาสอย่าง

เป็นธรรมในระบบตลาดแรงงาน ซึ่งประเด็นนี้ควรได้รับการทบทวนและกำหนดเป็นแนวทางการแก้ไขเชิงนโยบายอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการพัฒนาโครงการฝึกอบรมอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละบุคคล และการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการจ้างงานอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

ตารางที่ 12 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการศึกษา					
1. ท่านมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อ	32 คิดเป็นร้อยละ 15.9	37 คิดเป็นร้อยละ 18.4	38 คิดเป็นร้อยละ 18.9	33 คิดเป็นร้อยละ 16.4	61 คิดเป็นร้อยละ 30.3
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้าน การศึกษา	39 คิดเป็นร้อยละ 19.3	43 คิดเป็นร้อยละ 21.3	38 คิดเป็นร้อยละ 18.8	28 คิดเป็นร้อยละ 13.9	54 คิดเป็นร้อยละ 26.7
3. ท่านสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ต่างๆ ที่สนใจ	39 คิดเป็นร้อยละ 19.3	40 คิดเป็นร้อยละ 19.8	35 คิดเป็นร้อยละ 17.3	39 คิดเป็นร้อยละ 19.3	49 คิดเป็นร้อยละ 24.3
4. ท่านได้รับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ การศึกษา	35 คิดเป็นร้อยละ 17.5	45 คิดเป็นร้อยละ 22.5	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	29 คิดเป็นร้อยละ 14.5	61 คิดเป็นร้อยละ 30.5

จากตารางที่ 12 ชี้ให้เห็นว่า

ในสวัสดิการขั้นพื้นฐานด้านการศึกษา “ท่านมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อ” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง น้อยกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสะท้อนข้อเท็จจริงเชิงโครงสร้างว่า การศึกษาต่อไม่ว่าจะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรืออาชีวศึกษา จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน เช่น ความมั่นคงในที่อยู่อาศัย ความพร้อมด้านเศรษฐกิจ เอกสารประจำตัว ความต่อเนื่องของการศึกษา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งคนไร้บ้านจำนวนมากอาจไม่มีโอกาสเข้าถึงปัจจัยเหล่านี้ได้อย่างครบถ้วน และอาจสะท้อนถึงช่องว่างของนโยบายด้านการศึกษา ที่ยังไม่สามารถปรับให้ครอบคลุมและยืดหยุ่นต่อกลุ่มที่อยู่นอกระบบได้อย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องมีการออกแบบแนวทางเฉพาะสำหรับ

กลุ่มคนไร้บ้าน เพื่อให้พวกเขาได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม และสามารถนำความรู้ไปต่อยอดเพื่อพัฒนาตนเองและกลับคืนสู่สังคมได้อย่างยั่งยืน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อระดับความคิดเห็นต่อการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 ด้าน พบว่า “ด้านสุขภาพ” แม้ว่าด้านสุขภาพจะเป็นหนึ่งในบริการพื้นฐานที่รัฐให้การดูแลผ่านระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า แต่ในทางปฏิบัติ กลับยังคงพบข้อจำกัดสำคัญที่ทำให้คนไร้บ้านจำนวนไม่น้อย ไม่สามารถเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วยได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ปัจจัยหลักที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ การไม่มีบัตรประชาชนหรือทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการลงทะเบียนรับสิทธิรักษาพยาบาลในระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ การขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิในการรักษาพยาบาล การไม่มีที่อยู่ถาวร รวมถึงอุปสรรคด้านค่าใช้จ่ายแฝง เช่น ค่าเดินทางไปโรงพยาบาล หรือค่าอาหารระหว่างการรักษา ก็ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้คนไร้บ้านหลีกเลี่ยงการเข้ารับการรักษา หรือรอจนกว่าจะเจ็บป่วยรุนแรงจึงจะเข้าถึงระบบบริการ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและโอกาสในการฟื้นฟูสุขภาพโดยรวม จากประเด็นดังกล่าว จึงสามารถสรุปได้ว่า “สวัสดิการด้านสุขภาพ” ยังเป็นมิติที่เข้าถึงได้ยากสำหรับคนไร้บ้านในเชิงโครงสร้าง แม้จะมีระบบหลักประกันสุขภาพในระดับประเทศ แต่ยังคงขาดกลไกสนับสนุนเฉพาะกลุ่มที่จะช่วยประสานและอำนวยความสะดวกให้คนไร้บ้านได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกเฉพาะด้าน เช่น การออกแบบระบบบริการสาธารณสุขที่ไม่ยึดติดกับการแสดงหลักฐานประจำตัว การจัดบริการเชิงรุกผ่านคลินิกเคลื่อนที่ในพื้นที่สาธารณะ หรือการสนับสนุนภาคประชาสังคมที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงคนไร้บ้านกับระบบบริการสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ “สุขภาพ” เป็นสิทธิที่เข้าถึงได้จริงสำหรับทุกคน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของ
คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
และนโยบายสวัสดิการ

ตารางที่ 13 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านเอกสารและ
หลักฐาน

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านเอกสารและหลักฐาน					
1. ท่านมีปัญหาในการเข้ารับบัตรประจำตัว ประชาชนทำให้ไม่สามารถมีบัตรประจำตัว ประชาชนได้	71 คิดเป็นร้อยละ 35.5	49 คิดเป็นร้อยละ 24.5	33 คิดเป็นร้อยละ 16.5	27 คิดเป็นร้อยละ 13.5	20 คิดเป็นร้อยละ 10.0
2. ท่านไม่มีทะเบียนบ้านจึงทำให้ท่านไม่ สามารถยืนยันตัวตนในการทำบัตร ประจำตัวประชาชนได้	67 คิดเป็นร้อยละ 33.5	60 คิดเป็นร้อยละ 30.0	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	27 คิดเป็นร้อยละ 13.5	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0
3. ท่านเห็นว่าปัญหาเอกสารสูญหาย/ ชำรุดเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ	79 คิดเป็นร้อยละ 39.5	57 คิดเป็นร้อยละ 28.5	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0
4. การไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนอื่นแทน บัตรประจำตัวประชาชนเป็นอุปสรรคใน การเข้าถึงสวัสดิการ	87 คิดเป็นร้อยละ 43.5	47 คิดเป็นร้อยละ 23.5	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	23 คิดเป็นร้อยละ 11.5	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5

จากตารางที่ 13 ชี้ให้เห็นว่า

ในกฎหมายและนโยบายสวัสดิการด้านเอกสารและหลักฐาน ในเรื่อง “การไม่มีเอกสาร
ยืนยันตัวตนอื่นแทนบัตรประจำตัวประชาชนเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ” ที่มีผู้ตอบ
แบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
สะท้อนว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า “การไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนอื่นแทน
บัตรประชาชน” เป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้าน เนื่องจากระบบราชการส่วน
ใหญ่ยังยึดติดกับการใช้บัตรประชาชนเป็นหลักฐานหลัก ส่งผลให้กลุ่มคนไร้บ้านที่ขาดเอกสาร

ประจำตัวไม่สามารถเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ได้อย่างเท่าเทียม จึงควรมีแนวนโยบายรองรับเอกสารทางเลือกหรือระบบยืนยันตัวตนที่ยืดหยุ่นมากขึ้น.

ตารางที่ 14 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านความรู้ความเข้าใจ

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1. ท่านไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านสวัสดิการจากหน่วยงานในพื้นที่ ทำให้ท่านไม่ทราบข้อมูลด้านสวัสดิการที่ควรได้รับ	61 คิดเป็นร้อยละ 30.5	75 คิดเป็นร้อยละ 37.5	24 คิดเป็นร้อยละ 12.0	22 คิดเป็นร้อยละ 11.0	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0
2. ความซับซ้อนของขั้นตอนการขอรับสวัสดิการเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ	75 คิดเป็นร้อยละ 37.5	62 คิดเป็นร้อยละ 31.0	33 คิดเป็นร้อยละ 16.5	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0
3. การได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานควรมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาให้ข้อมูล	85 คิดเป็นร้อยละ 42.5	53 คิดเป็นร้อยละ 26.5	37 คิดเป็นร้อยละ 18.5	10 คิดเป็นร้อยละ 5.0	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
4. การอ่านหรือเขียนหนังสือเป็น เป็นการลดอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน	77 คิดเป็นร้อยละ 38.5	64 คิดเป็นร้อยละ 32.0	28 คิดเป็นร้อยละ 14.0	25 คิดเป็นร้อยละ 12.5	6 คิดเป็นร้อยละ 3.0

จากตารางที่ 14 ชี้ให้เห็นว่า

ในกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านความรู้ความเข้าใจ ในเรื่อง “การได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานควรมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาให้ข้อมูล” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ข้อคำถาม “การได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานควรมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาให้ข้อมูล” ได้รับการตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากที่สุดในกลุ่มคำถามด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ สะท้อนถึงความจำเป็นในการมี “หน่วยงานภาครัฐหรือภาคประชาสังคม” เข้ามาทำหน้าที่ให้ข้อมูลสิทธิอย่างเป็นระบบและทั่วถึง โดยเฉพาะกับกลุ่มคนไร้บ้านที่มักขาดความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับสิทธิสวัสดิการที่ตนพึงได้รับ และไม่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ด้วยตนเอง ความเห็น
ของประชาชนในประเด็นนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความคาดหวังให้มี “การสื่อสารเชิงรุก” และการประสานงาน
ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขจัดอุปสรรคทางข้อมูลข่าวสาร อันเป็นเงื่อนไขสำคัญในการสร้างความ
เท่าเทียมในการเข้าถึงสิทธิพื้นฐานสำหรับทุกคน.

ตารางที่ 15 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านการเดินทาง

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการเดินทาง					
1. ท่านไม่สามารถใช้จ่ายเงินไปกับการ เดินทางได้ จึงทำให้ท่านขาดแคลนทุน ทรัพย์ในการเดินทาง	70 คิดเป็นร้อยละ 35.0	63 คิดเป็นร้อยละ 31.5	34 คิดเป็นร้อยละ 17.0	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5	22 คิดเป็นร้อยละ 11.0
2. การไม่สามารถเดินทางได้ด้วยตนเอง เป็นอุปสรรค ในการเข้ารับสิทธิสวัสดิการ	91 คิดเป็นร้อยละ 45.5	52 คิดเป็นร้อยละ 26.0	24 คิดเป็นร้อยละ 12.0	19 คิดเป็นร้อยละ 9.5	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0
3. การไม่ทราบสถานที่ตั้งของหน่วยงาน เป็นอุปสรรคต่อการติดต่อเพื่อขอรับ สวัสดิการ	96 คิดเป็นร้อยละ 48.0	43 คิดเป็นร้อยละ 21.5	36 คิดเป็นร้อยละ 18.0	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5
4. สถานที่ให้บริการอยู่ไกลเป็นอุปสรรคใน การเดินทางเข้ารับสวัสดิการ	92 คิดเป็นร้อยละ 46.0	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	23 คิดเป็นร้อยละ 11.5	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0	13 คิดเป็นร้อยละ 6.5

จากตารางที่ 15 ชี้ให้เห็นว่า

ในกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านการเดินทาง ในเรื่อง “การไม่ทราบสถานที่ตั้งของ
หน่วยงานเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อเพื่อขอรับสวัสดิการ” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วย
อย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเข้าถึงข้อมูลพื้นฐาน
เกี่ยวกับสถานที่และช่องทางการติดต่อหน่วยงานรัฐ ในการขอรับสวัสดิการ โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มคน
ไร้บ้านที่มักไม่มีอุปกรณ์สื่อสารหรือแหล่งข้อมูลที่ชัดเจน ผลการสำรวจนี้สะท้อนว่า การไม่ทราบ
สถานที่ตั้งของหน่วยงาน เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนไร้บ้านไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและบริการของรัฐ

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีมาตรการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงง่าย เช่น การติดป้ายประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ชุมชน จุดพักพิง หรือมีอาสาสมัครให้ข้อมูลในพื้นที่เสี่ยง เพื่อให้เกิดการเข้าถึงที่ทั่วถึงและลดความเหลื่อมล้ำในการรับบริการขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 16 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านการให้บริการ

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการให้บริการ					
1. ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยากซับซ้อน	69 คิดเป็นร้อยละ 34.5	71 คิดเป็นร้อยละ 35.5	26 คิดเป็นร้อยละ 13.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0
2. ใช้เวลารอคอยนาน	71 คิดเป็นร้อยละ 35.5	60 คิดเป็นร้อยละ 30.0	40 คิดเป็นร้อยละ 20.0	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5
3. เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	78 คิดเป็นร้อยละ 39.0	72 คิดเป็นร้อยละ 36.0	27 คิดเป็นร้อยละ 13.5	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5	12 คิดเป็นร้อยละ 6.0
4. การให้บริการไม่ทั่วถึง	73 คิดเป็นร้อยละ 36.5	64 คิดเป็นร้อยละ 32.0	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0	17 คิดเป็นร้อยละ 8.5

จากตารางที่ 16 ชี้ให้เห็นว่า

ในกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านการให้บริการ ในเรื่อง “เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาความขาดแคลนบุคลากร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการให้บริการสวัสดิการแก่ผู้รับบริการอย่างชัดเจน รวมทั้งสะท้อนถึงความจำเป็นในการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ หรือการจัดสรรบุคลากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครบถ้วนและทั่วถึง และยังอาจบ่งชี้ถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณหรือการบริหารจัดการที่ยังไม่เพียงพอในการรองรับภาระงานที่เพิ่มขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการให้บริการสวัสดิการในภาพรวมด้วย

ตารางที่ 17 ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านข้อจำกัดของระบบ

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านข้อจำกัดของระบบ					
1. ระเบียบ/เงื่อนไขเข้มงวดเกินไป	69 คิดเป็นร้อยละ 34.5	68 คิดเป็นร้อยละ 34.0	32 คิดเป็นร้อยละ 16.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
2. ข้อจำกัดด้านเวลาให้บริการ	68 คิดเป็นร้อยละ 34.0	73 คิดเป็นร้อยละ 36.5	37 คิดเป็นร้อยละ 18.5	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5
3. ข้อจำกัดด้านพื้นที่ให้บริการ	69 คิดเป็นร้อยละ 34.5	71 คิดเป็นร้อยละ 35.5	30 คิดเป็นร้อยละ 15.0	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0	12 คิดเป็นร้อยละ 6.0
4. ระบบฐานข้อมูลไม่เชื่อมโยงกันทำให้เกิดความซับซ้อน	76 คิดเป็นร้อยละ 38.0	62 คิดเป็นร้อยละ 31.0	34 คิดเป็นร้อยละ 17.0	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0

จากตารางที่ 17 ชี้ให้เห็นว่า

ในกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ ด้านข้อจำกัดของระบบ ในเรื่อง “ระบบฐานข้อมูลไม่เชื่อมโยงกันทำให้เกิดความซับซ้อน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความไม่เชื่อมโยงกันของระบบฐานข้อมูล ซึ่งส่งผลให้เกิดความซับซ้อนในการบริหารจัดการและการให้บริการสวัสดิการต่อประชาชน ระบบฐานข้อมูลที่แยกกันทำให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการถูกเก็บไว้ในหลายแหล่งโดยไม่สามารถบูรณาการร่วมกันได้ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ต้องเผชิญกับภาระงานที่ซ้ำซ้อน และต้องใช้เวลามากขึ้นในการค้นหาและตรวจสอบข้อมูล ซึ่งทำให้กระบวนการให้บริการล่าช้าและไม่ราบรื่น ความซับซ้อนนี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่เท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อผู้รับบริการโดยตรง ผู้ที่ต้องเผชิญกับขั้นตอนที่ยุ่งยากซ้ำซ้อน บางครั้งจำเป็นต้องส่งเอกสารหรือข้อมูลเดิมซ้ำ ๆ ซึ่งสร้างความไม่สะดวกและอาจทำให้การเข้าถึงสิทธิสวัสดิการช้าลง อีกทั้งยังมีโอกาสเกิดความไม่เท่าเทียมในกระบวนการเข้าถึงสิทธิอย่างเป็นธรรม

กล่าวโดยสรุป การที่ระบบฐานข้อมูลไม่เชื่อมโยงกัน ยังเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนนโยบายสวัสดิการในภาพรวม เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ครบถ้วนและเป็น

ปัจจุบัน ทำให้การวิเคราะห์สถานการณ์และการจัดสรรทรัพยากรเกิดความคลาดเคลื่อน และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสวัสดิการของรัฐโดยรวม ปัญหาดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การทำงานของเจ้าหน้าที่และการให้บริการแก่ประชาชนเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว และเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น การบูรณาการระบบข้อมูลจะช่วยลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มความถูกต้องในการจัดการข้อมูลสวัสดิการ ซึ่งจะส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตของผู้รับบริการและความยั่งยืนของระบบสวัสดิการโดยรวม

ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการของคนไร้บ้าน ข้อจำกัดในมิตินี้บ่งชี้ถึงปัญหาด้านโครงสร้างการบริหารจัดการระบบสวัสดิการของรัฐ ซึ่งอาจขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และยังไม่รองรับสถานการณ์เฉพาะของกลุ่มคนไร้บ้านที่ไม่มีข้อมูลในระบบราชการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า “ด้านเอกสารและหลักฐาน” เป็นประเด็นที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาอื่นๆ ที่คนไร้บ้านเผชิญ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกันว่า การขาดเอกสารและหลักฐานสำคัญ เช่น บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน หรือเอกสารแสดงตัวตนอื่นๆ เป็นปัญหาหลักและสำคัญที่สุดสำหรับคนไร้บ้าน ซึ่งสะท้อนว่า ปัญหาด้านเอกสารและหลักฐานไม่เพียงเป็นอุปสรรคเชิงเทคนิค แต่ยังเป็น “รากของปัญหา” ที่ทำให้คนไร้บ้านไม่สามารถเข้าถึงสิทธิพื้นฐานอื่นๆ ได้อย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นการรักษาพยาบาล การศึกษา การสมัครงาน หรือแม้แต่การขอรับเงินช่วยเหลือจากรัฐ เพราะระบบราชการไทยจำนวนมากยังคงมี “ระบบฐานข้อมูลประชากร” เป็นกลไกหลักในการยืนยันสิทธิ ทำให้คนที่ไม่ใช่ทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชนถูกกีดกันออกจากการรับบริการโดยสิ้นเชิง แม้จะมีความจำเป็นหรือมีคุณสมบัติครบถ้วนก็ตาม ผลของข้อมูลในประเด็นนี้ ยังอาจเกิดจากการตระหนักว่ากระบวนการในการขอออกเอกสารใหม่หรือการแก้ไขข้อมูลทะเบียนราษฎรนั้นเต็มไปด้วยความซ้ำซ้อน และไม่เป็นมิตรต่อกลุ่มคนไร้บ้าน ซึ่งอาจไม่มีที่อยู่ถาวร ไม่มีพยานบุคคล หรือไม่มีญาติพี่น้องที่สามารถยืนยันตัวตนได้ การเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายจึงเป็นเรื่องยาก และมักต้องอาศัยองค์กรภาคประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจเฉพาะด้านช่วยเหลือเป็นกรณีๆ ไป

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การไร้เอกสารสำคัญเป็นต้นตอของความเปราะบางเชิงโครงสร้าง ที่ทำให้คนไร้บ้านไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี และเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้พวกเขาไม่สามารถเข้าถึงระบบรัฐสวัสดิการหรือการคุ้มครองจากภาครัฐได้อย่างแท้จริง นี่จึงเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ผ่านการจัดทำนโยบายที่ยืดหยุ่น เป็นธรรม และมีช่องทางที่เอื้อต่อการพิสูจน์ตัวตนของคนไร้บ้านในทางปฏิบัติ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคด้านสังคมของคนไร้บ้าน

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

3.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึง

สวัสดิการ

ตารางที่ 18 ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ ด้านทัศนคติและการยอมรับ

ข้อความ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านทัศนคติและการยอมรับ					
1. ท่านเคยถูกปฏิเสธหรือเลือกปฏิบัติ จากเจ้าหน้าที่ เพราะท่านไม่มีบัตร ประชาชน	68 คิดเป็นร้อยละ 33.8	67 คิดเป็นร้อยละ 33.5	29 คิดเป็นร้อยละ 14.5	20 คิดเป็นร้อยละ 10.0	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0
2. ท่านเคยขอรับความช่วยเหลือจากคน แปลกหน้าแต่ถูกปฏิเสธ (ถูกมองในแง่ลบ จากสังคม)	84 คิดเป็นร้อยละ 41.8	54 คิดเป็นร้อยละ 26.9	33 คิดเป็นร้อยละ 16.4	16 คิดเป็นร้อยละ 8.0	13 คิดเป็นร้อยละ 6.5
3. ท่านไม่ถูกยอมรับให้เข้าร่วมในงานพิธี หรืองานบุญวันสำคัญในชุมชน	82 คิดเป็นร้อยละ 41.0	52 คิดเป็นร้อยละ 25.9	34 คิดเป็นร้อยละ 16.9	17 คิดเป็นร้อยละ 8.5	15 คิดเป็นร้อยละ 7.5
4. ท่านรู้สึกอับอายที่ต้องขอรับความ ช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่และคนในท้องถิ่น	88 คิดเป็นร้อยละ 44.0	43 คิดเป็นร้อยละ 21.3	36 คิดเป็นร้อยละ 18.3	19 คิดเป็นร้อยละ 9.4	14 คิดเป็นร้อยละ 7.0

จากตารางที่ 18 ชี้ให้เห็นว่า

ในปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ ด้านทัศนคติและการยอมรับ ในเรื่อง “ท่านรู้สึกอับอายที่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่และคนในท้องถิ่น” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ปัญหาความรู้สึกด้อยค่าและการตีตราทางสังคม (Social Stigma) ที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้าถึงสวัสดิการอย่างเต็มที่ ความรู้สึกอับอายนี้สะท้อนถึงทัศนคติในเชิงลบที่ผู้รับสวัสดิการมีต่อการขอความช่วยเหลือ อาจเกิดจากการมองว่าการขอรับความช่วยเหลือเป็นเรื่องที่แสดงถึงความอ่อนแอ หรือเป็นภาระต่อผู้อื่น ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจและลังเลใจที่จะเข้าถึงบริการที่มีอยู่ ส่งผลให้

กลุ่มเป้าหมายบางส่วนหลีกเลี่ยงหรือไม่กล้าขอรับความช่วยเหลือ แม้ว่าจะมีสิทธิ์หรือความจำเป็นก็ตาม นอกจากนี้ ยังบ่งบอกถึงปัญหาด้านการยอมรับของสังคมและชุมชน ที่อาจมีการตีตราหรือมีทัศนคติที่ไม่สนับสนุนผู้ที่อยู่ในสถานการณ์เปราะบาง ทำให้เกิดความรู้สึกถูกกดดันหรือโดดเดี่ยวในกระบวนการเข้าถึงสวัสดิการ ดังนั้น ปัญหานี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่เป็นบวกต่อการให้ความช่วยเหลือในสังคม รวมถึงการส่งเสริมวัฒนธรรมของความเห็นอกเห็นใจและความเสมอภาค เพื่อให้ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือสามารถเข้าถึงสวัสดิการได้อย่างเต็มที่และไร้อุปสรรคทางจิตใจ

ตารางที่ 19 ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนทางสังคม

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ด้านการสนับสนุนทางสังคม					
1. ท่านขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเข้ารับสิทธิ	74 คิดเป็นร้อยละ 37.0	47 คิดเป็นร้อยละ 23.5	41 คิดเป็นร้อยละ 20.3	20 คิดเป็นร้อยละ 9.9	18 คิดเป็นร้อยละ 9.0
2. ท่านขาดเครือข่ายทางสังคมเพื่อจะ ได้รับข้อมูลข่าวสาร	88 คิดเป็นร้อยละ 43.8	56 คิดเป็นร้อยละ 27.9	27 คิดเป็นร้อยละ 13.4	19 คิดเป็นร้อยละ 9.5	10 คิดเป็นร้อยละ 5.0
3. ท่านไม่มีผู้ช่วยประสานงานในการ ติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ	85 คิดเป็นร้อยละ 42.3	52 คิดเป็นร้อยละ 25.4	40 คิดเป็นร้อยละ 19.9	13 คิดเป็นร้อยละ 6.5	11 คิดเป็นร้อยละ 5.5
4. ท่านขาดการสนับสนุนจากองค์กรใน พื้นที่ในเรื่องปัจจัย 4	84 คิดเป็นร้อยละ 42.0	58 คิดเป็นร้อยละ 29.0	27 คิดเป็นร้อยละ 13.5	23 คิดเป็นร้อยละ 11.3	8 คิดเป็นร้อยละ 4

จากตารางที่ 19 ชี้ให้เห็น

ในปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ ด้านการสนับสนุนทางสังคม ในเรื่อง “ท่านรู้สึกอับอายที่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่และคนในท้องถิ่น” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความขาดแคลนการสนับสนุนทางสังคมที่เพียงพอและเหมาะสม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นใจและความรู้สึกปลอดภัยของผู้รับสวัสดิการในการขอความช่วยเหลือ ความรู้สึกอับอายนี้สะท้อนถึงการขาดแคลนเครือข่ายหรือกลุ่มสนับสนุนที่สามารถช่วยลดความเครียดทางจิตใจและสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ นอกจากนี้ยังแสดงถึงปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคมที่อาจไม่เอื้อต่อการยอมรับและช่วยเหลือกันในชุมชน ซึ่งทำให้ผู้รับบริการรู้สึกโดดเดี่ยวและขาดการยอมรับจากสังคมรอบข้าง

ผลจากปัญหานี้ทำให้ผู้รับสวัสดิการเกิดความลังเลที่จะเข้าถึงบริการและความช่วยเหลือ แม้ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง ส่งผลให้สิทธิและความช่วยเหลือที่ควรได้รับไม่สามารถเข้าถึงได้อย่าง

เต็มทีและเท่าเทียม ดังนั้น ประเด็นนี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างระบบสนับสนุนทางสังคมที่เข้มแข็ง ทั้งในระดับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและปลอดภัย ช่วยลดความรู้สึกอับอายและสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับสวัสดิการ สามารถเข้าถึงและรับความช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

จากข้อค้นพบดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเชื่อมโยงคนไร้บ้านเข้าสู่ระบบสวัสดิการของรัฐ จึงควรมีการพัฒนาและส่งเสริมบทบาทของภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เช่น องค์กรชุมชน อาสาสมัคร หรือเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน เพื่อให้สามารถทำหน้าที่ให้ข้อมูล แนะนำ และช่วยเหลือในการเข้าถึงสิทธิได้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเมื่อสังคมมีทัศนคติเชิงลบต่อคนไร้บ้าน ย่อมส่งผลให้เกิด การตีตรา (stigmatization) และการเลือกปฏิบัติ (discrimination) ในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับปัจเจก เช่น การรังเกียจ ไม่ยอมรับ การผลักไส ไปจนถึงระดับนโยบาย เช่น การออกแบบระบบสวัสดิการที่มีข้อจำกัดมาก หรือเงื่อนไขที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของคนไร้บ้าน ส่งผลให้คนกลุ่มนี้หลีกเลี่ยงที่จะไปใช้บริการ หรือแม้จะมีสิทธิอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ก็อาจถูกปฏิเสธหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียม จนกลายเป็นกลุ่มที่ “ถูกกั้นออก” จากระบบโดยปริยาย

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึง มุมมองของสังคมที่เข้าใจว่าปัญหาคนไร้บ้านไม่ได้เกิดจากตัวบุคคลเพียงลำพัง แต่เกิดจากอคติและโครงสร้างทางสังคมที่กีดกันพวกเขาออกจากการได้รับสิทธิอย่างเสมอภาค การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของสังคมจึงเป็นหัวใจสำคัญในการลดอุปสรรคและสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงสวัสดิการและโอกาสในการฟื้นคืนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของคนไร้บ้านในระยะยาว

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสำหรับคนไร้บ้าน

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

4.1.1 การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ตารางที่ 20 ระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ข้อคำถาม	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ	คิดเป็นร้อยละ
1. ควรมีหน่วยงานเคลื่อนที่ให้บริการทำ บัตรประชาชน	85 42.5	58 29.0	28 14.0	14 7.0	15 7.5
2. ควรมีระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือก นอกจากบัตรประชาชน	93 46.3	52 25.9	24 11.4	23 11.4	9 4.5
3. ควรมีศูนย์ช่วยเหลือคนไร้บ้านแบบ ครบวงจร เช่น การออกเอกสารสิทธิในการ ยืนยันตัวตนว่าท่านเป็นคนไร้บ้าน	91 45.3	52 25.9	32 15.9	18 9.0	8 4.0
4. ควรมีการผ่อนปรนเงื่อนไขการเข้าถึง สวัสดิการ	81 40.2	64 32.2	25 12.6	18 9.0	12 6.0
5. ควรมีที่พักชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้าน ระหว่างดำเนินการทำเอกสาร					

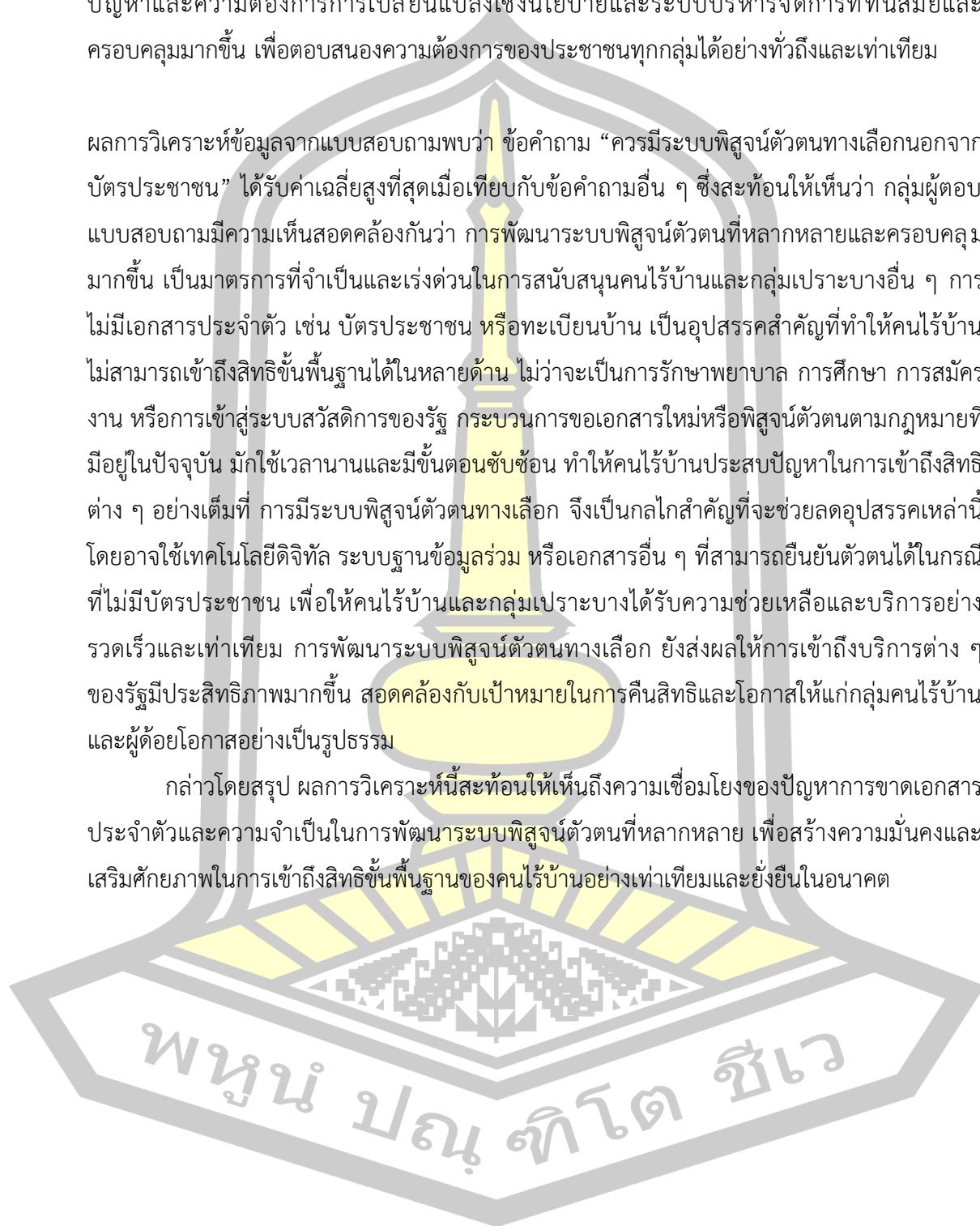
จากตารางที่ 20 ซึ่ให้เห็น

ความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ในเรื่อง “ควรมีระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือกนอกจากบัตรประชาชน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึง ความเห็นนี้สะท้อนถึงข้อจำกัดของการใช้บัตรประชาชนเป็นหลักฐานยืนยันตัวตนในปัจจุบัน ซึ่งอาจไม่สามารถรองรับผู้ที่ไม่มีบัตรประชาชนหรือประสบปัญหาในการใช้บัตร เช่น คนไร้บ้าน ผู้ที่ไม่มีทะเบียนราษฎร์ หรือกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ ที่อาจถูกตัดสิทธิ์จากการเข้าถึงสวัสดิการ เนื่องจากไม่มีหลักฐานยืนยันตัวตนที่เป็นทางการ ดังนั้น การพัฒนาระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือก เช่น การใช้เทคโนโลยีทางดิจิทัล ระบบฐานข้อมูลร่วม หรือเอกสารยืนยันตัวตนแบบอื่น ๆ จะช่วยเพิ่มความสะดวกและความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการและสวัสดิการของรัฐ รวมทั้งลดอุปสรรคที่เกิด

จากการขาดหลักฐานยืนยันตัวตนในระบบราชการ ข้อเสนอแนะนี้จึงแสดงให้เห็นถึงความตระหนักในปัญหาและความต้องการการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายและระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและครอบคลุมมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนทุกกลุ่มได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ข้อคำถาม “ควรมีระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือกรอกจากบัตรประชาชน” ได้รับความเห็นชอบสูงสุดเมื่อเทียบกับข้อคำถามอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนาระบบพิสูจน์ตัวตนที่หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น เป็นมาตรการที่จำเป็นและเร่งด่วนในการสนับสนุนคนไร้บ้านและกลุ่มเปราะบางอื่น ๆ การไม่มีเอกสารประจำตัว เช่น บัตรประชาชน หรือทะเบียนบ้าน เป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนไร้บ้านไม่สามารถเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้ในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการรักษาพยาบาล การศึกษา การสมัครงาน หรือการเข้าสู่ระบบสวัสดิการของรัฐ กระบวนการขอเอกสารใหม่หรือพิสูจน์ตัวตนตามกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน มักใช้เวลานานและมีขั้นตอนซับซ้อน ทำให้คนไร้บ้านประสบปัญหาในการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ อย่างเต็มที่ การมีระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือก จึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยลดอุปสรรคเหล่านี้ โดยอาจใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ระบบฐานข้อมูลร่วม หรือเอกสารอื่น ๆ ที่สามารถยืนยันตัวตนได้ในกรณีที่ไม่ใช่บัตรประชาชน เพื่อให้คนไร้บ้านและกลุ่มเปราะบางได้รับความช่วยเหลือและบริการอย่างรวดเร็วและเท่าเทียม การพัฒนาระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือก ยังส่งผลให้การเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับเป้าหมายในการคืนสิทธิและโอกาสให้แก่กลุ่มคนไร้บ้านและผู้ด้อยโอกาสอย่างเป็นรูปธรรม

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์นี้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของปัญหาการขาดเอกสารประจำตัวและความจำเป็นในการพัฒนาระบบพิสูจน์ตัวตนที่หลากหลาย เพื่อสร้างความมั่นคงและเสริมศักยภาพในการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านอย่างเท่าเทียมและยั่งยืนในอนาคต

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

5.1.1 การนำเสนอข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต

ตารางที่ 21 ข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต ด้านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน

ข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต	ต้องการ (คน)	ไม่ต้องการ (คน)
ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน		
1. การใช้ระบบชีวมาตร (ลายนิ้วมือ/ม่านตา) เพื่อให้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกับบุคคลอื่น	80 (คิดเป็น 40%)	120 (คิดเป็น 60%)
2. การมีศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เช่น การทำบัตรประจำตัวประชาชน	123 (คิดเป็น 61.5%)	77 (คิดเป็น 38.5%)
3. การมีระบบฐานข้อมูลกลาง	76 (คิดเป็น 38%)	124 (คิดเป็น 62%)
4. การมีบัตรประจำตัวพิเศษสำหรับคนไร้บ้าน	73 (คิดเป็น 36.5%)	127 (คิดเป็น 63.5%)

จากตารางที่ 21 ชี้ให้เห็นว่า ในด้านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน จากข้อคำถาม “การมีศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เช่น การทำบัตรประจำตัวประชาชน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามต้องการการพัฒนาระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่มีศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสิทธิและบริการของคนไร้บ้านได้ดียิ่งขึ้น เพราะการทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการยืนยันสถานะและสิทธิของประชาชน ซึ่งสามารถช่วยให้การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน เช่น การรับการรักษาพยาบาล การเข้าถึงที่พักพิง หรือการเข้าถึงการศึกษาของคนไร้บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มที่ไม่มีเอกสารแสดงตัวตนหรือทะเบียนบ้าน การมีศูนย์บริการจุดเดียวจะช่วยลดความยุ่งยากและความซับซ้อนในการดำเนินการหลายขั้นตอน รวมถึงช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงบริการของคนไร้บ้าน และยังเป็นการเสริมสร้างระบบการจัดการข้อมูลประชากร ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางสังคมและการจัดสวัสดิการที่ครอบคลุม โดยการมีระบบการพิสูจน์ตัวตนที่เป็นมาตรฐานและสะดวกจะช่วยให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถได้รับการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์จากรัฐได้อย่างเท่าเทียม

ตารางที่ 22 ข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต ด้านการพัฒนาระบบบริการ

ข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต	ต้องการ (คน)	ไม่ต้องการ (คน)
การพัฒนาระบบบริการ		
1. มีหน่วยบริการเคลื่อนที่	128 (คิดเป็น 64%)	72 (คิดเป็น 36%)
2. มีล่ามหรือผู้ช่วยในการติดต่อราชการ	81 (คิดเป็น 40.5%)	119 (คิดเป็น 59.5%)
3. มีระบบที่เลี้ยงให้คำปรึกษา	86 (คิดเป็น 43%)	114 (คิดเป็น 57%)
4. มีศูนย์พักพิงชั่วคราวระหว่างดำเนินการ	82 (คิดเป็น 41%)	118 (คิดเป็น 59%)

จากตารางที่ 22 ชี้ให้เห็นว่า ในด้านการพัฒนาระบบบริการ จากข้อคำถาม“มีหน่วยบริการเคลื่อนที่” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การมีหน่วยบริการเคลื่อนที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณะสำหรับคนไร้บ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่ ที่ห่างไกลหรือมีความยากลำบากในการเข้าถึงศูนย์บริการหลัก การมีหน่วยบริการเคลื่อนที่จะช่วยให้การเข้าถึงบริการสวัสดิการและสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การรักษาพยาบาล การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย หรือการจัดการที่พักชั่วคราวเป็นไปได้สะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ต้องให้คนไร้บ้านเดินทางไปยังศูนย์บริการหลักซึ่งอาจเป็นภาระหนักหรือต้องใช้เวลาานาน นอกจากนี้ยังช่วยลดปัญหาความยากจนหรือการใช้ชีวิตในพื้นที่ที่ไม่มีการเข้าถึงบริการที่จำเป็น

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

6.1.1 การนำเสนอข้อมูลความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ

ตารางที่ 23 ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ

ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ	ต้องการ (คน)	ไม่ต้องการ (คน)
ท่านต้องการความช่วยเหลือด้านกฎหมายในเรื่องใดบ้าง		
1. การทำบัตรประชาชน	93 (คิดเป็น 46.5%)	107 (คิดเป็น 53.5%)
2. การทำทะเบียนบ้าน	77 (คิดเป็น 38.5%)	123 (คิดเป็น 61.5%)
3. การทำประกันสุขภาพ	37 (คิดเป็น 18.5%)	163 (คิดเป็น 81.5%)
4. การทำสัญญาจ้างงาน	62 (คิดเป็น 31%)	138 (คิดเป็น 69%)
5. การทำสัญญาเช่า	54 (คิดเป็น 27%)	146 (คิดเป็น 73%)
6. การจดทะเบียนสมรส	37 (คิดเป็น 18.5%)	163 (คิดเป็น 81.5%)

จากตารางที่ 23 ชี้ให้เห็นว่า ในด้านความต้องการความช่วยเหลือด้านกฎหมายในเรื่อง “การทำบัตรประชาชน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่า การมีบัตรประชาชนเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการทำบัตรประชาชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ ยืนยันสถานะทางกฎหมาย ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับ โดยเฉพาะคนไร้บ้านที่อาจไม่ได้มีที่อยู่ถาวรหรือไม่มีเอกสารสำคัญอื่นๆ ซึ่งการมีบัตรประชาชนช่วยให้สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น การรักษาพยาบาล การขอรับสวัสดิการจากรัฐ และการเข้าถึงสิทธิในด้านต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและไม่ถูกกีดกัน ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยยืนยันตัวตนของบุคคลในทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมและความเป็นธรรมทางสังคม โดยไม่ให้กลุ่มคนไร้บ้านตกอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนทุกคนได้

ตารางที่ 24 ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ

ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ	ต้องการ (คน)	ไม่ต้องการ (คน)
ท่านต้องการให้มีกฎหมายคุ้มครองในเรื่องใดบ้าง		
1. สิทธิในที่พักอาศัยชั่วคราว	88 (คิดเป็น 44%)	112 (คิดเป็น 56%)
2. สิทธิในการทำงาน	102 (คิดเป็น 51%)	98 (คิดเป็น 49%)
3. สิทธิในการรักษาพยาบาล	97 (คิดเป็น 48.5%)	103 (คิดเป็น 51.1%)
4. สิทธิในการศึกษา	69 (คิดเป็น 34.5%)	131 (คิดเป็น 65.5%)
5. สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย	50 (คิดเป็น 25%)	150 (คิดเป็น 75%)

จากตารางที่ 24 ชี้ให้เห็นว่า ในด้านความต้องการให้มีกฎหมายคุ้มครอง ในเรื่อง “สิทธิในการทำงาน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่า การมีสิทธิในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อให้คนไร้บ้านสามารถมีโอกาสในการสร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ เนื่องจากสิทธิในการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของ สิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมในสังคม การคุ้มครองสิทธิในการทำงานช่วยให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงโอกาสในการทำงานที่มีความเป็นธรรมและได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติหรือจำกัดจากสถานะทางสังคม ซึ่งการมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิในการทำงานยังช่วยให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงตลาดแรงงานได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกกีดกันจากการขาดเอกสารหรือสถานะที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากการให้โอกาสในการทำงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความเป็นอิสระและการมีศักดิ์ศรีของบุคคลในสังคม

พูน ปรณ ทิโต ชิว

ส่วนที่ 5 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (จากการสัมภาษณ์)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.2.1 การวิเคราะห์รูปแบบ ลักษณะ และคุณภาพของการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ ลักษณะ และคุณภาพของการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นจากอดีตถึงปัจจุบัน จากการรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ พบว่าคนไร้บ้านส่วนใหญ่เป็นชายวัยกลางคนถึงสูงอายุ มีภูมิลำเนาจากหลากหลายจังหวัด และอาศัยอยู่ตามสถานที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ ป้ายรถเมล์ หรือใต้สะพาน โดยประกอบอาชีพไม่มั่นคง เช่น เก็บของเก่า ขอดทาน หรือรับจ้างทั่วไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเปราะบางทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มนี้อย่างชัดเจน สาเหตุของการคนไร้บ้านมีความซับซ้อนและหลากหลาย โดยเจ้าหน้าที่ชี้ให้เห็นว่าปัจจัยหลักคือปัญหาเศรษฐกิจ การตกงาน ความรุนแรงในครอบครัว การไม่มีเอกสารแสดงตน สุขภาพจิต และการพ้นโทษจากเรือนจำ โดยไม่มีระบบรองรับ ทำให้คนไร้บ้านจำนวนมากต้องเผชิญกับปัญหาซ้ำซ้อน ทั้งด้านที่อยู่อาศัย ความยากลำบากในการเข้าถึงบริการ ขาดรายได้ และถูกตีตราจากสังคม มาตรการช่วยเหลือที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นที่การแจกจ่ายสิ่งของ ให้คำปรึกษา หรือการประสานงานกลับภูมิลำเนา แต่ยังขาดศูนย์พักพิงที่มั่นคงและต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่รัฐสะท้อนว่าอุปสรรคสำคัญคือข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะนักสังคมสงเคราะห์ และการไม่มีฐานข้อมูลกลาง ทำให้การติดตามและช่วยเหลือเป็นไปอย่างไม่เป็นระบบ และในด้านข้อเสนอเจ้าหน้าที่เห็นพ้องร่วมกันว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์พักพิงถาวรแบบครบวงจร จัดทำฐานข้อมูลคนไร้บ้านระดับจังหวัด ตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจเพื่อบูรณาการการทำงาน มีระบบคัดกรองและช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง และควรมีการรณรงค์เพื่อเปลี่ยนทัศนคติของสังคมต่อคนไร้บ้าน สำหรับความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปยังมีทั้งสองมุมมอง คือ บางส่วนมองว่าคนไร้บ้านเป็นภาระของสังคม แต่ขณะเดียวกันก็มีผู้ที่เข้าใจถึงรากเหง้าของปัญหา และเห็นว่าควรให้โอกาสในการฟื้นฟูและกลับคืนสู่สังคม ทุกภาคส่วนเห็นพ้องว่าควรมีระบบดูแลคนไร้บ้านที่ครอบคลุม ต่อเนื่องเข้าถึงได้จริงและมุ่งเน้นการฟื้นฟูอย่างเป็นระบบ โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน และประชาชน เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง และคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นสะท้อนปัญหาหลักคือขาดที่อยู่อาศัย และเข้าไม่ถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน แม้บางคนมีบัตรประชาชนก็ยังถูกเลือกปฏิบัติ ส่วนผู้ไม่มีบัตรยังถูกกีดกันจากระบบรัฐ คนไร้บ้านเหล่านี้ต้องการที่พักชั่วคราว การช่วยเหลือในการจัดทำเอกสาร และ

การเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียม ทุกคนล้วนอยากได้รับการดูแลอย่างเข้าใจและไม่ถูกตีตรา
มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ ดังที่จะจำแนกเป็นรายข้อดังต่อไปนี้

สัมภาษณ์เกี่ยวกับคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (เจ้าหน้าที่รัฐ)

“จากประสบการณ์ที่ทำงานกับคนไร้บ้านในขอนแก่น เราพบว่าคนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อายุประมาณ 40-60 ปี แต่ช่วง 2-3 ปีหลังมานี้ เริ่มเห็นคนอายุน้อยลง รวมถึงผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยแรงงานที่ตกงานจากพิษเศรษฐกิจ คนไร้บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ประมาณ 70% มักใช้ชีวิตอยู่ตามพื้นที่เปิดโล่ง ส่วนผู้หญิงส่วนมากจะเข้าไปอยู่ในศูนย์พักพิงชั่วคราว ด้านการศึกษา ส่วนมากเรียนไม่สูง แคร่ระดับประถมหรือมัธยมต้น บางคนไม่ได้เรียนเลย อาชีพเดิมก็หลากหลาย ทั้งรับจ้างทั่วไป ทำนา ค้าขาย งานบริการที่รายได้น้อย หรือเป็นกรรมกร คนไร้บ้าน ในขอนแก่นไม่ได้มาจากแคในพื้นที่ แต่ยังมีจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ฯลฯ เพราะขอนแก่นเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและเดินทางสะดวก จุดที่มักพบคนไร้บ้านก็อย่างเช่น สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ ป้ายรถเมล์ สวนสาธารณะ วัด ตลาด ห้างฯ ไปจนถึงพื้นที่รกร้าง คนกลุ่มนี้จะเร่ร่อนไปเรื่อยๆ หาที่หลบแดดหลบฝน อาบน้ำตามบึง วัด หรือห้องน้ำสาธารณะ ข้าวของก็พกติดตัว บางคนมีรถเข็นไว้ใส่ของ หลายคนจับกลุ่มกันเพื่อดูแลกันเอง การหาเลี้ยงชีพก็ขึ้นอยู่กับจังหวะ เช่น รับจ้างรายวัน เก็บขวด เก็บของเก่าขาย บางคนขอทาน ขายพวงมาลัย ถือป้ายโฆษณา หรือได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงาน สาเหตุที่ทำให้คนเหล่านี้กลายเป็นคนไร้บ้านก็มีหลายอย่าง บ่อยที่สุดคือปัญหาเศรษฐกิจ ตกงาน หนี้สินเยอะ ไม่มีเงินเก็บ บางคนก็มีปัญหาครอบครัว หย่าร้าง ถูกทอดทิ้ง หรือเสาหลักในบ้านเสียชีวิต บางคนสุขภาพแย่ เป็นโรคจิตเวช ไม่ได้รักษาต่อเนื่อง ดิถยา ดิถเหล้า หรือพิการจากอุบัติเหตุ บางรายมาหางานในเมืองแต่ไม่สำเร็จ บางคนมารักษาตัวแต่ไม่มีเงินกลับบ้าน หรือถูกหลอกก็มี ที่น่าห่วงคือบางคนไม่ยอมกลับบ้าน เพราะหนีปัญหาจากที่เดิมมา ปัญหาหลักที่คนไร้บ้านเผชิญคือ ไม่มีที่อยู่ที่ปลอดภัย ต้องทนแดดฝน เสี่ยงถูกทำร้ายหรือไล่ที่ สุขภาพก็เป็นปัญหาใหญ่ เข้ารักษาลำบาก ไม่มีบัตรประชาชน ขาดยาหรือความรู้เรื่องสุขภาพ และรายได้ ไม่แน่นอน ขาดอาหาร ไม่มีทักษะ ไม่มีสวัสดิการ เข้าไม่ถึงระบบของรัฐ ตอนนี้เราพยายามช่วย โดยจัดศูนย์พักพิงชั่วคราว มีอาหาร ยา ของใช้ ช่วยพาไปรักษา ช่วยทำเอกสาร หางานให้ตามความสามารถ ถ้าอยากกลับบ้านก็ช่วยติดต่อครอบครัวให้ เราออกสำรวจพื้นที่เสี่ยงเดือนละ 2 ครั้ง มีการติดตามคนที่เคยได้รับความช่วยเหลือ ทำฐานข้อมูล และประสานกับหน่วยงานต่างๆ แต่เราก็เจออุปสรรคเยอะ ทั้งงบประมาณที่ไม่พอ คนที่ช่วยก็ยังไม่มากพอ โดยเฉพาะนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ขาดที่พักถาวร ขาดความร่วมมือจากบางหน่วยงาน

บางคนก็ไม่อยากได้รับความช่วยเหลือ และระบบราชการที่ยังซับซ้อน สังคมก็ยังตีตราคนไร้บ้านอยู่ ทางออกที่ดีคือ ต้องมีศูนย์พักพิงถาวรครบวงจรที่มีทั้งที่พัก อาหาร การฝึกอาชีพ การดูแลสุขภาพ และควรมีระบบคัดกรองเป็นรายบุคคล มีงานให้ทำ มีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มีฐานข้อมูลเชื่อมต่อกันทั้งจังหวัด รวมถึงมีที่อยู่อาศัยราคาถูก นอกจากนี้ต้องช่วยคนที่เสี่ยงจะกลายเป็นคนไร้บ้าน สร้างความเข้าใจในชุมชน ช่วยคนที่มีปัญหาหนี้สิน และต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งรัฐ ท้องถิ่น เอกชน และชุมชน ตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดให้ชัด มีงบประมาณกิจ สร้างเครือข่ายอาสาสมัครในชุมชน และพัฒนาฐานข้อมูลระดับประเทศที่เชื่อมโยงกับระบบสวัสดิการด้วย”

(เพศชาย เจ้าหน้าที่รัฐ : 2568 สัมภาษณ์)

“คนไร้บ้านส่วนใหญ่ในขอนแก่นเป็นผู้ที่อพยพมาจากจังหวัดอื่น ทั้งจากภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคกลาง โดยมุ่งหน้าเข้ามาหางานทำในเมือง บางรายไม่มีจุดหมายแน่นอน กลุ่มหลักคือชายโสด ผู้สูงอายุ คนหย่าร้าง หรือมีปัญหาสุขภาพจิตและร่างกาย ส่วนใหญ่มักไม่มีเอกสารทางราชการ ทำให้เข้าไม่ถึงสิทธิพื้นฐาน แหล่งพักพิงและวิถีชีวิตพบบ่อยตามสถานีขนส่ง สถานีรถไฟ สวนสาธารณะ ใต้สะพาน และพื้นที่รอบศูนย์การค้า คนไร้บ้านดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยอาศัยของบริจาคหรือเก็บของเก่าขาย พักตามที่สาธารณะและขาดการดูแลสุขภาพอนามัย สาเหตุหลักของการไร้บ้าน ได้แก่ ความยากจนเรื้อรัง ปัญหาครอบครัว การไม่มีเอกสารแสดงตน และปัญหาสุขภาพจิตหรือการเสพติด บางรายพันโทขอออกมาจากเรือนจำแต่ไม่มีระบบรองรับปัญหาสำคัญที่สุดที่คนไร้บ้านเผชิญ คือไม่มีที่พักอาศัยที่ปลอดภัย เข้าไม่ถึงระบบบริการสุขภาพและสวัสดิการ ถูกเลือกปฏิบัติและตีตราจากสังคม แนวทางการช่วยเหลือของหน่วยงาน มีการลงพื้นที่ แจกจ่ายอาหาร เสื้อผ้า ให้คำปรึกษา และประสานงานกับองค์กรต่างๆ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และไม่มีฐานข้อมูลกลางหรือหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบโดยตรงแนวทางแก้ไขที่เสนอควรตั้งศูนย์ประสานงานคนไร้บ้านระดับจังหวัด มีระบบการดูแลที่บูรณาการ ฟื้นฟูศักยภาพทั้งด้านอาชีพ สุขภาพ และสิทธิ ปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรค และสร้างระบบจดทะเบียนบุคคลไม่มีหลักฐาน ข้อเสนอเพิ่มเติมควรมีระบบติดตามผู้เปราะบางเชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอบรมบุคลากรให้เข้าใจคนไร้บ้านในเชิงสังคม พร้อมส่งเสริมการทำงาน เชิงรุกในชุมชนเพื่อลดปัญหาในระยะยาว”

(เพศชาย อายุ 41 เจ้าหน้าที่รัฐ : 2568 สัมภาษณ์)

“คนไร้บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้ชายวัยกลางคนถึงผู้สูงอายุ บางคนเคยมีครอบครัวและงานทำมาก่อน แต่เจอปัญหาเศรษฐกิจหรือปัญหาชีวิตจนต้องหลุดจากระบบ หลายคนเดินทางมาจากต่างจังหวัด หวังจะหางานทำในเมือง แต่สุดท้ายไม่มีที่ไป ก็กลายเป็นคนไร้บ้าน ส่วนมากมักเจอตามสถานีขนส่ง ตลาดกลางคืน สวนสาธารณะ ใต้สะพาน หรือหน้าสถานีรถไฟ พวกเขาใช้ชีวิตแบบ เรียบง่าย ตื่นมาหาอาหารจากการบริจาค เก็บของเก่าขาย บางคนรับจ้างทั่วไป กลางคืนก็นอนตาม ที่สาธารณะ พอมีร่มบังแดดฝนบ้าง แต่โดยรวมชีวิตลำบากและไม่ปลอดภัย ที่เขากลายมาเป็นคนไร้บ้านคือ หลักๆ คือ ความยากจน ไม่มีรายได้มั่นคง พอเจอค่าครองชีพแพงก็อยู่ไม่ไหวบางคนมีปัญหาครอบครัว ถูกทอดทิ้ง หรือมีความรุนแรงในบ้านอีกกลุ่มคือป่วยทางจิต หรือเสพติดสารจนอยู่ร่วมกับใครไม่ได้และที่พบบ่อยคือ ไม่มีบัตรประชาชนหรือทะเบียนบ้าน ทำให้เข้าไม่ถึงสิทธิอะไรเลยปัญหาหนักที่สุดที่เขาเจอ คือไม่มีที่อยู่ถาวร ขาดความปลอดภัยอย่าเข้าไม่ถึงบริการพื้นฐาน เช่น การรักษาพยาบาล ถูกตีตรา มองเป็นคนมีปัญหา ทำให้ชีวิตยิ่งลำบาก หน่วยงานลงพื้นที่แจกของ ดูแลเบื้องต้น ให้ข้อมูลสิทธิ หรือประสานไปยังสถานคุ้มครอง แต่ข้อจำกัดหลักๆ คือ บุคลากรไม่พอ งบประมาณไม่พอ และไม่มีระบบข้อมูลที่ชัดเจน รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานหลักที่ดูแลเรื่องนี้โดยตรงในระดับจังหวัด แก้ปัญหาคคนไร้บ้านต้องเริ่มจากการมี “ฐานข้อมูลคนไร้บ้าน” ที่ชัดเจน และมี “ศูนย์ประสานงานเฉพาะกิจ” ที่ทำงานร่วมกันหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น ประชาชน และเอกชนช่วยเรื่องเอกสาร พื้นฟูอาชีพ ดูแลสุขภาพจิต และต้องทำงานแบบเชื่อมโยง ไม่แยกกันทำ ข้อเสนอคือควรมีนโยบาย เชิงรุก ป้องกันไม่ให้เกิดคนไร้บ้านเพิ่ม เช่น ดูแลผู้พ้นโทษ ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง หรือคนจนเมืองและที่สำคัญ ต้องเปลี่ยนมุมมองของสังคม มองคนไร้บ้านว่า “เขาคือคนที่ต้องการโอกาส” ไม่ใช่ “ภาระ” แค่นั้นเอง”

(เพศหญิง อายุ 38 เจ้าหน้าที่รัฐ : 2568 สัมภาษณ์)

“ส่วนใหญ่ที่เจอจะเป็นผู้ชายคะ มีทั้งวัยกลางคนจนถึงสูงอายุ หลายคนเคยมีงานมีครอบครัว แต่ชีวิตเปลี่ยนแบบไม่ทันตั้งตัว เช่น ตกงาน เจอปัญหาในครอบครัว หรือสุขภาพแย่มาก หลายคนไม่ใช่คนจนแค้นโดยกำเนิด เดินทางมาจากจังหวัดอื่น บางคนแค่ผ่านมาแต่สุดท้ายก็อยู่ยาว เพราะไม่รู้จะไปไหน หรือหางานที่นี้ง่ายกว่าบ้านตัวเอง เจอบ่อยตรงสถานีขนส่ง สถานีรถไฟ สวนสาธารณะบึงแก่นนคร หรือตลาดสดบางแห่ง เขาจะหาที่อยู่ตามศาลา ใต้สะพาน หรือที่มีร่มเงาการใช้ชีวิตคือ “ต้องเอาตัวรอด ทุกวัน” ตื่นมาก็หาอะไรกิน บางคนขอข้าว บางคนเก็บขยะไปขาย บางคนรับจ้างเล็กๆ แล้วแต่โอกาส พอเย็นก็หาที่นอนใหม่ที่ปลอดภัย ไม่นอนไล่ ไม่มีอะไรแน่นอนเลยในแต่ละวัน สาเหตุหลักคือเรื่อง

เศรษฐกิจค่ะ ไม่มีรายได้ ไม่มีคนให้พึ่งพิง พอทะเลาะกับครอบครัวหรือแยกทางกันก็ยิ่งไม่มีที่ไป อีกอย่างคือ ปัญหาเอกสาร บางคนไม่มีบัตรประชาชน เลยสมัครงานก็ไม่ได้ เข้าระบบสวัสดิการก็ยากส่วนหนึ่งที่เจอบ่อยคือ สุขภาพจิต บางคนแค่อยากมีคนคุย มีคนเข้าใจ แต่ไม่มีใครอยู่ด้วย ก็เลยหลุดจากสังคม แล้วเร่ร่อนไปเรื่อย ๆ ปัญหาหลัก 3 เรื่องที่พวกเขาเจอไม่มีที่อยู่ปลอดภัยจริงๆ การนอนข้างถนนมันเสี่ยงมาก เข้าถึงการรักษาพยาบาลลำบาก ไม่มีบัตร ไม่มีเงิน สังคมมองแง่ลบ มองว่าน่ากลัว ไม่สะอาด หรือไม่อยากทำงาน ทั้งที่หลายคนแค่ขาดโอกาส หน่วยงานพยายามช่วยเต็มที่ค่ะ เช่น แจกของใช้ อาหาร ให้คำแนะนำ แล้วถ้าเจอเคสที่ต้องการการดูแลเฉพาะ เช่น ปัญหาสุขภาพจิต หรืออยากกลับบ้าน ก็ประสานส่งต่อแต่ข้อจำกัดหลักๆ คือ คนไม่พอ งบไม่มีประจำ และไม่มีฐานข้อมูลกลาง ทำให้ตามตัวหรือต่อเนื่องยาก บางคนหายไปแล้วก็หาไม่เจอเลย ควรจะมีระบบดูแลที่ชัดเจนกว่านี้ค่ะ เช่น หน่วยงานเฉพาะด้านคนไร้บ้าน และมี “ที่พักชั่วคราว” ที่ปลอดภัยให้เขาก่อน ไม่ใช่ปล่อยให้นอนข้างถนนที่สำคัญคือ ทุกฝ่ายต้อง ทำงานร่วมกันจริงๆ ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ และต้องทำต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่ช่วงเทศกาลหรือทำครั้งเดียวแล้วจบ ข้อเสนอที่อยากจะทำเพิ่มเติมอยากให้สังคมมองคนไร้บ้านด้วยความเข้าใจมากขึ้นค่ะ พวกเขาไม่ได้ไร้ความสามารถนะ แค่ไม่มีโอกาส ถ้าเรามองเขาเป็น “คนที่ต้องการโอกาส” ไม่ใช่ “ภาระ” เขาก็มีโอกาสฟื้นกลับมาได้ อีกอย่างคือ ควรจะมีระบบช่วยเหลือ “กลุ่มเสี่ยงที่จะไร้บ้าน” ด้วย เช่น คนที่โดนเลิกจ้าง คนไม่มีญาติ หรือถูก ไล่ออกจากบ้าน ถ้าช่วยตั้งแต่เริ่มต้น ปัญหา ก็จะไม่ลุกลามค่ะ”

(เทศหญิง เจ้าหน้าที่รัฐ : 2568 สัมภาษณ์)

ตารางที่ 25 สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์ (เจ้าหน้าที่รัฐ) ในจังหวัดขอนแก่น

หัวข้อ	สรุปความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ	จุดมุ่งหมายร่วม
ลักษณะคนไร้บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายวัยกลางคน อายุ (40-60 ปีขึ้นไป) - ไม่ได้มาจากขอนแก่นทั้งหมด มาจากหลายจังหวัด - อาศัยตามสถานที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ ป้ายรถเมล์ ใต้สะพาน - ใช้ชีวิตเร่ร่อน เก็บของเก่า ขอดทาน รับจ้าง 	เข้าใจลักษณะและความเปราะบางของกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้าน
สาเหตุของการไร้บ้าน	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเศรษฐกิจ ตกงาน (ทุกคนกล่าวถึง) - ครอบครัวแตกแยก ถูกทอดทิ้ง มีความรุนแรง - ขาดบัตรประชาชน ขาดสิทธิ - สุขภาพจิตและสารเสพติด ไม่มีการรักษาต่อเนื่อง - พันโทษจากเรือนจำโดยไม่มีระบบรองรับ 	แก้ปัญหาต้นทางทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และกฎหมาย
ปัญหาที่เผชิญ	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีที่อยู่อาศัยถาวรและปลอดภัย - เข้าถึงบริการยาก เพราะไม่มีเอกสาร ไม่มีเงิน - ถูกสังคมตีตรา มองว่าเป็นภาระ - ขาดรายได้มั่นคง ขาดอาหาร 	รับรู้ปัญหาหลักที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
แนวทางช่วยเหลือที่มีอยู่	<ul style="list-style-type: none"> - มีการลงพื้นที่ แจกจ่ายของใช้/อาหาร - มีการให้คำปรึกษา ประสานกลับภูมิลำเนา - มีศูนย์พักพิงชั่วคราว แต่ไม่เพียงพอ และไม่มั่นคง 	เพิ่มประสิทธิภาพและความเพียงพอของมาตรการช่วยเหลือ
ข้อจำกัด/อุปสรรค	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณจำกัด (ทุกคนกล่าวถึง) - บุคลากรน้อย โดยเฉพาะนักสังคมสงเคราะห์ - ขาดฐานข้อมูลกลาง ติดตามยาก - ระบบราชการซับซ้อน ขาดหน่วยงานหลักระดับจังหวัด 	ต้องการการสนับสนุนเชิงโครงสร้างจากระดับนโยบาย
ข้อเสนอ/ทางออก	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างศูนย์พักพิงถาวรครบวงจร (เห็นพ้องร่วมกัน) - จัดทำฐานข้อมูลคนไร้บ้านระดับจังหวัด - ตั้งหน่วยประสานงานเฉพาะกิจแบบบูรณาการ - มีระบบคัดกรองรายบุคคล และช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง - รณรงค์เปลี่ยนมุมมองของสังคม 	สร้าง “ระบบดูแล” คนไร้บ้านที่ครอบคลุม มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยอาศัยความร่วมมือทุกภาคส่วน
สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของเจ้าหน้าที่ “การสร้างระบบดูแลคนไร้บ้านที่ครอบคลุม ต่อเนื่อง เข้าถึงได้จริง และมุ่งเน้นที่การฟื้นฟูและคืนโอกาสอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน”		

สัมภาษณ์เกี่ยวกับคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (คนไร้บ้าน)

“มีบัตรประชาชน แต่กลับไม่สามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากไม่มีที่อยู่แน่นอน ทำให้ไม่สามารถติดตามเอกสารหรือดำเนินเรื่องต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งการเดินทางไปยังหน่วยงานราชการก็เป็นอุปสรรค เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายเพียงพอ เคยประสบกับการถูกปฏิบัติอย่าง ไม่เป็นมิตรจากเจ้าหน้าที่ บางแห่งถึงขั้นไม่ให้เข้าอาคาร เพียงเพราะแต่งตัวชอมช่อ เมื่อพยายามขอสวัสดิการ ก็มักถูกปฏิเสธด้วยเหตุผลว่าเอกสารไม่ครบ ทั้งที่เขาพยายามแล้วอย่างเต็มที่ ในอดีตเคยได้รับ “บัตรคนจน” จากการมีผู้ช่วยพาไปลงทะเบียน แต่ก็ใช้งานได้จำกัด ส่วนการรักษาพยาบาล แม้จะมีสิทธิบัตรทอง แต่ต้องรอคิวนานมาก และมักเจออคติจากคนรอบข้าง ทั้งที่เขาเพียงแค่มิไม่มีเงิน ไม่มีที่อยู่ ไม่ได้มีเจตนาไม่ดี ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิและการช่วยเหลือ เขาได้รับจากเจ้าหน้าที่ภาคสนามและองค์กรพัฒนาเอกชนที่ลงพื้นที่ แต่เพราะเนื้อหาค่อนข้างซับซ้อนและกระบวนการยุ่งยาก ทำให้จดจำหรือดำเนินการเองได้ไม่ง่าย สิ่งที่เขาต้องการที่สุดคือ “ที่พักชั่วคราว” สำหรับคนไร้บ้านที่สามารถอยู่อาศัยได้ระยะหนึ่ง มีอาหาร น้ำ และที่อาบน้ำ เพื่อจะได้ใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีมากขึ้น และสามารถหางานหรือเริ่มต้นใหม่ได้ สุดท้าย เขาเสนอว่า หน่วยงานรัฐควรลงพื้นที่มาพูดคุยกับคนไร้บ้านด้วยตัวเอง ไม่ใช่รอให้คนเหล่านี้เป็นฝ่ายไปหาก่อน เพราะพวกเขาขาดทั้งโอกาสและเครื่องมือในการเข้าถึงบริการ เขาขอเพียงไม่ให้สังคมมองพวกเขาด้วยอคติ เพราะคนไร้บ้านก็มีศักยภาพและความฝัน หากได้รับโอกาสที่เหมาะสมหลายคนก็อยากกลับไปใช้ชีวิตปกติ”

(เพศชาย คนไร้บ้าน : 2568 สัมภาษณ์)

“ฉันมีบัตรประชาชนค่ะ แต่เวลาไปติดต่อหน่วยงานของรัฐบางแห่ง เขามักมองเราแปลกๆ เพราะแต่งตัวไม่ดี หรือบอกว่าเอกสารไม่ครบ ทั้งที่บางอย่างก็ไม่มีจริงๆ แล้วเขาก็ไม่อธิบายให้เข้าใจง่ายๆ เหมือนกับคิดว่าเรามาขอของฟรี” “เวลาหน่วยงานส่งจดหมายหรือเรียกไปทำเรื่องอะไร ฉันก็ไม่รู้เรื่องเลย เพราะไม่มีที่อยู่ ไม่มีเงินไปอำเภอก็หรือสำนักงาน” “เคยลงทะเบียนบัตรคนจน ได้เงินช่วยเหลือเล็กน้อย ใช้ซื้อของในร้านธงฟ้าได้บ้าง แต่ไม่พอใช้ทุกเดือน ส่วนการรักษาพยาบาลใช้บัตรทองได้แต่ต้องไปตั้งแต่เช้ามีด เพราะคิวยาวมาก บางทีก็รู้สึกว่าเขาไม่ยอมให้เราอยู่ที่นั่นเลย” “เวลาป่วยหากไม่หนักมากก็ทน แต่บางทีต้องไปโรงพยาบาลรัฐ ถ้าไม่มีเงินค่าเดินทางก็ต้องเดินหรือขอความช่วยเหลือจากคนใจดี บางทีโรงพยาบาลก็ไม่ให้เข้าเพราะไม่มีเอกสาร” “ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิสวัสดิการมาจากเพื่อนคนไร้บ้านหรือเจ้าหน้าที่อาสา แต่ข้อมูลเยอะเก็นไป จำไม่หมด และไม่มีเบอร์โทรศัพท์ไว้ติดต่อ” “สิ่งที่อยากได้คือที่พักชั่วคราวสำหรับผู้หญิงที่ปลอดภัย มีห้องน้ำ มีที่อาบน้ำ

แล้วก็อยากให้อำหน้าที่ช่วยแนะนำเรื่องสิทธิอย่างเข้าใจง่ายๆ เพราะบางทีก็ไม่กล้าถามใคร” “สุดท้ายอยากให้อำหน้าที่ฟังเราก่อน อย่ามองว่าเราเป็นภาระ ทุกคนมีเหตุผลที่ต้องมาอยู่แบบนี้ ถ้ามีคนเข้าใจเรามีกงานทำ มีที่พำนัก เราก็ออยากกลับไปใช้ชีวิตปกติเหมือนคนอื่น อยากมีบ้าน มีงาน และศักดิ์ศรีของตัวเองอีกครั้ง”

(เพศหญิง คนไร้บ้าน : 2568 สัมภาษณ์)

“ผมเคยมีบัตรประชาชนครับ แต่หายไปหลายปีแล้ว ตอนนั้นโดนขโมยกระเป๋า แล้วก็ไม่มีเงิน ไม่มีที่อยู่แน่นอน จะไปทำใหม่ก็ลำบาก เพราะเขาบอกว่าต้องมีทะเบียนบ้าน ต้องมีคนรับรอง ซึ่งผมไม่มีอะไรเลย ไม่มีญาติ ไม่มีใครพาไป ไม่มีแม้แต่ค่ารถ สุดท้ายก็เลยปล่อยเลยตามเลย” “เคยไปสำนักงานเขต เขาบอกให้ไปทำบัตรก่อนถึงจะช่วยให้ ทั้งที่เราก็บอกว่าทำไม่ได้ เขาก็ไม่รับเรื่อง เหมือนโดนไล่ไปเรื่อย ๆ ไม่มีใครช่วยจริงจัง ตอนนั้นก็ไม่มีบัตร ไม่มีเอกสารอะไรเลย เหมือนเป็นคนไม่มีตัวตน จะขอความช่วยเหลือก็ไม่ได้ เพราะไม่มีสิทธิ์ใดๆ ทั้งนั้น”

(เพศชาย คนไร้บ้าน : 2568 สัมภาษณ์)

“ผมไม่เคยได้รับสวัสดิการจากรัฐเลย เพราะสมัครอะไรไม่ได้ เขาต้องใช้บัตรประชาชนแล้วผมไม่มี ตอนป่วย ผมเป็นเบาหวานกับความดัน บางทีก็หน้ามืด ต้องนอนนิ่งๆ ถ้าหนักก็ภาวนาเอา บางครั้งต้องไปขอยาเก่าจากคนอื่น เพราะถ้าจะไปรักษาก็ต้องจ่ายเงินเอง” “พี่ๆ อาสาบางคนเคยเข้ามาคุย เขาอยากช่วย แต่ก็ไปต่อไม่ได้ เพราะผมไม่มีเอกสาร ไม่มีเบอร์ ไม่มีที่อยู่ มันช่วยไม่สุด อยากให้มีหน่วยงานที่ออกมาช่วยเราจริงๆ ทำบัตรให้คนไม่มีบ้าน ไม่ต้องรอให้เราวิ่งไปหา เพราะบางทีเราก้ไม่มีแรงจะไปไหนแล้ว” “อยากให้เห็นใจคนที่ไม่มีบัตรประชาชนหน่อยครับ พวกเราไม่ได้อยากเป็นแบบนี้ แต่มันไม่มีทางให้เริ่มต้นใหม่ ถ้ารัฐมีทีมที่ออกมาช่วยจริงๆ มากุ้ยกับเราตรงๆ ช่วยติดตามเอกสาร ช่วยเรื่องยา เรื่องที่พัก มันจะเปลี่ยนชีวิตเราได้เลยครับ” “ผมเคยมีบัตรประชาชนครับ แต่ตอนที่ป่วยหนัก บัตรมันก็หายไป ตอนนั้นร่างกายไม่ไหว ไม่มีเงิน ไม่มีญาติจะพาไปทำใหม่ ก็เลยไม่มีบัตรจนถึงตอนนี้” “เคยพยายามไปขอความช่วยเหลือกับหน่วยงานรัฐเรื่องการรักษา แล้วก็ลงทะเบียนรับสวัสดิการ แต่เขาบอกว่าไม่มีหลักฐานยืนยันตัวตน ก็เลยไม่ได้รับสิทธิอะไรเลย” “ตอนนี้ผมไม่มีเอกสารอะไรเลย ไม่มีแรง ไม่มีเงินจะไปทำบัตรใหม่ และไม่มีใครพาไปด้วย มันก็เลยเหมือนหลุดออกจากระบบไปหมด ไม่ได้สิทธิบัตรทอง ไม่ได้เบี้ย

ผู้สูงอายุ” “ที่ผ่านมามีเคยได้รับข่าวล่องกับของใช้จากมูลนิธิหรือหน่วยงานท้องถิ่น แต่จากรัฐโดยตรงไม่เคยได้เลย เพราะไม่มีบัตร” “ถ้าเจ็บป่วยมากๆ ก็ไปโรงพยาบาลรัฐ แต่เพราะไม่มีสิทธิ์ ก็ต้องรอนาน บางทีก็ต้องจ่ายเงินเอง ถ้าไม่มีเงินก็ต้องกลับบ้าน ไม่ได้รักษาต่อเนื่อง ไม่มีใครดูแล” “ผมรู้เรื่องสิทธิพวกนี้จากพี่ๆ มูลนิธิที่มาแจกของบ้าง หรืออาสาสมัคร แต่ก็ช่วยไม่ได้มาก เพราะผมไม่มีเอกสารอะไรเลย แม้แต่เจ้าหน้าที่เทศบาลก็มาคุย แต่ก็ช่วยอะไรไม่ได้” “สิ่งที่อยากได้จริงๆ คือ อยากให้มีเจ้าหน้าที่มาหาเราตามที่อยู่จริงที่เราพักกัน มาช่วยทำบัตร มารักษา มาบอกข้อมูลแบบเข้าใจง่ายๆ แล้วก็ยังมีที่พักให้คนที่ป่วย ไม่มีแรงดูแลตัวเองบ้าง” “ผมแค่อยากให้รัฐตามหาคนที่หลุดออกจากระบบอย่างผมจริงๆ จังๆ หน่อยครับ ทำงานร่วมกับมูลนิธิก็ได้ ให้พวกเราได้กลับไปมีตัวตน มีสิทธิ์ในระบบแบบคนอื่นเขาบ้าง”

(เพศชาย คนไร้บ้าน : 2568 สัมภาษณ์)

ตารางที่ 26 สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์ (คนไร้บ้าน) ในจังหวัดขอนแก่น

ลักษณะบุคคล	ประเด็นปัญหา	ข้อเสนอ/ความต้องการ
ชายไร้บ้าน (มีบัตร)	- ไม่มีที่อยู่ ทำให้เข้าถึงบริการรัฐไม่ได้ - ถูกเลือกปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่	- ต้องการที่พักชั่วคราว - ต้องการการติดตามสิทธิ - อยากให้รัฐลงพื้นที่มาหาคนไร้บ้าน
หญิงไร้บ้าน (มีบัตร)	- ถูกเจ้าหน้าที่มองด้วยอคติ - ขาดที่อยู่ ทำให้พลาดเอกสารสำคัญ - ใช้สิทธิบัตรทองได้ แต่คิวยาวและถูกเพิกเฉย	- อยากได้ที่พักสำหรับผู้หญิง - ต้องการข้อมูลที่เข้าใจง่าย
ชายไร้บ้าน (ไม่มีบัตร)	- บัตรประชาชนหาย ไม่มีคนพาไปทำใหม่ และไม่มีเงิน - ถูกปฏิเสธจากหน่วยงานรัฐเพราะไม่มีบัตร - รู้สึกเหมือนไม่มีตัวตนในระบบ	- ต้องการความช่วยเหลือในการทำบัตรใหม่ - ต้องการได้รับการยอมรับและเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน
ชายไร้บ้าน (ไม่มีบัตร)	- ป่วยแต่ไม่มีสิทธิรักษา ต้องพึ่งของเก่า - ไม่มีเอกสารใดๆ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ - ได้แค่ของบริจาค ไม่มีสิทธิรัฐ	- ต้องการให้รัฐติดตามคนที่หลุดจากระบบ - ต้องการสิทธิการรักษาและการฟื้นฟูชีวิต
สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและรวมจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น <ul style="list-style-type: none"> - อยากรู้ที่อยู่ชั่วคราว - อยากรู้สิทธิในระบบ (เช่น บัตร ปชช./สิทธิรักษา) - ต้องการเจ้าหน้าที่ที่เข้าใจและลงพื้นที่มาช่วยเหลือ - อยากรับการดูแลเหมือนประชาชนทั่วไป - ต้องการกลับไปใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี 		

พูน ปณ ทิโต ชีเว

สัมภาษณ์เกี่ยวกับคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน)

“คนไร้บ้านในขอนแก่นส่วนมากเป็นคนต่างถิ่นที่ย้ายเข้ามาเพื่อหางานทำในเมือง ซึ่งมักเป็นผู้ชายโสด ผู้สูงอายุ คนหย่าร้าง หรือคนที่มีปัญหาสุขภาพ พวกเขาพักอาศัยอยู่ตามที่สาธารณะอย่างสถานีขนส่ง สถานีรถไฟ หรือใต้สะพาน สาเหตุที่ทำให้พวกเขา กลายเป็นคนไร้บ้านมีหลายประการ ทั้งความยากจนเรื้อรัง ครอบครัวแตกแยก การขาดเอกสารแสดงตน ปัญหาสุขภาพจิต รวมถึงการขาดระบบรองรับผู้พ้นโทษ เราในฐานะ ประชาชนและสังคม สามารถช่วยได้โดยเริ่มจากการปรับเปลี่ยนมุมมอง มองคนไร้บ้านเป็น คนที่ต้องการโอกาส ไม่ใช่ภาระ ช่วยบริจาคสิ่งของจำเป็น ร่วมเป็นเครือข่ายกับหน่วยงานรัฐ ในการช่วยเหลือ คอยสอดส่องกลุ่มเสี่ยงในชุมชน และสนับสนุนนโยบายที่จะช่วยป้องกัน ไม่ให้มีคนไร้บ้านเพิ่มขึ้น การแก้ปัญหานี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งรัฐ เอกชน และประชาชน โดยเราทุกคนสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสร้างความเข้าใจในสังคม ลดการตีตรา และเป็นกำลังสำคัญในการช่วยเหลือคนไร้บ้านให้กลับมาใช้ชีวิตที่ดีขึ้นได้”

(เพศชาย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน: 2568 สัมภาษณ์)

เราในฐานะประชาชนและสังคม ต้องเริ่มจากการเปลี่ยนมุมมองต่อคนไร้บ้าน จากที่มองว่าเป็น “ภาระ” มาเป็น “คนที่ต้องการโอกาส” คนไร้บ้านส่วนใหญ่เคยมีชีวิต ปกติเหมือนเรา แต่ประสบปัญหาชีวิตที่รุนแรง ทั้งการตกงาน หนี้สิน ครอบครัวแตกแยก การเจ็บป่วย หรือปัญหาสุขภาพจิต จนไม่สามารถรักษาที่อยู่อาศัยไว้ได้ ชุมชนสามารถร่วม เป็นเครือข่ายเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ เช่น ผู้สูงอายุยากไร้ ผู้ป่วยจิตเวช คนตกงาน หรือ ครอบครัวที่มีความขัดแย้งรุนแรง เพื่อช่วยเหลือก่อนที่จะพวกเขาจะกลายเป็นคนไร้บ้าน เรา สามารถจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครในชุมชนเพื่อลงพื้นที่ช่วยเหลือคนไร้บ้าน ทั้งการแจกจ่าย อาหาร เสื้อผ้า หรือสิ่งของจำเป็น รวมถึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งความช่วยเหลือต่างๆ ภาค ประชาสังคมสามารถริเริ่มโครงการสร้างงานที่เหมาะสมกับศักยภาพของคนไร้บ้าน เช่น ธุรกิจเพื่อสังคมที่ให้โอกาสการทำงานแก่กลุ่มคนเปราะบาง รวมถึงสนับสนุนให้มีการฝึก อาชีพที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน การรณรงค์สร้างความเข้าใจในสังคมเพื่อลด การตีตราคนไร้บ้านเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการถูกตีตราและเลือกปฏิบัติเป็นหนึ่งในปัญหา สำคัญที่คนไร้บ้านต้องเผชิญ ทำให้พวกเขา รู้สึกไม่ปลอดภัยและยากที่จะกลับเข้าสู่สังคม ปกติ เราควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานคนไร้บ้านระดับจังหวัด และผลักดัน ให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างบูรณาการ และที่สำคัญ เราต้องเข้าใจว่าปัญหาคน ไร้บ้านไม่ได้เกิดจากความผิดของพวกเขาเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นผลจากระบบโครงสร้าง

สังคมและเศรษฐกิจที่เปราะบาง การแก้ไขปัญหาจึงต้องทำทั้งการช่วยเหลือคนไร้บ้านโดยตรง และการป้องกันไม่ให้มีคนที่ไร้บ้านรายใหม่เพิ่มขึ้น หากเราทุกคนร่วมมือกันเปลี่ยนมุมมอง

(เพศชาย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน: 2568 สัมภาษณ์)

ตารางที่ 27 สรุปแนวทางข้อเสนอแนะและจุดมุ่งหมายร่วมของผู้ให้สัมภาษณ์ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน) ในจังหวัดขอนแก่น

หัวข้อ	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1	ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2	จุดมุ่งหมายร่วม
1. การเปลี่ยนมุมมองของสังคมต่อคนไร้บ้าน	มองคนไร้บ้านเป็น “คนที่ต้องการโอกาส” ไม่ใช่ “ภาระ”	ชัดเจนว่าต้องเปลี่ยนจากการมองว่าเป็นภาระเป็นคนที่ต้องการโอกาส	สร้างทัศนคติที่เป็นบวกต่อคนไร้บ้าน ลดการตีตรา
2. การมีส่วนร่วมของชุมชนและประชาชน	สนับสนุนให้ประชาชนบริจาคสิ่งของ และร่วมมือกับรัฐ	เสนอให้ชุมชนจัดตั้งอาสาสมัครลงพื้นที่ช่วยเหลือ	เสริมสร้างเครือข่ายช่วยเหลือจากประชาชนในระดับพื้นที่
3. การป้องกันไม่ให้เกิดคนไร้บ้านรายใหม่	สนับสนุนนโยบายที่ป้องกันการไร้บ้าน	เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงในชุมชน เช่น ผู้สูงอายุ, คนตกงาน	มุ่งเน้น “การป้องกันเชิงรุก” ไม่ใช่แค่การแก้ไขภายหลัง
4. การบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน	ชี้ว่าต้องอาศัยความร่วมมือจากรัฐ เอกชน และประชาชน	เสนอให้มีศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด และความร่วมมือทุกภาคส่วน	เน้นการทำงาน “ร่วมกัน” แบบบูรณาการ ไม่แยกส่วน
5. การสนับสนุนการสร้างอาชีพ	(ระบุทั่วไปว่าให้โอกาสคนไร้บ้าน)	เสนอสร้างงานแบบเหมาะสม เช่น ธุรกิจเพื่อสังคม และฝึกอาชีพ	สนับสนุนคนไร้บ้านให้ “พึ่งพาตนเองได้”
6. การลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ	ลดการมองคนไร้บ้านแบบมีอคติ	รณรงค์สร้างความเข้าใจ ลดการเลือกปฏิบัติ	เปลี่ยนภาพลักษณ์ทางสังคม เปิดโอกาสให้กลับเข้าสู่สังคม
สรุปแนวทางข้อเสนอแนะของภาคประชาสังคม ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสองจากภาคประชาสังคมมีข้อเสนอที่สอดคล้องกัน และมุ่งไปในทิศทางเดียว คือ การเปลี่ยนมุมมองของสังคม จากการมองคนไร้บ้านว่าเป็น “ภาระ” ไปสู่การมองว่าเป็น “คนที่ต้องการโอกาส” ส่งเสริมบทบาทของประชาชน ชุมชน และทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือ เน้นการป้องกันเชิงรุก ไม่ใช่เพียงแค่การแก้ไขเฉพาะหน้า ผลักดันให้เกิดกลไกการทำงานแบบบูรณาการ เช่น การตั้งศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด ส่งเสริมการฝึกอาชีพและการสร้างงานที่เหมาะสม และรณรงค์สร้างความเข้าใจในสังคม เพื่อลดการตีตราและคั่นคักคี่ศรีแก่คนไร้บ้าน			

ส่วนที่ 6 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สาม คือ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน ในจังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.1.1 การจัดระบบและนำเสนอข้อมูล จัดหมวดหมู่ข้อเสนอแนะเป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยตามลักษณะของสวัสดิการ (สุขภาพ ที่อยู่อาศัย การศึกษา) การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัตินำเสนอตัวแบบหรือกลไกใหม่ในการปรับปรุงระบบการเข้าถึงสวัสดิการและระบุผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่ควรมีบทบาทในการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ

จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเป็นประเด็นหลักและประเด็นย่อยตามลักษณะของสวัสดิการ (สุขภาพ ที่อยู่อาศัย การศึกษา) การสังเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการปฏิบัตินำเสนอตัวแบบหรือกลไกใหม่ในการปรับปรุงระบบการเข้าถึงสวัสดิการและระบุผู้รับผิดชอบหรือหน่วยงานที่ควรมีบทบาทในการนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับแบบสัมภาษณ์ ดังที่จะจำแนกเป็นรายข้อดังต่อไปนี้

1. สภาพเศรษฐกิจและการตกงาน หลายคนกลายเป็นคนไร้บ้านเนื่องจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ เช่น ตกงาน หรือไม่มีรายได้พอเพียงในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มคนวัยแรงงานที่ต้องเผชิญกับความยากจนหรือหนี้สินที่สูงเกินกว่าที่จะจัดการได้

2. การขาดเอกสารและสิทธิพื้นฐาน หลายคนไร้บ้านไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการหรือบริการต่างๆ ได้เพราะไม่มีเอกสารสำคัญ เช่น บัตรประชาชน หรือทะเบียนบ้าน ขาดการเข้าถึงบริการสุขภาพและการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทำให้ไม่สามารถได้รับการรักษาหรือความช่วยเหลือที่จำเป็น

3. สภาพการใช้ชีวิต คนไร้บ้านมักจะอาศัยอยู่ในที่สาธารณะ เช่น สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ สวนสาธารณะ หรือใต้สะพาน หลายคนต้องพึ่งพาการบริจาค หรือเก็บขยะเก่าขายเพื่อดำรงชีวิต พวกเขาเผชิญกับอุปสรรคจากการขาดความปลอดภัยและสุขอนามัย รวมถึงการถูกตีตราจากสังคม

4. ข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหา เจ้าหน้าที่รัฐและคนไร้บ้านเสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์พักพิงถาวรที่มีทั้งที่พัก อาหาร การฝึกอาชีพ การดูแลสุขภาพ และการจัดการข้อมูลที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ความรู้แก่บุคลากรเกี่ยวกับคนไร้บ้านและการช่วยเหลือในระดับชุมชน

5. ทศนคติของสังคม ความเข้าใจในเรื่องคนไร้บ้านยังคงเป็นปัญหาหลัก เพราะสังคมมักมองพวกเขาเป็นภาระ และไม่ให้ออกาสในการฟื้นตัว หลายคนต้องการแค่การยอมรับและโอกาสในการเริ่มต้นใหม่ การแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน เพื่อสร้างระบบที่สามารถตอบสนองความต้องการของคนไร้บ้านได้อย่างครบวงจรและต่อเนื่อง

4.3 ผลสรุปและข้อเสนอแนะ

การสัมภาษณ์เกี่ยวกับคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นเปิดเผยถึงปัญหาหลายด้านที่กลุ่มคนเหล่านี้ต้องเผชิญ โดยเฉพาะปัญหาที่อยู่อาศัย ความยากจน สุขภาพ และการเข้าถึงบริการสวัสดิการของรัฐ เช่น สาเหตุของการไร้บ้าน ส่วนใหญ่เป็นผลจากปัญหาทางเศรษฐกิจ การตกงาน ความยากจน และปัญหาครอบครัวปัญหาสุขภาพจิตและการเสพติดก็เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนเหล่านี้สูญเสียบ้านและงานบางคนขาดเอกสารราชการ ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและบริการพื้นฐาน เช่น การรักษาพยาบาล คนไร้บ้านมักอาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะ เช่น สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ สวนสาธารณะ และใต้สะพานพวกเขาใช้ชีวิตในแบบที่ต้องพึ่งพาการบริจาคหรือการเก็บขวดเก่ามาขาย เพื่อหาค่าใช้จ่ายประจำวัน โดยปัญหาที่พวกเขาต้องเผชิญ คือ ขาดที่พักที่ปลอดภัยและต้องเผชิญกับสภาพอากาศที่รุนแรง เช่น แดด ฝน บางคนประสบปัญหาสุขภาพไม่สามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลได้ เพราะขาดเอกสารหรือเงิน การถูกตีตราจากสังคมว่าคนไร้บ้านเป็นภาระหรือเป็นปัญหาทางสังคม

ซึ่งข้อเสนอแนะและแนวทางการช่วยเหลือ คือ ควรมีศูนย์พักพิงชั่วคราวที่มีความปลอดภัยและสามารถให้บริการพื้นฐาน เช่น อาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล และการฝึกอาชีพ การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อดูแลคนไร้บ้านและการจัดทำฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงการช่วยเหลือให้ต่อเนื่อง สังคมควรมองคนไร้บ้านในแง่บวก โดยเข้าใจว่าพวกเขาต้องการโอกาสและความช่วยเหลือเพื่อให้พวกเขาสามารถฟื้นตัวได้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้มีการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

- 5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 5.2 สรุปผลการวิจัย
- 5.3 อภิปรายผล
- 5.4 ข้อเสนอแนะ
  - 5.4.1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย
  - 5.4.2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

5.2 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มคนไร้บ้านเป็นประชากรชายขอบที่ดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความเปราะบางและไม่มั่นคง ทั้งในด้านที่อยู่อาศัย สุขภาพ รายได้ และสถานะทางกฎหมาย คนไร้บ้านส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาที่หลากหลาย บางคนเคยมีครอบครัวและงานทำแต่ประสบกับความสูญเสีย ปัญหาทางสุขภาพ หรือความล้มเหลวในชีวิต จนนำไปสู่การพลัดถิ่นหรือกลายเป็นบุคคลไร้ที่พึ่งถาวร พวกเขาอาศัยอยู่ในพื้นที่สาธารณะ เช่น วัด สวนสาธารณะ หรือศาลาริมทาง โดยขาดการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านสุขภาพ พบว่า คนไร้บ้านบางรายยังสามารถเข้ารับบริการสาธารณสุขผ่านระบบบัตรทองได้ หากยังคงมีบัตรประชาชนหรือมีชื่อในทะเบียนบ้าน อย่างไรก็ตาม กลุ่มคนไร้บ้านส่วนใหญ่ประสบปัญหาการไร้เอกสารระบุตัวตน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้ารับบริการที่รัฐจัดให้ ส่งผลให้คนไร้บ้านต้องพึ่งพางค์กรการกุศลหรือจิตอาสาในการดูแลเบื้องต้น ทั้งนี้ยังมีบางรายที่หลีกเลี่ยงการเข้ารับบริการจากรัฐ เนื่องจากรู้สึกไม่ไว้วางใจหรือประสบประสบการณ์เชิงลบจากเจ้าหน้าที่

2. ด้านที่อยู่อาศัย ขอนแก่นไม่มีศูนย์พักพิงถาวรของรัฐที่รองรับคนไร้บ้านโดยเฉพาะ ทำให้คนไร้บ้านต้องใช้ชีวิตเร่ร่อนหรืออาศัยอยู่ตามพื้นที่สาธารณะ บางรายได้รับการช่วยเหลือจากมูลนิธิหรือกลุ่มศาสนา แต่ก็ยังเป็นเพียงการพักอาศัยชั่วคราวและจำกัดจำนวนคน ภาวะไร้ที่อยู่อาศัยถาวรจึงกลายเป็นสถานะประจำของคนกลุ่มนี้ และทำให้พวกเขาขาดที่มั่นเพื่อฟื้นฟูชีวิตอย่างยั่งยืน

3. ด้านการศึกษาและการฝึกอาชีพ คนไร้บ้านแทบไม่มีโอกาสเข้าร่วมหลักสูตรการพัฒนาอาชีพของรัฐ เนื่องจากขาดเอกสารยืนยันตน อีกทั้งหลักสูตรที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับศักยภาพหรือข้อจำกัดของกลุ่มคนไร้บ้าน ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากนโยบายการฝึกอาชีพได้อย่างแท้จริง

4. ด้านการมีงานทำ คนไร้บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพไม่มั่นคง เช่น เก็บของเก่าขาย รับจ้างรายวัน หรือทำงานลักษณะชั่วคราว โดยมีรายได้ไม่แน่นอนและไม่มีหลักประกันทางสังคม สภาพการทำงานส่วนใหญ่อยู่นอกระบบเศรษฐกิจทางการ และไม่สามารถพัฒนาเป็นอาชีพที่ยั่งยืนได้

นอกจากนี้ การศึกษายังพบอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนไร้บ้านไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง ได้แก่ ปัญหาการไม่มีบัตรประชาชนหรือทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำคัญของการเข้าถึงบริการรัฐเกือบทุกประเภท ขาดความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิของตน การขาดตัวกลางหรือตัวแทนในการช่วยดำเนินการ รวมถึงทัศนคติเชิงลบจากเจ้าหน้าที่รัฐและสังคมโดยรอบที่มีต่อตัวคนไร้บ้านเอง ซึ่งส่งผลต่อการเลือกปฏิบัติและการถูกตีตราทางสังคมอย่างรุนแรง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่งและข้อที่สอง คือ เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น และเพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (สำหรับคนไร้บ้าน)

โดยการนำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน เชื้อชาติ ศาสนา สาเหตุที่ออกจากบ้าน และสถานภาพของครอบครัว ดังนี้

1. เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 58 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 42

2. สถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ สถานภาพหย่าร้าง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28 และน้อยที่สุดคือ หม้าย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 17

3. อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุดคือ มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

4. ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส. จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาคือ ประถมศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 33 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

5. ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออกจากบ้านมากกว่า 4 ปีขึ้นไป จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือ ระหว่าง 3-4 ปี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27 และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5

6. เชื้อชาติ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเชื้อชาติไทย จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 97 รองลงมาคือ เชื้อชาติอื่นๆ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3

7. ศาสนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 92 รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และน้อยที่สุดคือ ศาสนาอิสลาม จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

8. สาเหตุที่ออกจากบ้าน พบว่า สาเหตุที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ออกจากบ้าน คือ เกิดจากสภาพแวดล้อมของครอบครัว จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือ ปัญหาด้านอาชีพการงาน จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และน้อยที่สุดคือ ปัญหาเศรษฐกิจ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5

9. สถานภาพของครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีครอบครัว จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 68.5 รองลงมาคือ ไม่มีครอบครัว จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 27 และน้อยที่สุดคือ ไม่มีการติดต่อกับครอบครัว/สูญหาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

การนำเสนอข้อมูลระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน

พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในภาพรวมคือ เห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) ซึ่งข้อคำถามทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ด้านการทำงานและรายได้ ($\bar{X} = 3.11$) ด้านที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 3.09$) และ ด้านสุขภาพ ($\bar{X} = 3.06$)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า “ด้านการศึกษา” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับ การเข้าถึงสวัสดิการในด้านอื่นๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คนไร้บ้านมีโอกาสหรือความเป็นไปได้ในการเข้าถึงบริการด้านการศึกษาในระดับที่ค่อนข้างดี ซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวอาจเกิดจากความเข้าใจหรือการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถามว่า ระบบการศึกษาของไทยโดยเฉพาะในระดับขั้นพื้นฐานมีลักษณะเปิดกว้างและไม่เลือกปฏิบัติมากเท่ากับสวัสดิการประเภทอื่น เช่น การรักษาพยาบาลที่ต้องใช้สิทธิผ่านบัตรประกันสุขภาพ หรือ การได้รับเงินช่วยเหลือที่ต้องมีทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชน ซึ่งเป็นสิ่งที่คนไร้บ้านจำนวนมากยังไม่ค่อยมี อย่างไรก็ตามในทางกลับกันโรงเรียนบางแห่งอาจเปิดรับผู้ที่ไม่มียุทธศาสตร์หรือมีองค์ประกอบประชาชนเข้ามาช่วยประสาน ซึ่งทำให้บริการด้านการศึกษาจะเข้าถึงได้มากกว่า

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คนไร้บ้านมีแนวโน้มเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้ดีกว่าสวัสดิการอื่นๆ ทั้งนี้ อาจเป็นผลจากลักษณะของบริการด้านการศึกษาที่เปิดกว้างกว่า หรือจากการมีหน่วยงานสนับสนุนในภาคประชาสังคมที่ทำงานประสานในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ภาพรวมของการเข้าถึงการศึกษาจะเป็นจุดแข็งเมื่อเทียบกับมิติอื่นของสวัสดิการสำหรับคนไร้บ้าน

การนำเสนอข้อมูลแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต ซึ่งให้เห็นว่า

1. ในด้านระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน จากข้อคำถาม “การมีศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เช่น การทำบัตรประจำตัวประชาชน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีการพัฒนาระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนที่มีศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จจะช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสิทธิและบริการของคนไร้บ้านได้ดียิ่งขึ้น เพราะการทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการยืนยันสถานะและสิทธิของประชาชน ซึ่งสามารถช่วยให้การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน เช่น การรับการรักษาพยาบาล การเข้าถึงที่พักพิง หรือการเข้าถึงการศึกษาของคนไร้บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มที่ไม่มีเอกสารแสดงตัวตนหรือทะเบียนบ้าน การมีศูนย์บริการจุด

เดี่ยวยจะช่วยลดความยุ่งยากและความซับซ้อนในการดำเนินการหลายขั้นตอน รวมถึงช่วยลดช่องว่างในการเข้าถึงบริการของคนไร้บ้าน และยังเป็น การเสริมสร้างระบบการจัดการข้อมูลประชากร ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นธรรมทางสังคมและการจัดสวัสดิการที่ครอบคลุม โดยการมีระบบการพิสูจน์ตัวตนที่เป็นมาตรฐานและสะดวกจะช่วยให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถได้รับการคุ้มครองสิทธิและประโยชน์จากรัฐได้อย่างเท่าเทียม

2. ในด้านการพัฒนาระบบบริการ จากข้อคำถาม “มีหน่วยบริการเคลื่อนที่” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีหน่วยบริการเคลื่อนที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงบริการสาธารณะสำหรับคนไร้บ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ห่างไกลหรือมีความยากลำบากในการเข้าถึงศูนย์บริการหลัก การมีหน่วยบริการเคลื่อนที่จะช่วยให้การเข้าถึงบริการสวัสดิการและสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น การรักษาพยาบาล การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย หรือการจัดหาที่พักชั่วคราวเป็นไปได้สะดวกและรวดเร็ว โดยไม่ต้องให้คนไร้บ้านเดินทางไปยังศูนย์บริการหลักซึ่งอาจเป็นภาระหนักหรือต้องใช้เวลา นาน นอกจากนี้ยังช่วยลดปัญหาความยากจนหรือการใช้ชีวิตในพื้นที่ที่ไม่มีการเข้าถึงบริการที่จำเป็น

การวิเคราะห์ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ ซึ่งให้เห็นว่า

1. ในด้านความต้องการความช่วยเหลือด้านกฎหมาย ในเรื่อง “การทำบัตรประชาชน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่า การมีบัตรประชาชนเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการต่างๆ ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งการทำบัตรประชาชนเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ ยืนยันสถานะทางกฎหมาย ซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับ โดยเฉพาะคนไร้บ้านที่อาจไม่ได้มีที่อยู่ถาวรหรือไม่มีเอกสารสำคัญอื่นๆ ซึ่งการมีบัตรประชาชนช่วยให้สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะ เช่น การรักษาพยาบาล การขอรับสวัสดิการจากรัฐ และการเข้าถึงสิทธิในด้านต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและไม่ถูกกีดกัน ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยยืนยันตัวตนของบุคคลในทางกฎหมายเท่านั้น แต่ยังเป็น การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในสังคมและความเป็นธรรมทางสังคม โดยไม่ให้กลุ่มคนไร้บ้านตกอยู่ในสถานะที่ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนทุกคนได้

2. ในด้านความต้องการให้มีกฎหมายคุ้มครอง ในเรื่อง “สิทธิในการทำงาน” ที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบมากกว่าข้ออื่นๆ ในด้านเดียวกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยว่า การมีสิทธิในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ควรได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เพื่อให้คนไร้บ้านสามารถมีโอกาสในการ

สร้างรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ เนื่องจากสิทธิในการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของ สิทธิทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเป็นธรรมและการมีส่วนร่วมในสังคม การคุ้มครองสิทธิในการทำงานช่วยให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงโอกาสในการทำงานที่มีความเป็นธรรมและได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติหรือจำกัดจากสถานะทางสังคม ซึ่งการมีกฎหมายคุ้มครองสิทธิในการทำงานยังช่วยให้คนไร้บ้านสามารถเข้าถึงตลาดแรงงานได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกกีดกันจากการขาดเอกสารหรือสถานะที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากการให้โอกาสในการทำงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมความเป็นอิสระและการมีศักดิ์ศรีของบุคคลในสังคม

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง คือ เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น (จากการสัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์และศึกษาภาวะของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น พบว่ากลุ่มคนไร้บ้านมีลักษณะส่วนใหญ่เป็นชายวัยกลางคนถึงสูงอายุ มาจากหลายจังหวัด ไม่จำกัดเฉพาะในพื้นที่ และมีวิถีชีวิตแบบเร่ร่อน พักอาศัยในสถานที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟ บ้ายรถเมล์ ตลาดหรือใต้สะพาน โดยอาศัยการรับจ้าง เก็บของเก่า หรือขอทานเป็นหลัก

สาเหตุของการไร้บ้าน มีหลายประการ ได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและการตกงาน ปัญหาครอบครัว การขาดเอกสารทางราชการ เช่น บัตรประชาชน ปัญหาสุขภาพจิตและการเสพติด ตลอดจนการพ้นโทษจากรือนจำโดยไม่มีระบบรองรับอย่างเหมาะสม

ปัญหาหลักที่กลุ่มคนไร้บ้านเผชิญ ได้แก่ การไม่มีที่พักถาวรหรือปลอดภัย การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพและสวัสดิการที่ยากลำบาก การถูกเลือกปฏิบัติจากสังคม และการขาดแคลนรายได้หรืออาหารอย่างต่อเนื่อง

แนวทางช่วยเหลือที่มีอยู่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นการแจกจ่ายอาหาร ของใช้เบื้องต้น การให้คำปรึกษาและส่งต่อกรณีเจ็บป่วยหรือประสงค์กลับภูมิลำเนา รวมถึงมีศูนย์พักพิงชั่วคราว แต่ยังไม่เพียงพอและไม่ยั่งยืน ขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเผชิญข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากร และระบบราชการที่ซับซ้อน รวมถึงการขาดฐานข้อมูลกลางในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย

ข้อเสนอเชิงนโยบายและแนวทางการแก้ไข ที่ได้รับการเสนอจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์พักพิงถาวรแบบครบวงจร การจัดทำฐานข้อมูลคนไร้บ้านระดับจังหวัด การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจเพื่อบูรณาการการทำงานระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน ตลอดจนการพัฒนาระบบคัดกรองรายบุคคล และการป้องกันปัญหาในกลุ่มเสี่ยง พร้อมทั้งการณรงค์เพื่อเปลี่ยนทัศนคติของสังคมให้มองคนไร้บ้านในฐานะ “คนที่ต้องการโอกาส” มากกว่าการเป็น “ภาระ”

จากการสัมภาษณ์คนไร้บ้านในพื้นที่ขอนแก่น ทั้งที่มีและไม่มีเอกสารทางราชการ สะท้อนให้เห็นว่าแม้บางคนจะมีบัตรประชาชน แต่ก็ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิและบริการของรัฐได้ เนื่องจาก

ไม่มีที่อยู่ถาวร เอกสารไม่ครบ หรือไม่มีข้อมูลและการประสานจากเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคจากเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น การเลือกปฏิบัติ การสื่อสารที่ไม่เข้าใจง่าย รวมถึงความลำบากในการเดินทางไปดำเนินเรื่องด้วยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างล้วนมีความต้องการพื้นฐานร่วมกัน ได้แก่ ที่พักชั่วคราวที่ปลอดภัย สิทธิเข้าถึงระบบของรัฐ การมีเจ้าหน้าที่มาลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือ และการได้รับการปฏิบัติอย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับประชาชนทั่วไป

ขณะเดียวกัน **ภาคประชาสังคมและประชาชน** เสนอแนวทางที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในเชิงบวก ทั้งการเปลี่ยนมุมมองของสังคมต่อคนไร้บ้าน การจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัคร การป้องกันกลุ่มเสี่ยง และการบูรณาการความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วน รวมถึงการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้คนไร้บ้านสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

หากกล่าวโดยสรุปในภาพรวม การเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นยังอยู่ในระดับที่ต่ำและขาดกลไกที่ตอบสนองต่อบริบทเฉพาะของประชากรกลุ่มนี้ โดยเฉพาะการขาดโครงสร้างรองรับเฉพาะกลุ่มคนไร้บ้านจากภาครัฐ และการไม่มีนโยบายเฉพาะทางที่ตอบสนองต่อสถานะทางกฎหมายหรือสังคมของพวกเขา ในขณะที่ภาคประชาสังคมและองค์กรการกุศลพยายามเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือ แต่ขาดความยั่งยืนทางทรัพยากรและอำนาจในการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของการพัฒนานโยบายสวัสดิการแบบครอบคลุมและยืดหยุ่น ที่ไม่ยึดติดกับรูปแบบรัฐราชการแบบเดิม พร้อมทั้งเสนอให้เกิดกลไกเชิงรุกที่สามารถเข้าถึงคนไร้บ้านได้จริง โดยยึดหลักสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียม และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นแกนกลางในการกำหนดนโยบาย

5.3 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและรูปแบบของการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านในบริบทท้องถิ่น รวมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานด้านต่างๆ เช่น สุขภาพ ที่อยู่อาศัย และการสงเคราะห์ทางสังคม ตลอดจนเสนอแนวทางในการพัฒนานโยบายที่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม แม้ว่ารัฐจะมีเครื่องมือทางกฎหมายและนโยบายรองรับ เช่น พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง แต่ในทางปฏิบัติกลับยังมีข้อจำกัดเชิงโครงสร้างที่สำคัญ โดยเฉพาะการไม่มีบัตรประชาชนหรือทะเบียนบ้าน ซึ่งเป็นเงื่อนไขหลักในระบบราชการของไทย อันสะท้อนถึงลักษณะของรัฐสวัสดิการ

แบบ “Citizenship-Based” ตามแนวคิดของ Turner (2006) ที่เน้นสิทธิผ่านสถานะทางทะเบียนมากกว่าสิทธิในฐานะมนุษย์ ทำให้คนไร้บ้านจำนวนมากถูกตัดออกจากระบบการคุ้มครองทางสังคมโดยอัตโนมัติ ข้อจำกัดในการเข้าถึงสิทธิยังขยายไปสู่ระดับความสามารถในการใช้สิทธิ (Capability to Access) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Capability Approach ของ Sen (1999) ที่มุ่งเน้นไม่เพียงแต่การมีสิทธิในเชิงนามธรรม แต่รวมถึงการมีเงื่อนไขแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้สิทธิจริง เช่น ความรู้ ทักษะ และเครือข่ายสนับสนุน ซึ่งจากข้อมูลภาคสนามพบว่า คนไร้บ้านจำนวนมากขาดสิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้ไม่สามารถแสวงหาการช่วยเหลือจากภาครัฐได้อย่างเต็มที่ ในด้านโครงสร้างสังคม ระบบที่อยู่อาศัยในจังหวัดขอนแก่นยังไม่ตอบโจทย์การแก้ปัญหาคนไร้บ้านอย่างยั่งยืน การดำรงชีวิตในพื้นที่สาธารณะโดยปราศจากที่พักพิงถาวร ทำให้คนไร้บ้านเผชิญความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และขาดความมั่นคงในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Human Security ที่ชี้ให้เห็นว่าการขาดที่อยู่อาศัยถือเป็นภัยคุกคามต่อศักดิ์ศรีและความมั่นคงของมนุษย์อย่างรุนแรง ในเชิงเศรษฐกิจ คนไร้บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคนอกระบบ เช่น เก็บของเก่า รับจ้างทั่วไป หรือขอทาน ซึ่งเป็นแหล่งรายได้ที่ไม่แน่นอน สะท้อนถึงการถูกกีดกันทางเศรษฐกิจ (Economic Exclusion) ตามแนวคิดของ Paugam (1996) ที่ระบุว่าผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้าถึงตลาดแรงงานอย่างเป็นทางการมักตกอยู่ในวงจรความยากจนซ้ำซาก และมีแนวโน้มจะถูกผลักออกจากระบบเศรษฐกิจอย่างถาวร ลักษณะการให้สวัสดิการของรัฐไทยในกรณีคนไร้บ้านยังสะท้อน Welfare Residual Model ตาม Esping-Andersen (1990) ซึ่งรัฐให้ความช่วยเหลือเฉพาะในกรณีฉุกเฉินและผลักรายเปี่ยงครอบครัวหรือภาคประชาสังคม โดยขาดโครงสร้างรองรับในระยะยาว ทั้งนี้ ภาคประชาสังคมในจังหวัดขอนแก่นมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น การแจกอาหารหรือสิ่งของจำเป็น แต่ยังไม่สามารถทดแทนระบบสวัสดิการในเชิงโครงสร้างได้อย่างยั่งยืน ทศนคติเชิงลบจากเจ้าหน้าที่รัฐและสังคมยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าถึงบริการของคนไร้บ้าน โดยเฉพาะเมื่อพวกเขาถูกมองว่าเป็นบุคคลที่สร้างปัญหาให้กับชุมชน ส่งผลให้เกิดความรู้สึก “ไม่กล้าเข้ารับบริการ” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Stigma ของ Goffman (1963) ที่อธิบายว่าการตีตราทางสังคมสามารถนำไปสู่การกีดกันเชิงระบบ และลดคุณค่าความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกตีตรา และนอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานของไพสิฐ พาณิษย์กุล (2560) และ วิลาลินี สิทธิโสภณ (2557) ที่เน้นว่าระบบกฎหมายและการบริหารราชการที่เน้นการพิสูจน์สถานะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเข้าถึงสิทธิของคนไร้บ้าน และยังชี้ให้เห็นถึงความเปราะบางในระดับท้องถิ่น เนื่องจากแม้จะมีนโยบาย เช่น การสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป.) หรือแผนการปฏิรูประบบราชการ (2545) แต่ในเชิงปฏิบัติ

กลับยังขาดกลไกที่เป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ในด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ งานวิจัยของ Kerman et al. (2023, 2024) พบว่า การไม่มีศูนย์พักพิงถาวรหรือการถูกปฏิเสธการเข้าศูนย์พักพิง ส่งผลให้คนไร้บ้านจำนวนมากต้องใช้ชีวิตกลางแจ้ง และเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Shulman et al. (2023) และ Canham et al. (2023) ที่ชี้ให้เห็นถึงความต้องการด้านสุขภาพของคนไร้บ้านซึ่งยังไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมในหลายประเทศ รวมทั้งในบริบทของประเทศไทย จากมุมมองด้านสิทธิมนุษยชน ผลการศึกษานี้ยืนยันว่าคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นยังไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมและการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ Farha (2015) ที่ผลักดันให้รัฐกำหนด “ที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ” เป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดหา นอกจากนี้ การอภิปรายผลยังสะท้อนแนวทางจากงานของ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2564) ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยเฉพาะ SDG ข้อ 1 (ขจัดความยากจน), ข้อ 10 (ลดความเหลื่อมล้ำ) และข้อ 11 (เมืองที่ปลอดภัยและยั่งยืนสำหรับทุกคน) งานวิจัยของ พิระ ตั้งธรรมรักษ์ และคณะ (2561) และ อดิษฐ์ ฤกษ์อุดม และคณะ (2566) ยังเสนอแนวทางการจัดทำ “ดัชนีความเปราะบาง” และการจัดหางานให้กับคนไร้บ้านหน้าใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางเชิงรุกที่ภาครัฐสามารถนำไปปรับใช้เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสวัสดิการในระดับท้องถิ่น การเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นยังเผชิญข้อจำกัดหลายประการ ทั้งในด้านกฎหมาย โครงสร้างนโยบาย และทัศนคติของสังคม การพัฒนานโยบายจึงควรมุ่งสู่ความ ครอบคลุม (Inclusive) และ เชิงรุก (Proactive) บนฐานของสิทธิมนุษยชนและความเป็นธรรม โดยไม่ยึดติดกับสถานะทางทะเบียน แต่เพียงอย่างเดียว พร้อมกับส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และชุมชน เพื่อให้คนไร้บ้านสามารถกลับคืนสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตามหลัก “Leave No One Behind” ที่เป็นหัวใจของการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลคนไร้บ้านให้ครอบคลุมและเป็นปัจจุบัน

1.1 ภาครัฐควรจัดทำฐานข้อมูลคนไร้บ้านที่แม่นยำ เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน เช่น กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ เทศบาล โรงพยาบาล และองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อให้สามารถวางแผนให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการได้ตรงจุดและทั่วถึง

2. ส่งเสริมการเข้าถึงเอกสารประจำตัวและสิทธิขั้นพื้นฐาน

2.1 ควรมีมาตรการสนับสนุนให้คนไร้บ้านสามารถขอหรือฟื้นฟูเอกสารสำคัญ เช่น บัตรประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐานด้านสุขภาพ การศึกษา และการสงเคราะห์ได้อย่างถูกต้องตามสิทธิ

3. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่น

3.1 การแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านควรอาศัยความร่วมมือจากองค์กรภาคประชาสังคม ชุมชน และอาสาสมัครในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายการดูแลแบบยั่งยืนในระดับท้องถิ่น

4. พัฒนาศูนย์พักพิงและระบบดูแลฟื้นฟูแบบองค์รวม

4.1 รัฐควรจัดให้มีศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือถาวรที่ได้มาตรฐาน พร้อมบริการฟื้นฟูสุขภาพกาย-ใจ การฝึกอาชีพ และการประสานงานด้านการจ้างงาน เพื่อให้คนไร้บ้านสามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

5. ปรับปรุงนโยบายและงบประมาณให้ตอบสนองปัญหาเชิงโครงสร้าง

5.1 รัฐควรกำหนดนโยบายสวัสดิการที่มีความยืดหยุ่น ครอบคลุมกลุ่มเปราะบางอย่างคนไร้บ้าน โดยจัดสรรงบประมาณแบบเฉพาะพื้นที่ (area-based budgeting) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาเชิงระบบ

5.5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับสถานการณ์และลักษณะประชากร

1.1 ทำการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับคนไร้บ้านในพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดขอนแก่น เพื่อทำความเข้าใจประสบการณ์ชีวิตและความต้องการที่แตกต่างกันตามช่วงวัย เพศ และภูมิหลัง

1.2 จัดทำฐานข้อมูลประชากรคนไร้บ้านในขอนแก่นโดยประสานความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่น และ NGOs เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลงประชากรในระยะยาว ศึกษาเส้นทางชีวิตที่นำไปสู่การเป็นคนไร้บ้านในบริบทเฉพาะของจังหวัดขอนแก่น

2. การพัฒนารูปแบบการเข้าถึงสวัสดิการ

2.1 ทดลองนำร่องโมเดลการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One-stop service) สำหรับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานสำหรับคนไร้บ้าน

2.2 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงหรืออาสาสมัครที่ช่วยนำทางและสนับสนุนคนไร้บ้านในการเข้าถึงสวัสดิการต่างๆ

2.3 วิจัยเปรียบเทียบรูปแบบการให้บริการในเขตเมืองและชนบทของจังหวัดขอนแก่น เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมกับแต่ละบริบท

3. การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน

3.1 วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรไม่แสวงหากำไร และคนไร้บ้านเอง

3.2 พัฒนารฐานข้อมูลกลางที่หน่วยงานต่างๆ สามารถเข้าถึงได้เพื่อการส่งต่อและติดตามการให้บริการ

3.3 ศึกษาแนวทางการสร้างความยั่งยืนของโครงการช่วยเหลือคนไร้บ้านในระยะยาว

4. การพัฒนานโยบายสาธารณะระดับจังหวัด

4.1 ศึกษาและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการปัญหาคนไร้บ้านอย่างเป็นระบบ

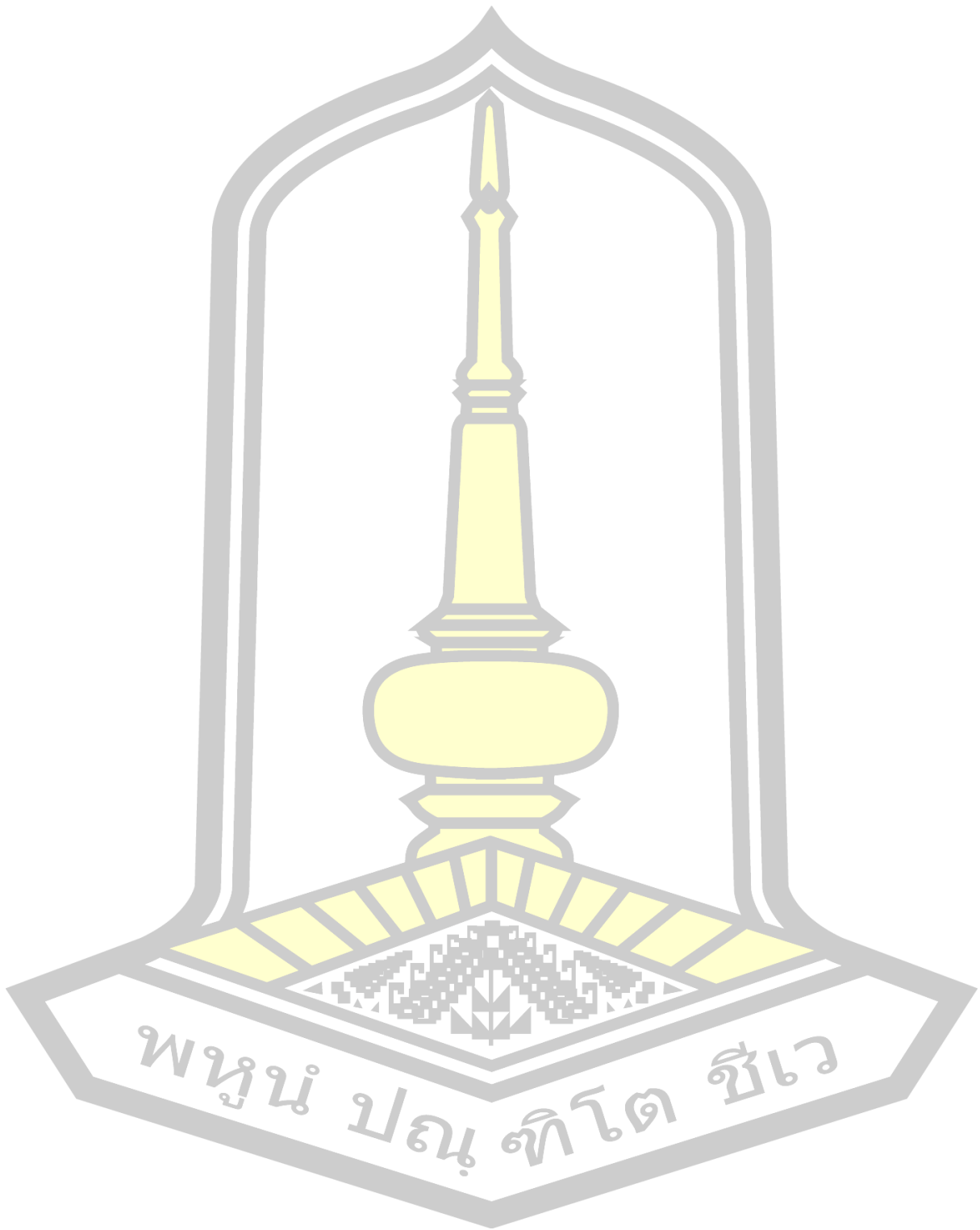
4.2 วิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการปรับปรุงระเบียบและข้อกำหนดที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงสวัสดิการ เช่น ประเด็นเรื่องทะเบียนราษฎร การขาดเอกสารยืนยันตัวตน พัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาคนไร้บ้านที่เหมาะสมกับบริบทของจังหวัดขอนแก่น

5. การศึกษาแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพคนไร้บ้าน

5.1 วิจัยเพื่อพัฒนาโมเดลการให้การศึกษาและฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับคนไร้บ้านกลุ่มต่างๆ ศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างธุรกิจเพื่อสังคมที่มีคนไร้บ้านเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานพัฒนาแนวทางการเสริมพลังทางสังคมและการมีส่วนร่วมในชุมชนสำหรับคนไร้บ้าน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- การประชาสงเคราะห์. (2545). *แผนปฏิรูประบอบราชการ 5 ด้าน*. กรุงเทพฯ: กรมประชาสงเคราะห์. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *คู่มือการปฏิบัติงานด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อน*. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- โกวิทย์ กังสนันท์. (2559). *การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและการลดความเหลื่อมล้ำ*. ในการประชุมวิชาการยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็น. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ธนากร ยุทธพลนาวิ. (2553). *การพัฒนากระบวนการสำหรับคนไร้บ้าน: ศึกษากรณีการให้บริการของมูลนิธิพัฒนาที่อยู่อาศัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นภัสสร วัฒนศิริ. (2564). *การศึกษาประสิทธิผลของนโยบายการคุ้มครองคนไร้บ้านในการสนับสนุนให้คนไร้บ้านมีงานทำ*. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลิศ วิเศษปรีชา. (2546). *โลกของคนไร้บ้าน*. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- พีระ ตั้งธรรมรักษ์ และคณะ. (2561). *การพัฒนาตัวชี้วัดความเปราะบางในการเข้าสู่ภาวะไร้บ้าน และตัวชี้วัดความพร้อมในการตั้งหลักชีวิตเพื่อกลับคืนสู่สังคมของคนไร้บ้าน*. แผนงานสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อการสร้างเสริมสุขภาวะและคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน, สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ศักดิ์ นาคศรีจันทร์. (2557). *การจัดสวัสดิการของรัฐให้กับคนไร้บ้าน: ศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่เสาชิงช้ากับสถานีหัวลำโพง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ไพสิฐ พาณิชย์กุล. (2560). *โครงการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาและสนับสนุนองค์ความรู้ทางกฎหมาย เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไร้บ้าน (รายงานวิจัย)*. ศูนย์ศึกษาความเป็นธรรม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภิมกร โหมงคผล. (2562). *การคุ้มครองสิทธิและการเข้าถึงความยุติธรรมของคนไร้ที่พึ่งในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจน์ หาเรือนทรง. (2547). *สิทธิมนุษยชน: แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รณภูมิ สามัคคีคารมย์. (2560). *นิยามและมายาคติกับความเป็นจริงของคนไร้บ้าน ผ่านการสำรวจในพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. วารสารวิจัยสังคม, 40(2), 155–188.
- วิลาสินี สิทธิโสภณ. (2557). *กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง*. กลุ่มงานกฎหมาย 3 สำนักกฎหมาย, สถาบันนิติบัญญัติแห่งชาติ.

- สถูณี อาชวานันทกุล (2554). *ความเหลื่อมล้ำฉบับพกพา*. สำนักงานปฏิรูป.
- สุदारัตน์ แก้วกำเนิด. (2559). *ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองคนเร่ร่อน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. 2557*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *รายงานสถานการณ์ความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และการเข้าถึงสวัสดิการสังคมของประชาชน ปี 2561*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น. (2566). *รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดขอนแก่น ประจำปี 2566*. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดขอนแก่น.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). *รายงานการติดตามและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ปี 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- เหมพรรณช บุษย์อุทัยดี. (2555). *สิทธิมนุษยชนกับกระบวนการต่อสู้ของคนไร้บ้านในเขตพระนคร*. วารสารปริชาต, 25(3), 1-10.
- อัครพงษ์ เพ็ชรพูล. (2565). *ปัญหาและความต้องการสวัสดิการสังคมของคนไร้ที่พึ่งในนิคมสร้างตนเอง*. วารสารสังคมศาสตร์และสวัสดิการสังคมไทย, 40(1), 1-21.
- อนัสสร ฤกษ์อุดม และคณะ. (2566). *การพัฒนาแนวทางการจัดหางานให้คนไร้บ้านหน้าใหม่ในกรุงเทพมหานคร*. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- อนรรฆ พิทักษ์ธานิน. (2559). *รายงานวิจัย การสำรวจข้อมูลทางประชากรเชิงลึกของคนไร้บ้านในเขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- อานันท์ชนก สกนธวัฒน์. (2558). *ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ*. เอกสารประกอบการบรรยาย ครั้งที่ 10. หลักสูตร Human Resource Economic, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล. (2561). *สิทธิมนุษยชน: แนวคิดและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาษาอังกฤษ

- Anthonj, C., et al. (2024). "A question of human dignity". *Identifying solutions to improve WASH for people experiencing homelessness. A case study from Germany*. *Water Security*, 22, 100176.
- Antoine. (2011). *Inequality in Education*. In *The Inequality Project*. Retrieved from <https://inequalityproject.wordpress.com/inequality-in-education/>.
- Armstrong, B. N., et al. (2024). *Are social supports always protective? A seven-city study on heavy drinking among sexual and gender minority young adults experiencing homelessness*. *Drug and Alcohol Dependence*, 262, 111404.
- Arts, W., and Gelissen, J. (2002). *Three worlds of welfare capitalism or more? A state of the art report*. *Journal of European Social Policy*, 12(2), 137–158.
- Bairead, C., & Norris, M. (2022). *Homelessness duration and stability: A typology of emergency accommodation usage patterns in Dublin*. *Cities*, 127, 103735.
- Bonner Septien, A. P., et al. (2024). *Trajectories of early childhood development in children experiencing homelessness*. *Children and Youth Services Review*, 160, 107583.
- Canham, S. L., et al. (2023). *Transportation needs and mobility patterns of persons experiencing homelessness following shelter decentralization*. *Evaluation and Program Planning*, 99, 102306.
- Caroline Shulman, A., et al. (2023). *People living in homeless hostels: A survey of health and care needs*. *Clinical Medicine*, 23(4), 387–394.
- DeMaria, A. L., et al. (2024). *Menstruating while homeless: Navigating access to products, spaces, and services*. *BMC Public Health*, 24(1), 909.
- Esping-Andersen, G. (1990). *The three worlds of welfare capitalism*. Princeton University Press.
- Farha, L. (2015). Report of the Special Rapporteur on adequate housing as a component of the right to an adequate standard of living, and on the right to non-discrimination in this context (A/HRC/31/54). United Nations Human Rights Council.
- Goffman, E. (1963). *Stigma: Notes on the management of spoiled identity*. Prentice-Hall.

- Goodyear, T., et al. (2024). *2S/LGBTQ+ youth substance use and pathways to homelessness: A photovoice study*. *International Journal of Drug Policy*, 133, 104621.
- Haidar, S., et al. (2024). *A conceptual framework to model social determinants of COVID-19 vaccination uptake among underserved homeless populations*. *Vaccine X*, 18, 100472.
- Helleputte, C., et al. (2022). *Homelessness duration and stability: A typology of emergency accommodation usage patterns in Dublin*. *Cities*, 127, 103735.
- Kerman, N., et al. (2023). *Victimization, safety, and overdose in homeless shelters: A systematic review and narrative synthesis*. *Health & Place*, 83, 103092.
- Kerman, N., et al. (2024). *Service restrictions from emergency shelters among people experiencing homelessness: Uncovering pathways into unsheltered homelessness and institutional circuitry*. *Social Science & Medicine*, 348, 116831.
- Kim, S., et al. (2022). *Does local community effort relate to neighbors' homelessness?* *Cities*, 127, 103729.
- Locks, G., and Thuilliez, J. et al. (2023). *The impact of minimum income on homelessness: Evidence from France*. *Journal of Urban Economics*, 135, 103547.
- Lopes, A. B., and Nobre, M. J. (2024). *Drugs, crime, and racial disparities in the homeless population gathered from a sample of police reports: Evidence from Brazil*. *Forensic Science International*, 361, 112123.
- Matthews, A., and Hamel, E. (2024). *Community resource and social safety net information, knowledge, and use among parents of young children in a homeless shelter*. *Children and Youth Services Review*, 163, 107759.
- Mazursky, N. (2024). *Discovering sources of resilience among homeless LGBTQ+ youth in out-of-home care in Israel: An ecological framework*. *Child Abuse & Neglect*, 154, 106886.

- Mbroh, H., Rodriguez, M., & Sayegh, C. S. (2024). *Attachment, regulation, and competency framework in mental health services with youth experiencing homelessness: A qualitative study of clinician views*. *Children and Youth Services Review*, 163, 107747.
- McCosker, L. K., et al. (2022). *Strategies to improve vaccination rates in people who are homeless: A systematic review*. *Vaccine*, 40(23), 3109–3126.
- McDonald, K., et al. (2024). *Perceptions from emerging adults with a history of homelessness on their experiences with housing, health and other support services*. *Children and Youth Services Review*, 160, 107555.
- Meyer, B. D., et al. (2023). *The size and Census coverage of the U.S. homeless population*. *Journal of Urban Economics*, 136, 103559.
- Monika M. Derrien, et al. (2024). *Public nature and health for homeless populations: Professionals' perceptions of contingent human benefits and harms*. *Social Science & Medicine*, 347, 116764.
- Morris, D., et al. (2024). *Staff perceptions of the potential for nurses to address service gaps within a homeless health service in Sydney, Australia: Results of a cross-sectional survey*. *COLLEGIAN*, 31(5), 356–363.
- Mount, F. (2008). *Five types of inequality*. Retrieved from <https://www.jrf.org.uk/report/five-types-inequality>.
- Napoleon, J.-S., et al. (2023). *Rethinking narratives about youth experiencing homelessness: Exploring essential relationships and resilience*. *Children and Youth Services Review*, 147, 106835.
- Nilsson, S. F., et al. (2024). *Homelessness, psychiatric disorders, and violence in Denmark: A population-based cohort study*. *The Lancet Public Health*, 9(6), e376–e385.
- Padwa, H., et al. (2024). *Homelessness, discrimination, and violent victimization in Los Angeles County*. *American Journal of Preventive Medicine*, 67(5), 666–675.
- Parmar, S., et al. (2024). *Surgical risks and care trends: A cross-sectional study of people experiencing homelessness presenting at a free clinic care in Miami-Dade County*. *Surgery in Practice and Science*, 17, 100244.

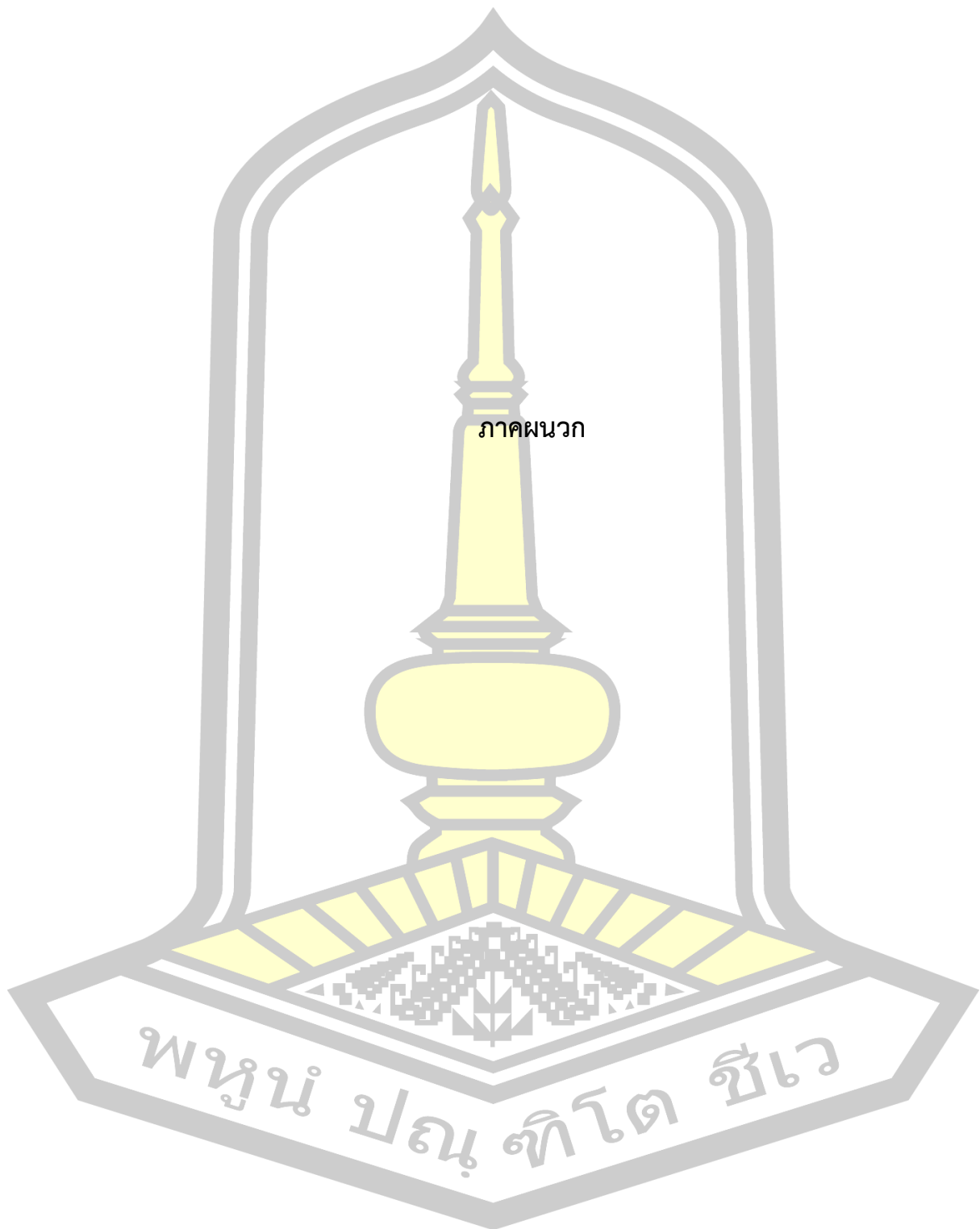
- Paugam, S. (1996). *Poverty and social disqualification: A comparative analysis of cumulative social disadvantage in Europe*. *Journal of European Social Policy*, 6(4), 287–303.
- Pierson, P. (1998). *Dismantling the welfare state? Reagan, Thatcher and the politics of retrenchment*. Cambridge University Press.
- Rice, E., et al. (2023). *Ending youth homelessness is about relationships: The importance of drop-in centers and staff to youth experiencing homelessness*. *Children and Youth Services Review*, 154, 107125.
- Richards, J., et al. (2023). *Examining the role of duration and frequency of homelessness on health outcomes among unsheltered young adults*. *Journal of Adolescent Health*, 73(6), 1038–1045.
- Sachs et al. (2019). *Sustainable Development Report 2019: Transformations to achieve the SDGs*. Bertelsmann Stiftung and Sustainable Development Solutions Network (SDSN).
- Sen, A. (1999). *Development as freedom*. Oxford University Press.
- Simon, M., et al. (2024). *Health and healthcare use of homeless population: Evaluation study of joint social work and healthcare provision*. *International Journal of Nursing Studies*, 161, 104929.
- Spindle-Jackson, A., et al. (2024). *Extended foster care and homelessness: Assessing the impact of the Fostering Connections to Success and Increasing Adoptions Act on rates of homelessness among youth*. *Children and Youth Services Review*, 164, 107820.
- Tsai, J. (2024). *Four seasons, five regions, and other reasons for localizing laws on homelessness: Geographic variation in unsheltered homelessness in the United States*. *The Lancet Regional Health – Americas*, 34, 100740.
- Turner, B. S. (2006). *Vulnerability and human rights*. Penn State Press.
- United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*.
- . (2016). *Leaving no one behind: The imperative of inclusive development*. United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA).

United Nations Development Programme (UNDP). (2015). *Sustainable Development Goals (SDGs)*.

———. (2018). *What does it mean to leave no one behind? A UNDP discussion paper and framework for implementation*.

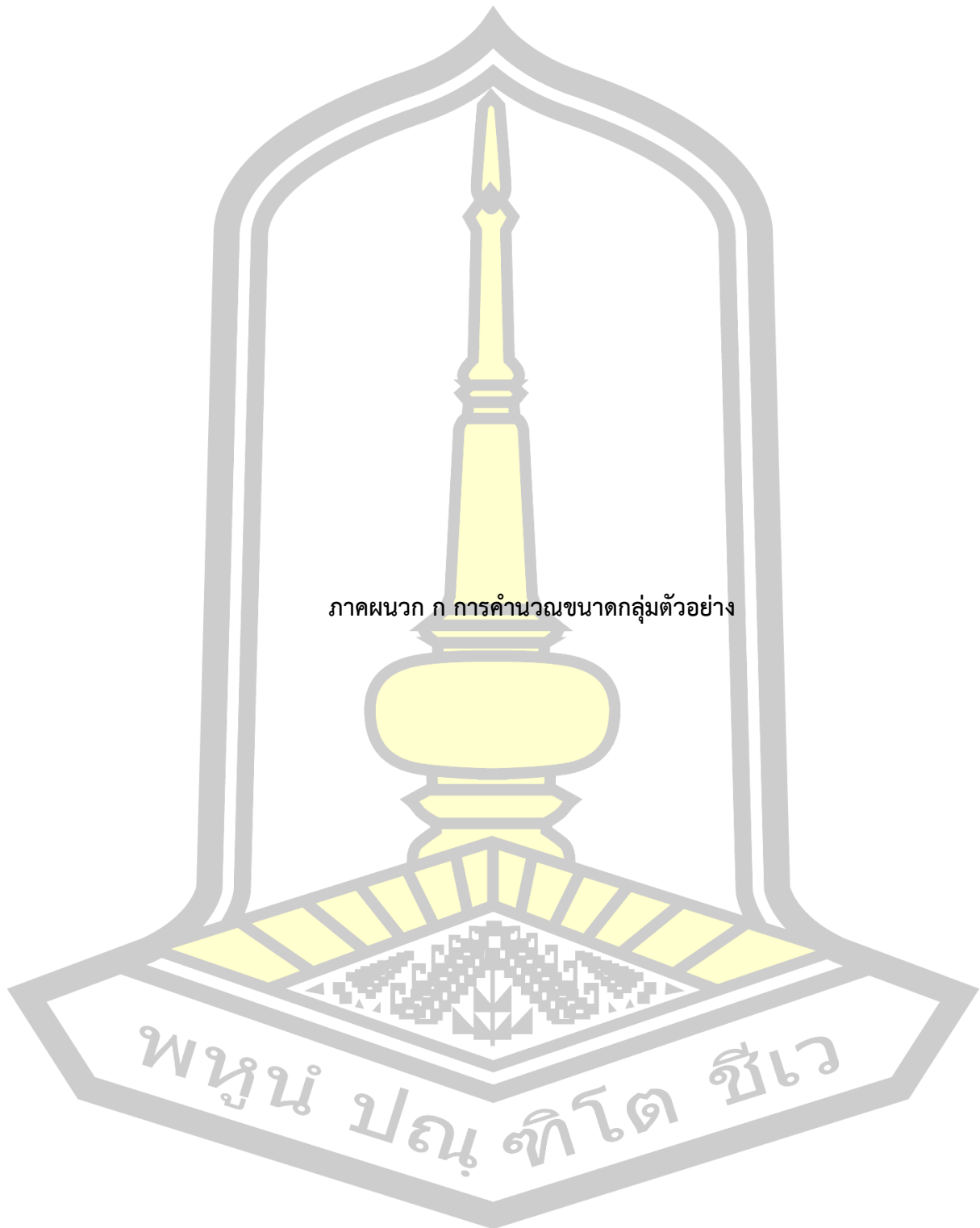
Warren, S., and McAuliffe, D. (2023). *Homelessness in rural and regional Queensland mining communities: Implications for rethinking the housing and homelessness policy landscape*. *Journal of Rural Studies*, 99, 103087.

ภาคผนวก

พหุ ประจักษ์วัต ชัยเว

ภาคผนวก ก การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

พญูน์ ปณฺ ทิโต สีเว

สูตร Taro Yamane สำหรับคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดประชากร

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ใช้ในงานวิจัยนั้น

การวิจัยเรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: จังหวัดขอนแก่น มีประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ประชากรในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,830,902 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2567) และในการวิจัยนี้ต้องการศึกษาความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 โดยคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้จากสูตร Taro Yamane ดังนี้

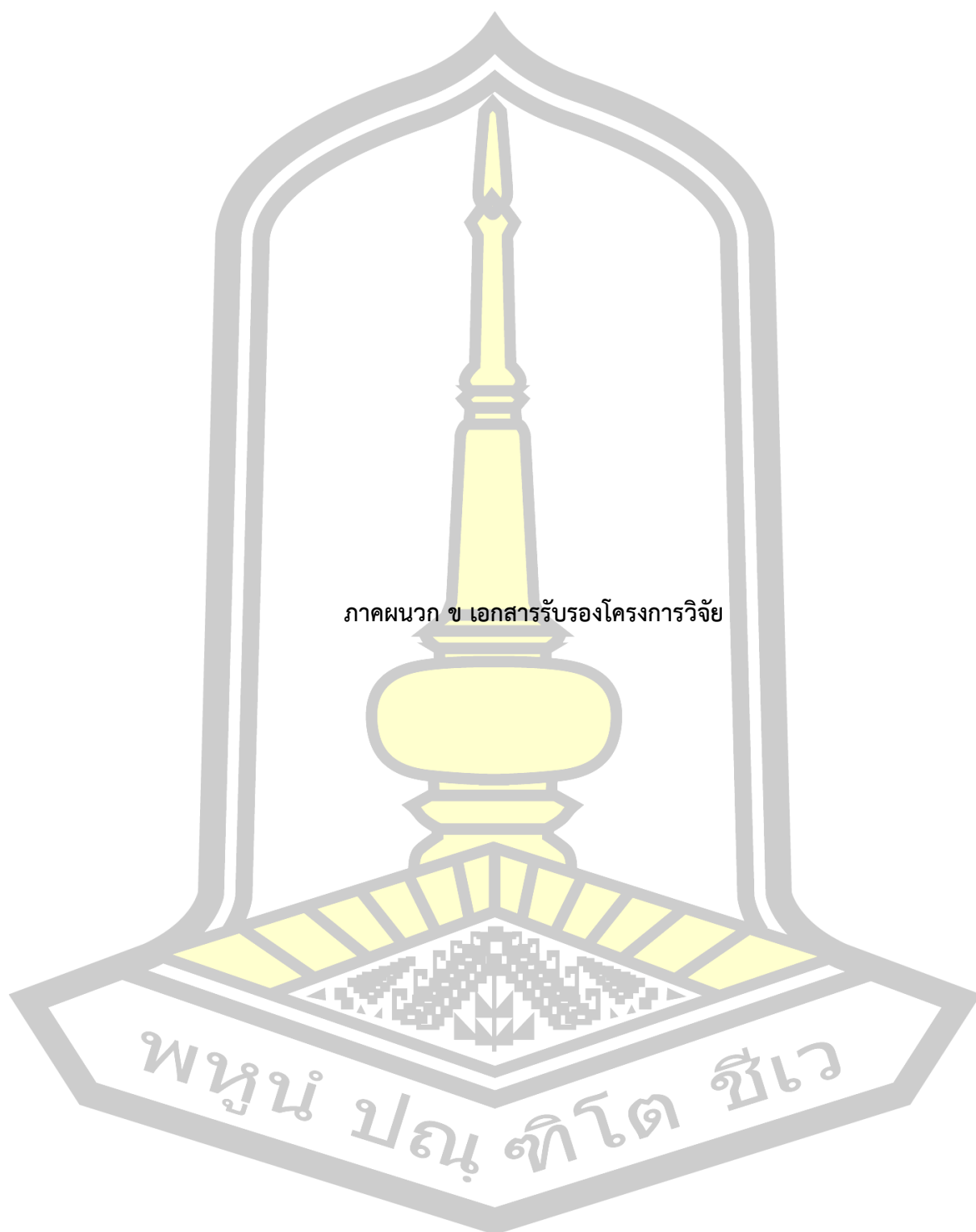
$$n = \frac{1,830,902}{1 + 1,830,902 \times (0.05)^2}$$

$$n = \frac{1,830,902}{4,577.26}$$

$$n = 400.00$$

$$n \approx 400$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างของประชากรในจังหวัดขอนแก่นที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น คือ 400 ราย

ภาคผนวก ข เอกสารรับรองโครงการวิจัย

พหุจน์ ปณฺ ทิโต สีเว

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 141-061/2568

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น
 ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Investigating Access to Social Welfare Services for the Homeless:
 A Case Study of Khon Kaen Province.

ผู้วิจัย : นางสาววิศรา กิจเกวียน
 หน่วยงานที่รับผิดชอบ : วิทยาลัยการเมืองการปกครอง
 สถานที่ทำการวิจัย : จังหวัดขอนแก่น

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

วันที่รับรอง : 27 กุมภาพันธ์ 2568

วันหมดอายุ : 26 กุมภาพันธ์ 2569

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐานของโครงการงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์มการปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจักต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

.....*ภคร์ รุ่งจิตร์*.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษิษฐาหญิงรัตรี สว่างจิตร์)
 ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

MAHASARAKHAM UNIVERSITY ETHICS COMMITTEE FOR
RESEARCH INVOLVING HUMAN SUBJECTS

Certificate of Approval

Approval number: 141-061/2025

Title : Investigating Access to Social Welfare Services for the Homeless: A Case Study of Khon Kaen Province.

Principal Investigator : Miss. Warisara Kitkian

Responsible Department : College of Politics and Governance

Research site : Khon Kaen Province

Review Method : Expedited Review

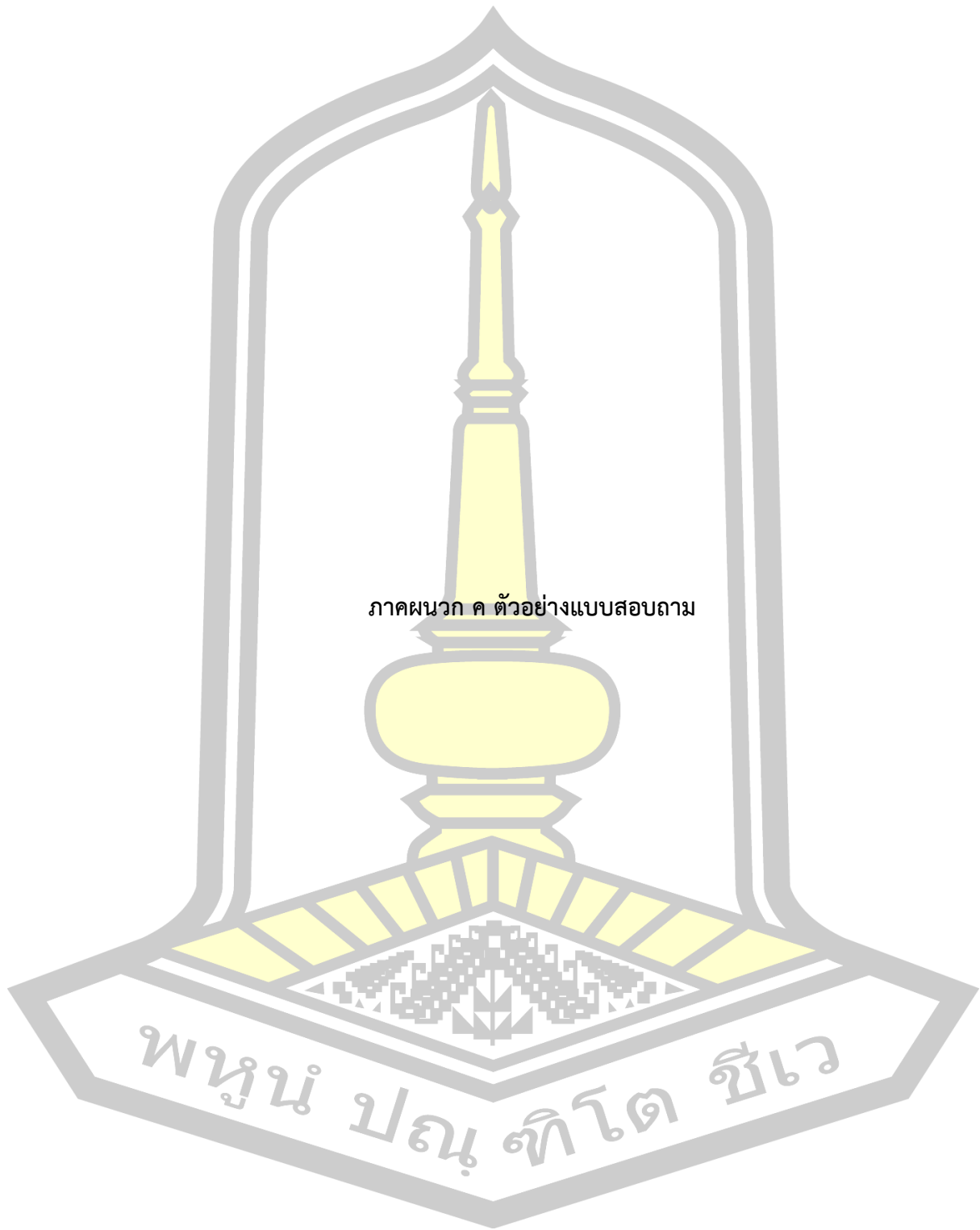
Date of Manufacture : 27 February 2025

Expire : 26 February 2026

This research application has been reviewed and approved by the Ethics Committee for Research Involving Human Subjects, Maharakham University, Thailand. Approval is dependent on local ethical approval having been received. Any subsequent changes to the consent form must be re-submitted to the Committee.

(Assistant Professor Ratre Sawangjit)
Chairman

Approval is granted subject to the following conditions: (see back of this Certificate)

เอกสารชี้แจงสำหรับอาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม
(สำหรับการตอบแบบสอบถาม 18 ปีขึ้นไป)

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นางสาววิศรา กิจเกวียน นิสิตภาควิชารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและนโยบายสาธารณะ) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น (Investigating Access to Social Welfare Services for the Homeless: A Case Study of Khon Kaen Province) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ประการที่สองเพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น และประการสุดท้ายคือเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการวิจัยนี้เพื่อทราบสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น รวมถึงได้ทราบถึงรูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น และยังได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ท่านอาจจะไม่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ แต่ข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาเรื่องการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านต่อไป

หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้ท่านตอบแบบสอบถามเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่องการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อความความเห็นของท่านเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนแรกสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนทั่วไป แบ่งออกเป็น 6 ส่วนประเด็นคำถาม สำหรับส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ระดับการเข้าถึงสวัสดิการ ส่วนที่ 3 สาเหตุของการเป็นคนไร้บ้าน ส่วนที่ 4 ปัญหาและความต้องการของคนไร้บ้าน ส่วนที่ 5 ด้านการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน และส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ส่วนที่สองคนไร้บ้าน แบ่งออกเป็น 7 ส่วนประเด็นคำถามสำหรับส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ระดับการเข้าถึงสวัสดิการ ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคด้านสังคม ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา ส่วนที่ 6 ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ และส่วนที่ 7 แนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 15 นาที และจะขอรับแบบสอบถามคืนโดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมด้วยตนเอง

หากท่านรู้สึกอึดอัด หรือรู้สึกไม่สบายใจกับบางคำถาม ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อ ใดๆ ต่อการใช้ชีวิตประจำวันของท่าน

ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น และจะดำเนินการทำลายข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย รวมทั้งการวิจัยครั้งนี้ ท่านจะไม่ได้รับค่าตอบแทนและไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ นางสาววิศรา กิจเกวียน รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและนโยบายสาธารณะ) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรศัพท์ 0610316264

หากท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้หรือต้องการทราบสิทธิของท่านขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ สามารถติดต่อได้ที่ “คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” โทร. 043-754416 เบอร์ภายใน 1755

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นางสาววิศรา กิจเกวียน)

ผู้วิจัย

117

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น
(ใช้สำหรับคนไร้บ้าน)

คำชี้แจง

การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สามประการ ดังนี้
1. เพื่อศึกษาด้านการณและลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านใน
จังหวัดขอนแก่น 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้
บ้านในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการให้สัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลของท่าน
ที่ตอบแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยจึงใคร่
ขอความกรุณาจากท่านในการให้สัมภาษณ์ ซึ่งข้อมูลของท่านที่ได้ให้สัมภาษณ์จะเก็บเป็นความลับ
และใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น

แบบสอบถามมี 7 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 : สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 : ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ 3 : ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน
ในจังหวัดขอนแก่น

ส่วนที่ 4 : ปัญหาและอุปสรรคด้านสังคม

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ 6 : แนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต

ส่วนที่ 7 : ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง
	☐ 3. เพศทางเลือก	☐ 4. ไม่ระบุ
2. สถานภาพ	☐ 1. โสด	☐ 2. สมรส
	☐ 3. หย่าร้าง	☐ 4. หม้าย
3. อายุ	☐ 1. 20 - 30 ปี	☐ 2. 31 - 40 ปี

3. 41 - 50 ปี   4. 51 - 60 ปี
 5. มากกว่า 60 ปี
4. การศึกษา   1. ไม่เคยเข้ารับการศึกษ   2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส.   4.ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี   6. อื่น.....
5. ระยะเวลาที่ออกจากบ้าน   1. ต่ำกว่า 1 ปี   2. 2 - 3 ปี
 3. 3 - 4 ปี   4. มากกว่า 4 ปี
6. เชื้อชาติ   1. ไทย   2. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ศาสนา   1. พุทธ   2. คริสต์   3. อิสลาม
- 8.สาเหตุที่ออกจากบ้าน   1. สภาพแวดล้อมของครอบครัว
 2. ปัญหาด้านอาชีพการงาน
 3.ปัญหาเศรษฐกิจ
9. สถานภาพของครอบครัว   1. เคยมีครอบครัว   2. ไม่มีครอบครัว
 3. ไม่มีการติดต่อกับครอบครัว/สูญหาย

ส่วนที่ 2 ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 =ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
2.1 ด้านสุขภาพ					
1. ท่านสามารถเข้าถึงบริการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย					
2. ท่านได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี					
3. ท่านสามารถรับยาตามที่แพทย์สั่ง					
4. ท่านได้รับการดูแลด้านสุขภาพจิต					

2.2 ด้านที่อยู่อาศัย					
1. ท่านสามารถเข้าพักในศูนย์พักพิงเมื่อต้องการ					
2. ท่านมีที่พักที่ปลอดภัย					
3. ท่านมีที่พักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน					
4. ท่านได้รับความช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยเมื่อร้องขอ					
2.3 ด้านการทำงานและรายได้					
1. ท่านได้รับโอกาสในการทำงาน					
2. ท่านได้รับการฝึกอาชีพตามความสนใจ					
3. ท่านได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม					
4. ท่านได้รับเงินช่วยเหลือเมื่อจำเป็น					
2.4 ด้านการศึกษา					
1. ท่านมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อ					
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา					
3. ท่านสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆที่สนใจหรือไม่					
4. ท่านได้รับการสนับสนุนด้านอุปกรณ์การศึกษา					

ส่วนที่ 3 : ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อการรับรู้เกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายสวัสดิการ (ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคคล)	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
3.1 ด้านเอกสารและหลักฐาน					
1. ท่านมีปัญหาในการเข้ารับบัตรประจำตัวประชาชนทำให้ไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนได้					
2. ท่านไม่มีทะเบียนบ้าน/ที่อยู่จริงทำให้ท่านไม่สามารถยื่นยันตัวตนในการทำบัตรประจำตัวประชาชนได้					
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าปัญหาเอกสารสูญหาย/ชำรุดเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ					
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่การไม่มีเอกสารยืนยันตัวตนอื่นแทนบัตรประจำตัวประชาชนเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ					
3.2 ด้านความรู้ความเข้าใจ					
1. ท่านไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านสวัสดิการจากหน่วยงานในพื้นที่ ทำให้ท่านไม่ทราบข้อมูลด้านสวัสดิการที่ควรได้รับ					
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าความซับซ้อนของขั้นตอนการขอรับสวัสดิการเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ					
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานควรมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาให้ข้อมูล					
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการอ่านหรือเขียนหนังสือ เป็น เป็นการลดอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน					

3.3 ด้านการเดินทาง					
1. ท่านไม่สามารถใช้จ่ายเงินไปกับการเดินทางได้เนื่องจากท่านขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเดินทาง					
2. ท่านคิดว่าการไม่สามารถเดินทางได้ด้วยตนเองเป็นอุปสรรคในการเข้ารับสิทธิสวัสดิการ (พิการ พหุภาพ ไม่มียานพาหนะ)					
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการไม่ทราบสถานที่ตั้งของหน่วยงานเป็นอุปสรรคต่อการติดต่อเพื่อขอรับสวัสดิการ					
4. ท่านเห็นด้วยหรือว่าสถานที่ให้บริการอยู่ไกลเป็นอุปสรรคในการเดินทางเข้ารับสวัสดิการ					
3.4 ด้านการให้บริการ					
1. ขั้นตอนการให้บริการยุ่งยากซับซ้อน					
2. ใช้เวลารอคอยนาน					
3. เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ					
4. การให้บริการไม่ทั่วถึง					
3.5 ด้านข้อจำกัดของระบบ					
1. ท่านคิดว่าระเบียบ/เงื่อนไขเข้มงวดเกินไป					
2. ท่านคิดว่าข้อจำกัดด้านเวลาให้บริการ					
3. ท่านคิดว่าข้อจำกัดด้านพื้นที่ให้บริการ					
4. ท่านคิดว่าระบบฐานข้อมูลไม่เชื่อมโยงกันทำให้เกิดความซับซ้อน					

ส่วนที่ 4 : ปัญหาและอุปสรรคด้านสังคม

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
4.1 ด้านทัศนคติและการยอมรับ					
1. ท่านเคยเข้ารับบริการจากหน่วยงานแต่ถูกปฏิเสธและเลือกปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่เพราะท่านไม่มีบัตรประชาชน					
2. ท่านเคยขอรับความช่วยเหลือจากคนแปลกหน้าแต่ถูกปฏิเสธ (ถูกมองในแง่ลบจากสังคม)					
3. ท่านไม่ถูกยอมรับให้เข้าร่วมในงานพิธีหรืองานบุญวันสำคัญในภูมิตำเนา					
4. ท่านรู้สึกอับอายที่ต้องขอรับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่และคนในท้องถิ่น					
4.2 ด้านการสนับสนุนทางสังคม					
1. ท่านขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการเข้ารับสิทธิ					
2. ท่านขาดเครือข่ายทางสังคมเพื่อจะได้รับข้อมูลข่าวสาร					
3. ท่านไม่มีผู้ช่วยประสานงานในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ					
4. ท่านขาดการสนับสนุนจากองค์กรในพื้นที่ในเรื่องปัจจัย 4					

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

123

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรมีหน่วยงานเคลื่อนที่ให้บริการทำบัตรประชาชน					
2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรมีระบบพิสูจน์ตัวตนทางเลือกนอกจากบัตรประชาชน					
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรมีศูนย์ช่วยเหลือคนไร้บ้านแบบครบวงจร เช่น การออกเอกสารสิทธิในการยืนยันตัวตนว่าท่านเป็นคนไร้บ้าน					
4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรมีการผ่อนปรนเงื่อนไขการเข้าถึงสวัสดิการ					
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าควรมีที่พักชั่วคราวสำหรับคนไร้บ้านระหว่างดำเนินการทำเอกสาร					

ส่วนที่ 6 : ความต้องการด้านกฎหมายและสวัสดิการ

6.1 ท่านต้องการความช่วยเหลือด้านกฎหมายในเรื่องใดบ้าง

- การทำบัตรประชาชน
- การทำทะเบียนบ้าน
- การทำประกันสุขภาพ
- การทำสัญญาจ้างงาน
- การทำสัญญาเช่า
- การจดทะเบียนสมรส
- อื่นๆ (ระบุ) _____

6.2 ท่านต้องการให้มีกฎหมายคุ้มครองในเรื่องใดบ้าง

- สิทธิในที่พักอาศัยชั่วคราว

- สิทธิในการทำงาน
- สิทธิในการรักษาพยาบาล
- สิทธิในการศึกษา
- สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย
- อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 7 แนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการในอนาคต

7.1 ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตน

- การใช้ระบบชีวมาตร (ลายนิ้วมือ/ม่านตา) เพื่อให้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกับบุคคลอื่น
- การมีศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เช่น การทำบัตรประจำตัวประชาชน
- การมีระบบฐานข้อมูลกลาง
- การมีบัตรประจำตัวพิเศษสำหรับคนไร้บ้าน
- อื่นๆ (ระบุ) _____

7.2 การพัฒนาระบบบริการ

- มีหน่วยบริการเคลื่อนที่
- มีล่ามหรือผู้ช่วยในการติดต่อราชการ
- มีระบบพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา
- มีศูนย์พักพิงชั่วคราวระหว่างดำเนินการ
- อื่นๆ (ระบุ) _____

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น
(ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับคนไร้บ้าน)

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ เอกบริหารรัฐกิจนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการวิจัยเรื่องการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์สามข้อดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามประเภทของข้าราชการและประชาชนทั่วไปทั้งหมดของประเทศไทย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเห็นของท่าน เพื่อจะนำไปวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์ดังที่ได้กล่าวมา ซึ่งข้อมูลของท่านได้ตอบมาจะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น แบบสอบถามมี 7 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น
- ส่วนที่ 3 ระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน
- ส่วนที่ 4 ระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ
- ส่วนที่ 5 ระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน
- ส่วนที่ 6 ประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ส่วนที่ 7 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. สถานภาพ 1. โสด 2. สมรส 3. หย่าร้าง 4. หม้าย
5. อื่นๆ ระบุ.....
3. อายุ 1. 20-30 ปี 2. 31-40 ปี 3. 41 – 50 ปี
 4. 51 – 60 ปี 5. มากกว่า 60 ปี
4. การศึกษา 1. ไม่เคยเข้ารับการศึกษ 2. ประถมศึกษา
 3. มัธยมศึกษา/ปวช./ปวท./ปวส. 4.ปริญญาตรี
 5. สูงกว่าปริญญาตรี 6. อื่น.....
5. สถานะผู้ตอบ
1. กลุ่มประชาชนทั่วไป
 ประชาชนทั่วไป
2. กลุ่มหน่วยงานของรัฐ
 ข้าราชการพลเรือน
 ข้าราชการท้องถิ่น
6. ระยะเวลาที่อาศัย/ทำงานในจังหวัดขอนแก่น
 น้อยกว่า 1 ปี
 1-5 ปี
 6-10 ปี
 มากกว่า 10 ปี

127

ส่วนที่ 2 ระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 =ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อระดับการรับรู้เกี่ยวกับ สถานการณ์คนไร้บ้าน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ด้านการรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์คนไร้บ้าน					
1. ท่านพบเห็นคนไร้บ้านในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นบ่อยครั้ง					
2. ท่านคิดว่าจำนวนคนไร้บ้านในพื้นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือไม่					
3. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นหรือไม่					
4. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอื่นหรือไม่					
5. ท่านคิดว่าสถานการณ์คนไร้บ้านในพื้นที่เป็นปัญหาที่น่าห่วงใยหรือไม่					

ส่วนที่ 3 สาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 =ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อระดับสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้าน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ท่านคิดว่าปัจจัยต่อไปนี้เป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					

128

1. ท่านคิดว่าปัจจัยความยากจนเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
2. ท่านคิดว่าปัจจัยการว่างงานเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
3. ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาครอบครัวเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
4. ท่านคิดว่าปัจจัยปัญหาสุขภาพจิตเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
5. ท่านคิดว่าปัจจัยการติดสารเสพติดเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
6. ท่านคิดว่าปัจจัยการย้ายถิ่นฐานเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
7. ท่านคิดว่าปัจจัยขาดโอกาสทางการศึกษาเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					
8. ท่านคิดว่าปัจจัยหนี้สินเป็นสาเหตุของการเกิดคนไร้บ้านในระดับใด					

ส่วนที่ 4 ปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 =ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อระดับปัญหาและความต้องการการช่วยเหลือ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นต่อไปนี้ในระดับใด					
1. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นที่พักอาศัยในระดับใด					
2. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นอาหารในระดับใด					

3. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการรักษาพยาบาลในระดับใด					
4. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นความปลอดภัยในชีวิตในระดับใด					
5. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการประกอบอาชีพในระดับใด					
6. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการเข้าถึงสวัสดิการของรัฐในระดับใด					
7. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการฟื้นฟูสภาพจิตใจในระดับใด					
8. ท่านคิดว่าคนไร้บ้านมีปัญหาและต้องการความช่วยเหลือในประเด็นการยอมรับจากสังคมในระดับใด					

ส่วนที่ 5 การจัดการปัญหาคนไร้บ้าน

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 = เห็นด้วยปานกลาง , 2 = เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อระดับการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านต่อไปนี้ในระดับใด					
1. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวในระดับใด					
2. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านการฝึกอาชีพในระดับใด					
3. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้านการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพจิตในระดับใด					

4. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน การช่วยเหลือให้กลับภูมิลำเนาในระดับใด					
5. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน การสร้างที่พักอาศัยถาวรในระดับใด					
6. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน การจัดหางานในระดับใด					
7. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน การประสานงานกับครอบครัวในระดับใด					
8. ท่านเห็นด้วยกับแนวทางการจัดการปัญหาคนไร้บ้าน การจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือในระดับใด					

ส่วนที่ 6 ประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

** คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ 5 =ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง , 4 = ไม่เห็นด้วย , 3 =เห็นด้วยปานกลาง
, 2 =เห็นด้วย , 1 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับความคิดเห็นต่อระดับประสิทธิภาพการ ทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
ท่านคิดว่าหน่วยงานต่อไปนี้มีประสิทธิภาพในการ ช่วยเหลือคนไร้บ้านในระดับใด					
1. ท่านคิดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี ประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้านในระดับใด					
2. ท่านคิดว่าพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้านใน ระดับใด					
3. ท่านคิดว่าสาธารณสุขจังหวัดมีประสิทธิภาพใน การช่วยเหลือคนไร้บ้านในระดับใด					
4. ท่านคิดว่าองค์กรการกุศล/มูลนิธิมีมีประสิทธิภาพ ในการช่วยเหลือคนไร้บ้านในระดับใด					

5. ท่านคิดว่าอาสาสมัครในชุมชนมีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือคนไร้บ้านในระดับใด					
--	--	--	--	--	--

ส่วนที่ 7 : ข้อเสนอแนะเพิ่ม

.....

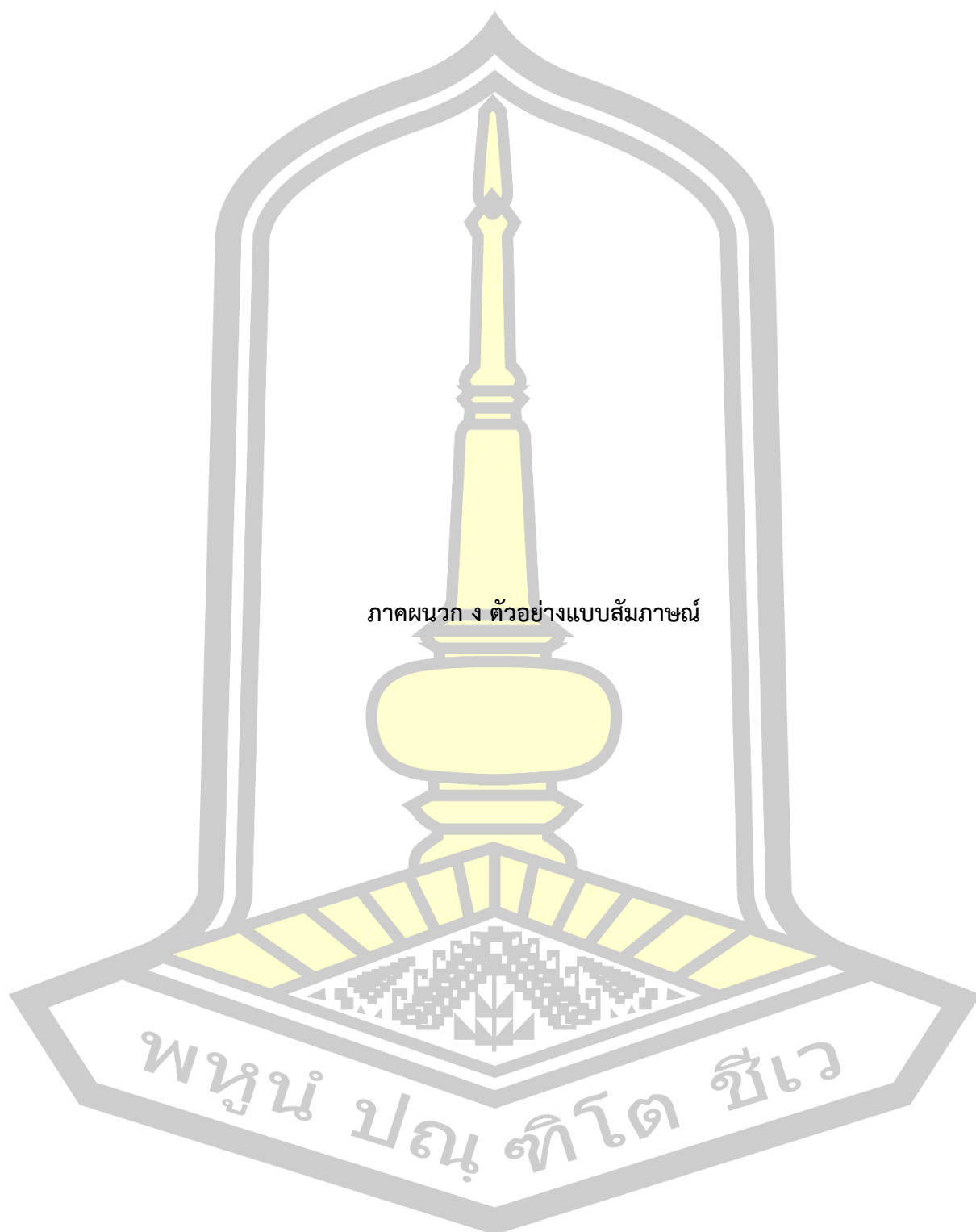
.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย (สำหรับการสัมภาษณ์)
(สำหรับการตอบแบบสอบถาม 18 ปีขึ้นไป)

เรียน ผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์

เนื่องด้วยข้าพเจ้า นางสาววิศรา กิจเกวียน นิสิตภาควิชารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและนโยบายสาธารณะ) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่นขอนแก่น (Investigating Access to Social Welfare Services for the Homeless: A Case Study of Khon Kaen Province) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ ประการแรกเพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของ คนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ประการที่สองเพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน ในจังหวัดขอนแก่น และประการสุดท้ายคือเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน ในจังหวัดขอนแก่น ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการวิจัยนี้เพื่อทราบสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัด ขอนแก่น รวมถึงได้ทราบถึงรูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น และยังได้รับทราบถึง ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น อนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ท่านอาจจะไม่ได้รับ ประโยชน์โดยตรงจากการเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ แต่ข้อมูลที่ได้จะมีประโยชน์ต่อจังหวัดขอนแก่น รวมทั้งผู้ที่มีความสนใจในการศึกษา เรื่องการเข้าถึงสวัสดิการของคนไร้บ้านต่อไป

หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอสัมภาษณ์ในประเด็นการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารรัฐกิจและนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย โดยผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสังเคราะห์ โดยข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน สำหรับ ผู้ตอบแบบสอบถามสัมภาษณ์ ส่วนแรกสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ส่วนประเด็นคำถาม สำหรับส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับคนไร้บ้านตามวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ส่วนที่สอง คนไร้บ้าน แบ่งออกเป็น 3 ส่วนประเด็นคำถามสำหรับส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ประเด็นคำถาม เกี่ยวกับคนไร้บ้านตามวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 ความต้องการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐและเอกชนรวมถึงภาคประชาสังคม และ ข้อเสนอแนะ ซึ่งจะใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 1 ชั่วโมง โดยจะขอสัมภาษณ์ที่ท่านสะดวก

ข้อมูลที่ได้รับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะขออนุญาตบันทึกเสียง และจะดำเนินการทำลายข้อมูลภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย หากท่านรู้สึกอึดอัด หรือรู้สึกไม่สบายใจกับบางคำถาม ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจาก โครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของท่าน

ข้อมูลในการสัมภาษณ์จะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้นและ จะดำเนินการทำลายข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัย อนึ่งการวิจัยครั้งนี้ท่านจะไม่ได้รับค่าตอบแทนและไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ นางสาววิศรา กิจเกวียน รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและนโยบายสาธารณะ) วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัย มหาสารคาม โทรศัพท์ 0610316264

หากท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้หรือต้องการทราบสิทธิของท่านขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ สามารถติดต่อได้ที่ “คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม” โทร. 043-754416 เบอร์ภายใน 1755

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นางสาววิศรา กิจเกวียน)

ผู้วิจัย

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

132

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น
(ใช้สำหรับคนไร้บ้าน)

คำชี้แจง

การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ มีวัตถุประสงค์สามประการ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบ และระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 3. เพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยจึง ใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการให้สัมภาษณ์ซึ่งข้อมูลของท่านที่ได้ให้สัมภาษณ์จะเก็บเป็น ความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น แบบสอบถามมี 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล ผู้ถูกสัมภาษณ์ ..... เพศ ..... อายุ .....

สถานภาพ ..... ระดับการศึกษา ..... ตำแหน่ง .....

หน่วยงานที่สังกัด.....รายได้เฉลี่ยต่อเดือน .....

ระยะเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้อง .....

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

1. จากประสบการณ์การทำงานของท่านคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่เป็นใครและ มาจากไหน (เน้นข้อมูล: อายุ เพศ การศึกษา อาชีพเดิม ภูมิสำเนา)

.....

.....

.....

2. ท่านพบเห็นคนไร้บ้านบริเวณใดบ้าง และพวกเขาใช้ชีวิตประจำวันอย่างไร

(เน้นข้อมูล: พื้นที่ที่พบ วิธีการดำรงชีวิต การหารายได้)

.....

.....

.....

.....

3. จากการทำงานของท่าน อะไรคือสาเหตุหลักที่ทำให้คนเหล่านี้กลายเป็นคนไร้บ้าน

(เน้นข้อมูล: ปัญหาเศรษฐกิจ ครอบครัวยุติ สุขภาพ การย้ายถิ่น)

.....

.....

.....

.....

4. ปัญหาสำคัญที่สุด 3 อันดับแรกที่คนไร้บ้านในพื้นที่ต้องเผชิญคืออะไร

(เน้นข้อมูล: ปัญหาที่พัก อาหาร สุขภาพ ความปลอดภัย การเข้าถึงบริการ)

.....

.....

.....

.....

5. หน่วยงานของท่านให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้านอย่างไรบ้าง และมีข้อจำกัดอะไร

(เน้นข้อมูล: รูปแบบการช่วยเหลือ ความต่อเนื่อง อุปสรรค)

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าควรมีการแก้ไขปัญหาคอนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นอย่างไร

(เน้นข้อมูล: แนวทางแก้ไข การป้องกัน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน)

.....
.....

7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

เลขที่แบบสัมภาษณ์.....

135

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านกรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น
(ใช้สำหรับเจ้าหน้าที่รัฐ)

คำชี้แจง

การสัมภาษณ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ มีวัตถุประสงค์สามประการ ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และลักษณะทางประชากรของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 2. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์รูปแบบและระดับการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการให้สัมภาษณ์ซึ่งข้อมูลของที่ท่านได้ให้สัมภาษณ์จะเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น แบบสอบถามมี 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุล ผู้ถูกสัมภาษณ์ ..... เพศ ..... อายุ .....

สถานภาพ ..... ระดับการศึกษา ..... ตำแหน่ง .....

หน่วยงานที่สังกัด.....รายได้เฉลี่ยต่อเดือน .....

ระยะเวลาการทำงานที่เกี่ยวข้อง .....

ส่วนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์

1. จากประสบการณ์การทำงานของท่านคนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นส่วนใหญ่เป็นใครและมาจากไหน(เน้นข้อมูล: อายุ เพศ การศึกษา อาชีพเดิม ภูมิสำเนา)

.....

.....

.....

.....

2. ท่านพบเห็นคนไร้บ้านบริเวณใดบ้าง และพวกเขาใช้ชีวิตประจำวันอย่างไร
(เน้นข้อมูล: พื้นที่ที่พบ วิธีการดำรงชีวิต การหารายได้)

.....

.....

.....

.....

3. จากการทำงานของ ท่าน อะไรคือสาเหตุหลักที่ทำให้คนเหล่านี้กลายเป็นคนไร้บ้าน
(เน้นข้อมูล: ปัญหาเศรษฐกิจ ครอบครัวยุค สุขภาพ การย้ายถิ่น)

.....

.....

.....

.....

4. ปัญหาสำคัญที่สุด 3 อันดับแรกที่คนไร้บ้านในพื้นที่ต้องเผชิญคืออะไร

(เน้นข้อมูล: ปัญหาที่พัก อาหาร สุขภาพ ความปลอดภัย การเข้าถึงบริการ)

.....

.....

.....

.....

5. หน่วยงานของท่านให้ความช่วยเหลือคนไร้บ้านอย่างไรบ้าง และมีข้อจำกัดอะไร

(เน้นข้อมูล: รูปแบบการช่วยเหลือ ความต่อเนื่อง อุปสรรค)

.....

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าควรมีการแก้ไขปัญหาคอนไร้บ้านในจังหวัดขอนแก่นอย่างไร

(เน้นข้อมูล: แนวทางแก้ไข การป้องกัน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน)

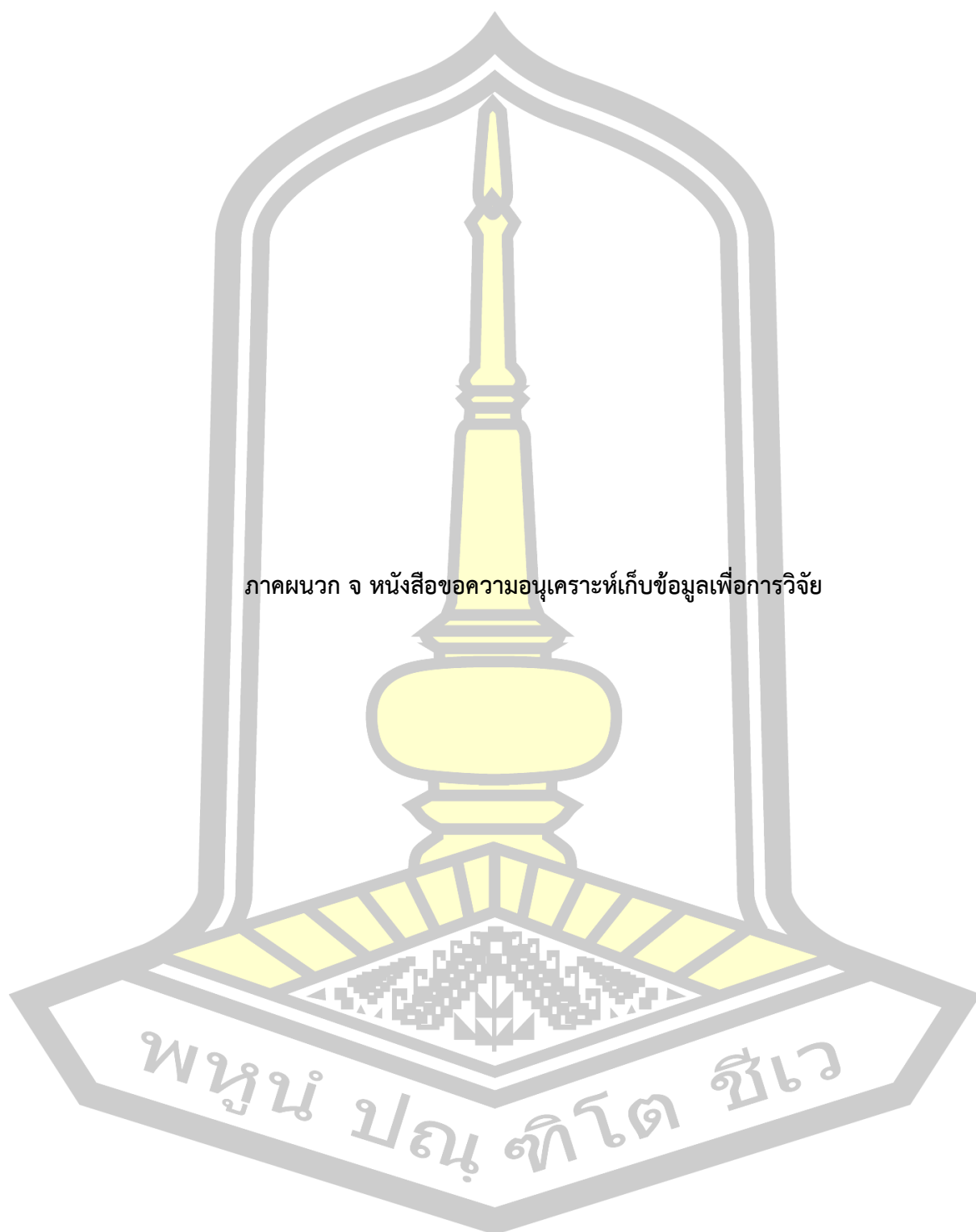
.....
.....
.....
.....

7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ที่ อว ๐๖๐๕.๑๙/ว ๒๑๑

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๑๕๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาววิศรา กิจเกวียน นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม.) กลุ่มวิชาการรัฐกิจและนโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน : กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตร์ลดา ไชยะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นั้น

เพื่อให้ศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยการเมืองการปกครอง จึงขออนุญาตให้นิสิตเข้าเก็บข้อมูลในเรื่องดังกล่าว อนึ่งการดำเนินการเก็บข้อมูลของนิสิตจะไม่กระทำการใดที่กระทบต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน ซึ่งการเก็บข้อมูลมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เชิงชาม จงสมชัย)
คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักงานเลขานุการ
โทรศัพท์ ๐๔๓ ๗๕๔๓๑๗
นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา
นางสาววิศรา กิจเกวียน
โทรศัพท์ ๐๖๑ ๐๓๑๖๒๖๔

บุญ ภิไธย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาววริศรา กิจเจริญ
วันเกิด	11 ตุลาคม 2543
สถานที่เกิด	สกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	54 หมู่ 7 ตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย 43120
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้ช่วยนักทรัพยากรบุคคล
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2568 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ม) สาขาบริหารรัฐกิจนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2565 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ทุนวิจัย	-
ผลงานวิจัย	1. การเข้าถึงสวัสดิการสังคมขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมสำหรับคนไร้บ้านในประเทศไทย (บทความวิจัย) 2. Navigating Complexity :How Motivation Shapes Stakeholder Collaboration in Network Governance (Research Article) 3. การเข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐานของคนไร้บ้าน: กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น (วิทยานิพนธ์)

พูน ปรณ ทิโต ชีเว